www.dhammaransi.com

၃၃၁

ဂုဏ်ပါတ်ပြည့်စုံသော၊ ကျွန်းလုံးဖြာမျှ။ ညွှတ်ကျောက်ထွတ်။

ကျော်စောခြင်းရှိတော်မူသော-ရုံရွာမြို့။

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

ဝိရတိသီလဝိနိစ္ဆယကျမ်း။

သရဏဂုံဝိနိစ္ဆယကျမ်း။ မဟာသရဏဂုံကြီး။
အာဇီဝဋ္ဌမကသီလအဆုံးအဖြတ်။ သီလ
ဝိနိစ္ဆယကျမ်း။ ဝိကာလဘောဇန
သိက္ခာပုဒ်အဆုံးအဖြတ်။
ငင်း(၄)ကျမ်းကို။ တအုပ်တည်းပေါင်းရုံး၍။
သုတေသနတို့အကျိုးငှါ။ ကောင်းမွန်စွာပုံနှိပ်
လုပ်ဆောင်ထားပါသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၉၄-ခု။ တပို့တွဲလအတွင်းပြီးသည်။

ရန်ကုန်မြို့။
၂၅-လမ်းတာဆိုတန်း။ တိုက်နံပါတ်-၆၃။
ကာဝိမျက်မှန်စာပုံနှိပ်တိုက်။

(မအေးမေ။)

www.dhammaransi.com

ဂုဏ်ဟိတ်ဩဘာ၊ကျွန်းလုံးဖြာမျှ။ညောကျာကိတ္တိ။
ကျော်စောခြင်းရှိတော်မူသော-မုံရွာမြို့။

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

ဝိရတီသီလဝိနိစ္ဆယကျမ်း။

သရဏဂုံဝိနိစ္ဆယကျမ်း။မဟာသရဏဂုံကြီး။
အာဇီဝဋ္ဌမကသီလအဆုံးအဖြတ်။သီလ
ဝိနိစ္ဆယကျမ်း။ဝိကာလဘောဇန
သိက္ခာပုဒ်အဆုံးအဖြတ်။
၎င်း(၄)ကျမ်းကို။တအုပ်ထည်းပေါင်းရုံ၍။
သုတေသနတို့အကျိုးငှါ။ကောင်းမွန်စွာပုံနှိပ်
လုပ်ဆောင်ထားပါသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၉၄-ခု။တပို့တွဲလအတွင်းပြီးသည်၊

ရန်ကုန်မြို့။
၂၅-လမ်းစာဆိုတန်း။တိုက်နံပါတ်-၄၃။
ကဝိမျက်မှန်စာပုံနှိပ်တိုက်။

(မအေးမေ။)

www.dhammaransi.com

မာတိကာ။

(ဝိရတိသီလဝိနိစ္ဆယကျမ်းမာတိကာ။)

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ။	မျက်နှာနံပါတ်
၁	ကုသလကမ္မပထတရားဆယ်ပါးကိုပြခြင်း။	၁
၂	ဝိရတိသီလကမ္မပထကြီးခုနစ်ပါးကိုပြခြင်း။....	၃
၃	ဝိရတိစေတသိက်သုံးပါး၏အပြားနှင့်။ ဝဋ္ဋနိဿိတ-ဝိဝဋ္ဋနိဿိတအပြားကိုပြဆိုခြင်း။	၄
၄	ဒွါရနှစ်ပါး၌ဖြစ်ကြသော ဝိရတိသုံးပါးကိုခွဲခြား၍ပြခြင်း။	၁၀
၅	သမ္ပတ္တဝိရတိ၊ သမာဒါနဝိရတိ၊ သမုစ္ဆေဒဝိရတိ သုံးပါးကိုခွဲ၍ပြခြင်း။	၁၃
၆	သမာဒါနဝိရတိကိုအကျယ်ပြခြင်း။	၁၄
၇	လူ-ရသေ့-ပရိဗိုဇ်-ရဟန်းတို့၏ဝိရတိသီလကိုခွဲ၍ပြခြင်း။	၂၄
၈	လူတို့၏ ငါးပါး သီလ-အာဇီဝဋ္ဌမက သီလ-အဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထသီလကိုခွဲ၍ပြခြင်း။	၂၆
၉	သုတ္တန်သမ္မာဝါစာစသည်နှင့် အဘိဓမ္မာသမ္မာဝါစာစသည်ကိုခွဲ၍ပြခြင်း။	၃၂
၁၀	ဝစီကံတို့မှာ သီလပျက်မှု အင်္ဂါနှင့် ကမ္မပထမြောက်မှုအင်္ဂါကိုပြခြင်း။	၃၄
၁၁	မနောကံသုံးပါးတို့၏အရာဌာနကိုပြဆိုခြင်း။....	၃၅
၁၂	ကုသလ ကမ္မပထတရားကြီးဆယ်ပါး ဖြစ်ပွါးရာ ကာလကိုပြခြင်း။	၃၇

(သရဏဂုံဝိနိစ္ဆယကျမ်းမာတိကာ။)

၁	ရသေ့-ပရိဗိုဇ်များကို ကိုးကွယ်လျှင်။ သရဏဂုံ ပျက်မပျက်ကိုပြခြင်း။	၄၂

www.dhammaransi.com

မာတိကာ။

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ။	မျက်နှာနံပါတ်
၂	သရဏဂုံကိစ္စနှင့်ကိုးကွယ်မှု၊အထူးကိုးကွယ်မှုတို့ခြားနားပုံကိုပြခြင်း။	၄၄
၃	သရဏဂုံခံယူမှု အထူးအပြား။ သရဏဂုံရပုံအပြားကို။ထင်ရှားစွာပြခြင်း။	၄၆
၄	သံဃာသရဏဂုံ၌ ကလျာဏ ပုထုဇ္ဇန်ရဟန်း ပါ ထိုက်မပါထိုက်ကိုပြခြင်း။	၅၀
၅	သံဃာသရဏဂုံ၌ ပါဝင်ထိုက်သော ကလျာဏ ပုထုဇ္ဇန်နှင့်တကွ။ကလျာဏယုတ်-မြတ် ၂-ပါး။ ဒွိဟိတ်တိဟိတ် ၂-ပါးကိုထင်ရှားစွာပြခြင်း။	၅၇
၆	မင်းစိုးချာဇာ။ မိစ္ဆာရုန်းနတ်တို့ကိုရှိခိုးဝပ်တွားသော်။သရဏဂုံပျက်မပျက်ကိုပြခြင်း။ ...	၆၂
၇	နိယတသရဏဂုံ-အနိယတသရဏဂုံနှစ်ပါးတို့၏အကျိုးသွားကိုပြဆိုခြင်း။	၆၃

(မဟာသရဏဂုံကြီးမာတိကာ။)

၁	မဟာသရဏဂုံကြီးဆောက်တည်နည်းကိုပြခြင်း။	၇၇
၂	ဆုတောင်းမေတ္တာပို့နည်းကိုပြခြင်း။	၉၀
၃	ဘာဝနာလေးဆယ်ဆောင်ပုန်ကိုပြခြင်း။	၉၀

(အာဇီဝဋ္ဌမကသီလအဆုံးအဖြတ်မာတိကာ။)

၁	၅စ်ပါး-ဆယ်ပါးနှင့် အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၏ခြားနားပုံကိုပြခြင်း။	၉၃
၂	အာဇီဝဋ္ဌမကသီလဆောက်တည်ပုံကိုပြခြင်း။	၁၀၆
၃	အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၏အင်္ဂါပယောဂကိုပြခြင်း။	၁၀၈

www.dhammaransi.com

(သီလဝိနိစ္ဆယကျမ်းမာတိကာ။)

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ။	မျက်နှာနံပါတ်
၁	ငါးပါး သီလ၏ နိစ္စ-အနိစ္စ အဖြစ်ကို စစ်တမ်း ထုတ်၍ပြခြင်း။	၁၁၁
၂	ဆယ်ပါးသီလ၏နိစ္စ-အနိစ္စအဖြစ်ကို စစ်တမ်း ထုတ်၍ပြခြင်း။	၁၁၃
၃	ရှစ်ပါးသီလ၏နိစ္စ-အနိစ္စအဖြစ်ကိုစစ်တမ်းထုတ် ၍ပြခြင်း။	၁၁၅
၄	သဘာဝနိစ္စအမျိုးမျိုး၏အဆုံးအဖြတ်ကိုပြခြင်း။	၁[illegible]

(ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်အဆုံးအဖြတ်မာတိကာ၊)

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ။	မျက်နှာနံပါတ်
၁	အကြောင်းမရှိဘဲနေ့လွဲကွမ်းစား၊ဆေးဝါးဆေး သောက်ခြင်းအတွက်။ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ် ပျက်မပျက်ကိုပြဆိုခြင်း။	၁၃၆
၂	သိက္ခာပုဒ်အညွှန်းအင်္ဂါတွင်ပါ-မပါကိုပြခြင်း။	၁၅၀

www.dhammaransi.com

ဝိရတိသီလဝိနိစ္ဆယ။

နမော တဿဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ။ကုသလကမ္မပထတရားဆယ်ပါးကိုပြဆိုခြင်း။

ပါဏာတိပါတာဒီဟိပန၊ဝိရတိယော၊အနဘိဇ္ဈာ၊ အဗျာပါဒ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိယောစာတိ ဣမေဒသကုသလကမ္မပထာနာမ။ ။

ပါဏာတိပါတာဒီဟိ။ပါဏာတိပါတအစရှိကုန်သော ခုနစ်ပါးကုန်သော အကုသလကမ္မပထ တရားတို့မှ၊ ဝိရတိယောစ။ ကြဉ်ရှောင်မှုဟူသောခုနစ်ပါးကုန်သောဝိရတိတို့သည်၎င်း။ အနဘိဇ္ဈာ၊အဗျာပါဒ၊သမ္မာဒိဋ္ဌိယောစ။အနဘိဇ္ဈာတရား၊အဗျာပါဒတရား၊သမ္မာဒိဋ္ဌိတရားတို့သည်၎င်း။ဣတိ။ဤသို့။ဣမေဒသ။ဤဆယ်ပါးကုန်သော တရားတို့သည်။ ကုသလ ကမ္မပထာနာမ။ ကုသိုလ်ကမ္မပထတို့မည်ကုန်၏။

ခုနစ်ပါးကုန်သောဝိရတိတို့ဆိုသည်ကား။

ပါဏာတိပါတဝိရတိတပါး။အဒိန္နာဒါနဝိရတိတပါး။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဝိရတိတပါး။မုသာဝါဒဝိရတိတပါး။ပိသုဏာဝါစာဝိရတိတပါး။ဖရုသဝါစာဝိရတိတပါး။သမ္ဖပ္ပလာပဝိရတိတပါး။ဤခုနစ်ပါးကုန်သော ဝိရတိတို့ပေတည်း။ ။ထိုခုနစ်ပါးကုန်သော ဝိရတိတို့ကို။ မနောကံ သုံးပါးတို့နှင့် ပေါင်းသည်ရှိ

ဝိရတီသီလဝိနိစ္ဆယ။

သော်။ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးဖြစ်၏။ အနဘိဇ္ဈာဆိုသည်ကား။အလောဘတရားတည်း။အဗျာပါဒဆိုသည်ကား။အဒေါသတရားတည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဆိုသည်ကား။ အမောဟတရားတည်း။ ။မဟာကုသိုလ်စိတ်ရှစ်ခုအတွင်း၌ ဖြဆို အပ်သောကုသလကမ္မပထတရားဆယ်ပါးတည်း။ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာ။ ဟူသောပုဒ်၌ဤကုသလကမ္မပထတရားဆယ်ပါးကို မနုဿဓမ္မဟူ၍ဆို၏။ ဘုရားပွင့်ရာကာလ၌ရင်း။ ဘုရားပွင့်ရာ မဟုတ်သောသုညကမ္ဘာတို့၌ရင်း။ ဘုရားပွင့်ရာဤစကြဝဠာတို့၌ရင်း။ ဘုရားပွင့်ရာမဟုတ်သောတပါးသောစကြဝဠာအနန္တတို့၌ရင်း။သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူရှိကြကုန်သော။ လူသူတော်ကောင်းတို့၏ ပကတိမျိုးကျင့်ရိုးကျင့်စဉ်။ တရားဆယ်ပါး ဖြစ်၍။ မနုဿဓမ္မ ဆိုရသတည်း။ဝိနယောစသုသိက္ခိတော။ဟူသောမင်္ဂလာတရား၌ဤကုသလကမ္မပထတရားဆယ်ပါးကိုဂိဟိဝိနယတရားဆိုသည်။ လူသူတော်ကောင်းမျိုးတို့၏ ကျင့်ရိုးကျင့်စဉ် ဝိနည်းတရားမျိုးဆိုလိုသည်။အပ္ပမာဒေါစဓမ္မေသု။ ဟူသောမင်္ဂလာတရား၌လည်း။ဤကုသလကမ္မပထတရားဆယ်ပါးကိုပင်ဆိုသည်။ ။စကြဝဠာအနန္တ ကမ္ဘာအနန္တတို့မှာ လူသတ္တဝါဟူသမျှ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်နတ်သိကြားသတ္တဝါ ဟူသမျှတို့သည် ဤကုသလကမ္မပထတရားဆယ်ပါးတို့မှ ဖြစ်ပွါးကြရကုန်သည်။ ဤကုသလကမ္မပထတရားဆယ်ပါးမရှိခဲ့လျှင်။လောက၌။ လူဟူ၍ နတ်ဟူ၍သိကြားဟူ၍ပင်မရှိရာပြီ။ ။ဤဆယ်ပါးသော တရားတို့ကို။ သင်္ဂီတိသုတ် ဒသုတ္တရသုတ် အစရှိကုန်သောသုတ္တန်ပါဠိတော်ကြီးတို့၌။ကုသလကမ္မပထဟူသောအမည်နှင့် ဟောတော်မူသည်။ ။များသောအားဖြင့်နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကတ်သုံးပုံတို့၌ကာယသုစရိုက်သုံးပါး။ဝစီသုစရိုက်လေးပါး။ မနောသုစရိုက်သုံးပါးဟူ၍။သုစရိတအမည်နှင့်ဟောတော်မူသည်။ ။

www.dhammaransi.com

သင်္ဂီတိသုတ်ပါဠိတော်။

ဒသအကုသလကမ္မပထာ၊ ပါဏာတိပါတော၊ အဒိန္နာဒါနံ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော၊ မုသာဝါဒေါ၊ ပိသုဏာဝါစာ၊ ဖရုသဝါစာ၊ သမ္ဖပ္ပလာပေါ၊ အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒေါ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ။

ဒသကုသလကမ္မပထာ၊ ပါဏာတိပါတာဝေရမဏီ၊ အဒိန္နာဒါနာဝေရမဏီ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ၊ မုသာဝါဒါဝေရမဏီ၊ ပိသုဏာယဝါစာယဝေရမဏီ၊ ဖရုသာယဝါစာယဝေရမဏီ၊ သမ္ဖပ္ပလာပါ ဝေရမဏီ၊ အနဘိဇ္ဈာ၊ အဗျာပါဒေါ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ။

ဤဆယ်ပါးသောကုသလကမ္မပထ တရားတို့တွင်။ အနဘိဇ္ဈာ၊ အဗျာပါဒ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဟူသော မနောကံ သုံးပါးတို့သည်ကားဝိရတိသီလတရားမျိုးမဟုတ်ကြကုန်။ ထိုကြောင့်။ ဤဝိရတိသီလဝိနိစ္ဆယ၌။ ထိုမနောကံသုံးပါးတို့ကို ချန်လှပ်၍။ ရှေ့ဖြစ်သော၊ ဝိရတိသီလကမ္မပထတရားခုနစ်ပါးတို့ကို။ ပါဠိအဋ္ဌကထာဝိနိစ္ဆယများနှင့်တကွထင်လျှားစွာပြဆိုပေအံ့။ ။

၂။ ။ဝိရတိသီလကမ္မပထကြီးခုနစ်ပါးကိုပြဆိုခြင်း။

ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ဧတာယဝိရမန္တိ သယံဝါဝိရမတိ၊ ဝိရမဏမတ္တမေဝဝါဧတန္တိဝိရတိ။ ။ပါဏာတိပါတ ဝိရမန္တဿ ယာတသ္မိံသမယေ၊ ပါဏာတိပါတာ အာရတိ၊ ဝိရတီတိဝေံဝဇ္ဇာ၊ ကုသလစိတ္တ သမ္ပယုတ္တာဝိရတိ။ ။

ဧတာယ။ ဤတရားဖြင့်။ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ။ ပါဏာတိပါတစသည်အပြား၊ အကုသလကမ္မပထတရားခုနစ်ပါးတို့မှ။ ဝိရမန္တိ။ ကြဉ်ရှောင်ကြကုန်၏။ ဣတိ။ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။

www.dhammaransi.com

ဝိရတိ။ဝိရတိမည်၏။ ။ဝါ။တနည်းကား။သယံ။မိမိဟူသော တရားရင်းသည်။ပါဏာတိပါတာဒိဟိ။တို့မှ။ဝိရမတိ။ကြဉ်ရှောင် တတ်၏။ ဣတိ။ကြောင့်။ ဝိရတိ။မည်၏။ ။ဝါ။ တနည်းကား။ ဧတံ။ဤဝိရတိမည်သည်။ ပါဏာတိပါတာဒိဟိ။တို့မှ။ ဝိရမဏ မတ္တမေဝ။ကြဉ်ရှောင်ခြင်းကိရိယာမျှသာတည်း။ ပုဂ္ဂိုလ်။ သတ္တ ဝါ။အကောင်အထည်မရှိဟူလို။ဣတိ။ကြောင့်။ဝိရတိ။မည်၏။ ။ ဝိရတိသဒ္ဒါ၏ ဝိဂြိုဟ်သုံးချက်ကို ပြတော်မူသည်။ အဓိပ္ပါယ်အ ထူးမဟုတ်။ ။ပါဏာတိပါတာဝိရမဏ္ဍသာ၊ယာတသ္မိံ သမယေ၊ ပါဏာတိပါတာအာရတိ၊ဝိရာတိ၊ပါဏာဘိပါတာ။လ။အာရ တိ.ဝိရတိ၊ဟူ၍။ဧဝံ။ဤသို့။ဝုတ္တာ၊ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ် သော။ဝိရတိ။ဝိရတိပေတည်း။ ။ရှေ့ဝိဂြိုဟ်သုံးချက်၏အရမှာ ပါဠိတော်လာရင်း၊ဝိရတိကိုပင်ရသည်ဟုပြတော်မူသည်။ ။ ပါဏာတိပါတာ၊ဝိရမဏ္ဍသာ။လ။အာရတိ၊ဝိရတိတိ၌။ဣတိသဒ္ဒါ ဖြင့်၊ကျန်ရှိသော၊ဝိဘင်းပါဠိတော်ဝါကျ(၆)ဝါရနှင့်တကွ။ အ ဒိန္နာဒါနဝိရတိစသည်အပြား။ဝိရတိ(၆)ပါးတို့ကိုယူ။ ။ဝိရ တိခုနစ်ပါးတို့၏ဝိဂြိုဟ်ကိုပြဆိုခဏ်းတည်း။ ။တရပ်။

၃။ ။ဝိရတိစေတသိက်သုံးပါး၏အပြားနှင့်၊ဝဋ္ဋနိဿိ တဝိဝဋ္ဋနိဿိတအပြားကိုပြဆိုခြင်း။

မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ဥပရိပဏ္ဏာသ၊မဟာစတ္တာလီသ ကသုတ်ပါဠိတော်။

ကတမာစဘိက္ခဝေ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာပဟံ ဘိက္ခဝေဒွယံဝဒါမိအတ္ထိဘိက္ခဝေသမ္မာဝါစာ၊ သာသ ဝါ၊ပုညဘာဂိယာ၊ဥပဓိဝေပက္ကာ။ ။အတ္ထိဘိက္ခဝေ၊ သမ္မာဝါစာ၊ အရိယာ၊ အနာသဝါ၊ လောကုတ္တရာ၊ မဂ္ဂင်္ဂ။ ။ကတမာစဘိက္ခဝေ၊သမ္မာဝါစာ၊သာသဝါ၊ ပုညဘာဂိယာ၊ ဥပဓိဝေပက္ကာ၊ မုသာဝါဒါဝေရမဏီ၊

ပိသုဏာဝါယစာယဝေရမဏီ၊ ဖရုသာယဝါစာယဝေရမဏီ၊ သမ္ဖပ္ပလာပါဝေရမဏီ၊ အယံဘိက္ခဝေသမ္မာဝါစာ၊ သာသဝါ၊ ပုညာဘာဂိယာ၊ ဥပဓိဝေပက္ကာ။ ။ကတမာစဘိက္ခဝေ၊ သမ္မာဝါစာ၊ အရိယာ၊ အနာသဝါ၊ လောကုတ္တရာ၊ မဂ္ဂင်္ဂါ။ ယာခေါဘိက္ခဝေ။ အရိယစိတ္တဿ၊ အနာသဝစိတ္တဿ၊ အရိယမဂ္ဂသမင်္ဂိနော၊ အရိယမဂ္ဂံဘာဝယတော၊ စတူဟိဝစီဒုစ္စရိတေဟိ၊ အာရတိ ဝိရတိ၊ ပဋိဝိရတိ၊ ဝေရမဏီ၊ အယံဘိက္ခဝေသမ္မာဝါစာ၊ အရိယာ၊ အနာသဝါ၊ လောကုတ္တရာ၊ မဂ္ဂင်္ဂါ။

ကတမောစ ဘိက္ခဝေ။ သမ္မာကမ္မန္တော။ သမ္မာကမ္မန္တာဟံ ဘိက္ခဝေဒွယံဝဒါမိ။ အတ္ထိဘိက္ခဝေသမ္မာကမ္မန္တော သာသဝေါ ပုည ဘာဂိယော။ ဥပဓိဝေပက္ကော။ ။အတ္ထိဘိက္ခဝေ။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ အရိယော၊ အနာသဝေါ။ လောကုတ္တရော၊ မဂ္ဂင်္ဂေါ။ ။ကတမောစ ဘိက္ခဝေ။ သမ္မာ ကမ္မန္တော။ သာ သဝေါ။ ပုညာဘာဂိယော၊ ဥပဓိဝေပက္ကော။ ပါဏာတိ ပါတာ ဝေရမဏီ။ အဒိန္နာဒါနာဝေရမဏီ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာဝေရမဏီ။ အယံဘိက္ခဝေ သမ္မာကမ္မန္တော။ သာသဝေါ။ ပုညာဘာဂိယော ဥပဓိဝေပက္ကော၊ ။ကတမောစဘိက္ခဝေ။ သမ္မာကမ္မန္တော။ အရိယော။ အနာသဝေါ။ လောကုတ္တရော။ မဂ္ဂင်္ဂေါ။ ယာခေါဘိက္ခဝေ။ အရိယစိတ္တဿ။ အနာသဝစိတ္တဿ။ အရိယမဂ္ဂ သမင်္ဂိနော၊ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝယတော။ တီဟိကာယဒုစ္စရိတေဟိ အာရတိဝိရတိပဋိဝိရတိဝေရမဏီ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာကမ္မန္တော။ အရိယော။ အနာသဝေါ။ လောကုတ္တရော။ မဂ္ဂင်္ဂေါ။

ကတမောစဘိက္ခဝေ။ သမ္မာအာဇီဝေါ။ သမ္မာအာဇီဝါဟံဘိက္ခဝေ ဒွယံဝဒါမိ။ အယံဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါသာသဝေါပုညာဘာဂိယောဥပဓိဝေပက္ကော။ ။

www.dhammaransi.com

အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ။ အရိယော၊ အနာသ
ဝေါ။လောကုတ္တရော။မဂ္ဂင်္ဂံ ။ ။ကတမော စ ဘိက္ခဝေ။
သမ္မာအာဇီဝေါ။သာသဝေါ။ပုညဘာဂိယော။ဥပဓိဝေ
ပက္ကော။ဣဓခေါဘိက္ခဝေ။ ဧကစ္စော မိစ္ဆာအာဇီဝံပဟာ
ယ သမ္မာအာဇီဝေန ဇီဝိတံ ကပ္ပေတိ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ
သမ္မာအာဇီဝေါ သာသဝေါ။ ပုညဘာဂိယော ဥပဓိဝေ
ပက္ကော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ။ အရိ
ယော။အနာသဝေါ။ လောကုတ္တရော။ မဂ္ဂင်္ဂံ ။ ယာ ခေါ
ဘိက္ခဝေ။ အရိယစိတ္တဿ အနာသဝစိတ္တဿ အရိယမဂ္ဂ
သမင်္ဂိနော။အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝယတော။မိစ္ဆာအာဇီဝါ။
အာရတိ၊ ဝိရတိ၊ ပဋိဝိရတိ၊ ဝေရမဏီ။ အယံ ဘိက္ခဝေ။
သမ္မာအာဇီဝေါ။အရိယော။ အနာသဝေါ။ လောကုတ္တ
ရော။မဂ္ဂင်္ဂံ ။ ။(အာဇီဝဋ္ဌမကသီလစောင့်ထိန်းကြသူ
တို့ဆောင်ရွက်ကြရန်၊ ကောင်းလှသော ပါဠိတော်ကြီး
ပေတည်း။)

ဘိက္ခဝေ။တို့။သမ္မာဝါစာ။သမ္မာဝါစာဟူသည်။ကတမာ စ။
အဘယ်နည်းဟူမူကား။ဘိက္ခဝေ။တို့။ သမ္မာဝါစံ။သမ္မာဝါစာ
ကို။ဒွယံ။နှစ်ပါးရှိ၏ဟူ၍၊ အဟံ။ငါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ။ ဟော
တော်မူ၏။ ။ဘိက္ခဝေ။တို့။ သာသဝါ။ အာသဝတရားလေး
ပါးတို့၏အာရုံဖြစ်သော။ ပုညဘာဂိယာ။ ပုညာဘိသင်္ခါရတွင်
အဝင်အပါဖြစ်သော။ ဥပဓိဝေပက္ကာ။ အဘာဝအဆက်ဆက်တို့၌။
လူ့ ရပ်နတ်ရွာ။ကောင်းမြတ်ရာဝယ်။ခန္ဓာငါးပါး။ဥပဓိတရားတို့
ကို ဖြစ်ပွါးစေတတ်သော။ သမ္မာဝါစာ။ လောကီသမ္မာဝါစာ
သည်လည်း။အတ္ထိ။ရှိ၏။ ၁ ။ဘိက္ခဝေ။ တို့။ အရိယာ။ မြတ်စင်
သော။အနာသဝါ။ အာသဝတရားလေးပါးတို့၏ အာရုံမဟုတ်
သော။လောကုတ္တရာ။ လောကကိုလွန်နိုင်သော။ မဂ္ဂင်္ဂံ။မဂ္ဂင်အ
စစ်ဖြစ်သော။သမ္မာဝါစာ။သမ္မာဝါစာသည်လည်း။ အတ္ထိ။ ရှိ၏။
၂ ။သာသဝါ။ သော။ပုညဘာဂိယာ၊ သော။ ဥပဓိဝေပက္ကာ။

www.dhammaransi.com

သော။သမ္မာဝါစာ၊လောကီသမ္မာပါစာဟူသည်။ ကတမာ။ အ
ဘယ်နည်းဟူမူကား။ မုသာဝါဒါ။မုသာဝါဒဒုစရိုက်တရားမှ။
ဝေရမဏီ။ကြဉ်ရှောင်ခြင်းတပါး။ ပိသုဏာယဝါစာယ။ ကုန်း
တိုက်ခြင်းဟူသော ပိသုဏာဝါစာဒုစ္စရိုက်တရားမှ။ ဝေရမဏီ။
ကြဉ်ရှောင်ခြင်းတပါး။ဖရုသာယဝါစာယ။ဆဲရေးခြင်းဟူသော
ဖရုသဝါစာဒုစ္စရိုက်တရားမှ။ဝေရမဏီ။ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းတပါး။
သမ္ဖပ္ပလာပါ။အပြိန်အဖျင်း။ ပြောဆိုခြင်းဟူသော။ သမ္ဖပ္ပလာပ
ဒုစ္စရိုက်တရားမှ။ဝေရမဏီ။ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းတပါး။ ဘိက္ခဝေ။
တို့။အယံ။ဤလေးပါးသောဝိရတိတရားသည်။သာသဝါ။ သော။
ပုညဘာဂိယာ။သော။ဥပဓိဝေပက္ကာ။သော။ သမ္မာဝါစာ။လော
ကီသမ္မာဝါစာမည်၏။ ။ဘိက္ခဝေ။တို့။အရိယာ။သော။ အနာ
သဝါ။သော။လောကုတ္တရာ။သော။ မဂ္ဂင်္ဂ။သော။ သမ္မာဝါစာ။
သမ္မာဝါစာဟူသည်။ ကတမာစ။အဘယ်နည်းဟူမူကား။ အရိ
ယစိတ္တဿ။ဖြူစင်သောစိတ်ရှိသော။အနာသဝစိတ္တဿ။ အာသ
ဝတရားတို့မှလွတ်ကင်းသောစိတ်ရှိသော။ အရိယမဂ္ဂ။အရိယာ
မဂ်ကို။ဘာဝယတော-ဘာဝယန္တဿ။ဖြစ်ပွါးစေဆဲဖြစ်၍။ အ
ရိယမဂ္ဂသမင်္ဂိနော။အရိယာမဂ်နှင့် ပြည့်စုံဆဲဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်
အား။စတူဟိဝစီဒုစ္စရိတေဟိ။လေးပါးသော ဝစီဒုစ္စရိုက်တရား
တို့မှ။ ။ ယာ။စင်စစ်။ယာအာရတိ။ အကြင်ဝေးစွာကြဉ်ခြင်းသည်။
ယာဝိရတိ။အကြင်အသူးကြဉ်ခြင်းသည်။ယာပဋိဝိရတိ။ အကြင်
တဘန်ကြဉ်ခြင်းသည်။ယာဝေရမဏီ။အကြင်လွတ်ကင်းအောင်
ကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည်၊အတ္ထိ။ရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ။တို့။ အယံ။ဤသမ္မာ
ဝါစာသည်။အရိယာ။သော။အနာသဝါ။သော။ လောကုတ္တရာ။
သော။မဂ္ဂင်္ဂ။သော။သမ္မာဝါစာ။သမ္မာဝါစာမည်၏။

(သမ္မာကမ္မန္တနှစ်ပါး အကျဉ်းအကျယ်အနက်လွယ်ပြီ။)

ဘိက္ခဝေ။တို့။ဣဓ။ဤလောက၌။ ဧကစ္စော။အချို့သောသူ
သည်။မိစ္ဆာအာဇီဝံ။ယုတ်မာသောအသက်မွေးမှုကို။ ပဟာယ။
ပယ်စွန့်၍။သမ္မာအာဇီဝေန။ကောင်းသောအသက်မွေးခြင်းဖြင့်။

www.dhammaransi.com

ဇိဝိတံ။အသက်ကို။ကပ္ပေတိ။ပြုရမွေးမြူ၏။ ဘိက္ခဝေ။တို့ ။ အယံ။ ဤသမ္မာအာဇီဝသည်။သာသဝေါ။သော။ပုညဘာဂိယော။သော။ ဥပဓိဝေပက္ကော။သော။သမ္မာအာဇီဝေါ။ လောကီသမ္မာအာဇီဝ မည်၏။ ။ကြွင်းကျန်သောပုဒ်များအနက်ပေးလွယ်ပြီ။

ဤ ပါဠိတော်မြွက် ကြီးဝယ်။အချုပ်အကျဉ်း။ လိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကား။ဝိရတိသည်။ သမ္မာဝါစာဝိရတိ။ သမ္မာကမ္မန္တဝိရတိ။သမ္မာအာဇီဝဝိရတိ။ဟူ၍သုံးပါးရှိ၏။ ။ထိုသုံးပါးတို့တွင် သမ္မာဝါစာ ဝိရတိသည်လည်း။ လောကီ သမ္မာဝါစာဝိရတိ။ လောကုတ္တရာသမ္မာဝါစာဝိရတိ။ဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ ။ထိုတွင်။ ဝဋ္ဋနိဿိတဖြစ်၍။ ပုညာဘိသင်္ခါရမျိုးဖြစ်သော သမ္မာဝါစာသည်။လောကီသမ္မာဝါစာမည်၏။ အရိယာမဂ်စိတ်၌ယှဉ်သော သမ္မာဝါစာသည်။လောကုတ္တရာသမ္မာဝါစာမည်၏။

လောကီသမ္မာဝါစာပင်ဖြစ်သော်လည်း။ယခုအခါ။ သာသနာတော်တွင်း၌ဝိဝဋ္ဋနိဿိတဖြစ်၍ပါရမီမျိုး၊ ဗောဓိပက္ခိယမျိုးဖြစ်သောသမ္မာဝါစာကိုမူကား။သောတာပတ္တိမဂ်၌သက်ဝင်ရေတွက်မြဲဖြစ်၏။

သမ္မာကမ္မန္တဝိရတိသည်လည်း၊ ထိုအတူ။ လောကီ လောကုတ္တရာနှစ်ပါးရှိ၏။ထိုတွင်။ဝဋ္ဋနိဿိတဖြစ်၍ ပုညာဘိသင်္ခါရမျိုးဖြစ်သောသမ္မာကမ္မန္တသည်လောကီသမ္မာကမ္မန္တမည်၏။ အရိယမဂ်၌ယှဉ်သော သမ္မာကမ္မန္တသည် လောကုတ္တရာ သမ္မာကမ္မန္တမည်၏။ ။လောကီ သမ္မာကမ္မန္တပင် ဖြစ်သော်လည်း။ သာသနာတော်တွင်း၌ဝိဝဋ္ဋနိဿိတဖြစ်၍ပါရမီမျိုး၊ဗောဓိပက္ခိယမျိုးဖြစ်သော သမ္မာကမ္မန္တကို မူကား။ သောတာပတ္တိမဂ်၌သက်ဝင်ရေတွက်မြဲဖြစ်၏။ ။သမ္မာအာဇီဝဝိရတိသည်လည်း။ ထိုအတူလောကီလောကုတ္တရာနှစ်ပါးရှိ၏။ထိုတွင်။ဝဋ္ဋနိဿိတဖြစ်၍ပုညာဘိသင်္ခါရမျိုးဖြစ်သောသမ္မာအာဇီဝသည်။လောကီသမ္မာအာဇီဝမည်၏။အရိယမဂ်၌ယှဉ်သော သမ္မာအာဇီဝသည်။ လောကုတ္တရာသမ္မာအာဇီဝမည်၏။ ။လောကီသမ္မာအာဇီဝပင်

www.dhammaransi.com

ဖြစ်သော်လည်းသာသနာတော်တွင်း၌ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတဖြစ်၍ပါရမီမျိုး၊ဗောဓိပက္ခိယမျိုးဖြစ်သောသမ္မာအာဇီဝ ကိုသောတာပတ္တိမဂ်၌သဗ္ဗိုဟ်ရေတွက်ရိုးဖြစ်၏။ ။လောကီဝိရတိသုံးပါးကား။ မဟာကုသိုလ်စိတ်၌ယှဉ်၏။ ဘဝသမ္ပတ္တိ၊ ဘောဂသမ္ပတ္တိ ကိုတောင့်တ၍စောင့်ထိန်းအပ်သောဝိရတိသီလမျိုးသည်။ဝဋ္ဋနိဿိတသီလမည်၏။သံသရာကျွတ်လွတ်တို့သီလမျိုးမဟုတ်။ နိဗ္ဗာန်ကိုတောင့်တ၍စောင့်ထိန်းအပ်သောဝိရတိသီလမျိုးသည် ဝိဝဋ္ဋနိဿိတသီလမည်၏။ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတသီလမျိုးသည်။ ပါရမီမျိုး။ ဗောဓိပက္ခိယမျိုးဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။ယခုဘဝ၌ပင်လျှင်။ မဂ်ဖိုလ်ကိုရခြင်းငှါ။ သတိပဋ္ဌာန်တရား သမ္မပ္ပဓာန်တရားတို့ကို အားထုတ်ကြရာ၌။ သတိပဋ္ဌာန်။ သမ္မပ္ပဓာန်။ ဈာန်။ ဝိပဿနာ တို့၏ အခြေခံဖြစ်သော ဝိရတိသီလသည် ဗောဓိပက္ခိယ မျိုးမည်၏။ သတိပဋ္ဌာန်။ သမ္မပ္ပဓာန်တရားတို့ကို မူကား။ အားမထုတ်ဘဲ။ နောင်နိဗ္ဗာန်ကို ရဘို့ဟူ၍ စောင့်ထိန်း အပ်သော ဝိရတိသီလသည်။ ပါရမီမျိုးမည်၏။ ထိုနှစ်မျိုးလုံး ကိုပင်။ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတချည်းဖြစ်ပေ၍။ သောတာပတ္တိမဂ်၌ သဗ္ဗိုဟ်ရေတွက်ရ၏။ ဤသီလနှင့်နိစ္စပြည့်စုံသော။ ယခုကာလသီလဝန္တပုထုဇ္ဇန်ရဟန်းတော်များကိုလည်း။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တကျိပ်လေးတွင်သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်၌သဗ္ဗိုဟ်ရေတွက်ရ၏။ ။ဤပါဠိတော်ကိုထောက်မြော်၍ဝိရတိသီလမှန်လျှင်။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းကေန်ဖြစ်သည် ဟု မဆိုသာ။ ဝိရတိသီလပင် မှန်သော်လည်း။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းမဟုတ်သည်လည်းရှိသေး၏ဟုသိရာ၏။

သာသဝါ ပုညဘာဂိယာ၊ ဥပဓိဝေပက္ကာ။ ဟူသောပါဠိတော်နှင့်အညီ။ ပုညာဘိသင်္ခါရမျိုးဖြစ်ကုန်သောသမ္မာဝါစာဝိရတိ။သမ္မာကမ္မန္တဝိရတိ။ သမ္မာအာဇီဝဝိရတိ။ ဤလောကီဝိရတိသုံးပါးတို့သည်ကား။ ဤစကြဝဠာတွင် ဘုရားပွင့်ရာ ကာလ၌၎င်း။ ဘုရားပွင့်ရာမဟုတ်သော သုညကပ္ပာတို့၌၎င်း၊ ဤစကြဝဠာမှ တပါးသော အနန္တစကြဝဠာတို့၌၎င်း။ ကမ္မသကတာ

www.dhammaransi.com

သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူရှိကြကုန်သော လူသူတော်ကောင်းတို့၏ပကတိ မျိုးကျင့်ရိုးကျင့်စဉ်။ အရိုးတွင်သော။ ပိဋကတ်သိလတရားသုံးပါး တို့တည်း။

၄။ ။ဒွါရနှစ်ပါး၌ဖြစ်ကြသောဝိရတိသုံးပါးကို ခွဲခြား၍ပြခြင်း။

သမ္မာကမ္မန္တာသည်။ ကာယဒုစ္စရိုက်သုံးပါးမှ ကြဉ်ရှောင်မှု ဖြစ်၍ကာယကံသိလမည်၏၊သမ္မာဝါစာသည်ဝစီဒုစ္စရိုက်လေး ပါးမှကြဉ်ရှောင်မှုဖြစ်၍ ဝစီကံသိလမည်၏။ သမ္မာအာဇီဝသည် လည်းကာယဒုစ္စရိုက်။ ဝစီဒုစ္စရိုက်တို့မှ ကြဉ်ရှောင်မှုပင်ဖြစ်၏။ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော်။ ကာယဒုစ္စရိုက်မှ ကြဉ်ရှောင်မှုမှာ သမ္မာ ကမ္မန္တာနှင့်။ သမ္မာအာဇီဝသည် အဘယ်သို့ ခြားနားကြ ပါသ နည်း။ ဝစီဒုစ္စရိုက်မှကြဉ်ရှောင်မှုမှာသမ္မာဝါစာနှင့်သမ္မာအာဇီဝ သည်။ အဘယ်သို့ခြားနားကြပါသနည်းမေးရန်ရှိ၍။ ထိုအမေးကို ၎င်းအဋ္ဌကထာနံပါတ်(၂၃၇-၂၃၈)တို့မှာဖြေဆိုပေ၏၊ ။ ပါဠိလျှောက်အဓိပ္ပါယ်ကိုပြဆိုလိုက်အံ့။ ။အာဇီဝမည်သည် ပျက်သည်ရှိသော်၊ ကာယဒွါရ၊ ဝစီဒွါရတို့၌သာလျှင်ပျက်တတ် ၏။ မနောဒွါရ၌ အာဇီဝပျက်သည်ဟူ၍မရှိ၊ အာဇီဝပြည့်သည် ရှိသော်။ ကာယဒွါရ၊ ဝစီဒွါရတို့၌သာပြည့်၏။ မနောဒွါရ၌အာ ဇီဝ ပြည့်သည်ဟူ၍မရှိ။ ။ကာယဒွါရ၌ ဒုစ္စရိုက် ဖြစ်ပွါးမှု သည်။ အသက်မွေးရန်အကြောင်းနှင့်ဖြစ်ပွါးမှု။ အသက်မွေးရန် အကြောင်းမှအလွတ်ကိစ္စနှင့်ဖြစ်ပွါးမှုဟူ၍နှစ်မျိုးရှိ၏။ ။ဝစီ ဒွါရ၌ ဒုစ္စရိုက်ဖြစ်ပွါးမှုမှာလည်း ထိုနည်းတူ နှစ်မျိုးရှိ၏၊ ။ ထိုတွင် မင်း၊ မင်းအမတ်ကြီးတို့သည်။ ပျော်ရွှင် မြူးထူးခြင်း၌ လေ့ကျက်ကြကုန်လျက်။ မိမိတို့၏ရဲရင့်ခြင်းသူရသတ္တိကိုပြကြ ကုန်ရာ။ တောသို့သွား၍ သားသမင်ပစ်ခြင်း။ လမ်းခရီး၌ လု ယက်ခြင်း။ သူတပါးသားမယားကိုကျူးလွန်ခြင်းများကို ပြကြ

www.dhammaransi.com

ကုန်၏။ ဤအမှုမျိုးသည်အသက်မွေးရန်အကြောင်းမှအလွတ်ဖြစ်သောကာယဒုစ္စရိုက်မှုမျိုးသက်သက်ဖြစ်၏။ ထိုအမှုမျိုးမှကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည်။ သမ္မာကမ္မန္တဝိရတိသာမည်၏။ သမ္မာအာဇီဝဝိရတိမမည်။ ။ထိုမင်း၊ မင်းအမတ်တို့သည်ပင်သျှင်။ ပျော်ရွှင်မြူးထူးခြင်းစသည့်ကို အကြောင်းပြု၍။ မုသားဆိုခြင်း။ကုန်းတိုက်ခြင်း။ဆဲရေးခြင်း။ အပြိန်အဖျင်းပြောဆိုခြင်းဟူသော ဝစီဒုစ္စရိုက်လေးပါးတို့ကို ပြုလုပ်ကြကုန်၏။ ဤအမှုမျိုးသည်။ အသက်မွေးရန်အကြောင်းမှ အလွတ်ဖြစ်သော ဝစီဒုစ္စရိုက်မှုမျိုးသက်သက်ဖြစ်၏။ ထိုအမှုမျိုးမှကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည်။ သမ္မာဝါစာဝိရတိသာမည်၏။သမ္မာအာဇီဝဝိရတိမမည်။

အသက်မွေးရန်ဥက္ကာခနရမှုကိုအကြောင်းပြု၍။ တံငါမုဆိုး။ သူခိုးထားပြစသည်တို့သည်၊သတ်ဖြတ်မှု။ ခိုး၀ှက်တိုက်ခိုက်မှု။ အိမ်ရာကျူးလွန်မှုကိုပြုကြကုန်၏။ ဤအမှုမျိုးသည်မိစ္ဆာဇီဝမှုမျိုးဖြစ်၏။ထိုအမှုမျိုးမှကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည်။ သမ္မာအာဇီဝဝိရတိမည်၏။ မင်း၊မင်းအမတ်စသည်တို့သည်၊ တံစိုးလက်ဆောင်စား၍မုသားပြောဆိုကြကုန်၏။ ကုန်းတိုက်ကြကုန်၏၊ဆဲရေးကြကုန်၏။အကျိုးမရှိပြိန်ဖျင်းသောစကားကိုပြောဆိုကြကုန်၏။ ဤအမှုမျိုးသည်။ မိစ္ဆာဇီဝမှုမျိုးဖြစ်၏။ ထိုမိစ္ဆာဇီဝမှုမျိုးမှကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည်။ သမ္မာအာဇီဝ ဝိရတိမည်၏။ ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သောမိစ္ဆာဇီဝဒုစ္စရိုက်သုံးပါး။ ဝစီဒွါရ၌ဖြစ်သောမိစ္ဆာဇီဝဒုစ္စရိုက်လေးပါး။ ထိုခုနစ်ပါးသောမိစ္ဆာဇီဝတို့မှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည်။ သမ္မာအာဇီဝဝိရတိ ခုနစ်ပါးဖြစ်၏။ မဟာ အဋ္ဌကထာနည်းတည်း။

မဟာသိဝမထေရ်ကြီးအယူကား။ အသက်မွေးမှုကြောင့်ပြုကြသော်လည်း၊သတ်ဖြတ်မှု၊ခိုးမှု၊အိမ်ရာကျူးလွန်မှု၊မုသားဆိုမှု၊ကုန်းတိုက်မှု၊ဆဲရေးမှု၊အပြိန်အဖျင်းပြောဆိုမှုမျိုးသည်။ ကာယဒုစ္စရိုက်မှု။ ဝစီဒုစ္စရိုက်မှုသာမည်ကုန်၏။ ထိုအမှုတို့မှကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည်။ သာကမ္မန္တဝိရတိ။သမ္မာဝါစာဝိရတိသာမည်

www.dhammaransi.com

၍။ထိုဒုစ္စရိုက်မှုမျိုးတို့မှအလွတ်ဖြစ်သော။ ကုဟနဝတ္ထုသုံးပါးတို့ကိုပြု၍အသက်မွေးခြင်းသည်။ မိစ္ဆာဇီဝသက်သက်ဖြစ်၏။ ထိုမိစ္ဆာဇီဝသက်သက်မှကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည်။ သမ္မာအာဇီဝဝိရတိမည်၏ဟုမိန့်ဆို၏။ ။ထိုမထေရ်ကြီး၏အယူ၌။မိစ္ဆာဇီဝလည်းဟုတ်ပေ၏။သမ္မာအာဇီဝဝိရတိလည်းမှန်ပေ၏။သို့ရာတွင်။လူပကတိတို့နှင့်စပ်ဆိုင်သောမိစ္ဆာဇီဝမျိုးမဟုတ်။ သမ္မာအာဇီဝမျိုးမဟုတ်။ ရသေ့ရဟန်းတို့နှင့်သာစပ်ဆိုင်၏။ လူပကတိတို့၏မိစ္ဆာဇီဝမျိုး၊ သမ္မာအာဇီဝဝိရတိမျိုးများစွာကျန်ရှိ၏။ ထိုကြောင့်။ထိုမထေရ်ကြီး၏မိစ္ဆာဇီဝ။သမ္မာအာဇီဝတို့ကို ရှေးမဟာအဋ္ဌကထာနည်း၌ထည့်သွင်း၍ မဟာအဋ္ဌကထာနည်းကိုသာပဓာနထားရမည်ဟုဆိုးဖြတ်ပေ၏။

> အယံပနကောဋ္ဌိပဋ္ဌော မိစ္ဆာဇီဝေါ။ တတောဝိရတိ။ သမ္မာအာဇီဝေါနာမ။ ။ဟူသောအဋ္ဌကထာစကား၏ ဝိဘာဝိနီအဖွင့်ပါယ်တည်း။

ဤသမ္မာကမ္မန္တ။သမ္မာဝါစာတို့နှင့်သမ္မာအာဇီဝခွဲခက်းတို့၌လာသောမင်း၊မင်းအမတ်၊တံငါမုဆိုး၊သူခိုးထားပြစသည်တို့၏။ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ဒုစ္စရိုက်မှုတို့မှကြဉ်ရှောင်ခြင်းများသည်လည်း။ သမ္မာဝါစာ။သမ္မာကမ္မန္တ။သမ္မာအာဇီဝ။ ဝိရတိသီလအစစ်ပင်ဖြစ်သတည်း။အာဇီဝဋ္ဌမကသီလအစစ်ပင်ဖြစ်သတည်း။

> အတ္တိတက္ခဝေသမ္မာဝါစာ။ သမ္မာကမ္မန္တော။သမ္မာအာဇီဝေါ။သာသဝေါ။ပုညဘာဂိယော။ဥပဓိဝေပက္ကော။ ။ ဟူသောပါဠိတော်မှာပါဝင်သောသီလမျိုးပေတည်း။

သမ္မာဝါစာ၊သမ္မာကမ္မန္တ၊သမ္မာအာဇီဝ
ဝိရတိသုံးပါးခွဲခက်းပြီး၏။

www.dhammaransi.com

၅။ ။ယခုအခါသမ္ပတ္တဝိရတိ၊သမာဒါနဝိရတိ၊
သမုစ္ဆေဒဝိရတိသုံးမျိုးကိုခွဲ၍ပြပေအံ့။

သာ၊ပဘေဒတောတိဝိဓာဟောတိ။သမ္ပတ္တဝိရတိ။သမာ ဒါနဝိရတိ၊သမုစ္ဆေဒဝိရတိတိ။ ။ငင်းအဋ္ဌကထာပါဌ်။ သာ။ ထိုဝိရတိသည်။ သမ္ပတ္တဝိရတိ။ အတွေ့ကိုရှောင်ကြဉ် သောသမ္ပတ္တဝိရတိငင်း။ သမာဒါနဝိရတိ။ ခံယူဆောက်တည်၍ ရှောင်ကြဉ်သောသမာဒါနဝိရတိငင်း၊သမုစ္ဆေဒဝိရတိ။အကြွင်း မဲ့ပယ်ဖြတ်သောသမုစ္ဆေဒဝိရတိငင်း။ဣတိ။ဤသို့။ပဘေဒတော။ အပြားအားဖြင့်။ တိဝိဓာ။ သုံးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ။ဖြစ် ၏။ ။သမ္ပတ္တဝိရတိခုနစ်ပါး။သမာဒါနဝိရတိခုနစ်ပါး။သမုစ္ဆေ ဒဝိရတိမှုကား။တပါးသာ။ ။သမ္ပတ္တဝိရတိခုနစ်ပါးဆိုသည် ကား။ ပါဏာတိပါတ ဝိရတိတပါး။ လ။ သမ္ဖပ္ပလာပဝိရတိတ ပါး။ ။သမာဒါနဝိရတိခုနစ်ပါးလည်းထိုနည်းတူ။

တတ္ထအသမာဒိန္နသိက္ခာပဒါနံ အတ္တနောဇာတိဝယဗ ဟုသစ္စာဒီနိပစ္စဝေက္ခိတွာအယုတ္တံအမှာကံဝေရျပံပါပံ ကာတုန္တိ သမ္ပတ္တံဝတ္ထုံအဝိတိက္ကမန္တာနံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာဝိရ တိ။သမ္ပတ္တဝိရတီတိဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။ငင်းအဋ္ဌကထာပါဌ်။

တတ္ထ။ထိုသုံးပါးသောဝိရတိတို့တွင်။အသမာဒိန္နသိက္ခာပဒါ နံ။ခံယူဆောက်တည်သော သိက္ခာပုဒ်မရှိဘဲလျက်။ အတ္တနော။ မိမိ၏။ဇာတိဝယဗဟုသစ္စာဒီနိ။အမျိုးအရွယ်၊ဗဟုသုတဂုဏ် စသည်တို့ကို။ပစ္စဝေက္ခိတွာ။ဆင်ခြင်စဉ်းစား၍။အမှာကံ။ငါတို့ အား။ဝေရျပံ။ဤသို့သဘောရှိသော။ ပါပံ။မကောင်းမှုကို။ ကာ တုံ။ပြုခြင်းငှါ။ အယုတ္တံ။မသင့်။ဣတိ။ ဤသို့ဆင်ခြင်၍။ သမ္ပတ္တံ။ ဆိုက်တိုက် တွေ့ကြုံ၍နေသော။ ဝတ္ထုံ။ဒုစ္စရိုက်မှုကို။ အဝိတိက္က မန္တာနံ။ မကျူးလွန်ဘဲ။ ရှောင်လွှဲ ကြဉ်ဖယ်ကြကုန်သော သူ တော်ကောင်းတို့အား။ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ။ဖြစ်လာသော။ ဝိရတိ။ဝိရတိ ကို။သမ္ပတ္တဝိရတီတိ။ သမ္ပတ္တဝိရတိဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သိအပ်

www.dhammaransi.com

၏။ ။သမ္ပတ္တဝိရတိခုနစ်ပါး၏ အကျယ်ကိုပြဆိုသော အဋ္ဌကထာဝိနိစ္ဆယပေတည်း။

သမာဒိန္န သိက္ခာပဒါနံ ပန သိက္ခာပဒသမာဒါနေစ။ တတုတ္တရိစ။ အတ္တနော ဇီဝိတမ္ပိပရိစ္စဇိတွာ ဝတ္ထုံအဝိတိက္ကမန္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာဝိရတိ။ သမာဒါနဝိရတီတိဝေဒိတဗ္ဗာ။

သမာဒိန္နသိက္ခာပဒါနံပန။ ခံယူဆောက်တည်သော သိက္ခာပုဒ်ရှိကြကုန်သော သူတို့အားမူကား။ သိက္ခာပဒသမာဒါနေစ။ သိက္ခာပုဒ်တို့ကိုခံယူဆောက်တည်ဆဲအခါ၌၎င်း၊ တတုတ္တရိစ။ ထိုခံယူဆောက်တည်ဆဲအခါမှနောက်ကာလ၌၎င်း။ အတ္တနော။ မိမိ၏။ ဇီဝိတမ္ပိ။ အသက်ကိုသော်လည်း။ ပရိစ္စဇိတွာ၊ စွန့်၍။ ဝတ္ထုံ။ဒုစ္စရိုက်မှုကို။ အဝိတိက္ကမန္တဿ။ မလွန်ကျူးကုန်သောသူတို့အား။အဝိတိက္ကမနေစ။မလွန်ကျူးဘဲ။ ရှောင်လွှဲကြဉ်ဖယ်ဆဲခဏ၌၎င်း။(ထည့်ပါ၍)။ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ။ဖြစ်သော။ ဝိရတိ။ဝိရတိကို။ သမာဒါန ဝိရတီတိ။ သမာဒါနဝိရတိ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သိအပ်၏။

ပါဏာတိပါတဝိရတိမှစ၍။ သမ္ပဖလာပဝိရတိတိုင်အောင်။ သမာဒါန ဝိရတိခုနစ်ပါးတို့၏ အကျယ်ကိုပြဆိုသော အဋ္ဌကထာဝိနိစ္ဆယပေတည်း။

အရိယမဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တာပန ဝိရတိသမုစ္ဆေဒဝိရတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။၎င်းအဋ္ဌကထာပါဌ်။ နံပါတ် ၁၃၂-အရိယမဂ်နှင့်ယှဉ်သောဝိရတိကို။သမုစ္ဆေဒဝိရတိဟူ၍သိအပ်၏။ ။အနက်။ သမုစ္ဆေဒဝိရတိကိုပြဆိုသောအဋ္ဌကထာဝိနိစ္ဆယပေတည်း။

၆။ ။သမာဒါနဝိရတိကိုအကျယ်ပြခြင်း။

ထိုသမ္ပတ္တ၊ သမာဒါန၊သမုစ္ဆေဒဝိရတိသုံးမျိုးတို့တွင် ခံယူဆောက်တည်မှုမရှိဘဲ။အတွေ့ကိုကြဉ်ရှောင်သောသမ္ပတ္တဝိရတိ

www.dhammaransi.com

ခုနစ်ပါး။ လောကုတ္တရာမဂ်၌ ယှဉ်သော်သမုစ္ဆေဒ ဝိရတိများ ကား ထင်ရှားပြီ။ ။ခံယူဆောက်တည်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသော သ မာဒါနဝိရတိခုနစ်ပါး၌ ခံယူဆောက်တည်ပုံ အခြင်းအရာများ ကို။ ။ငင်းအဋ္ဌကထာစာအုပ်နံပါတ် ၁၂၂-မှာရှိတိုင်းပြဆို ပေအံ့။

(က) သမ္မာကမ္မန္တ။(က-၁) သမ္မာကမ္မန္တဝိရတိသီလကို ကာယဒွါရဖြင့်ခံယူပုံ။

ယဒါပိဟိကေနစိ ကာရဏေနဝတ္တုံ့အသက္ကောန္တော ပါဏာတိပါတာ၊ အဒိန္နာဒါနာ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရမာမီတိ။ဇူမာနိသိက္ခာပဒါနိ၊ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယဝဏ္ဏာ တိ၊တဒါကမ္မံကာယကမ္မံ။ ဒွါရမ္ပိကာယဒွါရမေဝ။ ဧဝံ ကုသလံ ကာယကမ္မံ။ကာယဒွါရေသမုဋ္ဌာတိ။ ။ငင်း အဋ္ဌကထာပါဠ်။

ပါဠ်ရှောက်အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။အကြင်အခါ၌လျှာနာခြင်း၊ သွားနာခြင်းအစရှိသော။တစုံတခုသောအကြောင်းကြောင့်။နှုတ် ဖြင့်မြွက်ဆိုခြင်းငှါမတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ ။ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရမာမိ။ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရမာမိ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရမာမိဟူ၍ သုံးခုသောသိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ လက်ဆုပ်လက် ကိုင်ပြုဟန်ပြ၍ကာယဒွါရဖြင့် ခံယူဆောက်တည်၏။ ထိုအခါ၌ ထိုသူ၏ကံသည်ကာယကံပေတည်း။ဒွါရသည်လည်း။ ကာယဒွါ ရသာလျှင်တည်း။ ဤသို့လျှင် ကုသိုလ်ကာယကံ သုံးပါးသည်။ ကာယဒွါရ၌ဖြစ်၏။ ။ဤအဋ္ဌကထာ၌။ ပါဏာတိပါတာ၊ အ ဒိန္နာဒါနာ၊ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာပဋိဝိရမာမိဟု သိက္ခာပုဒ်သုံးခု ကိုတပေါင်းတည်းဆိုရာ၌။ပါဏာတိပါတာပဋိဝိရမာမိ အဒိန္နာ ဒါနာ ပဋိဝိရမာမိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရမာမိဟု ခွဲ၍ ယူလေ။

www.dhammaransi.com

(ခ) သမ္မာကမ္မန္တ။ (ခ-၂) သမ္မာကမ္မန္တဝိရတိ
သီလကို။စေတ္တဒွါရဖြင့်ခံယူပုံ။

ယဒါပန တာနေဝ သိက္ခာပဒါနိ ဝစီဘေဒံ ကတွာ ဂဏှာတိ။တဒါကမ္မံ၊ကာယကမ္မံ၊ဒွါရံပန ဝစီဒွါရံဟောတိ။ ဝေဲကုသလံကာယကမ္မံဝစီဒွါရေသမုဋ္ဌာတိ။ ။ငင်းအဋ္ဌကထာပါဠိ၊

အကြင်အခါ၌။ထိုကာယကံသိက္ခာပုဒ်သုံးပါးတို့ကိုပင်လျှင် ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရမာမိစသည်ဖြင့်နှုတ်မြွက်ခြင်းကိုပြု၍ ခံယူဆောက်တည်၏။ ။ထိုအခါ၌ကံသည်ကာယကံဖြစ်၏။ ဒွါရသည်မူကား ဝစီဒွါရဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင်ကုသိုလ်ကာယကံ ၃-ပါးသည်။ဝစီဒွါရ၌ဖြစ်၏။

(ဂ) သမ္မာကမ္မန္တ၊(ဂ-၃)သမ္မာကမ္မန္တဝိရတိ
သီလကို။မနောဒွါရဖြင့်ခံယူပုံ။

ယဒါပန တေသုသိက္ခာပဒေသု ဒိယျမာနေသု ကာယင်္ဂဝါစင်္ဂါနိအစောပေတွာ မနသာဝ ပါဏာတိ ပါတာ အဒိန္နာဒါနာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာပဋိဝိရမာမီတိ ဂဏှာတိ၊ တဒါကမ္မံ။ ကာယကမ္မံ။ ဒွါရံပန မနောဒွါရံ ဟောတိ။ ဝေဲကုသလံကာယကမ္မံ မနောဒွါရေ သမုဋ္ဌာတိ။ ။ငင်းအဋ္ဌကထာပါဠိ။

အကြင်အခါ၌။ကာယကံသိက္ခာပုဒ်သုံးပါးတို့ကို။ဆရာရဟန်းတော်တို့ကမြွက်ဆို၍ ပေးကြကုန်သည် ရှိသော်။ ကိုယ်အင်္ဂါ၊ နှုတ်အင်္ဂါတို့ကိုလှုပ်ရှားခြင်းဌါမတတ်နိုင်သဖြင့်။ မလှုပ်ရှားစေမူ၍။မနောဒွါရဖြင့်သာလျှင်၊ပါဏာတိပါတာပဋိဝိရမာမိ၊အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရမာမိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရမာမိဟုခံယူဆောက်တည်၏။ထိုအခါ၌ကံသည်ကာယကံဖြစ်၏။ဒွါရသည်မူကားမနောဒွါရဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင်ကုသိုလ်ကာယကံသုံးပါးသည်

www.dhammaransi.com

မနောဒွါရ၌ဖြစ်၏။ ။အဋ္ဌကထာပါဌ်မှာ သိက္ခာပုဒ်သုံးပါးကို ဆိုရာရဟန်းတော်များက ပေးမှုပါရှိ၏။ ဆရာရဟန်းတော်များက။ပါဏာတိပါတာ၊ ပဋိဝိရမာမိဟုဆို၍ပေးသောအခါ။ ထိုအဆိုအတိုင်း စိတ်ထဲကလိုက်၍နှုတ်လုံးသွင်းရသည်။ မြန်မာဘာသာအတိုင်း။ သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်းမှကြဉ်ရှောင်ပါ၏ဟု စိတ်ထဲက နှုတ်လုံးသွင်းရမည်။ နောက်သိက္ခာပုဒ် နှစ်ပါး၌လည်း ဤနည်းတူ။ ။သေလုနီးပါးလူမမာကြီးများအတွက်တည်း။ ။ကျန်းမာသူတို့မှာလည်းမနောဒွါရဖြင့်ခံယူမှုရ‌ထိုက်ပါ၏။ ။ပေးသူမရှိဘဲ။ မိမိအလိုအလျောက်လည်း။ဒွါရသုံးပါးတွင်။ တပါးပါးဖြင့်ဆောက်တည်ရပါ၏။

သမ္မာကမ္မန္တပိရတိသီလသုံးပါးခံယူပုံပြီး၏။

(က) သမ္မာဝါစာ။(ခ-၁) သမ္မာဝါစာပိရတိသီလကို။ ဒွါရသုံးပါးဖြင့်ခံယူပုံ။

မုသာဝါဒါဝေရမဏီတိအာဒီနိပန၊စတ္တာရိသိက္ခာ
ပဒါနိဝုတ္တနယေနေဝ၊ ကာယာဒီဟိဂဏှန္တဿ၊ ကုသ
လံဝစီကမ္မံ၊တီသုဒွါရေသုသမုဋ္ဌာတီတိဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။
ငင်းအဋ္ဌကထာပါဌ်။ ။

ပါဠိတော်အရပ်ရပ်တို့၌။ ။မုသာဝါဒါဝေရမဏီ။ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ။ ဖရုသာယဝါစာယ ဝေရမဏီ။ သမ္ဖပ္ပလာပါဝေရမဏီ။ ။ဟူ၍များစွာလာရှိသောဝစီသုစရိတပိရတိသီလသိက္ခာပုဒ်ကြီးလေးပါးတို့ကို။ကာယကံသီလ၌ပြဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းအားဖြင့်ကာယဒွါရဖြင့် ခံယူဆောက်တည်မှု။ ဝစီဒွါရဖြင့် ခံယူဆောက်တည်မှု။ မနောဒွါရဖြင့် ခံယူဆောက်တည်မှုကိုပြုသောသူအား။ ကုသိုလ်ဝစီကံလေးပါးသည်။ ဒွါရသုံးပါးတို့၌ဖြစ်၏ဟုသိအပ်၏။ ။

www.dhammaransi.com

အာရတိဝိရတိပဋိဝိရတိဝေရမဏီ၏အမည်လေးပါးသည်။ ၁-သမ္ပာဝါစာ။(ခ-၁)ဝိရတိ၏အမည်ချည်းသာတည်း။ ။

များစွာသောပါဠိတော်တို့၌။ မုသာဝါဒါဝေရမဏီ။ ။ပိသုဏာယဝါစာယဝေရမဏီ။ ။ဖရုသာယဝါစာယဝေရမဏီ။ ။သမ္ဖပ္ပလာပါဝေရမဏီ။ ။ဟူ၍လာရှိသောဝစီသုစရိတဝိရတိသီလသိက္ခာပုဒ်ကြီးလေးပါးတို့ကို။ ။မုသာဝါဒါပဋိဝိရမာမိ။ ။ပိသုဏာယဝါစာယပဋိဝိရမာမိ။ ။ဖရုသာယဝါစာယပဋိဝိရမာမိ။ ။သမ္ဖပ္ပလာပါပဋိဝိရမာမိ။ ဟူ၍။ လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ပြုဟန်ပြု၍။ ကာယဒွါရဖြင့် ဆောက်တည်သောသူအား။ ကံသည်ဝစီကံတည်း။ ဒွါရမှုကား။ ကာယဒွါရတည်း။ဤသို့လျှင်ကုသိုလ်ဝစီကံလေးပါးသည်ကာယဒွါရ၌ ဖြစ်၏။ ။

(ခ) သမ္ပာဝါစာ (ခ-၂) ၎င်းသိက္ခာပုဒ်ကြီးလေးပါးတို့ကို။ ။မုသာဝါဒါပဋိဝိရမာမိ။ လ။ သမ္ဖပ္ပလာပါပဋိဝိရမာမိ။ ဟုနှုတ်မြွက်၍ခံယူဆောက်တည်သောသူအား။ ကံသည်ဝစီကံတည်း။ဒွါရလည်းဝစီဒွါရတည်း။ ဤသို့လျှင်ကုသိုလ်ဝစီကံလေးပါးသည်။ဝစီဒွါရ၌ဖြစ်၏။ ။

(ဂ) သမ္ပာဝါစာ (ခ-၃) ၎င်းသိက္ခာပုဒ်ကြီးလေးပါးတို့ကို။ရဟန်းတော်များကပေးသည်ရှိသော်။မုသာဝါဒါပဋိဝိရမာမိ။အစရှိသည်ဖြင့်ကိုယ်နှုတ်မလှုပ်မရှားဘဲမနောဒွါရသက်သက်ဖြင့်ခံယူဆောက်တည်သောသူအား။ကံသည်ဝစီကံတည်း။ ဒွါရမှုကား မနောဒွါရတည်း။ ဤသို့လျှင် ကုသိုလ်ဝစီကံ လေးပါးသည်။မနောဒွါရ၌ဖြစ်၏။ ။ရှေးစကား၏အကျယ်အဓိပ္ပါယ်။ ။

သမ္ပာဝါစာဝိရတိသီလလေးပါးခံယူနည်းပြီး၏။

၁။ ပါဏာတိပါတာပဋိဝိရမာမိ။ ၂။အဒိန္နာဒါနာပဋိဝိရမာမိ။ ၃။ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာပဋိဝိရမာမိ။ ၄။မုသာဝါဒါပဋိဝိရမာမိ။ ၅။ပိသုဏာယဝါစာယပဋိဝိရမာမိ။ ၆။ဖရုသာယဝါစာယ

www.dhammaransi.com

ပဋိဝိရမာမိ။ ၇။ သမ္ဘပ္ပလာပါပဋိဝိရမာမိ။ ။ ဤအဋ္ဌကထာကြီးမှာဒွါရသုံးပါးဖြင့်ဆောက်တည်ပုံအသေအချာလာရှိသော။ ဝိရတိသီလသိက္ခာပုဒ်ကြီးခုနစ်ပါးခံယူဆောက်တည်နည်းကိုပြဆိုချက်ပြီး၏၊ ။

သမ္ပတ္တအာဇီဝဝိရတိသီလ ခံယူဆောက်တည်နည်းသည် ဤအဋ္ဌကထာမှာမပါပါတကား၊ ခံယူဆောက်တည်၍ ကျင့်အပ်သောသီလမျိုးမဟုတ်၍ပင်။ မပါလေသလောဟုမေးရန်ရှိ၏။ ။ ထိုအမေးကိုဖြေဆိုပေအံ့။ ။

အာဇီဝေါ နာမေသ ပါဋိယေက္ကော နတ္ထိ၊ ဝါစာကမ္မဒွါရေ သု၊ ဂဟိတေသု ဂဟိတောဝ ဟောတိ။ တပ္ပက္ခိကတ္တာ ရူပပဋိသေဝန ဝသေန ပနာယံ။ တတောနီဟရိတွာဒဿိတော။ ။

၎င်းအဋ္ဌကထာစာအုပ်နံပါတ် (၂၃၇) သေသော အာဇီဝေါနာမ။ ဤအာဇီဝမည်သည်။ ပါဋိယေက္ကော။ ကာယကံဝစီကံနှစ်ပါးမှအသီးအခြား။ နတ္ထိ။ မရှိ။ ဝါစာကမ္မဒွါရေသု။ ဝါစာကမ္မဒွါရတို့ကို။ ဂဟိတေသု၊ ထုတ်ဆောင်ဟောတုံ ယူအပ်ကုန်သည် ရှိသော်။ ဂဟိတောဝ၊ မထုတ်ဆောင်ဘဲ ဘာ်တွဲယှဉ်၍ ပါဝင်ပြီးဖြစ်၍ ယူခြင်း ကိစ္စ ပြီးတော့သည် သာလျှင်။ ဟောတိ ဖြစ်၏၊ ကသ္မာ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူ။ တပ္ပက္ခိကတ္တာ။ ထိုပါစာကမ္မဒွါရနှစ်ပက္ခတွင်ပါဝင်ပြီးဖြစ်လေသောကြောင့်တည်း။ ။ ပန။ ထိုသို့ပင်ပါဝင်ပြီးဖြစ်ငြားသော်လည်း။ အယံ။ ဤအာဇီဝကို။ ရူပပဋိသေဝနဝသေန။ အမြဲမှီဝဲခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ တတော။ ထိုဝါစာကမ္မဒွါရတို့၏အထဲမှ။ နီဟရိတွာ။ သမ္ပတ္တအာဇီဝဟုအသီးအခြားထင်လျှားအောင်ထုတ်ဆောင်၍။ ဒဿိတော။ ပါဠိတော်တို့၌ပြတော်မူပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ပါဏာတိပါတမှုသည်။ အသက်မွေးရန်ရူပသေဝနကိစ္စနှင့်ပြုရသောပါဏာတိပါတမှု။ အသက်မွေးမှုမှအလွတ်ဖြစ်သောကိစ္စနှင့်ပြုရသောပါဏာတိပါတမှုဟူ၍နှစ်

www.dhammaransi.com

မျိုးရှိ၏။ ။ပါဏာတိပါတော။ ဟူသောပါဠိတော်စကားမှာ။ ထိုနှစ်ပါးလုံးပါဝင်ပြီးဖြစ်၏။ ထိုနှစ်ပါးလုံးသည်။ ပါဏာတိပါတဒုစ္စရိုက်မှုချည်းဖြစ်၏။ ။ထိုနှစ်မျိုးတို့မှာ ကြည်ရှောင်မှု နှစ်မျိုးရှိကြသော်လည်း။ပါဏာတိပါတာဝေရမဏီပုဒ်မှာ ထိုကြည်ရှောင်မှု နှစ်ပါးလုံးပင်။ ပါဝင် လေတော့သည်။ ကြွင်းသောဒုစ္စရိုက် ၉-ပါး။သိက္ခာပုဒ် ၄- ပါးတို့၌လည်း။ ဤနည်းအတူတည်း။ ။သို့ရာတွင်အသက်မွေးမှုမျိုးမည်သည်။လောက၌အကြီးကျယ်ဆုံးသောအမှု။မရှောင်သာ။မလွှဲသာ။ အမြဲမှီဝဲရသောအမှုကြီးမျိုးဖြစ်ချေ၍။ထိုပါဏာတိပါတသာမညနှင့်။ ပါဏာတိပါတာဝေရမဏီသာမညတို့၏အထဲမှ။ အသက်မွေးမှုနှင့် ပြုရသော ပါဏာတိပါတကို။ မိစ္ဆာဇီဝဟူ၍။ ထိုမိစ္ဆာဇီဝမှကြည်ရှောင်မှုကို။ သမ္မာအာဇီဝဟူ၍ အသီးအခြားထင်ရှားအောင်ထုတ်တော်၍။ပါဠိတော်တို့၌ဟောတော်မူပေသတည်း။ အဒိန္နာဒါနစသည်။ အဒိန္နာဒါနာဝေရမဏီစသည်တို့၌လည်း။ ဤနည်းတူမှတ်။ ။ဆောက်တည်မှု မှာလည်း။ ဤမဟာအဋ္ဌကထာနည်းအတိုင်း။ မိစ္ဆာအာဇီဝါ ပဋိဝိရမာမိ။ ဟုအသီးအခြားထင်ရှားအောင်ထုတ်တော်၍။ဆောက်တည်ရမည်ဟူသောအနက်သည်ပြီးစီး၏။ ။တရပ်။ ။

ခံယူဆောက်တည်မှုဟူသော သမာဒါန ကိစ္စမည်သည်။ ရဟန်းသီလ၌တမျိုး။သာမဏေသီလ၌တမျိုး။ ရသေ့ပရိဗိုဇ်တို့၏သီလ၌တမျိုး။ဂဟဋ္ဌဖြစ်သူလူတို့၏သီလ၌တမျိုး။ ။ရဟန်းတို့၏(၂၂၀)သောသိက္ခာပဒသီလတို့သည်။ ဉတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်ခံယူဆောက်တည်မှုပြီးစီးကုန်၏။ သမာဒါနဝိရတိ မြေခံအောင်နှုတ်မြွက်၍ ခံယူဆောက်တည်ဘွယ်ကိစ္စမရှိ။ စောင့်ရှောက်သောသမာဒါနဝိရတိကိုသာစွဲမြဲဘွယ်ရှိ၏။သာမဏေတို့၏ဒသသီလတို့သည်လည်း။သရဏဂုံခံယူမှုဖြင့်ပြီးစီးကုန်၏။သမာဒါနဝိရတိသီလမြောက်အောင်နှုတ်မြွက်၍ခံယူဆောက်တည်ဘွယ်ကိစ္စမရှိ။စောင့်ရှောက်သောသမာဒါနဝိရတိကိုသာ စွဲမြဲဘွယ်ရှိ

လုတေသနစာကြည့်တိုက်
ဝိ[illegible]ကားပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာန၊
ကမ္ဘာအေး၊ ရန်ကုန်။

၏။ ငင်းဆယ်ပါးသီလတို့ကိုနှုတ်မြွက်၍ယူရကာလ။ သာမဏေတို့နေ့စဉ်ဆောက်တည်ကြမှုသည်။ ကုသိုလ်တရား အသစ်အသစ်ပွါးများဘို့သာဖြစ်၏။ ။ဘန့်ရည့်ပွား‌သောအရဟတ္တဓဇအဝတ်ကိုဝတ်ကြကုန်သော။ရဟန်းပရိဗိုဇ်တို့၏ ဆယ်ပါးသီလသည်လည်း။ အရဟတ္တဓဇအဝတ်ကိုဝတ်ဆင်၍။ အသွင်ကိုယူခြင်းဖြင့်ခံယူဆောက်တည်မှုပြီးစီး၏။ ။ပကတိလူတို့၏ငါးပါးသီလ။ အာဇီဝဋ္ဌမကရှစ်ပါးသီလ။ ဥပေါသထရှစ်ပါးသီလတို့သည်မူကား။ဒွါရသုံးပါးတွင်။တပါးပါးဖြင့် ခံယူဆောက်တည်ကြကုန်မှသာ။ သမာဒါနဝိရတိသီလ ဖြစ်နိုင်ကြကုန်၏။ ။တိုက်ရိုက် ခံယူဆောက်တည်မှု မည်သည်လည်း ခံယူပါ၏။ ဆောက်တည်ပါ၏။ကြဉ်ရှောင်ပါ၏။ စသည်ဖြင့် ပဋိညာဉ်ပြဋ္ဌာန်းချက်ပါရှိမှသာသမာဒါနကိစ္စမြောက်၏။ ထိုသမာဒါနကိစ္စမျိုးသည်။သူတို့၏သီလ၌သာရှိ၏။ ထိုကြောင့်အဋ္ဌကထာ၌။ပြဆိုသောခံယူမှုသည်။လူတို့၏သီလပေတည်းဟုသိအပ်၏။ ။ပါဠိတော်ဒေသနာတော်များ၌မူကား။လူတို့၏သီလကို ပြတော်မူရာ။ ထိုထိုသူတော်ကောင်းတို့၌ ခံယူ ဆောက်တည်ပုံကို ထုတ်ဘော်၍ဟောတော်မူသည်မရှိ။အချို့အချို့သောသုတ္တန်တို့၌ကျင့်အပ်သောတရားသရုပ်ကိုသာထုတ်ဘော်၍ဟောတော်မူ၏။ ။ဒသကုသလကမ္မပထာ။ ပါဏာတိပါတာဝေရမဏီ။ လ။သမ္မပ္ပလာပါဝေရမဏီ။ ။အစရှိသည်တည်း။ ။အချို့အချို့သောသုတ္တန်တို့၌ ကျင့်ဆောင်သောပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ။ ထုတ်ဘော်၍ဟောတော်မူ၏။ ပါဏာတိပါတာ။ ပဋိဝိရတော။လ။ သမ္ဖပ္ပလာပါပဋိဝိရတော။အစရှိသည်တည်း။ ။ကျင့်အပ်သောတရားသရုပ်ကို ထုတ်ဘော်၍ ဟောသဖြင့် ၎င်း။ ကျင့်ဆောင်သောပုဂ္ဂိုလ်သရုပ်ကိုထုတ်ဘော်၍ဟောသဖြင့်၎င်း။ထိုတရားမှုကို ကျင့်ဆောင်လိုသူတို့၏ ကျင့်ဆောင်ကြရန်။ ခံယူဆောက်တည်ပုံကိုမူကား။လူပညာရှိ၊ရှင်ပညာရှိတို့သည်အလိုလိုသိနိုင်ကြကုန်၏။

www.dhammaransi.com

ဥပမာကား။မြတ်စွာဘုရားသည်။ ရတနာတရသကိုဟော တော်မူသော ဒေသနာတော် တို့၌ ဆောက်တည်ပုံကို ဟော တော်မူသည်ဟူ၍မရှိ။ ရတက်ခဖွ သရုပ်ကိုသော်၎င်း။ ရတင် ဆောင်သူတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုသော်၎င်း ဟောတော်မူ၏။ ရ တက်ခဖွသရုပ်ကို သော်၎င်း။ ရတင်ဆောင်သူတို့၏ ဂုဏ်ကျေး ဇူးကိုသော်၎င်း ဟောတော်မူသဖြင့်။ ကျင့်လိုသောသူတို့၏ ခံ ယူပုံခံယူနည်းကို ပညာရှိတို့သည်အလိုအလျောက် သိကြကုန် ၏။ ။ခံယူနည်းကိုမသိတတ်ကြကုန်သေးသောသူတို့မှာခံယူ နည်းကို သိတတ်သူတို့၏အထံမှာ ခံယူကြရကုန်၏။ထို့ကြောင့် ရဘင်ပေးမှု။ သီလပေးမှုဟုရှိနေကြသည်မှာ။ ခံယူနည်းကိုသွန် သင်၍ ပေးမှုမျှသာတည်း။ ရာထူးရာခံပေးသကဲ့သို့ အမိန့်အာ ဏာနှင့်ပေးနိုင်ကြသည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ဤဝိရတိသီလမှာ။ ခံယူဆောက်တည်ပုံကို ပါဠိတော်တို့၌ မဟော သောကြောင့် လူတို့ခံယူ၍ကျင့်ရသောသီလမျိုးမဟုတ်ဟုဆိုဘွယ်မရှိ။ ။ သီလပေးကြသောလူများကသာ ပေးပုံခံပုံများကို နေရာတကျ လေ့ကျက်၍ထားကြရကုန်၏။ ။သုစရိတဝိရတိသီလသိက္ခာ ပုဒ်ခုနစ်ပါးပေးနည်းခံယူနည်းမှာ။ ဤအဋ္ဌကထာ၌သေချာစွာပြ ဆိုလျက်ရှိပေ၏။ ။ပါဠိတော်ဒေသနာတော်တို့၌ခံယူဆောက် တည်ပုံကိုမဟောပေသည်မှာလည်း။ သမ္ပတ္တဝိရတိ၊ သမာဒါန ဝိရတိ၊ သမုစ္ဆေဒဝိရတိသုံးပါးနှင့် ဆက်ဆံ၏။ ခံယူဆောက် တည်ပုံကိုဟောခဲ့သော်။သမာဒါနဝိရတိတပါးနှင့်သာဆက်ဆံ ၏။ ။ခံယူဆောက်တည်ခြင်းမရှိသော်လည်း။ သမ္ပတ္တဝိရတိ ပြည့်စုံခိုင်မြဲရှိခဲ့လျှင် သီလဝိသုဒ္ဓိကိစ္စ ပြီးစီးသည်သာလျှင် ဖြစ် ၏။ ။ဤအဋ္ဌကထာ၌သိက္ခာကြီးခုနစ်ပါးခံယူဆောက်တည်ပုံ ကိုအသေအချာပြတော်မူရသည်မှာမူကား။ဋီကာထာ ကမ္မက ထာဖြစ်သည်နှင့်အညီ။ တခုတခုသောကုသိုလ်ကံ၏ ဋီကာသုံးပါး သုံးပါး၌ဖြစ်ပုံကို အကျယ်ဝေဘန်ရာဌာနဖြစ်၍ သမာဒါနဝိရတိ ၏အရာဌာနကြီးဖြစ်ပေ၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ပါဏာတိပါတာပဋိ

www.dhammaransi.com

ဝိရတောဟူသောပါဠိတော်မှသမာဒါနဝိရတိအတွက်။ပါဏာတိပါတာပဋိဝိရမာမိ။ဟု ခံယူဆောက်တည်ပုံကိုထုတ်ဆောင်၍ပြပေသည်။ နောက်သိက္ခာပုဒ်ခြောက်ပါးတို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းမှတ်လေ၊ ။ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ မိစ္ဆာအာဇီဝါပဋိဝိရတော။ဟူ၍လည်းပါဠိတော်မှာများစွာလာရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သောကြောင့်။မိစ္ဆာအာဇီဝါပဋိဝိရမာမိ။ဟု ခံယူဆောက်တည်မှုသည်လည်းအလွန်သင့်မြတ်လှပေသတည်း။ ။ပါဏာတိပါတာဝေရမဏီ။ စသည်ဖြင့်လာရှိသော။ ဝေရမဏီပုဒ်ခုနစ်ပါးကိုအစွဲပြု၍။ပါဏာတိပါတာဝိရမာမိ။လ။သမ္ဖပ္ပလာပါဝိရမာမိ။ဟုခံယူရပါ၏။

သမ္မာအာဇီဝနိဒ္ဒေသပါဠိတော်၌။ ။မိစ္ဆာအာဇီဝါဝိရ
မဏ္ဍိသ ယာတသ္မိံ သမယေ မိစ္ဆာအာဇီဝါ အာရတိ၊
ဝိရတိ၊ပဋိဝိရတိဝေရမဏီ။ ။ဟုလာရှိသောကြောင့်။
မိစ္ဆာအာဇီဝါဝိရမာမိဟုခံယူသင့်လှပေ၏။ ။ဘရပ်။

အဋ္ဌကထာ၌။ သမာအာဇီဝ ဝိရတိသီလ ခံယူပုံကို မဆိုပေသည်မှာ မှုကား။ ထိုအဋ္ဌကထာ ဘွင့်ရာ စကား ရပ်သည်။ ဝိရတိကထာမဟုတ် သီလကထာမဟုတ် ကမ္မကထာဖြစ်ပေ၍။ သမာအာဇီဝကို ထုတ်ဆောင်၍ ခံယူ ဆောက်တည်ပုံနှင့်တကွ ဘွင့်ဆိုခွင့်မကျသောကြောင့် မဆိုပေသတည်း။ ဝိရတိကထာသို့ရောက်သောအခါ၌မူကား။ ခံယူဆောက်တည်မှု အစီအရင်မျိုးလုံးလုံးပင်မလာပြီ။ထိုကြောင့်၊ သမာအာဇီဝသိက္ခာပုဒ်ကြီးကို။ အသီးအခြားထုတ်ဆောင်၍ ခံယူနည်းသည်။ အဋ္ဌကထာ၌ တိုက်ရိုက်မလာရှိနေလေသတည်း။ ။ခံယူဆောက်တည်ပုံကို အဋ္ဌကထာ၌ တိုက်ရိုက်မလာသော်လည်း။ သမာအာဇီဝ ဝိရတိအပြားတွင်သမာဒါနဝိရတိပါရှိသောကြောင့်ရင်း။ ထိုသို့ ခံယူမှုမပြုခဲ့သော်။လူတို့မှာ သမာဒါနသမာအာဇီဝကိုရနိုင်ခွင့် မရှိသောကြောင့်ရင်း။ မိစ္ဆာအာဇီဝါပဋိဝိရမာမိ။ဟု ခံယူဆော တည်မှုသည်အသင့်ပင်ဖြစ်၏။ ။ဆောက်တည်ဆဲအခါ၌ဖြစ်

www.dhammaransi.com

သော သမာဒါနဝိရတိ။ စောင့်ရှောက်အပ်သောအခါ၌ဖြစ်သော သမာဒါနဝိရတိဟူ၍ အဋ္ဌကထာ၌ပြဆိုသော သမာဒါနဝိရတိ နှစ်မျိုးတို့တွင်။ ဆောက်တည်ဆဲအခါ၌ဖြစ်သော သမာဒါနဝိရတိသည်ပကတိလူတို့၌သာရနိုင်၏။ ။ထိုကြောင့်။ပါဏာတိပါတာပဋိဝိရမာမိ။အစရှိသည်ဖြင့် အဋ္ဌကထာ၌ပြဆိုသောဒွါရသုံးပါးဖြင့် ဆောက်တည်မှုအစီအရင်များသည်။ ဂဟဋ္ဌဖြစ်သူ ပကတိ လူတို့၏ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလ၌သာ ရထိုက်၏။ ။ တရပ်။ ။ဤသို့ပြဆိုအပ်ပြီးသောအရပ်ရပ်သောအကြောင်းများကြောင့်။မိစ္ဆာအာဇီဝါပဋိဝိရမာမိ။ ဟူသောဆောက်တည်မှုသည်အဋ္ဌကထာ၌မလာသော်လည်း။ သမ္မာအာဇီဝဝိရတိသီးသန့်ခြားနား ထင်ရှားစွာ ထုတ်တော်ပါရှိသောကြောင့်အလွန်သင့်မြတ်လှပေသတည်း။လူတို့၌ဒုစ္စရိုက်ကြီးခုနစ်ပါးတို့မှတပါး မရောင်းအပ်သောကုန် ငါးပါးတို့ကို ရောင်းချ၍ အသက်မွေးခြင်းအစရှိသောမိစ္ဆာအာဇီဝတရားတို့သည်ရှိကုန်သေး၏။ ထိုမိစ္ဆာအာဇီဝတရားတို့ကိုလည်းပယ်ရှားခြင်းအကျိုးငှါ။ မိစ္ဆာအာဇီဝါပဋိဝိရမာမိ။ဟု သိက္ခာပုဒ်ကြီးတခု အသီးပြု၍ဆောက်တည်မှုဖြစ်သောကြောင့်လည်းအလွန်သင့်မြတ်လှပေ၏။

လူတို့၏ဝိရတိသီလခံယူဆောက်တည်မှု
စီစစ်ခဏ်းပြီး၏။

၇။ ။လူ-ရသေ့-ပရိဗိုဇ်-ရဟန်းတို့၏ ဝိရတိသီလကိုခွဲ၍ပြခြင်း။

ပကတိလူတို့၏ ဝိရတိသီလ။ ညှောင်ခေါက်ရည်။ ပိန္နဲရည်။ ချဥ်ရက်ရည်စသောဖန်ရည်ဆိုးသော အရဟတ္တဓဇအဝတ်မျိုးကိုဝတ်ရုံကြကုန်သောရသေ့ပရိဗိုဇ်တို့၏ဝိရတိသီလ။ရဟန်းတို့၏ဝိရတိသီလသုံးမျိုးခွဲခဏ်း။

www.dhammaransi.com

ဤဝိရတိသီလကိုသုစရိတသီလလည်းခေါ်၏။အာဇီဝဋ္ဌမက သီလလည်းခေါ်၏။အာဒိဗြဟ္မစရိယကသီလလည်းခေါ်၏။ ပကတိလူတို့၏ဝိရတိသီလမှာအဋ္ဌကထာ၌ပြဆိုသည့်အတိုင်း။ ဝိရ သုံးပါးတွင် တပါးပါးဖြင့်။ သူတပါး၏အထံမှာ ခံယူမှုသော်ငင်း။မိမိအလိုအလျောက်ဆောက်တည်မှုသော်ငင်း။ သမာဒါန ဝိရတိကိုရ၏။ ခံယူဆောက်တည်ပြီးနောက် ကျူးလွန်မိပြန်ခဲ့သော်သမာဒါနပျက်ပြန်၏။တဘန်ခံယူဆောက်တည်ရပြန်၏။

သမ္မာအာဇီဝဝိရတိမှာလည်း။ မကောင်းအပ်သော ကုန်ငါးပါးတို့ကိုရောင်းချ၍ အသက်မွေးမှုစသည်ပါဝင်၏။ ။ဗိဒ္ဓကတ်တော်၌။ ဒုဋ္ဌရိက်တရားဆယ်ပါး သုစရိက် ဆယ်ပါးတို့သည်။အလွန်များစွာလာရှိကုန်၏။ သုစရိက်ဆယ်ပါး။ ကုသလကမ္မပထတရားဆယ်ပါးတို့လာရှိရာ ဒေသနာတိုင်းမှာငင်။ ဤဝိရတိသီလသည် အမြဲပါရှိ၏။ ထို့ကြောင့်၊ လူတို့၏ဝိရတိသီလသည်မိုးကောင်းကင်တခွင်မှာ။ကြယ်တာရာတို့ကဲ့သို့ ဗိဒ္ဓကတ်တော်တခွင်မှာအလွန်ပင်များပြား၏။

ရသေ့ပရိဗိုဇ်တို့၏ဝိရတိသီလမှာ။ သာသနာပရသေ့ပရိဗိုဇ်တို့၌သမုစ္ဆေဒဝိရတိကိုမရအပ်။ သမ္ပတ္တဝိရတိသမာဒါနဝိရတိ နှစ်ပါးကိုသာရအပ်၏။ထို့ကြောင့်။ သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာ မဟာသီဟနာဒသုတ်စာအုပ်နံပါတ်(၂၅၅)၌။

သမ္ပတ္တသမာဒါနသေတုဃာတဝသေနဟိ တိဿောဝိရတိယော။တာသုသမ္ပတ္တသမာဒါနမတ္တမေဝ။ အညေသံ ဟောတိ၊သေတုဃာတဝိရတိပန သဗ္ဗေနသဗ္ဗံနတ္ထိ။ ။ ဟူ၍ဆိုပေသည်။

သမုစ္ဆေဒဝိရတိကို။ဤ၌အဋ္ဌကထာ၌ သေတုဃာတ ဝိရတိ ခေါ်သည်။ ။ဝိရတိတို့သည်။သမ္ပတ္တဝိရတိ။ သမာဒါနဝိရတိ။ သေတုဃာတဝိရတိ။ဟူ၍သုံးပါးရှိ၏၊ထိုတွင် သာသနာပ ဖြစ်ကြကုန်သော။ အညတိတ္ထိယ ခေါ်သော။ ရသေ့ ပရိဗိုဇ်တို့မှာ။ သမ္ပတ္တဝိရတိမျိုး။ သမာဒါနဝိရတိမျိုးနှစ်ပါးကိုသာ ရအပ်၏။

www.dhammaransi.com

သေတုစာသာတဝိရတိကိုမရအပ်ဟုလိုသည်။ ထိုဝိရတိနှစ်မျိုးကို မှုကား။သာသနာပစကြဝဠာအနန္တမှာပင်ရအပ်၏။ သာသနာပ ဖြစ်ကြကုန်သော။သမ္မာဒိဋ္ဌိပကတိလူတို့မှာလည်း။ထိုအတူ။ ။ သာသနာထမ်း။ရဟန်းတော်တို့၏ ဝိရတိသီလမှာမူကား။ ။ ဥဘတောဝိဘင်္ဂပရိယာပန္နံဝါ။အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ။ ခန္ဓကဝတ္တ ပရိယာပန္နံ။အာဘိသမာစာရိကံ။ ။ဟူသောဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် အ ညီ၊ဥဘတောဝိဘင်း၌အကျုံးဝင်သော အာဒိဗြဟ္မစရိယခေါ်ရ သောဝိရတိသီလအပြားအလွန်များ၏။ အလွန်များသော်လည်း။ ကံအားဖြင့်အကျဉ်းချုံးသည်ရှိသော်။ ကာယကံဝစီကံ နှစ်ပါး၌ အကုန်ဝင်ရ၏။ ကာယကံ၊ ဝစီကံ နှစ်ပါး၌ အကုန်ဝင်ရသည်ရှိ သော်။မုချအားဖြင့်သော်၎င်း။ဥပစာအားဖြင့်သော်၎င်း။ အာဇီဝ ဋ္ဌမက၊ဝိရတိသီလ၌အကုန်ဝင်ရ၏။ထို့ကြောင့်။ဒွေမာတိကာအ ဋ္ဌကထာ။ဥဘတောဝိဘင်းအဋ္ဌကထာတို့၌။ ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်အ ဆုံးတို့မှာ။(ကာယကမ္မံဝစီကမ္မံကာယဝစီကမ္မံ)ဟူ၍ကာယကံ။ ဝစီကံနှစ်ပါး၌ထည့်သွင်းချက်လာရှိသေးသည်။ ။ရဟန်းတော် တို့၏ ထိုထို သိက္ခာပုဒ်ကိုကျူးလွန်မှု အလုံးစုံသည်။ ကာယ ဒုစ္စရိုက်၊ဝစီဒုစ္စရိုက်နှစ်ပါး၌အကုန်ဝင်ရ၏။ ။ထိုထိုသိက္ခာပုဒ် ကိုစောင့်ထိန်းမှုအလုံးစုံသည်လည်း။ကာယသုစရိုက်၊ ဝစီသုစ ရိုက်နှစ်ပါး၌အကုန်ဝင်ရ၏။ ။ထို့ကြောင့်။ရဟန်းတော်တို့၏သီ လကိုပဓာနပြု၍လာသော။ဈာနဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၌။

ကာယိကော ဝီတိက္ကမောတိ။ တိဝိဓံ ကာယဒုစ္စရိတံ ဝါစသိကော ဝီတိက္ကမောတိစတုဗ္ဗိဓံ ဝစီဒုစ္စရိတံ ကာ ယိက ဝါစသိကော ဝီတိက္ကမောတိ တဒုဘယံ။ ဧဝံအာ ဇီဝဋ္ဌမကာသီလဿ ဝီတိက္ကမံ ဒဿေတိ-ဟူ၍၎င်း။ ။ ကာယိကော အဝီတိက္ကမောတိ။ တိဝိဓံ ကာယသုစရိတံ ဝါစသိကောတိစတုဗ္ဗိဓံ ဝစီသုစရိတံ ကာယိကဝါစသိ ကောတိ တဒုဘယံ၊ဣမိနာအာဇီဝဋ္ဌမကာသီလံ ပရိယာ ဒါယဒဿေတိ။ ။ဟူ၍၎င်းလာပေသည်။

www.dhammaransi.com

ထိုကြောင့် ဝိနည်းပိဋကတ်တွင်။ ဥဘတော ဝိဘင်းကြီးနှစ်ကျမ်းသည်။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ ကျမ်းကြီးနှစ်ကျမ်းပင်ဖြစ်၏။ သုတ္တန်ပိဋကတ်တွင်သုတ်သီလက္ခန်ကျမ်းကြီးသည်။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလကျမ်းကြီးဟုဆိုထိုက်၏။ ။မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ သံယုတ္တနိကာယ်၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်တို့မှာလည်း။ ဤသုစရိတဝိရတိသီလဒေသနာသည်များစွာလာရှိ၏။ ။ရဟန်းတော်တို့၏ မိစ္ဆာအာဇီဝတရား သမ္မာအာဇီဝတရားတို့ သည်လည်း အလွန်များကုန်၏။ မဟုတ်မမှန် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို ပြောကြားခြင်း စသောမိစ္ဆာဇီဝ ၆-ပါး။ ကုလဒူသနရှစ်ပါး။ အနေသနနှစ်ဆဲ့တပါး။ ကုဟနဝတ္ထုသုံးပါး။ ဗြဟ္မဇာလသုတ် မဟာသီလခဏ်းတွင်လာသော မိစ္ဆာဇီဝပေါင်း တရာ့လေးဆယ်ကျော်တို့ပေတည်း။ ။ဤဝိရတိသီလကိုပင်သာသနာတွင်းမှာ အာဒိဗြဟ္မစရိယကသီလဟူ၍ခေါ်၏။အဘယ်ကြောင့် အာဒိဗြဟ္မစရိယကခေါ်သနည်းဟူမူ။ မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုရလိုကြကုန်သော သူတို့သည်။ ဤအာဇီဝဋ္ဌမကဝိရတိသီလကို အစအဦးပြု၍ ကျင့်ဆောင်အပ်သောကြောင့်တည်း။ ။ထို့ကြောင့်ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။

မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ အာဒိဘာဝဘူတတ္တာ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံအာဇီဝဋ္ဌမက သီလဿေတံ အဓိဝစနံ။ တဉှိ မဂ္ဂဿ အာဒိဘာဝဘူတတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဂေ ယေဝ ပရိသောဓေတဗ္ဗံတော-ဟူ၍လာပေ၏။ ။သီလံပတိဋ္ဌာအာဒိ၊ စရဏံ၊သံယမော၊ သံဝရော၊ မောက္ခံပါမောက္ခံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံသမာပတ္တိယာ။ ။ဟူသောပါဠိတော်နှင့်စပ်၍ အာဒိဟူသောပုဒ်အနက်ကိုယူလေ။

သီလသမာဓိဝိပဿနာပညာမဂ်ပညာအစဉ်၌။ သီလသည် သမာဓိစသည်တို့၏ အစအဦးဖြစ်ပြား သော်လည်း။ မဂ်ပညာသည်သာလျှင် လိုရင်းပဓာနဖြစ်၍ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿအာဒိဘာဝဘူတံ-ဟုဆိုပေသည်။ ။ထို့ကြောင့်အာဒိပုဒ် အဖွင့်အဋ္ဌကထာ၌။

www.dhammaransi.com

ယောဂါဝစရောအာဒိတောဝ သီလံဝိသောဓေတွာ
အပရဘာဂေ သမထဝိပဿနာဒယော ဓမ္မေ သန္တိက
ရောတိ တသ္မာသီလံ အာဒိတိဝုတ္တံ။ ။ဟူ၍ဆိုပေသည်။

ယခုကာလ၌ ထိုအာဇီဝဋ္ဌမကသီလကို လုံခြုံစွာစောင့်ရှောက်ကြကုန်သောသူတို့သည်။ သမထဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ်သို့မပေါက် မရောက်နိုင် ရှိနေကြကုန်သော်လည်း။ ထိုသူတို့၏ ထိုသီလကို အာဒိဗြဟ္မစရိယက သီလမဟုတ်ဟုမဆိုရ။ သမထဝိပဿနာ မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်နိဗ္ဗာန်သို့ မပေါက်ရောက်နိုင်ရှိနေကြသည်မှာ သီလ၏အတွက်မဟုတ်။ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အတွက်သာ ဖြစ်သတည်း။ ။မဂ်၏အစဟုပြဆိုသည်မှာလည်း။ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာတော်နှင့်လျော်စွာ ပြဆိုချက်ပေတည်း။ ထိုအာဇီဝဋ္ဌမကသီလမူကား။ သာသနာပအခါ၌ ဈာနဗြဟ္မစရိယ၊ အဘိညာဗြဟ္မစရိယတို့၏လည်း အဦးအစပင်ဖြစ်ပေသတည်း။ ။အကြောင်းမူကား။ သာသနာပအခါမှာလည်း။ ဈာန်သမာပတ်ကို အားထုတ်ကြကုန်သောရသေ့ပရိဗိုဇ်တို့သည်။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၌တည်ရှိကြကုန်မှသာဈာန်သမာပတ်တို့ကိုရနိုင်ကြကုန်၏။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလနှင့်ကင်း၍ ဈာန်သမာပတ်တို့ကို မရနိုင်ကြကုန်။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဤသီလကိုဝိရတိသီလဟူ၍၎င်း။ ပါတိမောက္ခသီလဟူ၍၎င်း။ သိက္ခာပဒသီလဟူ၍၎င်းလာ၏။ လူတို့၏သီလ၊ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ သာမဏေတို့၏သီလခွဲခြားများ၌မူကား ဤသီလမပါပြီ။ ။အကြောင်းမူကား။ ဤဝိရတိသီလသည်။ အပင်မ-ကြီးနှင့်တူ၏။ ဂဟဋ္ဌသီလ၊ ဘိက္ခုသီလစသည်များသည်။ အပင်မ-ကြီးမှဖြာ၍ထွက်ကြသော အကိုင်းအခက်များနှင့် တူ၏။ အကိုင်းအခက်များကိုသာခွဲခြမ်းခွင့်ရှိ၏။ အပင်မ-ကြီးကိုခွဲခြမ်းခွင့်မရှိ။ ။ဥပမာကား။ သရက်ပင်ကြီးတချို့၌အကိုင်းအခက်တို့ကို ဝေပုံချ၍လူအများစောင့်ကြရာ၏။ သရက်သီးတို့ကိုဝေပုံချသည့်အခါ အကိုင်းအခက်တို့ကိုသာအမှတ်ပြု၍ အစုစုအပုံပုံ ခွဲခြမ်းရာ၏။ အပင်မ-ကြီးအတွက်အပုံအစုတွက်ဘွယ်မရှိပြီ။ ထိုအတူမှတ်။

www.dhammaransi.com

၈။ ။လူတို့၏ငါးပါးသီလအာဇီဝဋ္ဌမကသီလ အဋ္ဌင်္ဂုပေါသထသီလကိုခွဲ၍ပြခြင်း။

ငါးပါးသီလသည်လည်းနိစ္စသီလမျိုးတည်း။ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလသည်လည်းနိစ္စသီလမျိုးတည်း။ အဋ္ဌင်္ဂုပေါသထ သီလ သည်ကား။ နိစ္စအနိစ္စလိုရာရ၏။ ။သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ် ဆိုသည်ကား။သမ္ပတ္တဝိရတိသီလနှင့်ဖြစ်စေ။သမာဒါနဝိရတိသီလနှင့်ဖြစ်စေ။နိစ္စသီလမျိုးနှင့်အမြဲပြည့်စုံသောသူကိုဆိုသည်။ရံဘန်ရံဘန်မျှစောင့်ထိန်းသောသူကိုသီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်မဆိုရ။ ။သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရသောဂဟဋ္ဌဖြစ်သူလူပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်လည်း အသက်အရွယ်ငယ်ကြသေးသော သူများသည့်ငှင်း၊ ကြီးပင်ကြီးကြပါသော်လည်း။သားမယားမွေးမြူမှု။ ပစ္စည်းဥစ္စာရှာကြံသိမ်းဆည်းမှုနှင့်နေကြရသောသူများသည့်ငှင်း။ အာဇီဝဋ္ဌမကနိစ္စကို သမာဒါနပြု၍ မထိန်းနိုင်ကြကုန်။ ပဉ္စသီလနိစ္စကိုသာ သမာဒါနပြု၍ ထိန်းနိုင်ကြကုန်၏။ ။အကြောင်းမူကား။ဝစီကံသိက္ခာပုဒ်လေးပါးတို့မှာ ပျက်ပြားရန်အခွင့် အလွန်များပြားလှ၍ ရှိနေသောကြောင့်တည်း။ ။အသက်အရွယ်ကြီး၍ ငါးပါးသီလခိုင်မြဲပြီးသောသူ။ ဃရာဝါသဒုက္ခမှ ကင်းလွတ်သော သူများသည်သာလျှင်။ အာဇီဝဋ္ဌမကနိစ္စကို ထိန်းနိုင်ကြကုန်၏။ ။ဃရာဝါသဒုက္ခရှိနေကြသောပကတိလူများပင် ဖြစ်ကြသော်လည်း။ သဒ္ဓါဆန္ဒကောင်းမြတ်လှသော သူများဖြစ်ကြလျှင်။ ခံယူစောင့်ထိန်းနိုင်ကြ၏။ထို့ကြောင့်အဋ္ဌကထာ၌ ဤသမာဒါနဝိရတိအရာ၌သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင် ဥတ္တရဝဍ္ဎမာနတောင်မှာ နေသော လယ်ထွန်ယောက်ျားနွားကျောင်းသားဝတ္ထုကိုပြဆိုပါရှိလေသတည်း။ ။အဋ္ဌင်္ဂုပေါသထသီလကိုမူကား။ ငါးပါးသီလနိစ္စသမားတို့မှာ။ ၎င်းငါးပါးသီလပေါ်တွင်အမွှမ်းတင်ပြု၍။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလနိစ္စသမားတို့မှာ။ ၎င်းအာဇီဝဋ္ဌမက နိစ္စသီလပေါ်တွင် အမွှမ်းတင်ပြု၍။တလလျှင်လေးသီတင်းရှစ်သီတင်း ခံယူဆောက်တည်

www.dhammaransi.com

ရသည်။နိစ္စသီလပြု၍ ပါဏုပေတံ ခံယူစောင့်ထိန်းနိုင်လျှင် အလွန်ပင်ကောင်းလှတော့သည်။ ။သီလဝန္တမဟုတ်ကြသောသူများသည်မူကား။ငါးပါးသီလကိုမျှနိစ္စအနေနှင့် မထိန်းနိုင်ကြကုန်။အကြောင်းမူကား။မုသာဝါဒဖြစ်ထဲ့ကြရန်အခွင့်များပြားလျက်ရှိနေသောကြောင့်တည်း။ ရောင်းမှုဝယ်မှု ရှိနေသေးသူများမှာ။ အဒိန္နာဒါန်လည်း ဖြစ်ထဲ့ကြရန် များပြားလျက်ရှိနေ၏။ ။ယခုကာလ၌ ငါးပါးသီလကို အရိုးကျပြု၍။ ခံခွင့်တွေ့တိုင်း ခံယူကြသည်မှာလည်း။ နိစ္စသီလမျိုး ဖြစ်သည့်အတိုင်း။နိစ္စအနေနှင့်ပါဏုပေတံခံနိုင်ကြကုန်သည်မဟုတ်။ခံသူဆဲအခါ၌ကုသိုလ်ဖြစ်လျှင်ပင်နဲ့သလား။ တနာရီ၊တမိနစ်၊ တရက်၊တနေ့လုံး၌လျှင်ပင်နဲ့သလားဟုနှလုံးပြု၍ ခံခွင့်တွေ့တိုင်း ခံယူကြကုန်၏။ ။ငါးပါးသီလမှာပင်ပါဏုပေတံမခံဝံ့ကြဘဲ။အမှုဝတ္ထုတွေ့ကြုံခဲ့လျှင်။တတ်အားသမျှကြဉ်ရှောင်မည်ဟူ၍။ သမ္ပတ္တဝိရတိကိစ္စကိုသာနှလုံးသွင်းနိုင်ကြကုန်၏။

အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၌မူကား။ ၈စိက်သိက္ခာပုဒ် လေးပါးစုံပါရှိသည်ဖြစ်၍။ နိစ္စသီလမျိုးဖြစ်သည့်အတိုင်း။ နိစ္စအနေနှင့်ပါဏုပေတံခံနိုင်ကြရန် အလွန်ပင် ခဲယဉ်းလျက်ရှိနေ၏။ ခဲယဉ်းလျက်ရှိနေသည့်အတွက်။ ခံယူမှုကို မပြုကြကုန်သော်လည်း။ဝစီဒုစ္စရိုက်မှုကြီး လေးပါး။ မိစ္ဆာဇီဝဒုစ္စရိုက်မှုကြီးများကိုကြားဘူးနားဝ ရှိနေကြကုန်သောသူတို့သည်။ ဤအာဇီဝဋ္ဌမကသီလမှာလည်း။ အမှုဝတ္ထုတွေ့ကြုံခဲ့လျှင်။ တတ်အားသမျှကြဉ်ရှောင်မည်ဟု။သမ္ပတ္တဝိရတိကိစ္စကိုအားပြုလျက်ရှိနေကြကုန်၏။ ။ငါးပါးသီလမှာကဲ့သို့။ခံဆဲအခါ၌ကုသိုလ်ဖြစ်လျှင်ပင်နဲ့သလား။တနာရီတနံနက်။တရက်။တနေ့လုံး၌လျှင်ပင်နဲ့သလားဟု။ နှလုံးပြု၍ခံယူလိုလျှင်။ ဤအာဇီဝဋ္ဌမကသီလမှာလည်းရနိုင်ခွင့် ရှိပါ၏။ရနိုင်ခွင့်ရှိသော်လည်း။အရိုးအစဉ် နည်းပါးသည်အတွက်။ပေးတတ်သူ။ခံတတ်သူနည်းပါးလျက်ရှိနေကြ၏။ရနိုင်ခွင့်ရှိပါ၏ဟူသောစကား၌။အာဇီဝဋ္ဌမကသီလကိုယူခံမည်ဟု နှလုံးပြု၍။

www.dhammaransi.com

ပါဏာတိပါတာဝိရမာမိ။ ဟုဒွါရသုံးပါးတွင်။ တပါးပါးဖြင့်ခံယူခဲ့သော်။ ခံယူခြင်းမပြေခံဘဲရှိနိုင်မည်လော။ ထို့အတူ။ အဒိန္နာဒါနာဝိရမာမိ။ လ။ မိစ္ဆာအာဇီဝါ ဝိရမာမိ။ ဟုဒွါရသုံးပါးတွင်။ တပါးပါးဖြင့်ခံယူသည်ရှိသော်။ ခံယူခြင်းမပြေခံဘဲရှိနိုင်မည်လော။ ဒုစ္စရိုက်မှုကြီးအကုသလကမ္မပထမှုကြီးခုနစ်ပါးတို့မှကြဉ်ရှောင်မှုကြီးဖြစ်ပေ၍ ဤသီလကို လူဖြစ်သူတို့ မခံထိုက်ဟု ပြောဆိုဘွယ်ရှိဦးမည်လော။ ပါဠိစဉ်အတိုင်း။ အနက်သွားကိုသိ၍။ စိတ်ထဲကကျနစွာလိုက်ပါလျှင်။ ဝိရတိသီလချည်းဖြစ်၏။ ကျနစွာမလိုက်ပါလျှင်။ စေတနာသီလဖြစ်၏။ ။မြန်မာလူမျိုးတို့မှာ။ မြန်မာဘာသာနှင့်ခံယူမှ ကျနစွာ စိတ်ထားနိုင်၏။ စိတ်ထားကျနမှုဆိုသည်ကား။ ပါဏာတိပါတာ ဝိရမာမိကိုဆိုလျှင်။ သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်းမှ ငါကြဉ်ရှောင်၏ဟု စိတ်ပဋိညာဉ်ပြဋ္ဌာန်းမှုပေတည်း။ ဤအမှုကား ကုသိုလ်ရတတ်သော သီလခံမှုပေတည်းဟု သိရုံမျှနှင့် လိုက်ကြသူတို့မှာ။ ဝိရတိမပါနိုင်၊ ဝိရတိမည်သည်။ သူ့အာရုံနှင့်သူရှေးရှုမိမှဖြစ်နိုင်ကြ၏။ ။ယခုကာလ၌။ ငါးပါးသီလ။ ရှစ်ပါးသီလ။ ဆယ်ပါးသီလခံယူကြရာမှာ။ စေတနာသီလသာ များပြားရာ၏၊ စေတနာသီလပင်ဖြစ်သော်လည်းကောင်းကျိုးချမ်းသာကိုပေးနိုင်ပါ၏။ ကျနစွာရှိပါမှသာ၍ကောင်း၏။ ။အချို့သူတို့ကား။ စေတနာသီလမျိုးသည်။ မဂ္ဂင်ထိုက်သောတရားမျိုးမဟုတ်၍။ နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ်ကိုမဆောင်နိုင်။ ပုညာဘိသင်္ခါရတရားမျိုးဖြစ်၍ သံသရာ၌သာချမ်းသာကောင်းကျိုးကိုပေးနိုင်၏။ ဝိရတိသီလသည်သာလျှင်၊ မဂ္ဂင်ထိုက်သောတရားမျိုးဖြစ်၍။ နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ်ကို ဆောင်နိုင်သည်ဟု ထင်မှတ်ပြောဆိုကြကုန်၏။ ။ဝိရတိသီလပင်ဖြစ်စေ။ စေတနာသီလပင်ဖြစ်စေ။ တဏှာတရား ရှေ့သွားနောက်လိုက် ပါရှိခဲ့လျှင်။ ပုညာဘိသင်္ခါရ မျိုးချည်းဖြစ်၏။ ။နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်တရား ရှေ့သွားနောက်လိုက်ပါရှိခဲ့လျှင်။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ဆောင်နိုင်၏ဟုမှတ်။ ။**အဇ္ဈိသမ္ဘာဝါစာ**။ သာသနာပုညာဘိဂိယာ။ ဥပမိဝေ

www.dhammaransi.com

ပဏ္ဏာ။ဟူသောပါဠိတော်ကိုထောက်လေ။ ။ပုညာဘာဂိယာ တိပုညကောဋ္ဌာသေသဘာဝါ။ ပုညာဘိသင်္ခါရေက ဒေသဘူတာ တိအတ္ထော။ဟူ၍ဋီကာဖွင့်ချက်ရှိလေ၏။

၆။ ။သုတ္တန်သမ္မာဝါစာစသည်နှင့်။အဘိဓမ္မာ သမ္မာဝါစာစသည်ကိုခွဲ၍ပြခြင်း။

ဝိရတိတရားသည်။သုတ္တန်တို့မှာပင်လာရှိသော်လည်း။အဘိဓမ္မာတရားဟုဆိုရ၏။ ။ဤ၀ဋ္ဋနိဿိတဖြစ်သောဝိရတိသီလမျိုးသည်။စကြာဋ္ဌာအနုဋီကာမှာပင်ရှိကြကြောင်း ရှေ့၌ ဘော်ပြခဲ့ပြီ။ ။အချို့သူတို့ကား။ ယခုကာလငါးမိတို့သုံးဆောင်စားသောက်၍နေကြသောငွေသည်းဘဏ္ဍာများသည်။ ဓမ္မိယလည်းဖြစ်ခဲလှ၏။ ဓမ္မိယလဒ္ဓမျိုးမဟုတ်သောပစ္စည်းဝတ္ထုကို သုံးဆောင်၍နေရသောသူသည်။အာဇီဝဋ္ဌမကာသီလကိုခံယူ၍ရနိုင်မည်လောဟု။တွေးတောခြင်းရှိကြ၏။အဖြေကား။ ။သမ္မာဝါစာသည်။ သုတ္တန်သမ္မာဝါစာ အဘိဓမ္မာသမ္မာဝါစာ ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။ သမ္မာကမ္မန္တသည်လည်းနှစ်မျိုး။သမ္မာအာဇီဝသည်လည်းနှစ်မျိုး။ ထိုတွင်။သုတ္တန်သမ္မာဝါစာဆိုသည်ကား။ ဒုစရိုက်အဖြစ်မှ လွတ်ကင်း၍။ကောင်းမြတ်သောစကားကိုပြောဆိုခြင်းတည်း။ တရားကိုယ်မူကား။စေတနာပေတည်း။ ။အဘိဓမ္မာသမ္မာဝါစာ ဆိုသည်ကား။ ကောင်းသောစကားကို ဆိုသည်မဆိုသည် ပမာဏမဟုတ်။ ဝစီဒုစရိုက်ကိုကြဉ်ရှောင်မည်ဟု စိတ်ဖြစ်မှုပေတည်း။ တရားကိုယ်မူကား။ သမ္မာဝါစာ ဝိရတိပေတည်း။ ။သုတ္တန်သမ္မာကမ္မန္တဆိုသည်ကား။ဒုစရိုက်လွတ်ကင်းသောသွားခြင်းလာခြင်း အစရှိသော လုပ်မှုဆောင်မှုပေတည်း။ တရားကိုယ်မူကား။ စေတနာပေတည်း။ ။အဘိဓမ္မာသမ္မာကမ္မန္တဆိုသည်ကား။အလုပ်ရှိသည်မရှိသည်ပမာဏမဟုတ်။ကာယဒုစရိုက်ကို ရှောင်ကြဉ်မည်ဟု စိတ်ဖြစ်မှု ပေတည်း။ တရား

www.dhammaransi.com

ကိုယ်မှုကားသမ္မာကမ္မန္တဝိရတိပေတည်း။ ။သုတ္တန်သမ္မာအာဇီဝဆိုသည်ကား။ဒုစ္စရိုက်မှ လွတ်ကင်းသောဆွမ်းခံခြင်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်း၊ လယ်လုပ်ခြင်း၊ ကူလီလုပ်ခြင်း။ ထိုအလုပ်တို့နှင့်ရသောပစ္စည်းကိုသာသုံးဆောင်ခြင်းစသည်ဘည်း။တရားကိုယ်မှုကား။သမ္မာဝါသာမတရားပေတည်း။ အခမ္မိယလဒ္ဓပစ္စည်းဝတ္ထုကိုသုံးစွဲ၍နေခဲ့သော်။ သုတ္တန်အားလိုအားဖြင့် သမ္မာအာဇီဝမဖြစ်။ မိစ္ဆာအာဇီဝမှမလွတ်။ ။အဘိဓမ္မာ သမ္မာအာဇီဝဆိုသည်ကား။ထိုကဲ့သို့သောအလုပ်များကိုလုပ်သည်မလုပ်သည် ပမာဏမဟုတ်။ယခုအခါအသက်မွေးရန်ပြုရသောကာယဒုစ္စရိုက်မှု။ဝစီဒုစ္စရိုက်မှုများကို ငါမပြုဟု ပြဋ္ဌာန်းမှုပေတည်း။ တရားကိုယ်မှုကား။သမ္မာအာဇီဝဝိရတိပေတည်း။ ။ဤသမ္မာအာဇီဝဝိရတိသည်ကား။ဒုစ္စရိုက်မှုစင်စစ်ကိုသာကြဉ်ရှောင်၏။ ဒုစ္စရိုက်မှုနှင့်ရသော ပစ္စည်းဝတ္ထုသုံးစွဲမှုကို ကြဉ်ရှောင်သည် မဟုတ်။ ၎င်းပစ္စည်းဝတ္ထုသုံးစွဲမှုသည် ဒုစ္စရိုက်စင်စစ်ဖြစ်သည်ဟုမဆိုရ။၎င်းပစ္စည်းဝတ္ထုကိုလှူဒါန်းပေးကမ်းမှု၌အသုံးပြုခဲ့လျှင်။ ကုသိုလ်ပင်ဖြစ်သေး၏။ ။ဒုစ္စရိုက်မှုစင်စစ်ဆိုရာ၌လည်း။ ကျူးလွန်ခဲ့ပြီးသောအတိတ်ဒုစ္စရိုက်ကို ကြဉ်ရှောင်ခြင်းမဟုတ်။ယခုလက်ငင်းတွေ့ဆုံ၍နေသော ပစ္စုပ္ပန်ဒုစ္စရိုက်မှု။ နောင်သို့တွေ့ကြုံလတ္တံ့သောအနာဂတ် ဒုစ္စရိုက်မှုတို့ကိုသာ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဖြစ်သတည်း။ ထို့ကြောင့်၊ အခမ္မိယလဒ္ဓ ပစ္စည်းဝတ္ထုကို သုံးစွဲရလျက် ရှိနေသော်လည်း။ ဒုစ္စရိုက်မှုမှကြဉ်ရှောင်တော့မည်ဟု စိတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်ခံယူဆောက်တည်မှုကိုပြုခဲ့သော်။ အဘိဓမ္မာသမ္မာအာဇီဝဝိရတိမှုကားဖြစ်ပါ၏။ သမ္မာအာဇီဝ ဝိရတိဖြစ်လျှင်လည်း ထိုပစ္စည်းဝတ္ထုကိုသုံးစွဲရသည့်အတွက်ထိုသူမှာ သဂ္ဂန္တရာယ်။ မဂ္ဂန္တရာယ်ဖြစ်ခွင့်မရှိပေပြီ။ ဘုရားလက်ထက်တော်၌။ အရှင်အင်္ဂုလိမာလမထေရ်သည်တောအရပ်၌တကိုယ်ထီးတည်းထား ပြဓိုလ်ကြီးလုပ်၍နေရာ။မြတ်စွာဘုရားကြွသွား၍ချွတ်တော်မူသဖြင့်တောအရပ်၌ပင်အကျွတ်တရားရတော်မူ၏။ တမ္ဗဒါဌိက အခ

မည်ရှိသောသူသတ်ယောက်ကျားကြီးသည် သူသတ်အလုပ်နှင့် ရအပ်သောပစ္စည်းဝတ္ထုကိုသုံးစွဲရလျက်နှင့်ပင်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာတရားကိုနာရ၍ထိုနေ့၌ပင်သေ၍တုသိတာနတ်ပြည်၌ဖြစ်၏။ ကုက္ကုဋမိတ္တမုဆိုးကြီးသည်။ မုဆိုးလုပ်ရေးတောအရပ်၌ပင်သား ခုနစ်ယောက်တို့နှင့်တကွမြတ်စွာဘုရားတရားတော်ကိုကြားနာ ရသဖြင့်အကျွတ်တရားရကြ၏။ ဤဝတ္ထုများကိုထောက်ထား၍ ယူလေ။ ထိုသူတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာမှာ။ အဓမ္မိယလဒ္ဓဝတ္ထုနှင့် ကင်း ရှင်းကြသည်မဟုတ်ဘဲနှင့်အကျွတ်တရားရနိုင်ကြသည်ဟုလို။

၁၀။ ။ဝစီကံတို့မှာသီလပျက်မှုအင်္ဂါနှင့်။ ကမ္မပထ မြောက်မှုအင်္ဂါကိုပြခြင်း။

အာဇီဝဋ္ဌမကသီလပေးမှု၊ ခံမှုများသည် အဘယ့်ကြောင့်အရိုးအစဉ်မထင်လျှားရသနည်း။ အဋ္ဌကထာ၌ မနောကံသုံးပါးတို့မှာခံယူမှုအစီရင်ကိုအဘယ့်ကြောင့် မပြလေသနည်း မေးရန်ရှိ၏။ အဖြေကား။ ။အပါယ်လေးဘုံကြီးသည် အကုသလကမ္မပထတရားဆယ်ပါးမှဖြစ်၏။ စကြဝဠာအနန္တ။ ကမ္ဘာအနန္တတို့မှာလူ့ဘုံနတ်ဘုံများသည်လူတို့၏ ကုသလကမ္မပထတရားဆယ်ပါးမှဖြစ်၏။ ထိုဆယ်ပါးတို့တွင်ရှေ့ဖြစ်သော ကာယကံသုံးပါး၊ ဝစီကံလေးပါးတို့ကိုအပြည့်အစုံလုံခြုံစွာစောင့်ရှောက်လိုသော်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်သီလခွဲခဏ်းတွင်။ ဝိရတိသီလဟူ၍ လာရှိသောအာဇီဝဋ္ဌမကသီလဖွဲ့စည်း၍စောင့်ရှောက်ရသည်။ ကာယသုစရိုက်သုံးပါး၊ ဝစီသုစရိုက်လေးပါးဟူသည် ဤဝိရတိသီလ၏ အမည်ပေတည်း။ ကာယကံသုံးပါး၊ ဝစီကံလေးပါးဟူသောကမ္မပထကြီးခုနစ်ပါးဟူသည်ဤဝိရတိသီလ၏ အမည်ပေတည်း။ ။ထိုခုနစ်ပါးတို့တွင်။ ဝစီကံလေးပါးတို့သည် သမာဒါနဝိရတိသီလအနေနှင့်ပါဏုပေတံခံယူစောင့်ထိန်းရန် ခက်ခဲပုံ။ မနောကံအရာ၌ခံယူမှုမရှိဘဲ ဝိသုဒ္ဓိဖြစ်နိုင်ရန်နည်းများကို ပြဆို

www.dhammaransi.com

ပေအံ့။ ။မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်၌။ငင်းသိက္ခာပုဒ်ကို ခံယူစောင့် ထိန်းသူတို့မှာ အင်္ဂါလေးပါး ပြည့်စုံအောင် ကျူးလွန်မိလျှင် သိက္ခာပုဒ်ခံယူမှုပျက်၏။မိမိ၌ရှိသောဝတ္ထု ကိုတောင်းဆိုရာ၊ ရှိလျက်နှင့်မပေးလို၍မရှိဟုပြောဆိုရာ၌ငင်း။ငါးရာရှိသည်ကို နှစ်ရာသာရှိပါသည်။တရာသာရှိပါသည်ဟုပြောဆိုရာ၌ငင်း။အင်္ဂါလေးပါးပြည့်စုံ၍သိက္ခာပုဒ်ခံယူမှုပျက်၏။ ထပ်မံ၍ခံယူလျှင်ရပြန်၏။ကမ္မပထကားမမြောက်။အပ္ပသာဝဇ္ဇဖြစ်၏။အပြစ်ပေါ့၏။ ပဋိသန္ဓေကိုမပေးနိုင်။ အတ္ထဘဉ္ဇနကအင်္ဂါနှင့်တကွ အင်္ဂါငါးပါးစုံလင်မှ မုသာဝါဒ ကမ္မပထမြောက်သည်။ အတ္ထဘဉ္ဇနက အင်္ဂါဆိုသည်ကား။ရောင်းရေးဝယ်ရေး၌ မဟုတ်မမှန်ပြောဆို ပြုလုပ်ခြင်း။မဟုတ်မမှန်မှုပေါက်ရာကြံ၍ မင်းပြစ်မင်းဒဏ်သင့်အောင်ပြုလုပ်ခြင်း။မှုသားသက်သေခံခြင်း။ ရှေ့နေရှေ့ရပ်လုပ်၍ မဟုတ်မတရားလဲလှယ်ခြင်းစသည်ဖြင့် သူတပါး၏ အကျိုးကို ပျက်ပြားစေမှုပေတည်း။ ။ထိုတွင်ကမ္မပထမြောက်မှုထက် ခံယူဆောက်တည်ခြင်းပျက်မှုသည် သာ၍လွယ်လှ၏။ နောက်ဖြစ်သောဝစီကံ သိက္ခာပုဒ်တို့၌လည်း ဤနည်းတူတည်း။ ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၏အင်္ဂါတို့ကို ငါတို့စီရင်သော မဂ္ဂင်ဒီပနီစာအုပ်မှာယူလေ။ ။ဤသို့လျှင်ဝစီကံသီလတို့၌သမာဒါနဝိရတိပျက်ရန်ကိစ္စအလွန်လွယ်လှသောကြောင့်ပကတိလူတို့မှာနိစ္စသီလအနေနှင့်ပါဏာပေတံခံယူထိန်းသိမ်းခြင်းငှါမတတ်နိုင်သူ များပြားလျက်ရှိနေကြလေသတည်း။ထိုကြောင့်အာဇီဝဋ္ဌမကသီလပေးနည်းခံနည်းများသည်။အရိုးအစဉ်မထင်ရှားလေသတည်း။ ။

၁၁။ ။မနောကံသုံးပါးတို့၏အရာဌာနကိုပြဆိုခြင်း။

မနောကံတို့မှာမူကား။အာဝမဝဋ္ဋံပဋိညာဉ်ခံယူထိန်းသိမ်းရုံနှင့်မပြီးနိုင်။အကြောင်းမူကား။မနောကံမည်သည်ဖြစ်လျှင်လည်း မနောတွင်ဖြစ်၏။ပျက်လျှင်လည်း မနောတွင်ပျက်၏။ အဖြစ်အ

www.dhammaransi.com

ပျက် အလွန်မြန်လှ သောကြောင့်ဧင်း။ မနောကံကိုစင်ကြယ် အောင်ပြုလုပ်မှုမည်သည် အလွန်ကျယ်ဝန်းလှသောကြောင့်ဧင်း တည်း။သမထလမ်း၌ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်အလုပ်ရ။ ဈာန်သမာ ပတ်အလုပ်ရ။ဝိပဿနာလမ်း၌ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိအစရှိသော အထက် ဝိသုဒ္ဓိငါးပါးအလုပ်ရသည်။မနောကံကိုစင်ကြယ်အောင်ပြုလုပ် မှုချည်းသာတည်း။ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်မှ မ နောကံအလုပ်ပြီးစီးလေသတည်း။ ။ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ ပက တိလူတို့မှာ မနောဒုစ္စရိုက်သုံးပါးတို့ကို ပေါက်လွတ် လျောက် လျား၊ထားကြရကုန်မည်လောဟူမူ။ ။ပကတိလူတို့မှာလည်း ပေါက်လွတ်လျောက်လျား မထားကြရကုန်။ ကမ္မာအရိုးအစဉ် ကြီးဖြစ်သော ဖြဟ္မဝိုရတရားလေးပါးတို့သည်။မနောဒုစ္စရိုက်တို့ ကိုသုတ်သင်မှုတို့ပေတည်း။ ဗြဟ္မဝိုရတရား လေးပါးတို့တွင် မုဒိတာတရားကိုပွါးများမှုသည်။အနဘိဇ္ဈာမနောကံ ခိုင်လုံရန် အခွင့်ကြီးပေတည်း။ အနဘိဇ္ဈာမနောကံခိုင်လုံခဲ့လျှင် အဘိဇ္ဈာ မနောကံကိုပယ်နိုင်၏။ကရုဏာတရားကိုပွါးများမှုသည်အဗျာ ပါဒမနောကံခိုင်လုံရန်အခွင့်ကြီးပေတည်း။ အဗျာပါဒမနောကံ ခိုင်လုံခဲ့လျှင်ဗျာပါဒမနောကံကိုပယ်နိုင်၏။ ။မေတ္တာတရား ကိုပွါးများမှုသည်မူကား။ အနဘိဇ္ဈာအဗျာပါဒမနောကံနှစ်ပါး ခိုင်လုံရန်အခွင့်ကြီး ဖြစ်ပေ၏။ ဥပေက္ခာတရား ပွါးများမှုသည် လည်းထိုအတူတည်း။ ။မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမနောကံကိုမူကား ရှေ့သီ လခုနစ်ပါးပြည့်စုံမှုနှင့်ပင်ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ ။ကံကိုဧင်း၊ကံ၏ အကျိုးကိုဧင်း။ပစ်ပယ်ခြင်း မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမနောကံရှိသောသူသည်။ ထိုသီလမျိုးကို ဂရုစိုက်ပါတော့မည်လော။ ထိုသီလကိုစောင့် ထိန်းပေသဖြင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိမနောကံတည်ရှိပေပြီဟုသိအပ်၏။ ထို ကြောင့်။မနောကံတို့၌ ခံယူနည်းကို အဋ္ဌကထာ၌ မပြဆိုပေသ တည်း။ ။မပြဆိုသော်လည်း။အဘိဇ္ဈာယဝိရမာမိ၊ဗျာပါဒါယ ဝိရမာမိ၊မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာဝိရမာမိ။ဟုခံယူခဲ့သော်။ခံယူဆဲအခါ၌ကု သိုလ်ဖြစ်ရာပါ၏။မနောကံဖြစ်၍စောင့်ရှောက်မှုခဲယဉ်းလှ၏။

www.dhammaransi.com

၁၂။ ။ကုသလကမ္မပထတရားကြီးဆယ်ပါးဖြစ်ပွါးရာကာလကိုပြခြင်း။

ဗြဟ္မစရိယတရားလျှင်အမွန်ရှိသော။ မနောကံသုံးပါး။ ရှေးဖြစ်သောဝိရတိသီလခုနစ်ပါး။ဤဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထတရားတို့၏ ဖြစ်ပွါးရာကာလကို။ ပါဠိတော်လာရှိတိုင်း ပြဆိုပေအံ့။

သုတ်ပါထေယျ ပါဠိတော် စက္ကဝတ္တိသုတ်။ စာအုပ်နံပါတ် (၅၃)ယခုအသက်တရာ့တမ်းမှဆုတ်ယုတ်၍။ဆယ်နှစ်တမ်း၏ အဆုံး၌။ သတ္ထန္တရကပ်ကြီး အပြီးတွင်။ တဘန်တက်ကပ်ကြီး လာရန်အစ၌လာရှိသောပါဠိတော်။ ။

အထခေါ တေသံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံဘဝိဿတိ။ မယံခေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာဒါနဟေတု။ ဧဝရူပံ အာယတံ ဉာတိက္ခယံ ပတ္တာ။ ယံနူန မယံ၊ ကုသလံ ကရေယျာမ။ ကိံ ကုသလံ ကရေယျာမ။ ယံနူန မယံ။ (၁)ပါဏာတိပါတာ ဝိရမေယျာမ။ ဣဒံ ကုသလံ ဓမ္မံ သမာဒါယ ဝတ္တေယျာမာတိ။ တေ ပါဏာတိပါတာ ဝိရမိဿန္တိ။ ဣဒံ ကုသလံ ဓမ္မံ သမာဒါယ ဝတ္တိဿန္တိ။ တေ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာဒါနဟေတု။ အာယုနာပိ ဝဍ္ဎိဿန္တိ။ ဝဏ္ဏေနာပိ ဝဍ္ဎိဿန္တိ။ တေသံ အာယုနာပိ ဝဍ္ဎမာနာနံ။ ဝဏ္ဏေနာပိ ဝဍ္ဎမာနာနံ ဒသ ဝဿာယုကာနံ မနုဿာနံ ဝီသတိ ဝဿာယုကာ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ ။အထခေါ တေသံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံဘဝိဿန္တိ။ မယံခေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာဒါနဟေတု။ အာယုနာပိ ဝဍ္ဎာမ။ ဝဏ္ဏေနာပိ ဝဍ္ဎာမ။ ယန္နူန မယံ။ ဘိယျော သောမတ္တာယ ကုသလံ ကရေယျာမ။ ကိံ ကုသလံ ကရေယျာမ။ ယန္နူန မယံ (၂)အဒိန္နာဒါနာ ဝိရမေယျာမ။ (၃)ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝိရမေယျာမ။ (၄)မုသာဝါဒါ ဝိရမေယျာမ။ (၅) ပိသုဏာ

www.dhammaransi.com

ယဝါစာယဝိရမေယျာမ။ (၆) ဖရုသာယဝါစာယဝိရ
မေယျာမ။(၇)သမ္ဖပ္ပလာပါဝိရမေယျာမ။(၈)အဘိဇ္ဈံပ
ဇဟေယျာမ။ (၉)ဗျာပါဒံပဇဟေယျာမ။ (၁၀)မိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိံပဇဟေယျာမ။ ။တယောဓမ္မေ ပဇဟေယျာမ။
အဓမ္မရာဂံဝိသမလောဘံမိစ္ဆာဓမ္မံ။ယန္နူနမယံ။ မေတ္တေ
ယျာဘဝိဿာမ။ပေတ္တေယျာ၊သာမညာ၊ ဗြဟ္မညာ၊ ကု
လေ ၊ဇေဋ္ဌာပစာယိနော။ ဣဒံကုသလံဓမ္မံ သမာဒါယ
ဝတ္တေယျာမာတိ။ ။တေ မေတ္တေယျာ ဘဝိဿန္တိ။
ပေတ္တေယျာ၊သာမညာ၊ဗြဟ္မညာ၊ကုလေဇေဋ္ဌာပစာယိ
နော။ဣဒံကုသလံဓမ္မံ သမာဒါယဝတ္တိဿန္တိ။ ။တေ
ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာဒါန ဟေတု။ အာယုနာပိ
ဝဍ္ဎိဿန္တိ။ဝဏ္ဏေနာပိဝဍ္ဎိဿန္တိ။ တေသံ အာယုနာပိ
ဝဍ္ဎမာနာနံ။ ဝဏ္ဏေနာပိဝဍ္ဎမာနာနံ။ ဝီသတိ ဝဿာယု
ကာနံ မနုဿာနံ စတ္တာရီသ ဝဿာယုကာ ပုတ္တာဘ
ဝိဿန္တိ။ ။စသည်ဖြင့်တက်ကပ်ကြီးသွားလေ၏။

ပါဠိလျှောက်အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။သတ္တန္တရကပ်ကြီးမှကျန်ရှိကြကုန်သောလူတို့သည်ဤသို့အကြံဖြစ်ကြကုန်၏။ ငါတို့သည်အကုသိုလ်တရားတို့ကို စိတ်နောက်ကိုယ်ပါလိုက်စားကြကုန်သည့်အတွက်ကြောင့်။ဤကဲ့သို့ကာလရှည်ကြာစွာ။ ဉာတိဆွေမျိုး ပျက်ဆုံးကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကြရကုန်သည်။ ။ယခုအခါ။ ငါတို့သည် ကောင်းရာကိုသာ ပြုလုပ်ကြကုန်ရာ၏။ အဘယ်သို့ ကောင်းရာကို ပြုလုပ်ကြ ကုန်ရာသနည်း။ ယခုအခါငါတို့သည်သူ့အအသက်ကိုသတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကြကုန်ရာ၏ဟုတညီတညွတ်စိတ်တူ သဘောတူ ပြောခန်းကြ ကုန်ပြီးလျှင်။

(၁) ပါဏာတိပါတဒုစ္စရိုက်မှကြဉ်ရှောင်ကြကုန်လတ္တံ့။ ထိုအခါ။ ပါဏာတိပါတဒုစ္စရိုက်မှ ကြဉ်ရှောင်ကြကုန်သည့်အတွက်။ အသက်ရှည်ခြင်း၊ အဆင်းလှခြင်းတို့သည် တိုးတက်၍လာကြကုန်လတ္တံ့၊ ဆယ်နှစ်တမ်းသူတို့၏ သားသမီးတို့သည်။

www.dhammaransi.com

အနှစ်နှစ်ဆယ်အသက်ရှည်ကြကုန်လတ္တံ့။ ။ထိုအခါ။ပါဏာတိပါတဒုစ္စရိုက်မှ ကြဉ်ရှောင်ကြသော ကုသိုလ်၏ အကျိုးကို ကိုယ်တွေ့ဒိဋ္ဌသိမြင်ကြရကုန်သဖြင့်။ ကျန်ရှိသောဒုစ္စရိုက်တချေး တို့ကိုလည်း ကြဉ်ရှောင်ကြရန် စွန့်ပယ်ကြရန် အကြံ အစည် သဒ္ဓါဆန္ဒ တိုးတက်၍ လာကြကုန်ပြီးလျှင်။ (၂)အဒိန္နာဒါနဒုစ္စရိုက်မှလည်းကြဉ်ရှောင်ကြကုန်လတ္တံ့။(၃)ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဒုစ္စရိုက်မှလည်း ကြဉ်ရှောင်ကြကုန်တ္တံ့။ (၄)မုသာဝါဒ ဒုစ္စရိုက်မှလည်း ကြဉ်ရှောင်ကြကုန်လတ္တံ့။ (၅)ပိသုဏဝါစာ ဒုစ္စရိုက်မှလည်း ကြဉ်ရှောင်ကြကုန်လတ္တံ့။ (၆)ဖရုသဝါစာ ဒုစ္စရိုက်မှလည်း ကြဉ်ရှောင်ကြကုန်လတ္တံ့။ (၇)သမ္ဖပ္ပလာပ ဒုစ္စရိုက်မှလည်း ကြဉ်ရှောင်ကြကုန်လတ္တံ့။ (၈)အဘိဇ္ဈာ ဒုစ္စရိုက်ကိုလည်း ပယ်စွန့်ကြကုန်လတ္တံ့။ (၉)ဗျာပါဒဒုစ္စရိုက်ကိုလည်း ပယ်စွန့်ကြကုန်လတ္တံ့။ (၁၀)မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဒုစ္စရိုက်ကိုလည်း ပယ်စွန့်ကြကုန်လတ္တံ့။ ။အဓမ္မရာဂ၊ဝိသမလောဘ၊မိစ္ဆာဓမ္မတို့ကိုလည်းပယ်စွန့်ကြကုန်လတ္တံ့။အမိကိုရိုသေမှု၊လုပ်ကျွေးမှု။အဘကိုရိုသေမှု လုပ်ကျွေးမှု။ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကိုရိုသေမှု၊လှူဒါန်းမှု။ ဘကြီးဘထွေး။ ဒေါ်ကြီးဒေါ်ထွေးအစရှိသော ဆွေကြီးမျိုးကြီးများ ကိုရိုသေမှုတို့ကိုပြုကြကုန်လတ္တံ့။ ။ထိုအခါ၌။အသက်ရှည်ခြင်း။ အဆင်းလှခြင်းတို့သည် တိုးတက်ကြကုန်၍။ အသက်နှစ်ဆယ်တမ်းသူတို့မှ ပေါက်ဘွားသော သားသမီးတို့သည် အသက်လေးဆယ်ရှည်ကြကုန်လတ္တံ့။ အသက်လေးဆယ်ရှည်သူတို့မှပေါက်ဘွားသော သားသမီးတို့သည် အသက်ရှစ်ဆယ်ရှည်ကြကုန်လတ္တံ့။ ဤသို့စသည်ဖြင့် တက်ကပ်ကြီး ဖြစ်လာပုံကို ဟောတော်မူ၏။ ။ဤပါဠိတော်မှာလာရှိသည့်ဘုသလကာမ္မ ပထတာရေးကြီးဆယ်ပါးတွင်လည်း မိစ္ဆာအာဇီဝါဝိရမိသန္တိ ဟုအသီးအခြားမလာသည်မှာ။ ပါဏာတိပါတာ ဝိရမိသန္တိ စသည်တို့၌ ပါဝင်လေပြီးဖြစ်၍ အသီးအခြား မလာပေသည်။ ဝါစာကမ္မန္တေသု ဂဟိတေသု ဂဟိတောဝ ဟောတိ တပ္ပကွ်

www.dhammaransi.com

ကတ္တာ။ ရူပဒိုသောဝနဝသေန ပနာယံ။ တတောနိဗ္ဗာဟရိတ္ဗာ ဒဿိတော။ ဟူသော ထုတ်ပြခဲ့ပြီးသော မဟာ အဋ္ဌကထာ ဝိနိစ္ဆယအတိုင်းသိကြလေ။ ။ဤပါဠိတော်ကြီးကိုထောက် မြှော်၍ တက်ကပ်ကြီး တခွင်လုံး တပြင်လုံးသည် မနေသာသုစ ရိုက်ကြီး သုံးပါးနှင့်တကွ အာဇီဝဋ္ဌမက ဝိရတိသီလ၏ နယ် ပယ်ကြီးဖြစ်ကြောင်းကိုသိအပ်လေသတည်း။ ။ဤသို့လျှင် လောကဒ္ဓ။ အကုသလ ကမ္မပထတရားကြီးဆယ်ပါး။ ကုသလ ကမ္မပထတရားကြီး ဆယ်ပါးဟူ၍ ရှိကြသည်တွင်။ ကုသလ ကမ္မပထတရားကြီးဆယ်ပါးဆိုသည်ကား။ ဤဝိရတိသီလကြီး ခုနစ်ပါးနှင့် မနောကံကြီးသုံးပါးကိုပင် ဆိုသတည်း။ ဝိရတိသီ လကြီးခုနစ်ပါးမှာလည်း။ သမ္မာအာဇီဝဝိရတိကြီးမထင်မရှား ရှိနေသည့်အတွက်ကြောင့် သမာဒါနဝိရတိကြီး သုံးပါးတို့တွင် သမ္မာအာဇီဝ သမာဒါနဝိရတိကြီးကိုလည်း။ အသီးအခြားထင် ရှားစွာထုတ်ဘော်၍။ သမာဒါန ဝိရတိသီလကို ခံယူဆောက် တည်ကြသောအခါ ထိုဝိရတိသီလကြီး ခုနစ်ပါးသည်။ အာဇီ ဝဋ္ဌမကသီလကြီးဖြစ်လာ၏။ ဤအာဇီဝဋ္ဌမက သီလကြီးနှင့် မ နောသုစရိုက်ကြီးသုံးပါးကို ကုသလကမ္မပထတရားကြီးဆယ် ပါးခေါ်၏။ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားတို့သို့ မရောက်သော ကုသိုလ် ကမ္မပထတရားကြီးဆယ်ပါးကိုဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာဟူသော ပါဠိ၌။ မနုဿဓမ္မလူ့တို့၏တရားဟူ၍ အဋ္ဌကထာတို့၌ဘွင့်ကြကုန် ၏။ထိုကြောင့်။ဤဝိနိစ္ဆယမှာပြဆိုရင်းဖြစ်သော ဝိရတိသီလကို သမ္မာအာဇီဝဝိရတိကြီး အသီးအခြားနှင့်တကွ ပြည့်စုံစွာခံယူ စောင့်ရှောက်လိုကြကုန်သော ဂဟဋ္ဌဖြစ်သူလူသူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့သည်။ သိဟ်ုဋ္ဌကျွန်းတွင် ဥတ္တရဝဍ္ဍမာနတောင်ပေါ် ရွာနေ။ လယ်ထွန်ယောက်ျား နွားကျောင်းသား ဥပါသကာကဲ့ သို့။ သဒ္ဓါသန္တာထက်သန်စွာနှင့် အာဇီဝဋ္ဌမက နိစ္စသီလကြီးကို ပါဏုပေတံ ခံယူဆောက်တည်၍ စောင့်ထိန်းကြကုန်ရာ သ တည်း။ နိစ္စသီလအနေနှင့် ပါဏုပေတံ ခံယူစောင့်ထိန်းမှုမှာ

www.dhammaransi.com

လည်း။ ရဟန်းတော်များကဲ့သို့ပင် ပုံထုရွှဉ်ဂတိဖြစ်၍။ ရှံဘနဲ ရှံခါကျူးလွန်မိခဲ့သော်။ ထိုနေ့အတွင်းမှာပင်ထပ်မံ၍ခံယူလျှင် ရမြဲရပြန်၏။ ။မိမိတို့ စောင့်ထိန်းကြသော သီလသိက္ခာပုဒ် တို့၏အင်္ဂါတို့ကိုလည်း ကောင်းစွာသိအောင် အားထုတ်ကြကုန် ရာ၏။

၁၂၇၃-ခု။တပို့တွဲလဆုတ် ၁၀-ရက်နေ့
ဝိရတိသိလဝိနိစ္ဆယပြီး၏။

www.dhammaransi.com

သရဏဂုံဝိနိစ္ဆယကျမ်းသစ်။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ။ရသေ့ပရိဗိုဇ်များကိုးကွယ်လျှင် သရဏဂုံပျက်မပျက်ကိုပြခြင်း။

ကျိုက်ထိုမြို့မှ တပည့်ဖြစ်သူရှင်ကိတ္တိ လျှောက်ထားလိုက်သောစာလွှာသည်။ သက္ကရာဇ် ၁၂၆၄-ခု။ ပြာသိုလဆန်း(၈)ရက်နေ့တွင် ဆရာတော်ထံသို့ရောက်လာသည်။ ၎င်းလျှောက်လွှာတွင်ပါရှိသမျှကိုကြည့်ရှုရာ။ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရှိ၏။

ရသေ့ပရိဗိုဇ်များကိုကိုးကွယ်ကြကုန်သောသူတို့အား။ သရဏဂုံပျက်မည် မပျက်မည်များကို ခြားနားစွာသိလိုပါသည်ဟု လျှောက်ထားချက် ပါရှိသည်မှာ။ သီလတည်မှု၊ သီလပျက်မှု၊ သရဏဂုံတည်မှု၊ သရဏဂုံပျက်မှုတို့ကို ထင်ရှားစွာပြ၍ ထိုအမေးကိုဖြေဆိုရာ၏။ ။သီလတည်မှုမည်သည်။ရဟန်းသံဃာစေတီပုထိုး၌ခံယူခဲ့သော၎င်း။မိမိအလိုအလျောက်ပင်နှုတ်မြွက်၍ဆောက်တည်ခဲ့သော၎င်း။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အားထိုသီလသည်တည်၏။နေ့ရက်အပိုင်းအခြားနှင့်မှန်းထား၍ ခံယူဆောက်တည်သည်ရှိသော်ထိုအပိုင်းအခြားကိုလွန်လျှင်ထိုသီလသည်ပျက်၏။ပျက်၏ဆိုသော်လည်းခံ ၎ မှုဆောက်တည်မှုကွယ်ပြီး၍သွားသည်ကိုဆိုသည်။ကျိုးပေါက်သောအပျက်မျိုးမဟုတ်။ ခံယူဆောက်တည်သောနေ့ရက်အပိုင်းအခြားကို မလွန်သေးမီ ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်ကိုကျူးလွန်ခဲ့သည်ရှိသော်။ ကျူးလွန်သောသိက္ခာပုဒ်သည်

www.dhammaransi.com

ကျူးလွန်သောခဏ၌ပျက်၏။ ဤအပျက်ကား ကျိုးပျက်တည်း။ ဤကားသီလတည်းမှု၊သီလပျက်မှု၌ပညာရှိသူလူအများတို့အား အရိုးအစဉ့်ထင်ရှား၍နေကြသောအဓိပ္ပါယ်တည်း။ ။သရဏဂုံတည်းမှု၊သရဏဂုံပျက်မှု၌ကား၊ နေ့ရက်အပိုင်းအခြားနှင့် မှန်းထား၍ခံယူဆောက်တည်ရသော အချာမျိုးမဟုတ်။ နေ့ရက်အပိုင်းအခြားနှင့် ခံယူဆောက်တည်၍မရ။ ပါဏုပေတံအသက်ထက်ဆုံးပြု၍ ခံယူဆောက်တည်ရသော အချာမျိုးပေတည်း။ ပါဏုပေတံ အသက်ထက်ဆုံးပြု၍ ခံယူဆောက်တည်မှ ရ၏။ ထိုကြောင့်သိက္ခာပုဒ်တို့၌သာလျှင် ပိုင်းခြားသောနေ့ရက်ကို လွန်လျှင်ပျက်မှုဟူ၍အသီးအခြားရှိသည်။ သရဏဂုံ၌ပိုင်းခြားသော နေ့ရက်ကိုလွန်၍ပျက်မှုမရှိ။သေလွန်မှပျက်မှုသာရှိသည်။ ။ ကျူးလွန်၍ပျက်မှုသည်မှုကား။ သီလသရဏဂုံနှစ်ပါးစုံ၌ပင်ရှိ၏။အထူးမှုကားသီလအချာ၌တခုသောသိက္ခာပုဒ်ကိုကျူးလွန်ခဲ့လျှင်။ ငါးပါးရှစ်ပါးအကုန်ပျက်နည်းတမျိုး။ တခုသောသိက္ခာပုဒ်ကိုကျူးလွန်ခဲ့လျှင် တပါးသောသိက္ခာပုဒ်ကားမပျက်။ ကျူးလွန်သောသိက္ခာပုဒ်တခုသာ ပျက်နည်းတမျိုးဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။ ပဉ္စသိက္ခာပဒါနိသမာဒိယာမိ။အဋ္ဌင်္ဂုပေါသထင်္ဂါနိသမာဒိယာမိ။ဟူ၍ တပေါင်းတည်းခံယူဆောက်တည်ရာ၌ တခုပျက်လျှင် အကုန်ပျက်၏။ ယခုကာလ၌ကဲ့သို့အသီးအသီးခံယူဆောက်တည်ရာ၌ တခုခုကိုကျူးလွန်မိလျှင် ကျူးလွန်မိသောသိက္ခာပုဒ်သာပျက်၏ဟု။ သမ္မောဟဝိနောဒနီ သိက္ခာပဒဝိဘင်း အဋ္ဌကထာ၌လာ၏။ ။သရဏဂုံအချာ၌မှုကား။ထိုကဲ့သို့မဟုတ်။တပေါင်းတည်းခံယူဆောက်တည်သည်ဖြစ်စေ၊ အသီးအသီးခံယူဆောက်တည်သည်ဖြစ်စေ။ကျူးလွန်သည်ရှိသော်။ တပေါင်းတည်းသာပျက်၏။အဘယ်ကြောင့်နည်းဆိုသော်။သိက္ခာပုဒ်တို့မှာကျူးလွန်ခြင်းမြေခံရန်အင်္ဂါအသီးအသီးဖြစ်ကြကုန်၏။သရဏဂုံ၌မှုကား။ ကျူးလွန်မှုမည်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာကို စွန့်၍ ဘာသာတပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းတပါးသာရှိ၏။တကြိမ်ဆောက်တည်၍ထားသော

သရဏဂုံမည်သည်ခသေမိအတွင်း၌အရှင်ဂေါတမဘုရား။အရှင်ဂေါတမတရား။အရှင်ဂေါတမတပည့်သားသံဃာ။ အရှင်ဂေါတမသာသနာကိုမကိုးကွယ်လိုပြီဟု။ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုစွန့်၍ခရစ်ယန်ဘာသာအစရှိသောဘာသာတပါးသို့ပြောင်းရွှေ့မှပင်သရဏဂုံပျက်တော့သည်၊ ထိုကြောင့်သရဏဂုံမည်သည် တကြိမ်ခံယူဆောက်တည်ပြီးနောက်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုမစွန့်သမျှကာလပတ်လုံးအမြဲတည်၏။ အခါခါခံယူဆောက်တည်ဘွယ်ကိစ္စမရှိ။ သို့သော်လည်း အခါခါခံယူဆောက်တည်မှုသည်၊ ကုသိုလ်တရားအသစ်အသစ် ပွင့်လင်းမှုဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်ယခုကာလ၌လူတို့သည်။သရဏဂုံကိုလည်းသီလနှင့်အတူ အခါခါခံယူဆောက်တည်ကြရကုန်၏။ ငါးပါးသီလကဲ့သို့ ကျိုးလွန်မိခဲ့သော်။ ပျက်စီးခဲ့သောင်ဟုမိမိကိုယ်ကိုဒိဋ္ဌိစိတ်မရှုသာကြ၍။ အခါခါခံယူဆောက်တည်ကြကုန်သည်လည်းမဟုတ်။ ဥပေါသထသီလကဲ့သို့ယခင်ကခံယူဆောက်တည်သောနေ့ရက်အပိုင်းအခြားကိုလွန်၍ ငြိမ်းခဲ့ပြီဟုအခါခါခံယူဆောက်တည်ကြကုန်သည်လည်းမဟုတ်။ ။ ဤကားသီလတည်မှု။ သီလပျက်မှု။ သရဏဂုံတည်မှုသရဏဂုံပျက်မှုနှစ်ပါးတို့၏ကွဲပြားခြားနားကြပုံတည်း။အကျဉ်းအားဖြင့်ထင်ရှားအောင်ပြဆိုလိုက်သော စကားတရပ်တည်း။ ။ကျမ်းဂန်ပါဠိယုတ္တိသဘောများကိုနောက်မှပြဆိုမည်။

ပထမခန်းပြီး၏။

၂။ ။သရဏဂုံကိစ္စနှင့်ကိုးကွယ်မှု-အထူးကိုးကွယ်မှုတို့ခြားနားပုံကိုပြခြင်း။

လောက၌ကိုးကွယ်ရာပြုမှု မည်သည်နှစ်မျိုးရှိ၏။ သရဏဂုံကိစ္စနှင့် ကိုးကွယ်ရာပြုမှုတမျိုး။ အထူးကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးရန်ကိစ္စနှင့်ကိုးကွယ်ရာပြုမှုတမျိုး။သရဏဂုံကိစ္စနှင့် ကိုးကွယ်ရာပြုမှုဆိုသည်ကား။သက်တော်ထင်ရှားရှိတော်မူသော သဗ္ဗညုမြတ်စွာ

www.dhammaransi.com

ဘုရားကိုရင်း။ မင်္ဂလေးတန်မိုဃ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်ပရိယတ်တည်း ဟူသောဆယ်ပါးသောတရားတော်မြတ်ကိုရင်း။ သီလဝန် ဂုဏဝန်ကလျာဏပုထုဇ္ဇန်ရဟန်းနှင့်တကွ ရှစ်ယောက်သောအရိယာ သံဃာတော်မြတ်တို့ကိုရင်း။ အသက်ထက်ဆုံးအမြဲနိစ္စအားဖြင့် ယခုဘဝဒွိမိမိ၏ကိုးကွယ်ရာဟုခံယူဆောက်တည်၍ ကိုးကွယ်မှုသည်။ သရဏဂုံကိစ္စနှင့်ကိုးကွယ်ရာပြုမှုမည်၏။ စေတီပုထိုး ရုပ်ပွါးဆင်းတုတည်ထောင်၍ ကိုးကွယ်မှု။ မိမိမိမိတို့ကြည်ညို လေးမြတ်ရာဂိုဏ်းသံဃာပုဂ္ဂိုလ်ကို မိမိတို့ဆိုင်ရာဆရာသမား ပြုလုပ်၍အသီးအသီးကိုးကွယ်ကြမှုများသည်။ အထူးကုသိုလ် ဖြစ်ပွါးရန်ကိစ္စနှင့်ကိုးကွယ်ရာပြုမှုမည်၏။ ။ထို့နှစ်မျိုးတို့တွင် သရဏဂုံကိစ္စနှင့် ကိုးကွယ်ရာပြုမှုသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြန့်ကြသူ နတ်လူပြဟ္မာသတ္တဝါခပ်သိမ်းတသင်တည်းတူမျှကြ၏။ဘယ်သူ ၏ကိုးကွယ်ရာကယုတ်ညံ့သည်။ ဘယ်သူ၏ကိုးကွယ်ရာကမြင့် မြတ်သည်ဟူ၍မရှိကြပြီ။ ။အထူးကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးရန် ကိစ္စနှင့် ကိုးကွယ်ရာပြုကြမှုသို့ကား။ ဘယ်သူ၏ကိုးကွယ်ရာကယုတ်ညံ့ သည်။ ဘယ်သူ၏ကိုးကွယ်ရာကမြင့်မြတ်သည်ဟူ၍ အထူးထူး အထွေထွေရှိကြ၏။အထူးကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးရန်ကိစ္စနှင့် ကိုးကွယ် ရာပြုကြမှု သည်ကား သရဏဂုံ ကိစ္စမျိုးမဟုတ်။ ဤကဲ့သို့ကိုး ကွယ်မှုနှင့် သရဏဂုံကိစ္စ ပြီးစီးသည်လည်းမဟုတ်။ သရဏဂုံ ကိစ္စကိုညစ်နွမ်းစေတတ်ပျက်စီးစေတတ်သည်လည်းမဟုတ်။ ။ ထို့ကြောင့်ခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာ၌။

> ဧတံပန သရဏံ ဂတဿ အညတိတ္ထိယေ ဘိက္ခုသံဃေ ဝါ ဘိက္ခုနီသံဃေ ဝါ ဗုဒ္ဓပမုခေ ဝါ သံဃေ သမ္မုတိသံဃေ ဝါ စတုဝဂ္ဂါဒိဘေဒေ ကောသမ္ဗိ ပုဂ္ဂလေ ဝိ ဘာဂဝဇ္ဇံ ဥဒ္ဒိဿ ပဗ္ဗဇိတေ ဝန္ဒနာဒိကြိယာယ သရဏဂမနံ နေဝ ဘိဇ္ဇတိ န သံကိလိဿတိ။ ။ဟူ၍မိန့်ဆိုပေ၏။

ပါဠိပြောက်အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ဤသရဏဂုံသို့ ကပ်ပြီး သောသူအားတပါးသောဘိက္ခုသံဃာ၌ရင်း။ ဘိက္ခုနီသံဃာ၌

ရင်း။ ဘုရားအမှူးရှိသောသံဃာ၌ရင်း။ စတုဝဂ္ဂစသည်အပြားရှိသောသမ္မုတိသံဃာ၌ရင်း။သဗ္ဗညုဘုရားကိုရည်ရူး၍ပဗ္ဗဇိတအဖြစ်သို့ရောက်သောသိက္ခမာန်သာမဏေသိတင်းသည်ရသေ့ပရိဗိုဇ်တို့၌ရင်း။ ရှိခိုးခြင်းစသည်ကို ပြုခြင်းကြောင့် ခံယူဆောက်တည်၍ထားအပ်သော ပကတိသရဏဂုံသည် ပျက်စီးခြင်းညစ်နွမ်းခြင်းမရှိဟူလိုသည်။ပါဠ်လျှောက်အဓိပ္ပါယ်။ ။ဤအဋ္ဌကထာပါဌ်ဖြင့် ပကတိသရဏဂုံ ကိစ္စနှင့်အထူးကိုးကွယ်မှု ကိစ္စနှစ်ပါး၏ကွဲပြားခြားနားမှုသည်အလွန်ထင်ရှား၏။အထူးကိုးကွယ်မှုတမျိုးဖြစ်၍ရဟန်းသံဃာ၌ရှိခိုးမှုစသည်ကိုပင် သရဏဂုံပျက်ကြောင်းမဟုတ်ဟုဘက်ခြား၍မိန့်ဆိုရလေသတည်း။ ။ပဋ္ဌမြွန်အကျိုးစီးပွါးအတွက်နှင့်မင်းပိုးရေ ဇာက်ရှိခိုးမှု။ မိရိုးဘလာနတ်တို့ကိုရှိခိုးမှုကိုးကွယ်မှုစသည်တို့သည်လည်း။ ထိုအတူသရဏဂုံပျက်ကြောင်းမဟုတ်ကုန်။ ။ဤကား သရဏဂုံ ကိစ္စနှင့် ကိုးကွယ်မှု။အထူးကိုးကွယ်မှုနှစ်ပါးတို့၏ကွဲပြားခြားနားပုံကိုထင်ရှားအောင်ပြဆိုလိုက်သောစကားရပ်တည်း။

ဒုတိယခန်းပြီး၏။

၃။ ။သရဏဂုံခံယူမှုအထူးအပြား-သရဏဂုံရပုံအပြားကိုထင်ရှားစွာပြခြင်း။

သရဏဂုံခံယူဆောက်တည်မှုကိုဤသို့ကျမ်းဂန်တို့၌လာ၏။

သရဏဂမနံ ပန ဧကဘိက္ခုသဝါ သန္တိကေ သံဃဿဝါ ဂဏဿဝါ သက်ိ ဂဟိတံ ဂဟိတ မေဝ ဟောတိ။ ။သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာ။

သရဏဂုံခံယူ ဆောက်တည်မှုမည်သည်။ တဦးတယောက်သောရဟန်း၏အထံ၌သော်ရင်း။နှစ်ပါးသုံးပါးသော ဂိုဏ်း၏အထံ၌သော်ရင်း။ လေးပါးငါးပါးစသော သံဃာ၏ အထံ၌သော်

www.dhammaransi.com

ရင်း။ တကြိမ်တခါခံယူ ဆောက်တည်သည်ရှိသော်။ အသက်ထက်ဆုံးခံယူဆောက်တည်မှုငြိးသည်သာလျှင်ဖြစ်၏။ခရစ်ဘာသာအစရှိသောကိုးကွယ်ရာ ဘာသာတပါးသို့မပြောင်းသည်ရှိသော်။ထပ်မံ၍အဘန်ဘန်အခါခါခံယူဆောက်တည်ဘွယ်ကိစ္စမရှိဟူလိုသည်။ ။ယခုကာလ၌ကဲ့သို့ အဘန်ဘန်အခါခါခံယူဆောက်တည်မှု၏အကျိုးမူကား။ပထမခဏ်းမှာပြဆိုခဲ့ပြီ။ ။ရှေ့တင်ဆောက်တည်ပုံကို ပြဆိုသော ကျမ်းဂန်များကို ထောက်ထား၍။ စေတီပုထိုးအထံ၌ ခံယူဆောက်တည်မှုကိုလည်း သိလေ။ ။ဗိမ်အိမ်မှာပင် အလိုအလျောက် ခံယူဆောက်တည်လျှင်မြောက်ကြောင်းကိုမူကား။ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အဋ္ဌကထာပါဠိ၏အဘွင့်ဖြစ်သောသီလက္ခန်မဟာဋီကာကြီး၌။

ကေ ဘိက္ခုသင်္ဂါဘိအာဒီ ဥပါသကာနံ တထာသ
မာဒါနေ အာစိဏ္ဏံ ဒဠှတရံ သမာဒါနဉ္စ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။
သရဏံပန တေသံ သာမံ သမာဒိန္နံဝ သမာဒိန္နံ မေဝ
ဟောတိ။ ။ဟူ၍မိန့်ဆို၏။

ဗိမ်အလိုအလျောက်ဆောက်တည်၍မြောက်သည်ကိုရင်း။ ဋီကာကြီး၌မိန့်ဆိုသဖြင့်ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်အထံမှာမဆို ခံယူဆောက်တည်လျှင်မမြောက်သည်ဟူ၍မရှိ။ခံယူမှု ဆောက်တည်မှုသည်သာလိုရင်းပဓာနဖြစ်၍။သာမဏေသိက္ခမာန်သီတင်းသည်ရသေ့ပရိဗိုဇ်တို့အထံမှာပင် ခံယူဆောက်လျှင်မြောက်၏ဟု ထင်ရှားလာသတည်း။ ။ဤအရာ၌ခံယူဆောက်တည်မှု ဆိုသည်မှာ။အစခံယူဆောက်တည်မှုကိုသာဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။ ယင်းရှယ်စဉ်အခါ၌ တကြိမ်တခါ ခံယူဆောက်တည်မှုကို ပြုငြိးသည့်နောက်၌။ယခုကာလ၌ကဲ့သို့ သီလနှင့်အတူ အဘန်ဘန်ထပ်မံ၍ခံယူ ဆောက်မှုတို့၌ကား။ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ် အထံ၌ ခံယူဆောက်တည်ရမည်ဟူ၍ ဆိုဘွယ်ကိစ္စပင်မရှိ။ ကုသိုလ်အသစ်အသစ်ပွင့်လင်းရုံမျှခံယူဆောက်တည်ရသောအရာမျိုးဖြစ်၍ ဝစီဘေဒပြုလျှင် ကုသိုလ်အသစ်ပွင့်လင်းမှုမြောက်တော့သည်။ ။ယင်

ရှယ်စဉ်အခါ၌တကြိမ်တခါခံယူဆောက်တည်မှုဆိုသည်ကား။
စကားပြေစအခါ၌မိဘတို့၏သွန်သင်တိုက်တွန်းမှုနှင့်ပင်ပြီး၏။ ။
ထို့ကြောင့်။ တံအဋ္ဌကထာ ဗုဒ္ဓါဒိသုတိသု ဝဏ္ဏ။သုသဒ္ဓါပဋိလာ
ဘောသဒ္ဓါမူလိကာစသမ္မာဒိဋ္ဌိဒသသုပုညကိရိယဝဏ္ဏ။သု ဒိဋ္ဌု
ဇုကမ္မန္တိ ဝုစ္စတိ။ ။ဟူ၍လာသောသီလက္ခန်အဋ္ဌကထာ၊မူလ
ပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာ။အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာကြီးတို့၏ အဖွင့်ဖြစ်
သောဋီကာကြီး၌။

သဒ္ဓါပဋိလာဘောတိဗုဒ္ဓမိနာ မာတာဒိဟိ ဉာဿာဟိ
တဒါရကာဒိနံဝိယဉာဏဝိပ္ပယုတ္တံသရဏဂမနံ ဒဿေ
တိ။ ။ဟူ၍မိန့်ကြကုန်၏။

အဋ္ဌကထာပါဠိ၌။ တံ။ထိုသရဏဂုံဟူသည်။ သဒ္ဓါပဋိလာ
ဘောစ။ရင်း။သမ္မာဒိဋ္ဌိစ။ရင်း။တည်းဟုယောဇနာလေ။

တရံရောအခါမြတ်စွာဘုရားသည် သံသုမာရဂိရိမြို့သို့ ကြွ
ရောက်တော်မူ၏။ ဗောဓိမင်းသားသည် လုလင်တယောက်နှင့်
ဘုရားထံသို့လာ၍ ချမ်းသာသုခမည်သည်ကိုဒုက္ခနှင့် ရင်းမှ ရ
နိုင်သည်ဟုထင်ဒိပါကြောင်းလျှောက်ထား၏။ထိုအခါ မြတ်စွာ
ဘုရားသည် ဟုတ်လှ၏မင်းသားဟု မိန့်တော်မူ၍ ဘုရားအဖြစ်
ဟူသောသုခကိုရခြင်း၌ခြောက်နှစ်ပတ်လုံးကျင့်ရသောဒုက္ကရ
စရိယဒုက္ခကိုအကျယ်အားဖြင့်ဟောတော်မူ၏။ဒေသနာအဆုံး
၌ဗောဓိမင်းသားသည်၊အဘိက္ကန္တံဘန္တေ။ အစရှိသော စကား
ဖြင့်ဒေသနာတော်ကိုကြည်ညိုချီးမွမ်း၏။သရဏဂုံကိုမဆောက်
တည်။ ထိုအခါလုလင်က အရှင်မင်းသားသည်။ သည်လိုချည်း
လုပ်သည်။ ဒေသနာတော်ကိုသာ ကြည်ညိုချီးမွမ်းသည်။ သရ
ဏဂုံကိုကားဆောက်တည်သည်ဟူ၍မရှိဟုဆိုလေ၏။ ထိုအခါ
လုလင်-ငါကား။ သရဏဂုံ ဆောက်တည်ဘွယ်ကိစ္စမရှိ။ မယ်
တော်၏ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေတည်စဉ်အခါ။ ငါ၏မယ်တော်သည်
မြတ်စွာဘုရားအထံတော်သို့ရောက်၍ သရဏဂုံဆောက်တည်
သောအခါမိမိအတွက်တကြိမ်။ ငါ၏အတွက်တကြိမ်။နှစ်ကြိမ်

ထပ်မံ၍ ဆောက်တည်သည်။ ထိုကြောင့် ငါသည် မဘွားမီကပင် သရဏဂုံတည်ပြီး ဖြစ်သည်ဟု မြတ်စွာဘုရားရှေ့တော်၌လုလင်အား ဗောဓိမင်းသားပြောကြားပေ၏။ ။ယခုအခါ၌သဒ္ဓါပညာရှိကြသောမာတုဂါမတို့လည်း။မိမိဝမ်း၌ကိန်းသောသူငယ်၏ ဘုန်းကြီးသက်ရှည်စေခြင်းငှါ အတုခိုးဘို့ ကောင်းလှ၏။ ဤဝတ္ထုကိုထောက်၍ လူတို့သရဏဂုံမည်သည် ရတနာသုံးပါးကို အထွတ်အမြတ်ဟု ယုံကြည်၍ သိ၍ ငါ၏ကိုးကွယ်ရာတည်းဟု စိတ်ဖြစ်၍နေလျှင် ထိုသူ၌ သရဏဂုံ တည်တော့သည်။ထိုစိတ်ကိုမစွန့်သမျှကာလပတ်လုံးဘယ်သူကိုပင်သည်းကပ်ကိုးကွယ်သော်လည်း သရဏဂုံ ပျက်သည်ဟု မရှိပြီ မှတ်လေ။ ။တရပ်။

ထိုအစရှိ ဆောက်တည်မှုမှာ ယခုအခါ၌ သာသနာပိုင် သာသနာပြုဆရာတော်ကြီး၏ အထံမှာပင် ခံယူဆောက်တည်သော်လည်း။ထိုဆရာတော်ကြီးကိုကိုးကွယ်ရာဟူ၍ကပ်သောအမှုမဟုတ်။ဆရာတော်ကြီးကိုရှေးရှုပြု၍တိုင်တည်ရုံမျှသွန်သင်၍ ပေးစေရုံမျှသာ ဖြစ်သည်။ သရဏဂုံမှာမူကား နှုတ်မြွက်မှုနှင့်ပြီးစီးသည်။နှစ်ပါးသုံးပါးသောဂိုဏ်း၏အထံမှာခံချာ၌ငင်း။လေးပါးငါးပါးအစရှိသော သံဃာ၏အထံမှာ ခံချာ၌ငင်း။ ထိုဂိုဏ်းသံဃာတို့ကိုကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ကပ်သည်မဟုတ်။ ဂိုဏ်းသံဃာတို့ကို ရှေးရှုပြု၍ တိုင်တည်ရုံမျှ သွန်သင်၍ ပေးစေရုံမျှသာဖြစ်သည်။ သရဏဂုံမှ မူကား နှုတ်မြွက်ရုံမျှနှင့် ပြီးစီးလေသည်။ ယခု သရဏဂုံ သွန်သင်၍ ပေးကြသူ ဆရာတော်ကြီးဂိုဏ်းသံဃာကြီးတို့သည် မူကား။ မိမိတို့ပေးကြသော သရဏဂုံအတွင်း၌ မိမိတို့ပါထိုက်မှပါကြရလိမ့်မည်။ မပါထိုက်လျှင် မပါကြရ။ပါထိုက်မပါထိုက်ကိုနောက်မှဆိုလတ္တံ့။ ။ဤသို့လျှင် သရဏဂုံပေးသည်။ ဥပုသ်သီလ ပေးသည်ဟူသော စကားမျိုး၌ သွန်သင်၍ပေးမှုကိုသာ ဆိုရင်းဖြစ်သည်။သာသနာပိုင်ဆရာတော်ကြီးပင် ဖြစ်သော်လည်း။ ဤသူ၌သရဏဂုံတည်

(၇)

www.dhammaransi.com

စေ။ငါးပါးသီလတည်စေ။ရှစ်ပါးဥပုသ်တည်စေဟု။အစိုးရမှုနှင့်ပေးနိုင်သောအမှုမျိုးမဟုတ်။ခံယူဆောက်တည်သူ၏ကိုယ်နှုတ်နှလုံးသည်သာပေးနိုင်လေသည်။ ဝစီဘေဒဖြွက်ဆိုမှုသည်သာပဓာနဖြစ်လေသည်။ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏အထံမှာ ခံယူသော်လည်း ဝစီဘေဒအတွက်နှင့်သာ သရဏဂုံသီလ ရကြလေသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ပေးမှုနှင့်ရကြသည်မဟုတ်။ ။တရပ်။ ။ဤကားသရဏဂုံခံယူမှု အထူးအပြား။ သရဏဂုံရပုံအထူးအပြားကို ထင်ရှားစွာပြဆိုလိုက်သောစကားတရပ်တည်း။

တတိယခဏ်းပြီး၏။

၄။ ။သံဃာသရဏဂုံ၌ ကလျာဏပုထုဇ္ဇန် ရဟန်း ပါထိုက်မပါထိုက်ကိုပြခြင်း။

ယခုကာလ၌သရဏဂုံပေးကြကုန်သောဆရာတော် သံဃာတော်တို့သည်။မိမိတို့ပေးကြသော သရဏဂုံ၌။ မိမိတို့ပါထိုက်မပါထိုက်။ပုထုဇ္ဇန်သံဃာသည်သရဏဂုံထိုက်မထိုက်ဟူသောစကား၌။ ။ဘိုးတော်မင်းတရားကြီးလက်ထက်။ဉာဏာဘိဝံသဓမ္မသေနာပတိ၊တံဆိပ်တော်ရပထမမောင်းထောင်သာသနာပိုင်ဆရာတော်ကြီးရေးသားစီရင်သော သရဏဂုံ၀ိနိစ္ဆယကျမ်း၌။ ။ပါဠိတော်အရပ်ရပ်တို့၌။စတ္တာရိပုရိသယုဂါနိအဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလာ။ ။အဋ္ဌစပုဂ္ဂလာဓမ္မဒသာတေ။ ။အစရှိသည်ဖြင့်အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ရှစ်ယောက်ကိုသာ ဟောတော်မူသည်။ ပုထုဇ္ဇန်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွ ကိုးယောက်ဟူ၍ ဟောတော်မူသော အရာမလာမရှိ။ ။သမန္တပါသာဒိကအဋ္ဌကထာ။ ဒီဃနိကာယ်အဋ္ဌကထာ။ မဇ္ဈိမနိကာယ်အဋ္ဌကထာ။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် အဋ္ဌကထာ။ခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာ။ဤအဋ္ဌကထာကြီးတို့၌လည်း။သံဃံသရဏံဂစ္ဆာမိ-၌သံဃအရကို။ ။သောအဋ္ဌတောအဋ္ဌအရိ

ယပုဂ္ဂလသမူဟော။ ။ဟူ၍အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ရှစ်ယောက်ကိုသာပြဆိုတော်မူကြကုန်သည်။ထိုကြောင့် ဝိနယမဋ္ဌုသာအမည်ရှိသောကင်္ခါဝိတရဏီဋီကာအစရှိသောနောက်ဖြစ်ဋီကာကျမ်းဥပါသကာလင်္ကာရ ကျမ်းများ၌ ကလျာဏပုထုဇ္ဇန်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်းသံဃာသရဏံ၌သင်္ဂြိုဟ် ရေတွက်ရမည်ဟူသော စကားကိုပယ်ရှား၍။ပရမတ္ထသံဃာအရိယာရှစ်ယောက်ကိုသာသံဃာသရဏံ၌သံဃာဟူ၍ယူရမည်။ပုထုဇ္ဇန်သံဃာကို မယူအပ်ဟုဆုံးဖြတ်ကြ၏။ ။ဤဝိနိစ္ဆယကျမ်းအလိုအားဖြင့်ယခုကာလရှိကြသောပုထုဇ္ဇန်သမ္မုတိသံဃာများသည်သရဏဂုံမထိုက်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အထံ၌အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်ယောက်ကိုရည်မှတ်၍ ခံယူမှသံဃာသရဏဂုံကိုရထိုက်၏။ ယခုရှိကြသော မိမိမိမိတို့၏ကိုးကွယ်ရာဆရာတော်သံဃာတော်များကိုသာ ကိုးကွယ်ရာရည်မှတ်၍ခံယူသည်ရှိသော်။ သံဃာသရဂုံကိုမရဟု အဓိပ္ပါယ်ကျ၏။ ။တရပ်။

ဆင်တဲဆရာတော်ရေးသားဆုံးဖြတ်သော သရဏာဒိဝိနိစ္ဆယကျမ်း။ မန်လည်ဆရာတော်ဆုံးဖြတ်သော ဝဇိရဗျာကရဏကျမ်းအစရှိသည်တို့၌မူကား။ ။အဋ္ဌကထာကြီးတို့၌ သံဃာသရဏံ၏အရကို။ အဋ္ဌအရိယပုဂ္ဂလသမူဟော- ဟု ရှစ်ယောက်သောအရိယာသံဃာကိုသာထိုပုဒ်၌ပြဆိုကြသည်မှန်ပေ၏။ ။သေက္ခဟူသောပုဒ်၌မူကား။ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကေနသဒ္ဓိံ သတ္တအရိယာ တိသောသိက္ခာသိက္ခန္တီတိသေက္ခာ။ အစရှိသည်ဖြင့်ကလျာဏပုထုဇ္ဇန်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၌ ထည့်သွင်း၍ဖွင့်ကြကုန်၏။ထိုကြောင့်ကလျာဏပုထုဇ္ဇန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဋ္ဌအရိယပုဂ္ဂလသမူဟောဟူသော ထိုအဋ္ဌကထာကြီးတို့၌ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်တွင် အတွင်းဝင်ဖြစ်၍ ပါလေ၏။ ထိုကြောင့်သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာ အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာ စသည်တို့၌လည်းပုထုဇ္ဇနကလျာဏကေနသဒ္ဓိံ သတ္တသေက္ခာ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ စရန္တီ နာမ၊ဟုမိန့်တော်မူကြကုန်၏။ ။လက်ပြခဲ့ပြီးသော ပါဠိ

www.dhammaransi.com

တော်တို့၌လည်း ထိုအတူပါဝင်လေ၏။ ထိုကြောင့် ပြဆိုခဲ့ပြီး
သော ကင်္ခါဝိတရဏီဋီကာ။ ဥပါသကာလင်္ကာရ ကျမ်းတို့၌
ဘွင့်ဆိုကြသောစကားများသည်ထိုပါဠိတော်ကြီး အဋ္ဌကထာ
ကြီးများနှင့်အညီပင်ဖြစ်၏။ကလျာဏပုထုဇ္ဇန်ရဟန်းသည်လည်း
သရဏဂုံထိုက်၏ဟုဆုံးဖြတ်တော်မူကြကုန်၏။ ။ဤဝိနိစ္ဆယ
ကျမ်းတို့အလိုအားဖြင့်ယခုကာလရှိကြသော ကလျာဏပုထုဇ္ဇန်
သမ္မုတိသံဃာတော် အပေါင်း တို့သည်။ သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝ
တောသာဝကသံဃော အစရှိသော ပါဠိတော်၌လည်း ပါဝင်
ကုန်၏။သုပ္ပဋိပန္န။ဥဇုပ္ပဋိပန္န။ဉာယပ္ပဋိပန္န။သာမီစိပ္ပဋိပန္န တစိတ်
ဖြစ်ကြကုန်၏ဟုအဓိပ္ပါယ်ကျ၏။ သင့်မြတ်လှပေ၏။ ဉာဏ်ကြီး
တော်မူကြပေကုန်၏၊ အဘယ်သို့သင့်မြတ်လှပေသနည်း ဟူမူ
ကား။ပါတိမောက်၌လာသော(၂၂၇)ပါးသောသိက္ခာပုဒ်တော်
ရသည် အာဒိဗြဟ္မစရိယသီလမည်၏။ အဘယ်ကြောင့် အာဒိ
ဗြဟ္မစရိယသီလ မည်သနည်းဟူမူကား။ ဗြဟ္မစရိယသည်။ မဂ်
တည်းဟူသောဗြဟ္မစရိယ၏။အာဒိ။ အဦးအစပေတည်း။ ဣတိ။
ထိုကြောင့်။အာဒိဗြဟ္မစရိယံ။အာဒိဗြဟ္မစရိယသီလမည်၏။ ဟူ
သောဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနှင့် အညီ။ ထိုထို(၂၂၇) ပါးသော
သိက္ခာပုဒ်တော်ရသည်။ သောတာပတ္တိမဂ်၏ အဦးအစဖြစ်၏။
သောတာပတ္တိမဂ်၏နယ်တွင်းခေတ်၌ဖြစ်၏။ထိုသီလ၌တည်ကြ
ကုန်သော ရဟန်းသာမဏေတို့၌လည်း ရဟန်းသာမဏေအဖြစ်
သို့ရောက်သည်နှင့်တပြိုင်နက်။သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်
၏အဦးအစ၌တည်ကြလေကုန်၏။သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော အရေ
အတွက်။သုပ္ပဋိပန္န။ ဥဇုပ္ပဋိပန္န။ ဉာယပ္ပဋိပန္န။ သာမီစိပ္ပဋိပန္န။
ပုဂ္ဂိုလ်အရေအတွက်သို့ရောက်ကြလေကုန်၏။ ။ထိုကြောင့်
မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိတော်သေက္ခပဋိပဒါသုတ် အစရှိသည်တို့၌။
ပုထုဇ္ဇန်ရဟန်းတို့၏သိက္ခာပဒသီလရကိုလည်း။ဣမိနာအရိယေ
န သီလက္ခန္ဓေနသမန္နာဂတောဟောတိ။အစရှိသည်ဖြင့်အရိယ
သီလဟူ၍ဟောတော်မူပြန်သောကြောင့်။ ထို(၂၂၇)ပါးသော

www.dhammaransi.com

သိက္ခာပုဒ်၌ တည်ကုန်သော ပုထုဇ္ဇန်ရဟန်းတို့သည်။ သုပ္ပဋိပန္န အာစာရအရိယာပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလည်းမည်ကုန်၏။ ထိုကြောင့်။ ထိုဆရာတော်ကြီးတို့၏ဝိနိစ္ဆယစကားသည် အလွန် သင့်မြတ်လှပေသတည်း။ ။သည်သာမကသေး။ဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ်၌ပုဂ္ဂလိကအလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တကျိပ်လေး လာရှိသည်တွင်။ပထမကားတိရစ္ဆာန်တည်း။ဒုတိယကားလူဒုသီလတည်း။ တတိယကား သာသနာပလူသီလဝန္တတည်း။ စတုတ္ထကားသာသနာပဈာန်ရရသေ့တည်း။ ပဉ္စမကားသောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်တည်း။သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နဟုခေါ်၏။သာသနာတွင်း၌ပုထုဇ္ဇန်ဖြစ်သောလူသာမဏေရဟန်းတို့သည်။ပါဠိတော်၌အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့မှလွတ်သကဲ့သို့ ရှိကုန်၏။
သရဏဂုံတည်သော လူမှ စ၍ အလုံးစုံသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုထုဇ္ဇန်တို့ကိုသောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တပေါင်းတည်းပြု၍ယူတော်မူသည်ဟု။ ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။ဤအဋ္ဌကထာအလိုအားဖြင့် သရဏဂုံသုံးပါးကောင်းစွာတည်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးအရိုးမှန်ခဲ့ပေလျှင် သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၌ ရေတွက်ရသည်ပင် ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်။ငါတို့ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာနိုင်ငံကရလုံးသည် သုပ္ပဋိပန္နနိုင်ငံအမှန်ဆိုထိုက်၏။ ။ထိုကြောင့် ထိုဆရာတော်ကြီးတို့၏ဝိနိစ္ဆယစကားသည်အလွန်သင့်မြတ်လှပေသတည်း။ ။အထူးမှုကား။သံဃာသဒ္ဒါ၌။ဥပသမ္ပန္နဖြစ်သောရဟန်းပုထုဇ္ဇန်ကိုသာယူအပ်၏။ရဟန်းမဟုတ်သောသူကိုမယူအပ်။ ။ဤကားသံဃာသရဏဂုံ၌ကလျာဏပုထုဇ္ဇန်ရဟန်း။ ပါထိုက်-မပါထိုက် ဟူသောစကားကိုထင်ရှားအောင်ဖြေဆိုချက်တည်း။

စတုတ္ထခဏ်းပြီး၏။

www.dhammaransi.com

၅။ ။သံဃာသရဏဂုံ၌ပါဝင်ထိုက်သောကလျာဏ ပုထုဇ္ဇန်နှင့်တကွ။ ကလျာဏယုတ်မြတ် ၂-ပါး ခွဲ၍တိုက်တိုက်တိတ် ၂-ပါးကိုထင်ရှားစွာပြခြင်း။

သံဃာသရဏဂုံ၌ပါဝင်ထိုက်သော ကလျာဏပုထုဇ္ဇန်ဟူသည်။ အဘယ်ကဲ့သို့သောရဟန်းကို ဆိုပါသနည်းဟု အမေးထုတ်ရာ၏။ ။ပုထုဇ္ဇန်သည်။ကလျာဏပုထုဇ္ဇန်။ အန္ဓပုထုဇ္ဇန်ဟူ၍နှစ်မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင်ခန္ဓာငါးပါး။ အာယတန တဆဲ့နှစ်ပါး။ ဓာတ်တဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရား။ သတိပဋ္ဌာန်စသောဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၌ကျမ်းကျင်လိမ်မာသောပညာမျက်စိမရှိကြသူရှင်လူအပေါင်းသည်အန္ဓပုထုဇ္ဇန်မည်၏။ ထိုတရားတို့၌ကျွမ်းကျင်လိမ်မာသော ပညာမျက်စိနှင့်ပြည့်စုံကြသူ ရှင်လူအပေါင်းသည်ကလျာဏပုထုဇ္ဇန်မည်၏။ ဤကား အဘိဓမ္မာအဋ္ဌကထာ။ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့၌များစွာလာရှိသည်ဖြစ်၍ လောက၌ပြောရိုးဆိုစဉ်အားဖြင့် ထင်ရှား၍ နေသော ပုထုဇ္ဇန်နှစ်မျိုး ခွဲနည်းတည်း။

> ယဿဟိ ခန္ဓဓာတုအာယတနပစ္စယာကာရသတိပဋ္ဌာနာဒိသုဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဝိနိစ္ဆယရဟိတတ္တာ ဒိဋ္ဌိပ္ပဋိသေဓကောနေ၀အာဂမောအတ္ထိ။ ။အစရှိသည်ဖြင့် အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာ။ မူလပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာစသည်တို့၌ထင်ရှားစွာလာရှိ၏။

ဤသံဃာသရဏအရာ၌ ရဟန်းကိုသာလျှင် လိုအပ်၏။ ထိုကြောင့် ဤအဋ္ဌကထာကြီးတို့၏အလိုအားဖြင့် ခန္ဓာအာယတနဓာတ် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့၌၎င်း။ ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၌၎င်း။ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍သိတတ်သောဉာဏ်မျက်စိမရှိသောရဟန်းသည် အဝါခြောက်ဆယ်ပင်ရသော်လည်း။ အန္ဓပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍သရဏဂုံမထိုက်။ ထိုရဟန်းကိုကိုးကွယ်၍သရဏဂုံမရ။ ထိုတရားတို့၌ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍ သိတတ်သောဉာဏ်မျက်စိနှင့် ပြည့်စုံသော

www.dhammaransi.com

ရဟန်းသည် ယနေ့မှဖြစ်သော ရဟန်းငယ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း ကလျာဏပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍သရဏဂုံထိုက်၏။ ထိုကဲ့သို့သောရဟန်းကိုကိုးကွယ်မှသရဏဂုံရ၏ဟူသောအဓိပ္ပါယ်သည်ပြီးစီး၏။ ။ ပုထုဇ္ဇန်ရဟန်းကိုသံဃာသရဏအချာ၌ရင်း။ သေက္ခအချာ၌ရင်း။ သွင်း၍ပြဆိုကြကုန်သော ကျမ်းဂန် အရပ်ရပ်တို့၌ ကလျာဏ ပုထုဇ္ဇန်ရဟန်းကိုသာ ပြဆိုကြကုန်၏။ အန္ဓပုထုဇ္ဇန် ရဟန်းကို ကြဉ်ဖယ်ကြကုန်၏။ ။ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သော်အကြင်ရဟန်းသည် သီလနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ပြဆိုခဲ့ပြီးသောတရားတို့၌ ခွဲခြမ်း၍သိတတ်သော ဉာဏ်မျက်စိမှုကားမရှိ။ ထိုရဟန်းသည် သံဃာသရဏာ၌ လုံးလုံးမဝင်ထိုက်ဟုမှတ်ရမည်လောဟူမူ။ သီလသည်လည်း ကလျာဏဓမ္မပင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သီလနှင့်ကောင်းစွာပြည့်စုံ ပေလျှင်ပင်ထိုကဲ့သို့သော ဉာဏ်မျက်စိမရှိငြားသော်လည်း က လျာဏပုထုဇ္ဇန်၌ ပါဝင်သင့်သည်သာဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သော် ကလျာဏပုထုဇ္ဇန်၏ လက္ခဏာကို ပြဆိုကြကုန်သော အဋ္ဌကထာကြီးတို့၌ အဘယ်ကြောင့် ပညာမျက်စိကိုသာ ကလျာဏ အင်္ဂါပြု၍ ပြဆိုကြကုန်သနည်းဟူမူ။ ဤသာသနာတော်တွင်း၌ ခန္ဓာအာယတနဓာတ်တည်းဟူသောအနတ္တတရားတို့ကိုမြင်နိုင် သောသူသည်သာလျှင်ဘုရားကိုတွေ့မြင်သောသူမည်၏။ တရား ကိုတွေ့မြင်သောသူမည်၏။ သံဃာကို တွေ့မြင်သောသူမည်၏။ သာသနာတော်ကိုတွေ့မြင်သောသူမည်၏။ပြဆိုခဲ့ပြီးသောပညာ မျက်စိနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည်သာလျှင်။ မိမိသည်လည်း ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ သာသနာတော်ကိုတွေ့မြင်ရ၏။ မိမိကို ကြည်ညိုလေးမြတ် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ကြသူ ရှင်လူအပေါင်း တို့အားလည်း ဘုရား၊တရား၊သံဃာ သာသနာတော်ကိုတွေ့မြင် နိုင်သောဉာဏ်မျက်စိကိုပေးနိုင်၏။ထို့ကြောင့်ကလျာဏပုထုဇ္ဇန် ၏အင်္ဂါကိုပြဆိုကြကုန်သော အဋ္ဌကထာကြီးတို့၌ ခန္ဓာစသည် ကိုမြင်နိုင်သော ပညာမျက်စိကိုသာ ကလျာဏအင်္ဂါပြု၍ပြဆို ကြပေကုန်သတည်း။ ။သီလနှင့် ပြည့်စုံသော အန္ဓပုထုဇ္ဇန်

www.dhammaransi.com

ရဟန်းသည်သရဏဂုံမထိုက်သောကြောင့် ပညာမျက်စိကိုသာ ကလျာဏအင်္ဂါပြု၍ပြဆိုကြကုန်သည်မဟုတ်ဟုဖြေ။

တနည်းကား။ ။ဤသတ္တဝါတို့၌သက္ကာယဒိဋ္ဌိတရားသည် ထင်ရှားရှိနေ၏။သက္ကာယဒိဋ္ဌိတရားဆိုသည်ကား။သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်မည်သည် အထူးထူးအထွေထွေသောရုပ်ဓာတ်အရ။ နာမ်ဓာတ်အရသာဖြစ်၍။ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်သတ္တဝါမဟုတ်မိန်းမမ ဟုတ်ယောကျ်ားမဟုတ်။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမိန်းမယောကျ်ားဟူ၍ မရှိ။အပြုအမူအပြောအဆိုအကြံအစည်ဟူသမျှသည်။ ရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ်တို့၏အမှုသာတည်း။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏အမှုမဟုတ်။ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက် ရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ်တို့ကို မသိမမြင်နိုင်ကြ ကုန်သည်ဖြစ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုသာ ကြောင်ကြောင်ကြီးထင်မြင် ၍နေကြကုန်၏။သတ္တဝါတွေကိုသာကြောင်ကြောင်ကြီးထင်မြင် ၍နေကြကုန်၏။ မိန်းမယောကျ်ားတွေကိုသာကြောင်ကြောင် ကြီးထင်မြင်၍ နေကြကုန်၏။ ငါဟူ၍ ကြောင်ကြောင်ကြီးထင် မြင်လျက်နေကြကုန်၏။ မည်သူ မည်ဝါဟူ၍ ကြောင်ကြောင် ကြီးထင်မြင်လျက်နေကြကုန်၏။ ငါမြင်သည်၊ငါကြားသည်၊ငါနံ သည် ငါလျက်သည်။ ကိုယ်အင်္ဂါ၌ အတွေ့အထိကိုငါသိသည်။ ငါကြံသည် ငါသွားသည် ငါလာသည်။ထိုထိုအမှုကိုငါပြုသည်။ ငါပြောဆိုသည်။ ငါကြံဘန်သည်ဟု ကြောင်ကြောင်ကြီးထင် မြင်လျက်နေကြကုန်၏။ ဤသို့ ကြောင်ကြောင်ကြီး ထင်မြင်မှုစွဲ လမ်းမှုတွေကိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိဆိုသတည်း။ ။ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိ သည်သရဏဂုံ၏အန္တရာယ်ကြီးပေတည်း။ ဈာန်သမာဓိ၏အန္တ ရာယ်ကြီးပေတည်း။ကမ္မသကတာဉာဏ်ဟုဆိုအပ်သောလော ကီ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ အန္တရာယ်ကြီး ပေတည်း။ သရဏဂုံ၊သီလ၊ ဈာန်၊သမာဓိ၊လောကီသမ္မာဒိဋ္ဌိတို့ကိုပစ်ခွင်းတို့လက်နက်ကြီး ပေတည်း။ ဤသတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်ကား။ ဘုရားသာသနာ တော်တွင်း၌ ကြုံကြိုက်သည့်အခါ သဒ္ဓါ၏ အစွမ်းဖြင့် သရဏဂုံ ကိုလည်း အဘန်ဘန်ဆောက်တည်ကြကုန်၏။ သရဏဂုံကိုပစ်

www.dhammaransi.com

ခွင်းရန်ငါငါဟူသော။ ငါ၏ကိုယ်ငါ၏ကိုယ်ဟူသော သရဏဂုံ ပစ် လက်နက်ကြီးကိုလည်း နေ့ရှိသမျှတသသ ပြုပျိုးထောင် သျက်နေကြကုန်၏။ မိမိတို့ဆောက်တည်ကြသော သရဏဂုံကို ပစ်ခွင်းရန်သက္ကာယဒိဋ္ဌိလက်နက်တိုက်ကြီးကိုနေ့ရှိသမျှကြောင့် ကြပိုက်ထုတ် ပြုလုပ်တည်ဆောင်လျက် နေကြကုန်၏။ သရ ဏဂုံကိုလည်း နေ့စဉ်ခံကြကုန်၏။ သရဏဂုံ၏ ရန်သူဖြစ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကြီးကိုလည်း ကိုယ်တွင်းနှလုံးတွင်း၌ ရင်ခွင်ပိုက် ၍အမြဲမွေးမြူလျက်ရှိနေကြကုန်၏။ ထိုအတူငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါး သီလ၊ ဆယ်ပါးသီလ(၂၂၇)ပါးသောရဟန်းသီလတို့ကိုသည်း ခံယူစောင့်ထိန်းကြကုန်၏။ သီလ၏ရန်သူ ဖြစ်သော သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိကိုလည်း ရင်ခွင်ပိုက်၍ မွေးမြူထားကြကုန်၏။ ဈာန်သမာဓိ ကိုလည်းစောင့်ထိန်းကြကုန်၏။ ဈာန်သမာဓိ၏ရန်သူဖြစ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုလည်းရင်ခွင်ပိုက်၍မွေးမြူလျက်ထားကြကုန်၏။ ဒါနသီလအစရှိသော ကမ္မသကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိအမှုတို့ကိုလည်း ပြုကြကုန်၏။ ကမ္မသကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ရန်သူဖြစ်သောသက္ကာယ ဒိဋ္ဌိကိုလည်း ရင်ခွင်ပိုက်၍မွေးမြူကြကုန်၏။ ။ရင်ခွင်ပိုက်၍ မွေးမြူမှုဆိုသည်ကား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုပယ်သတ်ရန် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတရားတို့၌ သိကျွမ်းလိမ်မာမှုကို အားမထုတ်ကြကုန်မူ၍။ ငါငါဟူသောသက္ကာယဒိဋ္ဌိပွါးများရန် လောကီစည်းစိမ်လော ကီဂုဏ် လောကီကြွက်သရေ ပွါးများမှုကိုသာ အားထုတ်ကြ ကုန်၏။ ဤသို့အားထုတ်မှုကိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ရင်ခွင်ပိုက်၍မွေး မြူမှုဆိုသတည်း။ လွန်လေပြီးသော အနမတဂ္ဂသံသရာ၌လည်း ဘုရားသာသနာနှင့်တွေ့ကြုံခဲ့ကြလေကုန်ပြီ။ သရဏဂုံကိုဆောက် တည်ခဲ့ကြလေကုန်ပြီ။ မိမိတို့သရဏဂုံကို သက္ကာယဒိဋ္ဌိဟူသော လက်နက်ဖြင့်မိမိတို့သည်ပင်ပစ်ခွင်း၍ပစ်ခွင်း၍ ပျက်ဆုံးစေကြ လေကုန်ပြီ။ ။ရဟန်းသီလ၊လူသီလတို့ကိုလည်း စောင့်ထိန်းခဲ့ ကြလေကုန်ပြီ။ ဈာန်သမာဓိတို့ကိုလည်း စောင့်ထိန်းခဲ့ကြလေကုန် ပြီ။ ကမ္မသကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိမှုတို့ကိုလည်းပြုခဲ့ကြလေကုန်ပြီ။ သီလ

www.dhammaransi.com

သမာဓိပညာမှုတို့ကိုထည် းသဏ္ဍာယဒိဋ္ဌိဟူသောလက်နက်ဖြင့် မိမိတို့သည်ပင်လျှင်ပစ်ခွင်း၍ပစ်ခွင်း၍ပျက်ဆုံးစေကြလေကုန်ပြီ။

ယခုအခါ၌လည်း သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို မွေးမြူလျက် ရှိနေကြကုန်သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ရှင်လူ အပေါင်းတို့အား။ ဆောက်တည်စောင့်ရှောက်၍ ရှိနေကြသော သရဏဂုံသီလ။ သမာဓိ။ ပညာတို့သည်။ တရက်၊တလ၊ တနှစ်၊တဘဝ၊ တဒင်္ဂမျှသာ ထိုသူတို့၏သန္တာန်၌တည်နေခွင့်ရကြကုန်လတ္တံ့။ တည်နေကြစဉ်အခါ၌လည်း သက္ကာယဒိဋ္ဌိ လက်နက်ဦးမှာ တည်နေကြရကုန်သည်ဖြစ်၍။ယခုနေ့၌ပင်ပျက်ဆုံးရမည်လော။ နက်ဖြန်၌ပင်ပျက်ဆုံးရမည်လောဟုပျက်ဆုံးမှုကိုသာရှေးရှု၍ တည်နေကြရကုန်၏။ \ ။သေလွန်သဖြင့်ပျက်ဆုံးမှု။ယခုဘဝတွင်လည်းဘာသာတပါးပြောင်းလဲသဖြင့်ပျက်ဆုံးမှုဟူသော သရဏဂုံပျက်ဆုံးမှုနှစ်ပါးတို့တွင်တပါးပါးသို့ဆိုက်ရောက်မှုကို ရှေးရှုလျက်တည်နေရ၏။ ။သီလ၊သမာဓိ၊ပညာတို့မှာလည်းထိုအတူတစုံတခုနှင့်ပျက်ဆုံးမှုကိုသာရှေးရှုလျက်တည်နေကြရကုန်၏။ ။ယခုဘဝ၌ ခံယူဆောက်တည်ငြားသောသရဏဂုံကိုစွန့်ပစ်၍။ ရေရှုခရစ်ဘာသာသို့ ဝင်ကြသူတို့လည်း များစွာရှိကြကုန်၏။ ယခုဘဝ၌မစွန့်ကြကုန်သော်လည်း သေလွန်သောအခါ၌ ဧကန်စွန့်ကြရကုန်လတ္တံ့။ နောက်ဘဝ၌တွေ့ရှိရာဘာသာသို့ဝင်ကြရကုန်လတ္တံ့။ ။အဘယ်ကြောင့်နည်းဆိုသော်။ ဒါနကုသိုလ်မျိုးသည်လည်း။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို နှိမ်နင်းနိုင်သော ကုသိုလ်မျိုးမဟုတ်။ရဟန်းသီလမျိုး။လူသီလမျိုးသည်လည်းသက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုနှိမ်နင်းနိုင်သောကုသိုလ်မျိုးမဟုတ်။ ဈာန်သမာဓိကုသိုလ်မျိုး။ လောကီသမ္မာဒိဋ္ဌိမျိုးသည်လည်း သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို နှိမ်နင်းနိုင်သောကုသိုလ်မျိုးမဟုတ်။ ။ရုပ်နာမ်၊ခန္ဓာ၊အာယတန၊ဓာတ်၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့၌ တတ်သိလိမ္မာသော သာသနသမ္မာဒိဋ္ဌိကုသိုလ်မျိုးမှသာလျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုနှိမ်နင်းနိုင်သော ကုသိုလ်မျိုးဖြစ်၏။

www.dhammaransi.com

ဤသာသနသမ္မာဒိဋ္ဌိကုသိုလ်မျိုးကိုမူကား လေ့ကျက်သူအ လွန်နည်းပါးကြကုန်၏။ တတ်သိလိမ္မာသူ။ လူလူရှင်ရှင်အလွန် နည်းပါးကြကုန်၏။သက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုရင်ခွင်ပိုက်၍ အလိုလိုက်၍ မွေးမြူ၍နေကြသောလူရှင်တို့သာများကြကုန်၏။ ။ဗုဒ္ဓသရဏ ဂုံ၏ရန်သူကိုမွေးမြူ၍ထားကြကုန်သောလူရှင်အပေါင်းတို့သည်၊ ဘုရားကိုကြည်ညိုသမှု ပြုကြကုန်သော်လည်း ကြည်ညိုသည်မ မည်။ကြည်ညိုရာမရောက်။သီလ၏ရန်သူကိုရှိသေကြကုန်သော် လည်းရှိသေသည်မမည်ရှိသေရာမရောက်။ဈာန်သမာဓိ၏အန္တ ရာယ်ကို မွေးမြူ၍ ထားကြကုန်သော လူရှင်အပေါင်းတို့သည် ဈာန်သမာဓိကိုစောင့်ရှောက်ရာမရောက်။အဘယ်ကြောင့်နည်း ဆိုသော်။ သရဏဂုံသီလသမာဓိတို့၏အန္တရာယ်ကို ပယ်သတ် ရန် ဉာဏ်လက်နက်မရှိသဖြင့် အန္တရာယ်ရန်သူကိုမွေးမြူ၍ နေ ကြလျက်ရှိသောကြောင့်တည်း။ ။ခန္ဓာ၊အာယတန၊ဓာတ်၊ ပ ဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့၌တတ်သိလိမ္မာသောဉာဏ်ပညာမျက်စိမရှိကြ ကုန်သော အန္ဓပုထုဇ္ဇန်ရဟန်းတို့သည်။ ငါငါတို့သန္တာန်၌ အနမ တဂ္ဂသံသရာတွင် အစဉ်ပါရှိ၍နေသောသရဏဂုံ၏ ရန်သူကြီး ဖြစ်သောသက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုပင်ယခုဘဝ၌သော်၎င်း။ နောက်ဘဝ ၌သော်၎င်းပယ်သတ်ရန်ဉာဏ်ပညာမျိုးစေ့ပင်မရှိကြကုန်သေး။ မိမိကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြသူ လူရှင်အပေါင်းတို့အား။ ထို ဉာဏ်ပညာမျိုးကိုပေးဝေဖြန့်ဖြူးခြင်းငှါ အဘယ်မှာစွမ်းနိုင်ကြ ကုန်အံ့နည်း။ထိုကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် အန္ဓပဝေဏိ ဥပမာကိုပြဆိုတော်မူပေ၏။ အန္ဓပဝေဏိဥပမာဆိုသည်ကား။ တယောက်၏ပခုံး၌ တယောက်ကိုင်၍ ဆက်လက်ကာ နေကြ သောအထောင်မကသော သူကန်းတန်းကြီးကို ဆိုသတည်း။ ပထမသူကန်းကြီး သွားရာအစဉ်လိုက်ပါ၍ နေကြရကုန်၏။ ပထမသူကန်းလည်းလမ်းစခန်းကိုမမြင်။နောက်နောက်သော သူကန်းတို့သည်လည်း။မျက်စိမရှိကြသည့်အတွက်ပထမသူ ကန်းကြီးမျက်စိမရှိသည်ကိုလည်းမမြင်နိုင်ကြကုန်။ မျက်စိရှိ

www.dhammaransi.com

သည်ဟူ၍ပင်ထင်ကြရကုန်၏။ပထမသူကာဏ်းကြီးလည်း။ ၁၁ မှာ နောက်လိုက်နောက်ပါ အခြံအရံ ပယုတ်လျော့မည်စိုးသော ကြောင့်၊ ငါသည် သူကာဏ်းပင်ဖြစ်သည်ဟုမပြော။ တလည် လည်တပတ်ပတ်နှင့်ပင်တောအရပ်၌ ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်ကြ လေကုန်၏။ ။ဤကားအန္ဓပဝေဏီဥပမာတည်း။

ခန္ဓာအာယတနဓာတ် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့၌ တတ်သိ လိမ်မာ သောဉာဏ်ပညာမျက်စိမရှိသော အန္ဓပုထုဇ္ဇန်ရဟန်းတို့ကိုကိုး ကွယ်ကြသူရှင်လူအပေါင်းတို့သည်လည်း။ ဤအန္ဓပဝေဏီဥပ မာအတိုင်း ဖြစ်ကြကုန်ရာသောကြောင့်။ အဋ္ဌကထာဆရာမြတ် တို့သည်အန္ဓပုထုဇ္ဇန်ရဟန်းကို သရဏဂုံအရာမှအပပြု၍ထားကြ ကုန်သည်။သံဃာသရဏဂုံအရာ၌လုံးလုံးမဝင်ထိုက်သောကြောင့် အပပြု၍ထားကြကုန်သည်မဟုတ်ဟုထိုအမေးကိုဖြေဆိုရာ၏။ ။ ဤကား ကျမ်းဂန်တို့၌ သံဃာသရဏဂုံအရာမှ ပယ်၍ ထားကြ သောအန္ဓပုထုဇ္ဇန်ရဟန်းကို သံဃာသရဏဂုံ၌ထည့်သွင်းနည်းကို ပြဆိုလိုက်သောစကားရပ်တည်း။ ။ခန္ဓာအစရှိသည်ကို သိ မြင်နိုင်သောသူသည်သာလျှင်ဘုရားတရား သံဃာသာသနာကို တွေ့မြင်ရသောသူမည်၏ဟူသောစကား၌။ ။ကိံ တေ ဝက္ကလိ ဣမိနာ မေပူတိကာယေန ဒိဋ္ဌေန။ယော ခေါ ဝက္ကလိ ဓမ္မံ ပဿတိ သော မံ ပဿတိ။ ။ဟူသောဝက္ကလိသုတ်ကိုထိုအဋ္ဌကထာကြီးတို့၌ ပြဆိုကြကုန်၏။ ထိုကြောင့်ကျမ်းဂန်၌ ပြဆိုအပ်သောဉာဏဝိပ္ပ ယုတ်ဒွိဟိတ်သရဏဂုံ။ ဉာဏသမ္ပယုတ်။ တိဟိတ် သရဏဂုံနှစ် ပါးတို့တွင် ခန္ဓာအစရှိသောတရားကို မမြင်တတ်ကြကုန်သော သူတို့သည်ဉာဏဝိပ္ပယုတ်ဒွိဟိတ်သရဏဂုံကိုသာ ရနိုင်ကြကုန် ၏။ခန္ဓာအစရှိသောတရားကို မြင်တတ်ကြကုန်သောသူတို့သည် ဉာဏသမ္ပယုတ်တိဟိတ်သရဏဂုံကိုရနိုင်ကြကုန်၏။ ဤသို့သော အထူးကိုသာမှတ်ရာ၏။သီလဝန္တ အန္ဓပုထုဇ္ဇန်ရဟန်းသည်။ အ ဝါခြောက်ဆယ်ပင် ရသော်လည်း။ သံဃာသရဏအရာ၌ မပါ ထိုက်။ထိုရဟန်းအတွက်လူတို့မှာသရဏဂုံမရထိုက်။ထိုရဟန်း

www.dhammaransi.com

ကိုကိုးကွယ်သည့်အတွက် သရဏဂုံပျက်သည်ဟူ၍ကား မဆိုသင့်ပေ။ ။တရပ်။

အဘယ်ကြောင့်တရားကို မမြင်တတ်ကြသော သူတို့မှာ ဒိဋ္ဌိဟိတ်သရဏဂုံ။တရားကို မြင်တတ်ကြသောသူတို့မှာဟိတ်သရဏဂုံဟူ၍ခြားနားရလေသနည်းဟူမူ။ ။သရဏဂုံအဘွင့်ဋီကာကြီးတို့၌။

သမ္မာဒိဋ္ဌိဘိဇုဋ္ဌ သုဇုဋ္ဌတံ သံဃာ သုပ္ပဋိပတ္တိစ္စ လောကိယာဝဗောဓဝသေနေဝ သမ္မာဉာဏေန ဒဿနတော။ ။

ဟုမိန့်ဆိုကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ခန္ဓာအစရှိသောတရားအထွေအပြားတို့မည်သည်။ဘုရားမှတပါး တစုံတယောက်သောသူမျှသိနိုင်မြင်နိုင်ကြသည်မဟုတ်။ ဘုရားဉာဏ်တော်၏ အရာသာဖြစ်၏။ တပါးသောသတ္တဝါတို့သည်မူကား ဘုရားဟောဒေသနာကိုကြားနာကြရကုန်မှသာလျှင် ထိုတရားတို့ကို သိနိုင်မြင်နိုင်ကြကုန်၏။ ထိုတရားတို့ကိုမြင်သောသူသည်သာလျှင် ဘုရားဉာဏ်တော်၏အရာအချက်ကိုကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်တွေ့မြင်၏။ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတာဂုဏ်တော်ဆိုသည်ကား။ခန္ဓာအစရှိသောတရားတို့၌အဟုတ်အမှန်အားဖြင့် ထိုးထွင်းသော ဉာဏ်တော်ကို ဆိုသတည်း။ ထိုဉာဏ်တော်အချက်ကိုတွေ့၍မြင်၏။ ။ဓမ္မသုဓမ္မတာဂုဏ်ကိုလည်းတွေ့၍မြင်၏။ဓမ္မသုဓမ္မတာဂုဏ်ဆိုသည်ကား။ ထိုခန္ဓာအစရှိသောတရားတို့ကို ဟောကြားသောဒေသနာဓမ္မ၏ သွာက္ခာတအဖြစ်တည်း။ ထိုဓမ္မ သုဓမ္မတာ အချက်ကိုလည်း တွေ့၍မြင်၏။ ။သံဃာသုပ္ပဋိပတ္တိကိုလည်းတွေ့၍မြင်၏။သံဃာသုပ္ပဋိပတ္တိဆိုသည်ကား။ထိုတရားတို့ကိုထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါကျင့်ကြကုန်သောအရိယာသံဃာတို့၏သုပ္ပဋိပန္နအဖြစ်တည်း။ ထိုသုပ္ပဋိပတ္တိအချက်ကိုလည်းကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်တွေ့၍မြင်၏။ ထိုတရားတို့ကိုမမြင်ကြသောသူတို့သည်ကား။ ထိုသုံးချက်တို့တွင်တခုခုသောအချက်ကိုမျှကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်မှုမရှိကြကုန်။ ကျမ်းထွက်

www.dhammaransi.com

စာတွေ့လူပြောသူပြောနှင့်သာရတနာသုံးပါးကိုကြည်ညိုစွာကိုး ကွယ်ကြရကုန်၏။ထိုကြောင့်ထိုနှစ်ဦးသောသူတို့မှာ ဒွိပဋိတ်သရဏဂုံ။တိပဋိတ်သရဏဂုံနှစ်ပါးခြားနားလျက် ရှိကြလေသည်ဟု လို။ ။ဤကားသံဃာသရဏ၌ ပါဝင်ထိုက်သော ကလျာဏပုထုဇ္ဇန်အရနှင့်တကွ ကလျာဏယုတ် ကလျာဏမြတ်နှစ်ပါး။ ဒွိပဋိတ်သရဏဂုံ တိပဋိတ်သရဏဂုံ နှစ်ပါးကို ထင်ရှားစွာ ပြဆိုချက်တည်း။

ပဥ္စမခဏ်းပြီး၏။

၆။ ။မင်းဝိုးရာဇာ-မိစ္ဆာဝါဒနှံနှတ်တို့ကိုရှိခိုးဝပ်တွားသော်။သရဏဂုံပျက်မပျက်ကိုပြခြင်း။

ဒုဝိဓော သရဏဂမနဘေဒေါ။ အစရှိသဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကို စွန့်၍ဘာသာတပါးပြောင်းရွှေ့သဖြင့်ပျက်ခြင်း။ သေလွန်သဖြင့် ပျက်ခြင်းဟူ၍ လောကီသရဏဂုံ ပျက်ခြင်း နှစ်ပါးကား ထင်ရှားပြီးဖြစ်၍အကျယ်မဆိုလိုက်ပြီ။ လိုရင်းအဓိပ္ပါယ်မှာမူကား။ ရှင်ဂေါတမဘုရားကို ဘုရားမဟုတ်။ ရှင်ဂေါတမ၏ တရားကို တရားကောင်းမဟုတ်။ရှင်ဂေါတမ၏တပည့်အရိယာသံဃာကို သံဃာကောင်းမဟုတ်ဟုစိတ်ဆုံးဖြတ်သည်နှင့်တပြိုင်နက်။ ထိုသူမှာ သရဏဂုံပျက်၏။ ထိုသို့သော စိတ်မျိုးမရှိမူ၍ ဘုရားကိုရင်း။မဂ်လေးတန်၊ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်ပရိယတ်တရားကိုရင်း။ ရှစ်ယောက်သောအရိယာသံဃာတော်ကိုရင်း။ ယုံကြည်မြဲကိုးကွယ်မြဲတိုင်းသောစိတ်ကိုမစွန့်မူ၍ကုသိုလ်ပွါးပညာပွါး ဘေးကင်းရန်ကင်းအားဖြင့်တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တပါးသောဆရာ မင်းဝိုးရာဇာမိစ္ဆာဝါဒနှံနှတ်အစရှိသည်ကို ရှိခိုးဝပ်တွား ခစားရိုသေကိုးကွယ်လေသော်လည်းသရဏဂုံမပျက်ဟုမှတ်။

ဆဋ္ဌခဏ်းပြီး၏။

www.dhammaransi.com

၇။ ။နိယတသရဏဂုံ-အနိယတသရဏဂုံနှစ်ပါးတို့၏အကျိုးသွားကိုပြဆိုခြင်း။

ယခုအခါအနိယတသရဏဂုံ။ နိယတသရဏဂုံနှစ်ပါးတို့၏ အကျိုးအသွားကိုပြဆိုရာ၏။ ။ပြဆိုခဲ့ပြီးသောဒိဋ္ဌိပတ်သရဏဂုံ။တိပိဋကသရဏဂုံနှစ်မျိုးတို့တွင် ဒိဋ္ဌိပတ်သရဏဂုံသည် အနိယတသရဏဂုံပင်သတည်း။ ။အကျိုးအသွားမှာလည်း နေ့ခံနောက်ဘ၀တို့၌ဒိဋ္ဌိပတ်ပစ္စည်းသနွှေအကျိုးကိုသာပေးနိုင်၏။ဉာဏ်ပညာအလိမ္မာအကျိုးကိုမူကား မပေးနိုင်။ ။ထိုကြောင့်ယခုအခါအလွန်တွေ့ခဲကြိုခဲနက်နဲထူးမြတ်လှစွာသောမြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်မြတ်၌ကြုံကြိုက်ကြရကုန်သော ရဟန်းရှင်လူသူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့သည်မိမိတို့ကိုယ်ကို အန္ဓပုထုဇ္ဇန်အဖြစ်၊ဒိဋ္ဌိပတ်သရဏဂုံမျိုးအဖြစ်၌တည်၍ဟာသက်တခဲ့ တသာသနာပြီးဆုံး၍သွားကြမည့်အရေးကို ပိုးရိမ်ကြကုန်ရာ၏။မသေမီကာလအတွင်း၌။ တကြိမ်တခါမျှပင်သော်လည်း မိမိတို့ကိုးကွယ်ရာဘုရား၊တရား၊သံဃာ၊ သာသနာများကိုကိုယ်တွေ့ဒိဋ္ဌတွေ့မြင်ဘူးရသောကလျာဏကြီးအဖြစ်။ တိပိဋကသရဏဂုံမျိုးအဖြစ်၌ တည်၍ နောင် တိပိဋကပစ္စည်းနှံဉာဏ် အလိမ္မာမျိုးများကို ရနိုင်ကြရန် ကြံဘန်အားစိုက်ကြကုန်ရာသည်။ ။

ဤဒိဋ္ဌိပတ် သရဏဂုံကဲ့သို့ပင်လျှင် ယခုဘ၀၌ အနုတ္တပရိညာစခန်းသို့ မရောက်သော တိပိဋက သရဏဂုံသည်လည်း အနိယတမျိုး ပင်တည်း။ နောက်နောက် ဘ၀တို့၌ အသိ အလိမ္မာဉာဏ်ပညာကိုမူကား ပေးနိုင်၏။ ယခုအခါ၌ ဤအနိယတနှစ်ပါးတို့၏ အလားကို ထင်ရှားစေခြင်းငှါ။ နာနာသဏ္ဍာန်ရာနံ မုခံ ဥလ္လောကေန္တိတိ ပုထုဇ္ဇနာ။ ဟူသော ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်မြတ်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပြဆိုရာ၏။ ။နာနာသဏ္ဍာန်ရာနံ။အထူးထူးသော ကိုးကွယ်ရာဆရာတို့၏။ မုခံ။မျက်နှာကို။ ဥလ္လောကေန္တိ။ တမော့မော့ ကြည့်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ

www.dhammaransi.com

တည္မွာ။ထိုကြောင့်။ပုထုဇ္ဇနာ။ပုထုဇ္ဇန်မည်ကုန်၏။ ။တဘာဝ တဘာဝလျှင်တမျိုးတမျိုး ကိုးကွယ်ရာ ပြောင်းရွေ့တတ်ကုန်၏ ဟူလို။

ဤသံသရာ၌ အထူးကြောက်မက်ဘွယ် ကောင်းလှသော ဘေးကြီးသုံးပါးရှိ၏။ သုံးပါးဟူသည်ကား။ ဝိနိပါတဘေးကြီး တပါး။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘေးကြီးတပါး။ နာနာသဿာသရ ဥစ္ဆေဒကန ဘေးကြီးတပါး။ဤသုံးပါးတို့တည်း။ထိုသုံးပါးတို့တွင် ဝိနိပါတ ဘေးကြီးဆိုသည်ကား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ တင်းလင်းရှိနေကြ ကုန် သောသူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်။ ဒိမိတို့ဖြစ်ရာဘုံ ဘဝမှ ရွေကြကုန်သည်ရှိသော်။ ဘယ်ဘုံဘယ်ဘဝမှာ ငါ ဖြစ်မည်ဟုအလိုရှိ၍ဘုံဘဝသို့ သွားနိုင်ကြကုန်သည် မဟုတ်။ ကမ္မသကာ ကံချရာဟု သေသည့် နောက်၌ ပေါက်လွှတ်ထား ကြရကုန်၏။ယူဇနာများစွာကျယ်သော ထန်းတော အုန်းတော ကြီးမှ ချတ်ချိုင်၍ ချအင်ကုန်သော ထန်းသီး အုန်းသီးတို့သည် ပေါက်လွှတ်ဒလကြမ်း ဘရမ်းဘတာကျရောက်ကြလေကုန်သ ကဲ့သို့။ ထိုအတူ လူ့ဘုံမှရွေကုန်သော လူသတ္တဝါအပေါင်း တို့ သည်လည်း။ သေသည်၏ နောက်၌ ပေါက် လွှတ် ဒလ ကြမ်းဘရမ်းဘတာကံပစ်ချရာကျရောက်ကြရကုန်၏။ နတ်ပြည် ခြောက်ထပ် နတ်ဘုံတို့မှရွေကြ ကုန်သော နတ်သတ္တဝါအ ပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရဗြဟ္မာ့ ပြည်မှ ရွေကြကုန်သော ဗြဟ္မာသတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ သေသည်၏နောက်၌ ပေါက်လွှတ် ဒလကြမ်း ဘရမ်းဘတာ ကံပစ်ချရာကျရောက်ကြရကုန်၏။ မဟာပထဝီ မြင့်မိုရ်၏ သတ္တရဘန် ဘုံဗိမာန်တို့သည် မသေမီ ကာလ၌သာ ကည်ရာမှီရာကိစ္စကို ပြီးစီးစေကုန်၏။ သေသည်၏ နောက်၌မူ ကား။ အောက်မဟာအဝီစိငရဲကြီး အပြင်တိုင်အောင် ကောင်း ကင်ဟင်းလင်းအနန္တချောက်ကြီးတွင်းသို့ ကျကြကုန်ဘိသကဲ့ သို့အငြိအတွယ်အကွယ်အကာမရှိ ကံပစ်ချရာ ကျရောက်ကြရ

ကုန်၏။မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း သေကြကုန်သော သတ္တဝါအပေါင်းတို့တွင်သုဂတိဘဝသို့ ရောက်ကြကုန်သော။ သတ္တဝါတို့သည်။ ငါ၏လက်သည်းတော်ပေါ်မှာတင်ရှိသောမြေမှုန့်ပမာဏကဲ့သို့ အလွန်နည်းကြ လှကုန်၏။ အပါယ်ဘုံသို့ ရောက်ကြလေကုန်သောသတ္တဝါတို့သည်မူကား၊မဟာပထဝီမြေကြီးမှာရှိနေသောမြေမှုန့်ပမာဏကဲ့သို့ အလွန်များလှကုန်၏ဟူ၍ ဟောတော်မူပေ၏။တယောက်သောသူ၏ ကိုယ်၌ရှိသော ပိုးမျိုး ၅၆ ဆယ်တို့မှစ၍ငရဲကြီးရှစ်ပြည်ထောင်တို့နှင့်တကွ အပါယ်လေးဘုံတို့၌အလုံးစုံသောရေသတ္တဝါကုန်းသတ္တဝါတို့၏ ပေါများပုံကိုဆင်ခြင်မြော်ထောက်သဖြင့်လည်းဒေသနာတော်အတိုင်းမှန်လှပေသည်ဟုယုံကြည်ကြကုန်ရာ၏။ ဤသို့လျှင်အနမတဂ္ဂသံသရာပြင်ကြီး၌သက္ကာယဒိဋ္ဌိ တင်းလင်းရှိနေကြကုန်သော လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါအပေါင်းတို့အားရတေမနေ သေလွန်ကြသောအခါ၌ကျလိုရာကျ ရောက်လိုရာရောက်၊ ပေါက်လွှတ် လျောက်လျားကမ္ဘာသကာကံချရာဟုကံတခုကြမ္မာတခုလွှတ်၍ ထားကြရသဖြင့်ကံပစ်ချရာဘုရမ်းဘတာ ကျရောက်မြဲ ဓမ္မတာဖြစ်သောဘေးကြီးသည် ဝိနိပါတဘေးကြီးမည်၏။ ပညာရှိသူ နတ်လူအပေါင်းတို့သည်။သံသရာအပြင်၌။ဤဝိနိပါတဒုက္ခဘေးကြီးကိုအလွန်ကြောက်ကြ စက်ဆုပ်ကြကုန်သည် ဖြစ်၍။ ထိုဘေးကြီးမှလွတ်ခွင့်ကို ရခြင်းငှါ ဘုရားသာသနာတော်ကို တမြော်တည်းမြော်ကြရကုန်၏။ဘုရားသာသနာတော်နှင့် တွေ့ကြုံကြသော အခါ။ဘပါးသောဆွေရေးမျိုးရေးဉစ္စာရေးစီးပွါးရေးတို့ထက် ထိုဘေးကြီးမှ လွတ်ငြိမ်းဖြစ်ကြခြင်းငှါ။ အနုဿဘာဝနာတရားကိုအားထုတ်ခွဲမြဲကြရကုန်၏။ ။ဤကားအနမတဂ္ဂသံသရာကြီး၌အလွန်ကြောက်မက်ဘွယ်ကောင်းလှသော ဝိနိပါတဘေးကြီးကိုအရိပ်အမြွက်မျှပြဆိုလိုက်သောစကားရပ်တည်း။ဘရပ်။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘေးကြီးဆိုသည်ကား။ နတ္ထိဒိဋ္ဌိနတ္ထိယိင်္ဂ နတ္ထိဟုတံ။အစရှိသည်ဖြင့်လာသောဆယ်ပါး အပြားရှိသောဃခုအခါ

www.dhammaransi.com

အနောက်နိုင်ငံတခွင်လုံး၌ထွန်းကား၍ နေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘေး ကြီးတည်း။ ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်မျက်စိ၏ အန္တရာယ် ဖြစ်သောဘေးကြီးတည်း။ ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်မျက်စိ ဆိုသည်ကား။ သံသရာစခန်းကိုဂုဏ်။ သံသရာလမ်းကိုဂုဏ်းသိ တတ်မြင်တတ်သောဉာဏ်မျက်စိကိုဆိုသတည်း။သံသရာစခန်း ဆိုသည်ကား သေသည်၏အခြားမဲ့၌ ကံအားလျော်စွာ ဆိုက် ရောက်ကြရသောအပါယ်လေးဘုံ လူ့ဘုံနတ်ပြည်ခြောက်ထပ် နတ်ဘုံ ရူပအရူပဗြဟ္မာဘုံတို့ကို သံသရာစခန်း ဆိုသည်။ သေ သည်မှနောက်၌သတ္တဝါတို့၏လားရာရောက်ရာ အပါယ်လေး ဘုံတို့သည်ရှိကုန်၏။အပါယ်လေးဘုံတို့သို့လည်း လားကြရောံ ကြရကုန်၏။ အထက်နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် နတ်ဘုံတို့သည် ရှိ ကုန်၏။နတ်ပြည်သို့လည်း ရောက်ကြရကုန်၏။ ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ် တို့လည်းရှိကုန်၏။ဗြဟ္မာပြည်သို့လည်းရောက်ကြရကုန်၏ဟု သိ တတ် မြင်တတ်သော ဉာဏ်မျက်စိသည် သံသရာစခန်းကို သိ တတ်မြင်တတ်သောမျက်စိမည်၏။ ။သတ္တဝါတို့ပြု၍နေကြရ ကုန်သောကာယကံမှု၊ ဝစီကံမှု၊ မနောကံမှုတို့ကို ဤအမှုဤအမှု တို့ကား ဒုစရိုက်မှုတို့တည်း။ အပါယ်ငရဲသို့ ကျရောက်မည့် လမ်းတည်း။ဤအမှုဤအမှုတို့ကားသုစရိုက်မှုတို့တည်း။လူဘဝ နတ်ဘဝသို့ ရောက်ရမည့်လမ်းတည်း။ ဤအမှုဤအမှုတို့ကား ရူပအရူပဗြဟ္မာဘုံသို့ရောက်ရမည့်လမ်းတည်းဟု သိတတ်မြင် တတ်သောဉာဏ်သည်သံသရာလမ်းကို သိတတ်မြင်တတ်သော ဉာဏ်မျက်စိမည်၏။

အနမတဂ္ဂသံသရာ၌ကျင်လည်၍နေကြကုန်သော သတ္တဝါ အပေါင်းတို့အား။ဤကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်မျက်စိကိုပင် အလွန်တရာရခဲစွာကုန်၏။ဘဝတရာမှတခါမရနိုင်ကြကုန်။ဘဝ တထောင်မှတခါမရနိုင်ကြကုန်။သံသရာမှာသွားလာကျင်လည် သဲမတ်တတ်၌ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဒဏ်ကြီးထိကြသဖြင့် ထိုမျက်စိနှစ်လုံး ကွယ်ဆုံး၍နေကြသောဘဝတို့သည်သာ အလွန်များကြကုန်၏။

www.dhammaransi.com

ယခုအခါဗုဒ္ဓဘာသာလူမျိုးတို့၌ဤမျက်စိရှိကြ၏။ဗုဒ္ဓဘာသာလူမျိုးမှတပါး အရပ်ရပ်သောလူမျိုး၊ အလုံးစုံသော ရေသတ္တဝါကုန်းသတ္တဝါမျိုးတို့မှာဤမျက်စိမရှိကြလေပြီ။ အောက်၌ငရဲဘုံပြိတ္တာဘုံအသုရကာယ်ဘုံ။အထက်၌ နတ်ဘုံဗြဟ္မာ့ဘုံရှိမှန်းကိုပင်မသိကြကုန်ပြီ။မိမိမိမိတို့နေ့ရှိသမျှပြုလုပ်၍နေကြသောကာယကံမှု၊ဝစီကံမှု၊မနောကံမှုတို့ကိုပင်သုစရိုက်မှုမှန်း ဒုစ္စရိုက်မှုမှန်းသုဂတိလမ်းမှန်းဒုဂ္ဂတိလမ်းမှန်းမသိကြကုန်ပြီ။ဤကမ္ဘာသကာတာသမ္မာဒိဋ္ဌိမျက်စိနှစ်လုံးပျက်ဆုံးကွယ်ပျောက်၍ နေကြကုန်သောသတ္တဝါတို့အားနေ့ရှိသမျှရက်ရှိသမျှလှုပ်လှုပ်ရွရွ ပြုကြလုပ်ကြပြောကြဆိုကြကြံစည်ကြသမျှသောကာယကံမှု၊ဝစီကံမှု၊မနောကံမှုတို့သည်အပါယ်လေးပါး၌ မြုပ်ကြဘို့နစ်ကြဘို့သာ ဖြစ်ကုန်၏။ထိုမျက်စိနှစ်လုံးကွယ်ပျောက်ရာအရပ်တို့မည်သည်။ တမျိုးလုံးတဆွေလုံး တရပ်လုံးတရွာလုံး တမြို့လုံးတနယ်လုံးတတိုင်းလုံးတပြည်လုံးတနိုင်ငံလုံး အပါယ်ငရဲသို့ချည်း စုံးစုံးမြုပ်ကြလေကုန်၏။ အနမတဂ္ဂသံသရာ တပြင်လုံးသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတောကြီးဂနိုင်ကြီးကဲ့သို့ဖြစ်၏။သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် များသောအားဖြင့်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘဝတို့နှင့်သာတွေ့ကြုံကြရကုန်၏။ဤသို့လျှင်သက္ကာယဒိဋ္ဌိ တင်းလင်း ရှိနေကြ ကုန်သော သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား။ကမ်းမမြင်သောသမုဒ္ဒရာအပြင်၌နတ်နဂါးတို့၏အဆိပ်လေ အဆိပ်ခိုးတို့နှင့် တွေ့ကြုံကြ၍ ပကတိမျက်စိနှစ်လုံးပျက်ဆုံးကွယ်ပ၍ကုန်ကြသောသင်းဘောသား အများလှေသားအများသူကာဏ်းယောက်ျားတို့သည်။လှေသင်းဘောကိုလွှတ်၍ထားပြန်လျှင်လည်းကမ်းနှင့်ဝေးသည်ထက်ဝေးရာသို့သာရေအလိုက်လေအလိုက် မျောကြပါကြလေကုန်ရာ၏။ လှော်မှုခတ်မှုရွက်တိုက်မှုစက်ခုတ်မှုပယောဂကိုပြုကြကုန်ပြန်လျှင်လည်း အရှေ့အနောက်တောင်မြောက်ကိုမမြင်ဘဲ ပြုကြရသည့်အတွက်ကမ်းနှင့်ဝေးသည်ထက်ဝေးရာသို့သာ ပြုမိကြကုန်ရာ၏။ ထိုအတူအနမတဂ္ဂသံသရာ ပြင်ကြီးဝယ် သုညကမ္ဘာတို့၌ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ

www.dhammaransi.com

တည်းဟူသောအဆိပ်လေအဆိပ်ခိုးတို့နှင့် တွေ့ကြုံကြ၍ ဘဝအဆက်ဆက်သမ္မာဒိဋ္ဌိမျက်စိနှစ်လုံးပျက်ဆုံး ကွယ်ပလျက် ကျင်လည်ကြရကုန်သောသတ္တဝါအပေါင်းတို့အား ပြုသမျှဖြစ်သမျှသော ကိုယ်ပယောဂ။ နှုတ်ပယောဂ။ စိတ်ပယောဂတို့သည် မြုပ်သည့်ထက်မြုပ်တို့။ နစ်သည့်ထက်နစ်တို့သာ ဖြစ်ကြလေကုန်၏။ဤကားရာဇတောဝါစောရတောဝါဟူသော ပရိတ်ကြီး၌အသန္တိဋ္ဌိတောဝါဟူ၍လာရှိသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသံသရာဘေးကြီးပေတည်း။ပညာရှိသူနတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်။ အနမတဂ္ဂသံသရာတပြင်လုံး၌သံသရာနှင့်အပြည့်ရှိသော မြို့ရွာနိုင်ငံနှင့်တကွအပါယ်ငရဲသို့ရုံးရုံးရပ်ရပ်မြုပ်စေနိုင်သော ဤအသန္တိဋ္ဌိဘေးကြီးကိုလည်း အလွန်ကြောက်လန့်ကြ အလွန်စက်ဆုပ်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍ထိုဘေးကြီးလွတ်ခွင့်ကိုရခြင်းငှါ။ဘုရားသာသနာတော်ကိုသာ တမြော်တည်းမြော်ကြရကုန်၏။ ဘုရားသာသနာတော်နှင့် တွေ့ကြုံကြသောအခါ တပါးသော ဆွေရေးမျိုးရေးစီးပွါးရေး။ချမ်းသာရေးတို့ထက်ထိုဘေးကြီးမှလွတ်ငြိမ်းဖြစ်ထဲ့ကြရန် အနတ္တဘာဝနာရေးကိုသာ။ ကိုယ်ရေးပြုလုပ်၍အားထုတ်စွမ်ကြရကုန်၏။

ဤကားအနမတဂ္ဂ သံသရာကြီး၌ အလွန် ကြောက်မက်ဘွယ်ကောင်းလှသောအသန္တိဋ္ဌိကမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘေးကြီးကိုအရိပ်အမြွက်မျှပြဆိုလိုက်သော စကားရပ်တည်း။ ။တရပ်။

နာနာသတ္တာရဥလ္လောကန ဘေးကြီးဆိုသည်ကား။ အနမတဂ္ဂသံသရာအပြင်၌ကျင်လည်ကြရကုန်သောသတ္တဝါအပေါင်းတို့အား ဘုရားဟုတ်ဘုရားမှန်နှင့် တွေ့ကြုံမှုမည်သည် ကမ္ဘာအသင်္ချေပေါင်းအသင်္ချေပင်ကြာသော်လည်း။ တရံတခါကြုံကြိုက်ခဲလှ၏။ထိုအတူ တရားဟုတ်တရားမှန် သံဃာဟုတ်သံဃာမှန် သာသနာဟုတ်သာသနာမှန်ကို တွေ့ကြုံမှုမည်သည် ကမ္ဘာ အ

www.dhammaransi.com

သင်္ချေပေါင်းအသင်္ချေပင်ကြာသော်လည်း။ တရံတခါမျှတွေ့ကြုံ ခဲလှ၏။ ရံခါဗြဟ္မာကိုဘုရားလုပ်၍ ကိုးကွယ်ကြရကုန်၏။ ရံခါ သိကြားကိုဘုရားလုပ်၍ကိုးကွယ်ကြရကုန်၏။ ရံခါနေကို။ ရံခါ လကို။ ရံခါထိုထိုနက္ခတ်ကို။ ရံခါပရမိဿရနတ်မျိုးကို။ ရံခါဝိသ ဏုိးနတ်မျိုးကို။ ရံခါထိုထိုဘီလူးကြီးတို့ကို။ ရံခါနဂါးကြီးတို့ ကို။ ရံခါဂဠုန်ကြီးတို့ကို။ ရံခါတောင်ကို။ ရံခါတောကို။ ရံခါထို ထိုသစ်ပင်တို့ကို။ ရံခါမြစ်ကြီးတို့ကို။ ရံခါအိုင်ကြီးတို့ကို။ ရံခါ ရေကို။ ရံခါမီးကို။ ရံခါလေကို။ ရံခါခွေးကိုဥပဇ္ဈာယ်ဆရာလုပ်၍ ကိုးကွယ်ကြရကုန်၏။ ရံခါနွားကို။ ရံခါမြင်းကို။ ရံခါသင်ကိုအစ ရှိသည်ဖြင့်တဘဝတဘဝလျှင်၊ တမျိုးတမျိုးကိုးကွယ်ရာပြုကြ ရကုန်၏။ အထူးအားဖြင့်မူကား။ ပုရာဏကဿပ။ မက္ခလိဂေါ သာလအစရှိသည့်တို့ကဲ့သို့သောအယုတ်တမာမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြီးတို့ မည်သည်ဤသံသရာကြီး၌ကမ္ဘာအစဉ်ရှိကြကုန်၏။ ထိုသူတို့ကို ကြပ်ကြပ်ကိုးကွယ်လေလေ အပါယ်ငရဲနက်လေလေသာ ဖြစ် ကုန်၏။ တအိမ်လုံးကိုးကွယ်လျှင်တအိမ်လုံးစုံးစုံးမြုပ်ကြရလေ ၏။ တရပ်လုံး။ တရွာလုံး။ တမြို့လုံး။ တနိုင်ငံလုံးကိုးကွယ်လျှင်။ တ နိုင်ငံလုံးအပါယ်ငရဲသို့စုံးစုံးမြုပ်ကြရကုန်၏။ ဘုရားလက်ထက် တော်၌ပုရာဏကဿပကြီးကိုကိုးကွယ်ကြသူတို့သည်အိမ်ခြေ ငါးရာစလုံးအဝီစိငရဲသို့ မြုပ်ကြလေကုန်၏။ ထိုအတူ မက္ခလိ ဂေါသာလဆရာကြီးကို ကိုးကွယ်ကြသူအိမ်ခြေငါးရာ အစရှိ သည်ဖြင့်ကျမ်းဂန်တို့၌လာ၏။ ဤသည်ကားအနမတဂ္ဂ သံသရာ ပြင်ကြီးနှင့် အပြည့်ရှိနေသော နာနာသတ္ထာရဥဿွာကနဘေး ကြီးတည်း။ ။ပညာရှိသူနတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့ သည်သံသရာ၌အယုတ်တမာကြီးတွေကိုဘုရားပြုလုပ်၍။ တဘ ဝလျှင်တမျိုးတမျိုးကြုံးကြုံးစားစား အမှောက်မှောက် အမှား မှားကိုးကွယ်၍နေကြရသော ဘေးကြီးကိုလည်း အလွန်ကြောက် လန့်ကြအလွန်စက်ဆုပ်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ထိုဘေးကြီးမှ လွတ် ခြင်းငှါဘုရားသာသနာတော်ကိုသာ တမြော်တည်း မြော်ကြရ

www.dhammaransi.com

ကုန်၏။ဘုရားသာသနာတော်နှင့် တွေ့ကြုံကြသောအခါ၊ တပါး သောဆွေရေးမျိုးရေး စီးပွါးရေးချမ်းသာရေးတို့ထက် ထိုဘေး ကြီးမှလွတ်ပြီး ဖြစ်ထဲ့ကြခြင်း၄၊ အနတ္တဘာဝနာရေးကိုသာ ကိုယ်ရေးပြုလုပ်၍အားထုတ်စွမြဲအားခဲကြရကုန်၏။ ဤကား အ နမတဂ္ဂသံသရာ ကြီး၌ အလွန် ကြောက်မက်ဘွယ် ကောင်းလှ သောနာနာသဏ္ဌာရဉ္ဇလ္လောကနဘေးကြီးကို အရိပ်အမြွက်မျှပြ ဆိုလိုက်သောစကားရပ်တည်း။ ။တရပ်။ ။ဤတွင်ရွှေကား ဝိနိပါတဘေးကြီး။မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘေးကြီး။ နာနာသဏ္ဌာရဉ္ဇလ္လောက နဘေးကြီးဟု ဆိုအပ်သောသံသရာကြီး၌ အလွန် ကြောက်မက် ဘွယ်ကောင်းလှသောဘေးကြီးသုံးပါးကိုပြဆိုခန်းပြီး၏။

ပညာရှိသူ နတ်လူပြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်။ ထို ဘေးကြီးသုံးပါးတို့မှကျွတ်လွှတ်သောအခွင့်ကိုရခြင်း၄၊ဘုရား သာသနာတော်ကိုမြော်ခေါ်တောင့်တ၍ ဒါနသီလ အစရှိသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကိုပြုလုပ်အားထုတ်၍လာကြကုန်ရာ။ ထို ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၏အကျိုးအားဖြင့်ဘုရားသာသနာတော်နှင့် တွေ့ကြုံကြရကုန်သော်လည်း။အကြင်သူတို့သည်အနိယတ သရ ဏဂုံမျှနှင့်သေဆုံးကြလေကုန်၏။အနတ္တပရိညာသို့ ဆိုက်သောနိ ယတသရဏဂုံသို့မရောက်ကြလေကုန်။ ရဟန်းရှင်လူ ထိုသူအ ပေါင်းတို့သည်ဘေးကြီးသုံးပါးတို့မှ ကျွတ်လွတ်ခွင့်သို့မရောံကြ ကုန်မူ၍သေသည့်မှနောံကာလ၌သရဏဂုံကွယ်ပျော်၍ထိုဘေး ကြီးသုံးပါးအတွင်းသို့သာရောံမြဲ ရောံကြလေကုန်၏။ အဘယ် ကြောင့်နည်းဆိုသော်။ထိုရဟန်းရှင်လူတို့သည်သာသနာတွင်း၌။ ကြုံကြိုက်ကြသည့်ဆိုငြားသော်လည်း ကြုံကြိုက်ခါမျှသာ ရှိကြ ကုန်၏။ခန္ဓာ၊အာယတန၊ဓာတ်၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟုဆိုအပ်သောအ နတ္တဓမ္မတို့ကိုမရှုတတ်မမြင်တတ်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍ ဘုရားကို လည်း တွေ့မြင်ရသူမဟုတ်ကြကုန်။ တရားကိုလည်း တွေ့မြင်ရ သူ မဟုတ်ကြကုန်။ သံဃာကိုလည်း တွေ့မြင်ရသူ မဟုတ်ကြ ကုန်။ သာသနာတော် ကိုလည်း တွေ့မြင်ရသူ မဟုတ်ကြကုန်။

www.dhammaransi.com

ဘုရားလက်ထက်တော်၌ ကောသလမင်းကြီး။ လာဠုဒါယီမထေရ်ကြီးအစရှိသောလူရှင်ရဟန်းတို့ကဲ့သို့တည်း။ ကောသလမင်းကြီးသည် အသဒိသ အလှူကြီးကိုလည်းလှူရ၏။ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်တွင်း၌ ကလေရမည်သောကျောင်းကို ဆောက်လုပ်၍ကျောင်းတကာလည်းခံရ၏။ ဘုရားအထံသို့လည်းနေ့စဉ်သည်းကပ်ရ၏။ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တည်းဟူသော အနတ္တလက္ခဏာကို တွေ့မြင်မှုမရှိသည့်အတွက်ကြောင့်၊ ဘုရားကိုတွေ့မြင်ရသူဟူ၍ကားမဆိုအပ်။ လာဠုဒါယီအမည်ရှိသောမထေရ်ကြီးသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်တွင်းမှာဘုရားနှင့်အသက်ထက်ဆုံးနေရ၏။ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တည်းဟူသောအနတ္တလက္ခဏာကိုတွေ့မြင်မှုမရှိသည့်အတွက်ကြောင့် ဘုရားကို တွေ့ရသူဟူ၍ကား မဆိုအပ်။ ဝဏ္ဏလိသုတ်သံယုတ်ပါဠိတော်ကိုရှေး၌ပြဆိုခဲ့ပြီ။ ။အဋ္ဌကထာကြီးတို့၌လည်း။ ။စက္ခုနာ။ မျက်စိဖြင့်။ ပဿန္တောပိ။ မြင်၍နေပါသော်လည်း။ ဉာဏေန။ ဉာဏ်ဖြင့်။ အရိယေဟိ။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒိဋ္ဌံ။ မြင်အပ်သော။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏံ။ အနိစ္စအစရှိသောသဘောလက္ခဏာကို။ အပဿန္တော စ။ မမြင်သောသူကိုရင်း။ အရိယာဓိဂတံ။ အရိယာသို့သည်သိအပ်သော။ ဓမ္မံ။ ဗောဓိပက္ခိယတရားအပေါ်ကို။ အနဓိဂစ္ဆန္တော စ။ မသိသောသူကိုရင်း။ အရိယကရဓမ္မာနံ။ အရိယာဖြစ်အောင် ပြုနိုင်သော ခန္ဓာအစရှိသော တရားတို့ကို။ အဒိဋ္ဌတ္တာ စ။ မမြင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အရိယဘာဝေသ။ အရိယာဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သောဗောဓိပက္ခိယတရားကို။ အဒိဋ္ဌတ္တာ စ။ မမြင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အရိယာနံ။ ဘုရားအစရှိသောအရိယာတို့ကို။ အဒဿာဝီတိ။ မတွေ့မမြင်ရသောသူဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သိအပ်၏ဟူ၍မိန့်ဆိုကြလေကုန်၏။ အနိစ္စနှင့်အနတ္တကားအတူတူ။ အနိစ္စအစစ်ကိုမြင်တတ်လျှင် အနတ္တကိုမြင်တော့သည်။ နောက်၌ သေချာစွာပြဆိုလတ္တံ့။ ။ဤသို့လျှင် ကောသလမင်းကြီး၊ လာဠုဒါယီမထေရ်ကြီးတို့ကဲ့သို့သာသနာ

www.dhammaransi.com

တွင်း၌ ကြိုကြိုက်ကြပါကုန်သော်လည်း သဒ္ဓါ၏စခန်းမျှသို့သာ ဆိုက်ရောက်ကြကုန်၍၊ ဉာဏ်၏စခန်းသို့မရောက်ကြကုန်သည်နှင့်။ သဒ္ဓါတွေ့ကိုမျှသာတွေ့ကြကုန်၍ ဉာဏ်တွေ့မတွေ့ကြကုန်သောကြောင့်သေသည်၏နောက်၌သရဏဂုံကွယ်ပျောက်၍ ထိုဘေးကြီးသုံးပါး အတွင်းသို့သာ ရောက်မြဲရောက်ကြလေကုန်သတည်း။

လွန်လေပြီးသော အနမတဂ္ဂ သံသရာ၌ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဂင်္ဂါသဲလုံးမျှမက ပွင့်ကြလေကုန်ပြီ၊ ယခုရှိနေကြသောရှင်လူအပေါင်းတို့သည်လည်း လွန်လေပြီးသော မြတ်စွာဘုရားတို့၏သာသနာ၌ ကြိုကြိုက်ခဲ့ကြသကုန်ပြီ။ ပညာစခန်းသို့ကားမရောက်။သဒ္ဓါစခန်းမျှနှင့်သာ အားရတင်းတိမ်၍လာခဲ့ကြသောကြောင့်။ နိယတသရဏဂုံသို့ မရောက်ကြကုန်သည်နှင့် ယနေ့ထက်တိုင်အောင်ပင်။ ဘေးကြီးသုံးပါးမှ ကျွတ်လွတ်ခွင့်မရကြကုန်ဘဲ နစ်မြဲနစ်ခါမျောမြဲမျောခါ ဝဋ်ပင်လယ်တကြောမှာတမောမောနေကြကုန်သတည်း။ အကြင် လူလူဖြစ်ရှင် ပညာရှိတို့သည်မူကား။ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တည်းဟူသောအနတ္တဓမ္မတို့ကို အသိဉာဏ်အမြင်ဉာဏ် ပေါက်ရောက်ကြကုန်၏။ထိုသူတို့သည်မူကား မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း သဒ္ဓါတွေ့ပညာတွေ့နှစ်ပါးတို့ဖြင့်တွေ့မြင်ကြရကုန်၏။ တရားတော်ကိုလည်းသဒ္ဓါတွေ့ပညာတွေ့နှစ်ပါးတို့ဖြင့်တွေ့မြင်ကြရကုန်၏။ အရိယာသံဃာတော်တို့ကိုလည်းသဒ္ဓါတွေ့ပညာတွေ့နှစ်ပါးတို့ဖြင့်တွေ့မြင်ကြရကုန်၏။ သာသနာတော်ကိုလည်း သဒ္ဓါတွေ့ပညာတွေ့နှစ်ပါးတို့ဖြင့်တွေ့မြင်ကြရကုန်၏။ ထိုသူတို့သည်ဉာဏသမ္ပယုတ်တိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌနိယတသရဏဂုံသို့ရောက်ကြကုန်သဖြင့်ဘေးကြီးသုံးပါးမှကျွတ်လွတ်ကြလေကုန်၏။ဝိနိပါတဟူသောပထမဘေးကြီးမှလည်းကျွတ်လွတ်ကြလေကုန်၏။ယခုဘဝမှစ၍ဘဝများစွာကမ္ဘာများစွာသံသရာ၌ကျင်လည်၍သွားကြရကုန်သော်လည်းယုတ်ညံ့သောဘုံဘဝသို့ ဘခမ်းဘတခါကျရောက်ခြင်းဟူ၍

www.dhammaransi.com

မရှိကြကုန်ပြီ။ ဘုန်းတန်းခိုးကြက်သရေစည်းစိမ်ချမ်းသာအလိမ္မာတို့နှင့်ပြည့်စုံသောမြင့်မြတ်သောလူမျိုးမြင့်မြတ်သောနတ်မျိုးမြင့်မြတ်သောဗြဟ္မာတို့၌သာဖြစ်ကြရကုန်သတည်း။ဒိဋ္ဌဓမ္မ ဟူသောဒုတိယဘေးကြီးမှလည်းကျွတ်လွတ်ကြလေကုန်၏။ ယခုဘဝမှစ၍ဘဝများစွာကမ္ဘာများစွာသံသရာ၌ကျင်လည်၍သွားကြကုန်သော်လည်း။ ကမ္မသကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိမျက်လုံးမျက်ဆုံးကွယ်ပသောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘဝသို့မရောက်ကြကုန်ပြီ။ ကမ္မသကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိမျက်လုံးနှင့်တကွ။ခန္ဓာ၊အာယတန၊ဓာတ်၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့ကိုမြင်နိုင်သောခန္ဓစက္ခု၊ဉာဏ်မျက်လုံး ဓမ္မဒိဋ္ဌိတည်းဟူသောဉာဏ်မျက်စိတို့နှင့် အမြဲနိစ္စထာဝရ ပြည့်စုံကြလေကုန်သတည်း။ နာနာသဗ္ဗာရဥလ္လောကနဟူသော တတိယဘေးကြီးမှလည်း ကျွတ်လွတ်ကြလေကုန်၏။ ယခုဘဝမှစ၍ ဘဝများစွာကမ္ဘာများစွာသံသရာ၌ ကျင်လည်၍ သွားကြကုန်သော်လည်း။ ဘုရားဟုတ်ဘုရားမှန် ဘုရားစစ်ဟု ဆိုအပ်သော သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားမှတပါး။ ဗြဟ္မာအစရှိသော တခြားတပါးသောသူကိုဘုရားဟူ၍ထင်မှတ် ကိုးကွယ်ခြင်း မရှိကြကုန်လေပြီ။ ယခုဘဝ၌ဆောက်တည်အပ်သောဗုဒ္ဓသရဏဂုံသည်ထိုသူတို့အားအနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ရသည်ဘဝတိုင်အောင် အစဉ်ထာဝရနိစ္စအမြဲတည်လေတော့သည်။ ဓမ္မသရဏဂုံ၊ သံဃသရဏဂုံတို့သည်လည်းထိုအတူတည်လေကုန်တော့သည်။ ။ဘဝများစွာ ကမ္ဘာအဆက်ဆက်ကျင်လည်၍သွားကြကုန်သော်လည်းထိုသူတို့မှာ သာသနာ ပ-သောဘဝ။သာသနာကွယ်သောဘဝဟူ၍မရှိကြကုန်ပြီ။ ဤကဲ့သို့သောသူတို့သည် ယခုအခါ၌နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်တို့မှာလည်းအပြည့်ရှိကြကုန်၏။ ဗြဟ္မာပြည်တို့မှာလည်းအပြည့်ရှိကြကုန်၏။ ။ဤသို့လျှင်ခန္ဓာ၊အာယတန၊ဓာတ်၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့၌အနတ္တပရိညာသို့ရောက်သဖြင့်နိယတသရဏဂုံကိုရ၍ သုံးပါးသောဘေးကြီးတို့၏ အပြီးတိုင် လွတ်ငြိမ်း၍သွားမှုကို။ ခပ်သိမ်းသောဘုရားရှင်တို့၏ သာသနာ၌ သဥပါဒိသေသ ပထမ

www.dhammaransi.com

နိဗ္ဗာန်ကြီးခေါ်သတည်း။ ဤပထမနိဗ္ဗာန်ကြီး၏အခြင်းအရာကိုမူကား။ ငါတို့ဗိရင်သောစတုသစ္စဒီပနီကျမ်း။ အနတ္တဒီပနီကျမ်း။ သဖြိုဟ်ကိုးပိုင်းလုံးကို အကျဉ်းချုံး၍ သံပေါက်လက်ာဖြင့်စီရင်သောပရမတ္ထသံခိပ်ကျမ်းစသည်တို့မှာကြည့်ကြလေ။ ။ ဤကဲ့သို့သော နိယတသရဏဂုံကိုရ၍။ ပထမနိဗ္ဗာန်သူ၊ ပထမနိဗ္ဗာန်သားအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ၊ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတို့၌။ အနတ္တဘာဝနာအလုပ်ကို အားထုတ်စွဲမြဲ ခဲကြကုန်ရာ၏၊

ခန္ဓာ၊အာယတန၊ဓာတ် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟူသောစကား၌။ မိမိမိမိတို့၏ကိုယ်ခန္ဓာမှာရှိနေကြသောပထဝီဓာတ်၊အာပေါဓာတ်၊တေဇောဓာတ်၊ဝါယောဓာတ်၊အာကာသဓာတ်၊ဝိညာဏဓာတ်တည်းဟူသော ခြောက်ပါးသော ပဓာနဓာတ်ကြီးတို့၌ အနိစ္စလက္ခဏာကိုနေရာတကျထင်မြင်နိုင်လျှင်ပင်အနတ္တပရိညာကိစ္စပြီးစီးနိုင်တော့သည်။ ။အနိစ္စ သညိနော မေဃိယ အနတ္တသညာသဏ္ဌာတိ။ ။အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်။ဥဒါန်းပါဠိတော်။ ။ မေဃိယ။ မေဃိယရဟန်း။ အနိစ္စသညိနော။ အနိစ္စသညာထင်မြင်စွဲမြဲသောသူအား။အနတ္တသညာ။အနတ္တသညာသည်။သဏ္ဌာတိ။အလိုလိုတည်လာ၏။ ။အနတ္တဘာဝနာအလုပ်ကိုတမင်အားထုတ်ဘွယ်မရှိဆိုလိုသည်။အနတ္တသညာထင်မြင်စွဲမြဲ၍ အနတ္တပရိညာသို့ရောက်လျှင်လည်း။ နိယတသရဏဂုံကို ရလေတော့သည်၊နိယတသရဏဂုံကိုရလျှင်လည်း။ဘေးကြီးသုံးပါးမှအပြီးတိုင်လွတ်ငြိမ်းလေတော့သည်။ ။ထိုကြောင့်ယခုအခါသာသနာတော်တွင်း၌ ကြုံကြိုက်ကြရကုန်သော လူလူရှင်ရှင်ပညာရှိအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည် အလွန်တခါ ကြုံကြိုက်ခဲလှစွာသော သာသနာတော်မြတ်၌ ကြုံကြိုက်ကြသည့်အခါမှာ။ ဘုရား၊တရား၊သံဃာသာသနာတော်ကိုဥာဏ်မျက်စိမပေါ်။သဒ္ဓါတွေ့မျှသာဖြစ်သော အနိယတသရဏဂုံကိစ္စနှင့် အားရတင်းတိမ်ခြင်းသို့မရောက်ကြကုန်မူ၍နည်းစွအဆုံးခြောက်ပါးသောပဓာန

www.dhammaransi.com

ခေတ်ကြီးတို့၌အနိစ္စလက္ခဏာကိုကောင်းစွာထင်မြင်ခြင်းတည်းဟူသောဉာဏ်မျက်စိအလင်းပါသဖြင့်။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ သာသနာကို။ သဒ္ဓါတွေ့၊ ပညာတွေ့ ၂-မျိုးပါသော နိယာမသရဏဂုံကိုခိုလှုံဆည်းကပ်ခြင်း၌အားထုတ်ကြကုန်ရာသတည်း။

ဤအရာ၌သဒ္ဓါတွေ့၊ ပညာတွေ့နှစ်ပါးကိုအနည်းငယ်ပြဆိုရာ၏။ ။ဗုဒ္ဓဘာသာအမျိုးအရိုးမှန်သူ။ မိကောင်းဘကောင်းတို့ဖြစ်ကြကုန်သော။ ၅-နှစ်ရွယ်။ ၆-နှစ်ရွယ်။ ၇-နှစ်ရွယ် သူငယ်တို့အား။ မိဘတို့၏တိုက်တွန်းမှုနှင့်ကြည်လင်စွာခံယူအပ်သောသရဏဂုံသည်သဒ္ဓါပဓာနိလာဘသရဏဂုံမည်၏။ ထိုအတူအသက်အရွယ်ပင်ကြီးသော်လည်း။ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အနတ္တဓမ္မတို့၌လေ့ကျက်ခြင်းမရှိမူ၍အတုမရှိကြီးမြတ်သည်ဟူသောကျမ်းတွေ့စာတွေ့ဆရာသမားပြောစကားဟောစကားကိုကြားဘူးနားဝရှိရုံမျှနှင့် အလွန်ယုံကြည်လေးမြတ်စွာ ခံယူ၍နေကြသောသရဏဂုံသည်လည်းသဒ္ဓါပဓာနိလာဘသရဏဂုံပင်မည်၏။ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အနတ္တဓမ္မတို့၌လေ့ကျက်ခြင်းဆင်ခြင်ခြင်းထင်မြင်ခြင်းရှိကြကုန်သောသူတို့၏ သရဏဂုံသည်မူကား။ ဗုဒ္ဓ သုဗုဒ္ဓတာ။ ဓမ္မ သုဓမ္မတာ။ သံဃာသုပ္ပဋိပတ္တိတာဉာဏ်ပညာစခန်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍ သမ္မာဒိဋ္ဌိသရဏဂုံမည်၏။ ။ထိုကြောင့်အဋ္ဌကထာကြီးတို့၌ ။တံအဇ္ဈတောဗုဒ္ဓါဒိသုတိသု ဝတ္ထူသု သဒ္ဓါပဓာနိလာဘော တမ္မူလိကာစ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-ဟူ၍မိန့်ဆိုကြကုန်၏။ ။ဋီကာကြီးတို့၌လည်း။ ။သဒ္ဓါပဓာနိလာဘောတိဣမိနာ မာတာဒိဟိ ဥဿာဟိတဒါရကာဒိနံဝိယ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တံသရဏဂမနံ ဒဿေတိ။သမ္မာဒိဋ္ဌိတိဣမိနာဉာဏသမ္ပယုတ္တံ သရဏဂမနံ ဟူ၍ငင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိဗုဒ္ဓ သုဗုဒ္ဓတံ ဓမ္မသုဓမ္မတံ သံဃာသုပ္ပဋိပတ္တိဥ။ လောကိယာဝ ဗောဓဝ သနေဝ သမ္မာဉာယေန ဒဿနတော။ ဟူ၍ငင်းမိန့်ဆိုကြကုန်၏။ ။ထိုကြောင့်ငယ်ရွယ်စဉ်အခါ၌မူကား ခပ်သိမ်းသော သူတို့သည်ပင်လျှင် သဒ္ဓါပဓာနိလာဘ ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ် သရဏဂုံနှင့်

www.dhammaransi.com

တည်ထောင်၍လာကြရကုန်၏။ ကြီးသောအရှယ်သို့ ရောက်ကြသောအခါ၌မူကား။ငယ်ရွယ်စဉ်အခါကအတိုင်းနှင့် စိတ်ချ၍နေခြင်းငှါမသင့်။ဗုဒ္ဓ သုဗုဒ္ဓတာ။ ဓမ္မ သုဓမ္မတာ။ သံဃာ သုပ္ပဋိပတ္တိ ဉာဏ်မျက်စိအလင်းနှင့်ယှဉ်သောသမ္မာဒိဋ္ဌိပြဋ္ဌာန်းသောဒုတိယသရဏဂုံသို့ရောက်နိုင်ကြအောင် အထူးကြောင့်ကြပိုက်ကြကုန်ရာသတည်း။ထိုမှတပါး။ဤသရဏဂုံအရာ၌ များစွာသောအဆုံးအဖြတ်တို့ကိုမူကားသရဏာဒိဝိနိစ္ဆယအစရှိသောစာအုပ်များမှာကြည့်၍ ယူကြလေကုန်။ ဤစာအုပ်၌မူကား ထိုဝိနိစ္ဆယစာအုပ်များ၌ကျန်ရှိ၍နေသောအချက်ပကိုသာပြဆိုလိုက်သည်။ ။ ဤကားအနိယတ အာဂန္တုကသရဏဂုံ။ နိဗ္ဗသာဝရ။ အပိုင်ရသောနိယတသရဏဂုံနှစ်ပါးတို့၏အလားကို ပြဆိုသောစကားရပ်တည်း။

သတ္တမခဏ်းပြီး၏။

ဤတွင်ရွေကား ကျိုက်ထိုမြို့မှ တပည့် ဖြစ်သူ ရှင်ကိတ္တိ ဈောက်ယား တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပျဉ်းမနားမြို့စမ်းကျတောကျောင်း၌ နေခိုက် ဖြစ်သော မုံရွာမြို့ လယ်တီ တောကျောင်းဆရာ ငါတို့စီရင်ဆုံးဖြတ်အပ်သော သရဏဂုံဝိနိစ္ဆယကျမ်းသစ်သည်။သက္ကရာဇ် ၁၂၆၆-ခု။ပြာသိုလဆန်း ၁၃-ရက်နေ့တွင်ပြီးစီးအောင်မြင်သတည်း။

www.dhammaransi.com

ပျော်ဘွယ်မြို့။သိမ်ကျောင်းတိုက်။ဦးပဥ္စင်း-ဦးသုရိယ
လျှောက်ထားတောင်းပန်ချက်အရ။
မုံရွာမြို့။လယ်တီဆရာတော်ဘုရားသည်။
များစွာသော-ရဟန်း-ရှင် လူအပေါင်းတို့အား။
ကပ်ကြီး ၃-ပါးမှကင်းလွတ်စေခြင်း။မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို
လျင်မြန်စွာရောက်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ကောင်းစွာ
ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

မဟာသရဏဂုံကြီးကို။

နေ့စဉ်မပြတ်ရွတ်ဘတ်သရဇ္ဈာယ်နိုင်ကြ
ပါစေကုန်သတည်း။

နမော တဿဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၃-ခေါက်ဆို။)

အဋ္ဌတင်္ဂေပါဏ္ဍုပေတံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊အဋ္ဌတင်္ဂေ။လ။ ဓမ္မံ။အဋ္ဌတင်္ဂေ။လ။သံဃံ။ ။ဒုတိယမ္ပိ အဋ္ဌတင်္ဂေပါဏ္ဍုပေတံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။အဋ္ဌတင်္ဂေ။လ။ဓမ္မံ။အဋ္ဌတင်္ဂေ။လ။သံဃံ။ တတိယမ္ပိအဋ္ဌတင်္ဂေပါဏ္ဍုပေတံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။အဋ္ဌတင်္ဂေ။လ။ဓမ္မံ။အဋ္ဌတင်္ဂေ။လ။သံဃံ။

ဘဝပရိယန္တံ အဋ္ဌတင်္ဂေပါဏ္ဍုပေတံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ အဋ္ဌတင်္ဂေ။လ။ဓမ္မံ။အဋ္ဌတင်္ဂေ။လ။သံဃံ။

အတ္တဘာဝ ပရိယန္တံ အဋ္ဌတင်္ဂေ ပါဏ္ဍုပေတံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။ ။(၃-ခေါက်ဆို။)

ကာယပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ ။(အဋ္ဌတင်္ဂေထည့်၍ ၃-ခေါက်စီဆို။)

အင်္ဂပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ဇီဝိတပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ပဉ္စက္ခန္ဓပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

ရူပက္ခန္ဓပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓ ပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

သညာက္ခန္ဓ ပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

ဝိညာဏက္ခန္ဓပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

ဒွါဒသာယတနပရိညာပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

စက္ခွာယတနပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

သောတာယတနပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ဃာနာယတနပရိညာပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

ဇိဝှါယတနပရိညာပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

ကာယာယတနပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

မနာယတနပရိညာပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

ရူပါယတနပရိညာပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

သဒ္ဒါယတနပရိညာပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဂန္ဓာယတနပရိညာပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ရသာယတနပရိညာပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနပရိညာပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဓမ္မာယတနပရိညာပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ သ။ သံဃံ။

အဋ္ဌာရသဓာတုပရိညာပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

စက္ခုဓာတုပရိညာပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

သောတဓာတုပရိညာပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဃာနဓာတုပရိညာပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဇိဝှါဓာတုပရိညာပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ကာယဓာတုပရိညာပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ရူပဓာတုပရိညာပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဂန္ဓဓာတုပရိညာပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

www.dhammaransi.com

ရသဓာတုပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတုပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

စက္ခုဝိညာဏဓာတုပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ၊လ။သံဃံ။

သောတဝိညာဏဓာတုပရိညာပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ဃာနဝိညာဏဓာတုပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ကာယဝိညာဏဓာတုပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

မနောဓာတုပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

မနောဝိညာဏဓာတုပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ဓမ္မဓာတုပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ၊လ။ ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

အဝိဇ္ဇာပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရပရိညာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

သင်္ခါရပစ္စယာဝိညာဏပရိညာပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ

ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပပရိညာပရိယတ္တိံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတန ပရိညာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

သဠာယတနပစ္စယာဖဿပရိညာပရိယတ္တိံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာ မိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ဖဿပစ္စယာဝေဒနာပရိညာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ဝေဒနာပစ္စယာတဏှာပရိညာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

တဏှာပစ္စယာဥပါဒါနပရိညာပရိယတ္တိံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝ ပရိညာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ဘဝပစ္စယာ ဇာတိပရိညာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ဇာတိပစ္စယာဇရာမရဏပရိညာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာ မိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿ ဥပါယာသ ပရိညာပရိ ယတ္တိံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ဧဝမေတဿကေဝလဿဒုက္ခက္ခန္ဓဿ ပရိညာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

စတုသစ္စပဋိဝေဓပရိယတ္တိံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

ဒုက္ခသစ္စပဋိဝေဓပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

သမုဒယသစ္စပဋိဝေဓပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

www.dhammaransi.com

နိရောဓသစ္စပဋိဝေဓပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။ လ၊သံဃံ။

မဂ္ဂသစ္စပဋိဝေဓပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

ဒုက္ခသစ္စပရိညာပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

သမုဒယသစ္စပဟာနပရိညာပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

နိရောဓသစ္စသစ္ဆိကရဏပရိညာပရိယတ္တိဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

မဂ္ဂသစ္စဘာဝနာပရိညာပရိယတ္တိ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

သမုဒယသစ္စပဟာနပရိယတ္တိဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

လောဘပဟာနပရိယတ္တိဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

ဒေါသပဟာနပရိယတ္တိဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

မောဟပဟာနပရိယတ္တိဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ဒိဋ္ဌိပဟာနပရိယတ္တိဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ဝိစိကိစ္ဆာပဟာနပရိယတ္တိဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

ကာမစ္ဆန္ဒပဟာနပရိယတ္တိဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

ဗျာပါဒပဟာနပရိယတ္တိဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ရူပရာဂပဟာန ပရိယတ္တိဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

အရူပရာဂပဟာနပရိယတ္တိဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

www.dhammaransi.com

မာနပဟာနပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဥဒ္ဓစ္စပဟာနပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

အဝိဇ္ဇာပဟာနပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

အာသဝပဟာနပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဩဃပဟာနပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ယောဂပဟာနပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဂန္ထပဟာနပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဥပါဒါနပဟာနပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

နီဝရဏပဟာနပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

အနုသယပဟာနပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ကိလေသပဟာနပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

သံယောဇနပဟာနပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

တဏှာဝိစရိတပဟာနပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

နိရောဓသစ္စသစ္ဆိကရဏပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

အဝိဇ္ဇာနိရောဓသစ္ဆိကရဏပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓ သစ္ဆိကရဏပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

www.dhammaransi.com

သင်္ခါရနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော သစ္ဆိကရဏပရိယာယေန ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဝိညာဏနိရောဓာ နာမရူပနိရောဓော သစ္ဆိကရဏ ပရိယာယေန ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

နာမရူပနိရောဓာ သဠာယတနနိရောဓော သစ္ဆိကရဏပရိယာယေန ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

သဠာယတနနိရောဓာ ဖဿနိရောဓော သစ္ဆိကရဏ ပရိယာယေန ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော သစ္ဆိကရဏပရိယာယေန ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဝေဒနာနိရောဓာ တဏှာနိရောဓော သစ္ဆိကရဏ ပရိယာယေန ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

တဏှာနိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော သစ္ဆိကရဏပရိယာယေန ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဥပါဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော သစ္ဆိကရဏပရိယာယေန ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ သ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဘဝနိရောဓာ ဇာတိနိရောဓော သစ္ဆိကရဏပရိယာယေန ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏနိရောဓော သစ္ဆိကရဏပရိယာယေန ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿ ဥပါယာသနိရောဓော သစ္ဆိကရဏပရိယာယေန ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော သစ္ဆိကရဏ ပရိယာယေန ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

မဂ္ဂသစ္စဘာဝနာပရိယာယေန ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

သီလဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာပရိယာယေန ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

www.dhammaransi.com

မိစ္ဆာဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ဘာဝနာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ဘာဝနာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ပဋိပဒါ ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာ ပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

လောကုတ္တရ ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာ ပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မဘာဝနာပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

သမ္မပ္ပဓာနဘာဝနာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝနာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

ဣန္ဒြိယဘာဝနာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

ဗလဘာဝနာ ပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။လ။ သံဃံ။

မဂ္ဂင်္ဂဘာဝနာ ပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ၊ လ။ သံဃံ။

ဝိပဿနာဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

အနိစ္စာနုပဿနာ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

အနတ္တာနုပဿနာဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

သမ္မသနဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဘင်္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ဘယဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာ ပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

အာဒီနဝဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

နိဗ္ဗိဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာ ပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

ပဋိသင်္ခါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာ ပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

အနုလောမဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

www.dhammaransi.com

သုညတာနုပဿနာ ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

အနိမိတ္တာနုပဿနာ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာ ပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ဘာဝနာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

လောကုတ္တရမဂ္ဂဘာဝနာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂဘာဝနာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

သကဒါဂါမိမဂ္ဂဘာဝနာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

အနာဂါမိမဂ္ဂဘာဝနာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

အရဟတ္တမဂ္ဂဘာဝနာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။ လ။သံဃံ။

လောကုတ္တရဖလသစ္ဆိကရဏပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကြိယာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

သကဒါဂါမိဖလသစ္ဆိကြိယာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

အနာဂါမိဖလ သစ္ဆိကြိယာ ပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

အရဟတ္တဖလ သစ္ဆိကြိယာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

အသင်္ခတဓာတု သစ္ဆိကြိယာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

www.dhammaransi.com

အမတဓာတုသန္တိကြိယာ ပရိယတ္တိံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

နိဗ္ဗာနဓာတုသန္တိကြိယာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုသန္တိကြိယာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတု သန္တိကြိယာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

သုညတ နိဗ္ဗာနဓာတု သန္တိကြိယာ ပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

အနိမိတ္တ နိဗ္ဗာနဓာတု သန္တိကြိယာ ပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

အပဏိဟိတ နိဗ္ဗာနဓာတု သန္တိကြိယာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

သုညတဝိမောက္ခဓာတု သန္တိကြိယာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

အနိမိတ္တဝိမောက္ခဓာတု သန္တိကြိယာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

အပဏိဟိတဝိမောက္ခဓာတုသန္တိကြိယာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

သုညတ ဝိမုတ္တိဓာတု သန္တိကြိယာ ပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

အနိမိတ္တဝိမုတ္တိဓာတုသန္တိကြိယာပရိယတ္တိံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

အပဏိဟိတဝိမုတ္တိဓာတုသန္တိကြိယာပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

သဗ္ဗဒုက္ခေဟိ မုတ္တိဝိမုတ္တိပရိယတ္တိံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ ဓမ္မံ။ လ။ သံဃံ။

www.dhammaransi.com

သဗ္ဗဘယေဟိမုတ္တိဝိမုတ္တိပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

သဗ္ဗယောဂေဟိ မုတ္တိဝိမုတ္တိပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

သဗ္ဗာဗာဓေဟိမုတ္တိဝိမုတ္တိပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ၊ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

သဗ္ဗုပဒ္ဒဝေဟိ မုတ္တိဝိမုတ္တိပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ၊သံဃံ။

သဗ္ဗုပသဂ္ဂေဟိမုတ္တိဝိမုတ္တိပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။ လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

သဗ္ဗန္တရာယေဟိ မုတ္တိဝိမုတ္တိပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

သဗ္ဗေဟိဝဋ္ဋဒုက္ခေဟိမုတ္တိဝိမုတ္တိပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

သဗ္ဗဒုက္ခေဟိ မောက္ခဝိမောက္ခပရိယန္တံဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

သဗ္ဗဘယေဟိမောက္ခ ဝိမောက္ခပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ၊လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

သဗ္ဗေဟိဝဋ္ဋဒုက္ခေဟိမောက္ခဝိမောက္ခပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။လ။ဓမ္မံ။လ။သံဃံ။

မဟာသရဏဂုံကြီးပြီး၏။

ဦးသုရိယ။

၁၀-၅-၁၇

www.dhammaransi.com

ဆုတောင်းမေတ္တာပို့ကြီး။

ဤသရဏဂုံကြီးကို။ ကြည်ဖြူလေးမြတ် ဆောက်တည်အပ်သော။ပုညအရ။ကောင်းမှုအသီး။ ဘာဝနာကုသိုလ်ကြီးကိုရင်း။ ဤမှတပါးယခုနေ့တွင်ဖြူစင်သောစိတ်နှလုံးဖြင့်။ ကျင့်သုံးသမှု။ ပြုပြုသမျှ။အစစသောကုသိုလ်အမျိုးမျိုးတို့ကိုရင်း။အကျွန်ုပ်ကို။ ကြည်ညိုသမှု။ ကြည့်ရှုစောင်မကြပေ ကုန်သော။ နတ်ကောင်းနတ်မြတ်တို့အား။ အကျွန်ုပ်အမျှပေးဝေပါ၏။ အကျွန်ုပ်ကုသိုလ်၏အကျိုးကို။ အကျွန်ုပ်နှင့်အတူ အမျှရကြပါစေ ကုန်သတည်း။ တန်းခိုးအာဏာ။ ဘုန်းပညာနှင့်။ တေဇာထွေထွေ။ ကြက်သရေလည်း။လေနလပမာ။ ထိန်ထိန်ဖြာသည်။ ရောင်ဝါနေ့တိုင်းတိုးစေသောဝ်။ နတ်နန်းနတ်အိမ်။နတ်စည်းစိမ်နှင့်။ နတ်ရှိန်နတ်ဝါ။ နတ်ချမ်းသာလည်း။များစွာဖြိုးဖြိုး။နေ့စဉ်တိုးသည်။ကောင်းကျိုးခပ်သိမ်းကြွယ်စေသောဝ်။ ရတနာသုံးပါး။ အမြတ်ထားလျက်။ ဆယ်ပါး ဒုစရိုက်။ မလိုက်မပါ။ သတ္တဝါကို။ ချမ်းသာစေကြောင်း။ကောင်းသောအကြံ။မှန်သောအယူ။ ဖြူသောနှလုံး။သုံးသားသိတင်း။ ရှင်ရင်းမြတ်စွာ။ သာသနာသည်။ ရောင်ဝါထိန်ထိန်ထွန်းစေသောဝ်။

ဘာဝနာလေးဆယ်ဆောင်ပုဒ်။

ခန္ဓာ။ခန္ဓာတို့သည်။ ရူပက္ခန္ဓော။ ရုပ်အစုဟူသော ရူပက္ခန္ဓာလည်းကောင်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ ခံစားမှုအစု ဟူသော ဝေဒနာက္ခန္ဓာလည်းကောင်း။သညာက္ခန္ဓော။ အမှတ်ပြု၍သိမှုအစုဟူသော သညာက္ခန္ဓာလည်းကောင်း။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော။ စိတ်၏စေ့ဆော်မှုပြုပြင်မှုအစုဟူသောသင်္ခါရက္ခန္ဓာလည်းကောင်း။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော။ အာရုံကို ထွေထွေထူးထူးသိမှုအစုဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာလည်းကောင်း။ ဣမေ။ဤသည်တို့ကား။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ။ငါး

www.dhammaransi.com

ပါးသောခန္ဓာတို့တည်း။ ။ဏ္ဍမေပဥ္စက္ခန္ဓာ။ဤငါးပါးသောခန္ဓာတို့သည်။အနိစ္စာ။ မြဲခြင်းသဘောမရှိကုန်။အဓုဝါ။ခိုင်မာခြင်းသဘောမရှိကုန်။အသာရာ။ အနှစ်သာရမရှိကုန်။ စလာ။ ရွေ့ရှားတတ်ကုန်၏။ပလောကဓမ္မာ။ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ။ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ မရဏဓမ္မာ။သေခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ဝိဘဝဓမ္မာ။ ဆုံးရှုံးခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ သင်္ခတာ။ အဘန်ဘန်ပြုပြင်အပ်ကုန်၏။ ပဘင်္ဂုနော။ ဖရိုဖရဲပြိုကွဲခြင်းသဘောရှိကုန်၏။အနိစ္စံ။အနိစ္စလက္ခဏာသယ်ပါးတည်း။ ။ဏ္ဍမေပဥ္စက္ခန္ဓာ။ ဤငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်။ ဒုက္ခာ။ယုတ်မာညစ်ဆိုးဒုက္ခမျိုးတို့သာတည်း။ ဘယာ။ကြောက်ဘွယ်ညစ်ဆိုးဘေးရန်မျိုးတို့သာတည်း။ဤတိ၊ထိတ်လန့်စဘွယ် အန္တရာယ်မျိုးပတို့သာတည်း။ ဥပဒ္ဒဝါ။လွန်စွာကပ်ရပ် နှိပ်စက်တတ်သောဥပဒ်မျိုးတို့သာတည်း။ဥပသဂ္ဂါ။တွယ်တာစွဲကပ် နှိပ်စက်တတ်သောဥပဒ်မျိုးတို့သာတည်း။ရောဂါ။ကျင်နာညစ်ဆိုး။ရောဂါမျိုးတို့သာတည်း။ အာဗာဓာ။ နှိပ်စက်ညစ်ဆိုး။ အနာမျိုးတို့သာတည်း။ ဂဏ္ဍာ။ မဘွယ် ရုပ်ဆင်း။ ထွတ်မြင်းအနာမျိုးတို့သာတည်း။သလ္လာ။ရှုးဝင်ညစ်ဆင်း။မြားငြောင့်မျိုးတို့သာတည်း။ အဃာ။အကျိုးယုတ်အကျိုးမဲ့မျိုးတို့သာတည်း။ ဏ္ဍမေပဥ္စက္ခန္ဓာ။ဤငါးပါးသောခန္ဓာတို့သည်။ အတာဏာ။ စောင့်ရှောက် မဲ့လျှင်းဘေး၏ အသင်းတို့သာတည်း။ အလေဏာ။ ကွယ်ကာမဲ့လျှင်းဘေး၏အသင်းတို့သာတည်း။အသရဏာ။ကိုးရာမဲ့လျှင်း ဘေး၏အသင်းတို့သာတည်း။ အာဒီနဝါ။ဆိုးဝါးညစ်ကျူ အပြစ်ရတို့သာတည်း။အဃမူလာ။ကျိုးမဲ့ခပင်း ဆင်းရဲခြင်း၏အရင်းအမြစ်တို့သာတည်း။ဝဓကာ။လူနတ်ပြဟ္မာသတ္တဝါကို။နာရီမလပ်။အခွင့်သတ်သည့်သူသတ်မျိုးရိုးတို့သာတည်း။ သာသဝါ။ အာသဝေါတရားလေးပါးတို့၏အစီးအပွါးတို့သာတည်း။မာရာမိသာ။ကိလေသမာရ်-မစ္စုမာရ်တို့၏စားဖတ်ဝါးဖတ်သုံးသပ်နင်းနယ်ရာတို့သာတည်း။ဇာတိဓမ္မာ။ သတ္တဝါကို မညှာခင့်။ အစွဲ.အ

www.dhammaransi.com

စောင်း။မကောင်းဆိုးညစ်။ဖြစ်ချင်တတ်တိုင်း ဖြစ်တတ်သောသဘောရှိကုန်၏။ဇရာဓမ္မာ။ဆုတ်ယုတ်ဟောင်းလျော့ပါးခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ဗျာဓိဓမ္မာ။နာခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ သောကဓမ္မာ။စိုးရိမ်ပူပန်ရခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ ပရိဒေဝဓမ္မာ။ ငိုကြွေးမြည်တမ်းရခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ဥပါယာသဓမ္မာ။ သက်ကြီးရှိုက်ငင် ပင်ပန်းရခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ သံကိလေသိကဓမ္မာ။ တဏှာဒိဋ္ဌိဒုစ္စရိတတည်းဟူသော ညစ်နွမ်းခြင်းသုံးပါးကို ပွါးစီးစေတတ်သောသဘောရှိကုန်၏။ဒုက္ခံ။ ဒုက္ခလက္ခဏာနှစ်ဆဲ့ငါးပါးတည်း။ ။ဇာမေပဥ္စကဥ္စနွာ။ ဤခန္ဓာငါးပါး တရားတို့သည်။ အနတ္တာ။ကိုယ်မဟုတ်ကုန်။အစိုးမရကုန်။အလိုသို့မလိုက်ကုန်။ပရေ။ အကျွမ်းဝင်ခြင်းအမြဲကင်းသောသူစိမ်းပြင်ပတို့သာတည်း။ရိတ္တာ။အနှစ်သာရဟူသမျှနှင့်။မြူစမယှဉ်။ အစဉ်ဆိတ်ကင်းသော တရားတို့သာတည်း။တုစ္ဆာ။ကောင်းမြတ်ချမ်းသာ။မင်္ဂလာသုခဟူသမျှနှင့်။ မြူစမှိန်း။အချည်းနှီးသောတရားတို့သာတည်း။သုညာ။ထောက်ချာတည်ရာ ကိုးကွယ်ရာမျိုး။ တစိုးတစိ။ မရှိလုံးလုံး။ အသုံးမကျသော တရားတို့သာတည်း။ အနတ္တာ။ အနတ္တလက္ခဏာငါးပါးတည်း။ ။အနိစ္စလက္ခဏာဆယ်ပါး။ ဒုက္ခလက္ခဏာနှစ်ဆဲ့ငါးပါး။အနတ္တလက္ခဏာငါးပါး။ဘာဝနာလေးဆယ်ဖြစ်၏။

ဘာဝနာလေးဆယ်ဆောင်ပုဒ်ပြီး၏။

www.dhammaransi.com

အာဇီဝဋ္ဌမကသီလအဆုံးအဖြတ်။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ။ရှစ်ပါး-ဆယ်ပါးနှင့် အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၏ခြား နားပုံကိုပြခြင်း။

အာဇီဝဋ္ဌမကသီလသည် ယခုကာလ စောင့်ထိန်းကြသည့် ရှစ်ပါးသီလ။ ဆယ်ပါးသီလများနှင့်အဘယ်သို့ထူးခြားကြောင်း ၎င်းအာဇီဝဋ္ဌမကသီလကို ခံယူဆောက်တည်ပုံ။ ၎င်းအာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၏ အင်္ဂါအပြား ပယောဂအပြား များကို သိလိုပါကြောင်းနှင့်ပုသိမ်မြို့ ရုံးအင်စပိတ်တော်မောင်ကျော်ဇံ လျှောက်ထားချက်မှာ။

(၁) အာဇီဝဋ္ဌမကသီလသည် ယခုကာလ စောင့်ထိန်းကြသည့်ရှစ်ပါးသီလ။ ဆယ်ပါးသီလများနှင့် အဘယ်သို့ ထူးခြားကြောင်းဟူသော ပထမပုစ္ဆာ၌အဖြေကား။ ။ရှစ်ပါးသီလ မည်သည်ဃရာဝါသသမ္မာဓဋ္ဌတည်နေကြကုန်သော ပကတိလူတို့၏သီလတည်း။ ။ထိုပကတိ လူတို့သည် အဖြဟ္မစရိယ ဝိကာလဘောဇနစသောအမှုများကိုနိစ္စထာဝရ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းငှါမတတ်နိုင်ကြကုန်ရကား၊ တလလျှင်လေးသီတင်းရှစ်သီတင်း အမှတ်ပြု၍စောင့်ထိန်းကြသောအနိစ္စသီလမျိုးပေတည်း။ နိစ္စပြု၍စောင့်နိုင်လျှင်လည်း အလွန်ကောင်းမြတ်၏။ ဆယ်ပါးသီလသည်မူကား နိစ္စ၊ အနိစ္စနှစ်မျိုးရ၏။ ဃရာဝါသကိစ္စကို စွန့်လွှတ်၍

www.dhammaransi.com

အငတ်ကြောင်အငတ်ဖြူဟူသောပကတိလူတို့အဝတ်ကို ပယ်၍ ရဟန္တာဓဇအဝင်အပါဖြစ်သောညောင်ခေါက်စသည်ဘန်ရည်ဆိုးအပ်သောအဝတ်ကိုဝတ်သော လူသူတော်များတို့အား ထုံဆယ်ပါးသောသီလသည်နိစ္စသီလမျိုးဖြစ်၏။ ထိုအဝတ်ကိုဝတ်မိသည်နှင့်တပြိုင်နက်။ ထိုသူတို့အား ထိုသီလသည်တည်လေ၏။တည်၏ဆိုသည်ကား။ ထိုအဝတ်ကိုဝတ်မိသည်နှင့်တပြိုင်နက်ထိုသူတို့သည်။အဖြဟ္မစရိယပဓိကာလဘောဇနစသောအမှုများကိုပြုခြင်းငှါမထိုက်ကုန်ပြီ။ ပြုခဲ့လျှင်အရဟန္တဓဇ အဝတ်အသွင်နှင့်မထိုက်တန်သောအမှုဖြစ်၍ အလဇ္ဇီ သဘောသို့ရောက်ကုန်၏။ဤကဲ့သို့ပြုခြင်းငှါ မထိုက်တန်သော သဘောသို့ရောက်သည်ကို ထိုသီလတည်သည်ဟု ဆိုသတည်း။ နိစ္စသီလမျိုးဟူသမှုသည်ဤနည်းချည်းမှတ်လေ။ ပကတိလူတို့အား ထိုကဲ့သို့သောနိစ္စသီလအနေနှင့်တည်မှုကိုမရအပ်။ငါးပါးသီလကဲ့သို့ပင်ဆောက်တည်မှုရသော အနိစ္စတမျိုးသာ ဖြစ်၏။ နိစ္စပြု၍စောင့်ထိန်းလိုလျှင် နိစ္စအနေနှင့် ခံယူမှုရ၏။ ဤကား အကျဉ်းတည်း။အကျယ်ဖြစ်သော ဝိနိစ္ဆယကိုမူကား ငါတို့စီရင်သည့်အဘိဓာရဒိပနီစာအုပ်တွင်ပါရှိသောသီလဝိနိစ္ဆယမှာကြည့်၍သိလေ။ ။ငါးပါး-ဆယ်ပါးသီလအကျဉ်းမှတ်ပုံပြီး၏။

အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ ဆိုသည်ကား သုစရိုက်ဆယ်ပါးတွင်။ မနောသုစရိုက်သုံးပါးကိုချန်လှပ်သော်။ကာယသုစရိုက်သုံးပါး။ ဝစီသုစရိုက်လေးပါးဟူ၍ ခုနစ်ပါးရ၏။ ။၎င်းခုနစ်ပါးမှာ သမ္မာအာဇီဝဝိရတိကိုထည့်၍ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလခေါ်၏။ ။ ကာယသုစရိုက်သုံးပါးကားသမ္မာကမ္မန္တဝိရတိတည်း။ ။ဝစီသုစရိုက်သုံးပါးကား သမ္မာဝါစာ ဝိရတိတည်း။ သမ္မာဝါစာ။ သမ္မာကမ္မန္တ။သမ္မာအာဇီဝဟူ၍ဝိရတိသုံးပါးဖြစ်၏။ထိုသုံးပါးတို့တွင်။သမ္မာဝါစာဝိရတိသည်။မုသာဝါဒါဝေရမဏီ(၁)ပိသုဏာဝါစာဝေရမဏီ(၁)ဖရုသဝါစာဝေရမဏီ(၁)သမ္ဖပ္ပလာပါဝေရမဏီ(၁)ဟူ၍လေးပါးအပြားရှိ၏။ သမ္မာကမ္မန္တ ဝိရတိသည်

www.dhammaransi.com

လည်း ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ-၁။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ-၁။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ ၁-ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ။သမ္မာအာဇီဝဝိရတိမှုကား။ အသက်မွေးမှု၏အလွှမ်းဖြင့်ပြုရသော ပါဏာတိပါတအစရှိသော ထိုဒုစရိုက်ခုနစ်ပါးကို မိစ္ဆာဇီဝဒုစ္စရိုက်မျိုးခေါ်ရပြန်၏။ ထိုမိစ္ဆာဇီဝခေါ်ရသော ဒုစ္စရိုက်ခုနစ်ပါးတို့မှ ရှောင်ကြဉ်မှုဖြစ်သောကြောင့် ခုနစ်ပါးဖြစ်၏။ သမ္မာဝါစာဝိရတိ(၄) သမ္မာကမ္မန္တဝိရတိ(၃) သမ္မာအာဇီဝဝိရတိ(၇) ဝိရတိ(၁၄)ဖြစ်၏။ ၎င်း(၁၄)သည် သမာဒါနဝိရတိ(၁၄) သမ္ပတ္တဝိရတိ(၁၄) သမုစ္ဆေဒဝိရတိ(၁၄) ဟူ၍ လေးဆဲ့နှစ်ပါးဖြစ်၏။

သမာဒါနဝိရတိဆိုသည်ကား။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။ အစရှိသော ပါဠိ၏အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိ၍။ သိတိုင်းအာရုံပြု၍ ခံယူသော သူတို့အား မိ-အကျွချက်ကိုရွက် ဆိုသည်နှင့်တပြိုင်နက်။ ထိုထိုဝိရတိသည်ဖြစ်၏။ ။၎င်းလည်း သမာဒါနဝိရတိ ၁၄-တမျိုး။ ။သူ့အသက်သူ့ဝိညာဏ်စသော ဝတ္ထုကိုတွေ့ကြုံသောအခါ။ ငါမှာခံယူ၍ထားသော သီလရှိပေသည်။ ငါလွန်ကျူး၍မသင့်ပေဟု ရှောင်ကြဉ်၏။ ရှောင်ကြဉ်သော စိတ်ဖြစ်သည်နှင့်တပြိုင်နက်။ ဝတ္ထုအား လျော်စွာ ထိုထိုဝိရတိ သည်ဖြစ်၏။ ၎င်းလည်း သမာဒါနဝိရတိ ၁၄-တမျိုး။ ထိုနှစ်မျိုးကို ပေါင်းသည်ရှိသော်။ သမာဒါနဝိရတိ ၂၈-ဖြစ်ပြန်၏။

သမ္ပတ္တဝိရတိဆိုသည်ကား။ ခံယူဆောက်တည်၍ထားမှုကား မရှိ။ ဝတ္ထုကိုတွေ့ကြုံသောအခါ၌မူကား လွတ်အောင်ရှောင်ကြဉ်ပေ၏။ ၎င်းသို့ ရှောင်ကြဉ်သောသူတို့အား။ ရှောင်ကြဉ်သောစိတ် ဖြစ်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိုထိုဝတ္ထုအားလျော်စွာ ထိုထိုဝိရတိ သည်ဖြစ်၏။ ၎င်းကား သမ္ပတ္တဝိရတိမျိုးတည်း။

သမုစ္ဆေဒဝိရတိဆိုသည်ကား။ သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌ သက္ကာယဒိဋ္ဌိချုပ်ငြိမ်းသည်နှင့်တပြိုင်နက် အပါယ်သို့ချနိုင်သော ဒုစ္စရိုက်ဆယ်ပါးတို့သည် အပြီးတိုင်ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏။ ထိုသို့ချုပ်ငြိမ်း ရာ၌ သမ္မာဝါစာမဂ္ဂင်သည် ဝစီဒုစ္စရိုက် ၄-ပါးကို အပြီးချုပ်တိုင်

www.dhammaransi.com

ငြိမ်းစေ၏။သမ္မာကမ္မန္တမဂ္ဂင်သည် ကာယဒုစ္စရိုက်သုံးပါးကိုအပြီးတိုင်ချုပ်ငြိမ်းစေ၏။ သမ္မာအာဇီဝမဂ္ဂင်သည် အသက်မွေးမှု၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော။ထိုခုနစ်ပါးသောဒုစ္စရိုက်တို့ကိုအပြီးတိုင်ချုပ်ငြိမ်းစေ၏။ဤမဂ္ဂင်သုံးပါးကိုသမုစ္ဆေဒဝိရတိဆိုသည်။

ပယ်အင်ပြီးသော ဒုစ္စရိုက်အပြား ဆဲ့လေးပါးကိုထောက်၍ သမုစ္ဆေဒဝိရတိ ဆဲ့လေးပါးဆိုသည်။ မဂ်ဝိတ္တကက္ခဏမည်သည် တချက်မျှသာကျသည်ဖြင့်၍။မဂ်ဝိရတိမှာမူကားလောကီဝိရတိမှာကဲ့သို့အာရုံအမျိုးမျိုးလောအမျိုးမျိုးသို့လိုက်၍ဆဲ့လေးပါးဖြစ်ပွါးသည်မဟုတ်။ ။သမာဒါနဝိရတိ-၂၈။သမ္ပတ္တဝိရတိ-၁၄။ သမုစ္ဆေဒဝိ-၁၄။ ဝိရတိပေါင်း ၅၆-ဖြစ်၏။ ၎င်းကိုကာလသုံးပါးနှင့်မြှောက် ပွါးသည်ရှိသော် ၁၆၈-ဖြစ်၏။ ၎င်းကိုသန္တာန်နှစ်ပါးနှင့်မြှောက်ပွါးသည်ရှိသော် ၃၃၆-ဖြစ်၏။ ၎င်းကိုအရပ်မျက်နှာ ၁၀-ပါးနှင့်မြှောက် ပွါးသည်ရှိသော် ၃၃၆၀-ဖြစ်၏။ ၎င်းကိုပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်အသီးအသီးနှင့်မြှောက်ပွါးသည်ရှိသော်။ ဝိရတိပေါင်း အသင်္ချေယျအနန္တဖြစ်၏။ ။ဤကားအာဇီဝဋ္ဌမကသီလအပြားကိုပြဆိုချက်တည်း။

ခပ်သိမ်းသောစကြဝဠာအနန္တကမ္ဘာအနန္တတို့၌ပကတိသော သပ္ပုရိသ အင်္ဂါလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံကြ ကုန်သော လူအမျိုးကောင်းလူသူတော်ကောင်းတို့၏အမြဲအစွဲအရိုးအစဉ် ဖြစ်သောကမ္ဘာစောင့်တရားကားအာဇီဝဋ္ဌမကသီလတပါးဖြဟ္မစိုရ် တရားဘပါးဤနှစ်ပါးတည်း။ ။ကမ္ဘာစောင့်တရား ဆိုသည်ကား နှစ်ပါးသောတရားတို့နှင့်အများညီညွှာပြည့်စုံကြသော အခါတို့၌ဤလူ့ပြည်သည်နတ်ပြည်ဗြဟ္မာ့ပြည်ကဲ့သို့ ကြည်လင်ခြင်းခပ်သိမ်းနှင့်ပြည့်စုံ၏။အသက်ရှည်မှုအလှမ္မာမှုတို့၌နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်နတ်ဘုံသည်ပင်မတုနိုင်မပြိုင်နိုင်ရှိကုန်၏။ ထိုတရားနှစ်ပါးတို့အစဉ်အတိုင်းဆုတ်ယုတ်၍သွားသောအခါ လူ့ပြည်၌ ဆုတ်ကပ်ဟူ၍ ဖြစ်ရ၏။ လူ့ပြည်၌ထိုတရား နှစ်ပါးတို့လုံးလုံး ကွယ်ပျောက်သောအခါ ဆယ်နှစ်တန်း၌ ကပ်ကြီးသုံးပါး အကြီးအ

www.dhammaransi.com

ကျယ်ဖြစ်၍၊ ထိုတရားတို့ တိုးတက်ပြန့်သောအခါ လူ့ပြည်မှာ တက်ကပ်ဖြစ်ပြန်၏။ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့် ကမ္ဘာစောင့်တရားနှစ်ပါးဆိုသတည်း။ ။

ထိုတရားနှစ်ပါးနှင့်ကောင်းစွာပြည့်စုံကြကုန်သော လူအမျိုးကောင်းတို့အား သုစရိုက်ဆယ်ပါးတို့သည် အမြဲတည်ကုန်၏။ ဒုစ္စရိုက်ဆယ်ပါးတို့မှ အစဉ်ကင်းလွတ်ကြကုန်၏။ အဘယ်သို့လျှင် သုစရိုက်ဆယ်ပါးတို့သည်အမြဲတည်ကုန်သနည်း။ ဒုစ္စရိုက်ဆယ်ပါးတို့မှအစဉ်ကင်းလွတ်ကြကုန်သနည်းဟူမူကား။ လောကီဖြစ်သောအာဇီဝဋ္ဌမကသီလခိုင်လုံသည့်အတွက် ကာယသုစရိုက်သုံးပါး၊ ဝစီသုစရိုက်လေးပါးတို့အမြဲတည်ကုန်၏။ ကာယဒုစ္စရိုက်သုံးပါး၊ ဝစီဒုစ္စရိုက်လေးပါးအစဉ်ကင်းလွတ်ကြကုန်၏။ ဖြဟ္မစိုရ်တရားလေးပါးခိုင်လုံသည့်အတွက်။ မနောသုစရိုက်သုံးပါးအမြဲတည်ကုန်၏။ မနောသုစရိုက်သုံးပါးမှ အစဉ်လွတ်ကင်းကြကုန်၏။ ။မုဒိတာဥပေက္ခာဖြဟ္မစိုရ်တရားနှစ်ပါး ခိုင်လုံသည့်အတွက်။ အနဘိဇ္ဈာမနောသုစရိုက်အမြဲတည်၏။ အဘိဇ္ဈာမနောဒုစ္စရိုက်မှအစဉ်လွတ်ကင်း၏။ ။မေတ္တာကရုဏာ ဖြဟ္မစိုရ်တရားနှစ်ပါးခိုင်လုံသည့်အတွက်အဗျာပါဒမနောသုစရိုက်အမြဲတည်၏။ ဗျာပါဒမနောဒုစ္စရိုက်မှ အစဉ်ကင်းလွတ်၏။ ထိုတရားနှစ်ပါးတို့၏ဘည်မှုသည်ဒိဋ္ဌုဇုကမ္မတရားလျှင် အရင်းရှိလေရကား သမ္မာဒိဋ္ဌိမနောသုစရိုက် အမြဲတည်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမနောဒုစ္စရိုက်မှအစဉ်ကင်းလွတ်၏။ ဤအာဇီဝဋ္ဌမကသီလ ဖြဟ္မစိုရ်တို့သည်ကား။ အထူးဆောက်တည်မှုမှာအများအားထုတ်မှုမရှိ။ ပကတိကိုယ်ဖြစ်သောနိစ္စသီလပကတိသဘာဝတို့တည်း။

ယခုအခါ ဤတရားတို့သည်ဥတ္တရကုရုအမည်ရှိသော မြေခံကျွန်း၌သာတည်ရှိကုန်တော့သည်။ ထိုကမ္ဘာဦးအခါတို့၌ ထိုတရားနှစ်ပါးတို့နှင့်ပြည့်စုံကြကုန်သောသူအပေါင်းတို့တွင်။ အချို့သောသူတို့သည် ဘုန်းတန်ခိုးကြီးမြတ်သော လူစည်းစိမ် နတ်စည်းစိမ်တို့ကိုနောင်ဘဝအဆက်ဆက်ခံစားစံစားကြရန်တလ

www.dhammaransi.com

တလလျှင်လေးကြိမ်ရင်း။ ရှစ်ကြိမ်ရင်းအထိမ်းအမှတ်ပြု၍အဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထသီလကိုကျင့်သုံးဆောက်တည်ကြကုန်၏။ ။အချို့သောသူတို့သည် ကမ္ဘာများစွာ အသက်ခန္ဓာ ဘုန်းတန်းခိုးကြီးကျယ်စွာနှင့်။ စံစားခါနေရသောဗြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်ခြင်း၌။ ဃရာဝါသအမှုကိုစွန့်ပစ်၍ တောထွက်၍ ဘန်ရည်ဆိုးသောအဝတ်ကိုဝတ်ရုံ၍ရသေ့ရဟန်းပြုလုပ်၍ဆယ်ပါးသောသီလ၌ နိစ္စတည်၍ပကတိပင်ကိုဗြဟ္မစိုရ်တရားလေးပါးတို့ကိုပရိကံဥပစာအပ္ပနာအစဉ်အားဖြင့်ပွါးများအားထုတ်၍ ဈာန်သမာပတ်ချမ်းသာနှင့်နေကြကုန်၏။ ဤကားစကြဝဠာအနန္တတို့၌ပင်လျှင်ကမ္ဘာဦးအခါမှစ၍ကမ္ဘာမြေပေါ်မှာ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလအဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထဒသင်္ဂသီလ ဤသီလသုံးပါးတို့ ဖြစ်ထွန်း တည်ရှိ၍ နေပုံတည်း။ ငါတို့မြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူသောအခါ၌မူကား ထိုကမ္ဘာစောင့်တရားနှစ်ပါးဥပေါသထသီလ ဒသင်္ဂသီလ တရားနှစ်ပါးတို့သည် လောက၌ အလွန်နည်းပါးကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတရားဒုစရိုက်တရားတို့သည်လောက၌အလွန်ထွန်းကားကုန်၏။ ထိုကြောင့်မြတ်စွာဘုရားသည်လောက၌ ထိုကမ္ဘာစောင့်တရားနှစ်ပါးအဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထသီလတရားများကိုပင် အားထုတ်တော်ပြထူထောင်တော် မူရ၏။ သုစရိုက်ဆယ်ပါး ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး ဗြဟ္မစိုရ်တရားလေးပါးတို့ကို။ လူသတ္တဝါတို့အား အလွန်များစွာဟောရ၏။ ။သုစရိုက်ဆယ်ပါးတို့တွင် ရှေ့ခုနစ်ပါးသည် အာဇီဝဋ္ဌမကသီလပင်တည်း။ ဆယ်ပါးသီလကိုမူကား ဃရာဝါသ၌တည်ကုန်သော ပကတိလူတို့အား ဘုရားဟောဘူးသော ဝတ္ထုဟူ၍ ပါဠိတော်တို့၌မလာ။ စောင့်ထိန်းကြသော ဝတ္ထုတို့ကား အဋ္ဌကထာတို့၌များစွာလာကုန်၏။ အနာဂါမ်ဖြစ်သောသူတို့သည်ကားဆယ်ပါးသီလ၌ တည်ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်မြတ်သည် အဓိသီလသာသနာ အဓိစိတ္တသာသနာ အဓိပညာသာသနာဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် အာဇီဝဋ္ဌမကသီလသည် အဓိသီလ သာသနာမည်၏။ ထို

www.dhammaransi.com

အာဇီဝဋ္ဌမကသီလသည်ရဟန်းသာမဏေတို့၏ အာဇီဝဋ္ဌမက
သီလ။ ပကတိလူတို့၏ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ။ ဘုန်းရည်ဆိုးအပ်
သောအဝတ်ကိုဝတ်ရုံ၍ပဗ္ဗဇိတအသွင်၌တည်ကုန်သော ရသေ့
သူတော်လူသူတော်တို့၏ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ ဟူ၍ သုံးပါးအ
ပြားရှိ၏။အာဇီဝကိုအကြောင်းပြု၍ပညတ်တော်မူအပ်သော-၆
ပါးသောသိက္ခာပုဒ်တို့နှင့်တကွ။အလုံးစုံသောရဟန်းတို့၏ဝိနယ
သီလ၊အလုံးစုံသောသာမဏေတို့၏ ဝိနယသီလသည်။ ရဟန်း
သာမဏေတို့၏အာဇီဝဋ္ဌမကသီလမည်၏။ ထိုစကားမှန်၏။ အ
လုံးစုံသောဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်တော်ဟူသမျှသည်ကာယဒွါရ ဝစီ
ဒွါရနှစ်ပါး၌ပညတ်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ ကာယကံဝစီကံနှစ်ပါး
၌အကုန်သက်ဝင်၏။ကာယသုစရိုက်။ ဝစီသုစရိုက်နှစ်ပါး၌ အ
ကုန်သက်ဝင်၏။ထိုကြောင့်ထိုထိုဝိနည်းသိက္ခာပုဒ် အဆုံးတို့၌။
ကာယကမ္မံ။ဝစီကမ္မံ။ကာယဝစီကမ္မံဟူ၍ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာတို့
၌ဆိုရိုးရှိကြကုန်၏။ဝိနည်းပညတ်တော်မှတပါး သုတ္တန်ဒေသနာ
တော်မှလာသောအသက်မွေးခြင်းလျှင်အကြောင်းရှိမရှိအားဖြင့်
နှစ်မျိုးပြားသောသုစရိုက်ခုနစ်ပါးသည်ပကတိလူတို့၏အာဇီဝဋ္ဌ
မကသီလမည်၏။ထိုပကတိလူတို့၏နိစ္စသီလမှာ။အဖြဟ္မစရိယ။
ဝိကာလဘောဇန စသော ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို
ထည့်၍ရသေ့သူတော်လူသူတော်တို့၏ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလဖြစ်
၏။အဋ္ဌသာလိနီဒွါရကထာ၌ စက္ခုသံဝရစသော ရှစ်ပါးသော
သံဝရတရား။စက္ခုအသံဝရစသောရှစ်ပါးသော အသံဝရ တ
ရားတို့ကိုသုစရိုက်ဒုစရိုက်တို့၌အကုန်ထည့်သွင်းနည်း။ ကာယ
ကံဝစီကံမနောကံတို့၌။အကုန်ထည့်သွင်းနည်းကို အကျယ်ပြဆို
ချက်ရှိလေ၏။ဝိနည်းအဋ္ဌကထာများနှင့်တကွ။ ထိုအဋ္ဌသာလိနီ
အဋ္ဌကထာများကိုထောက်မြော်၍ရဟန်းသာမဏေတို့ကျင့်အပ်
သောဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်သုတ္တန်သိက္ခာပုဒ်ဟူသမျှ။ လူတို့ကျင့်အပ်
သောသုတ္တန်သိက္ခာပုဒ်ဟူသမျှတို့သည်။ တစုံတခုမျှမကျန် ကာ
ယကံဝစီကံတို့၌အကုန်သက်ဝင်ကြောင်း။ကာယကံဝစီကံတို့၌

www.dhammaransi.com

အကုန်သက်ဝင်သဖြင့်လည်း။ ပုဗ္ဗေဝခေါ ပနဿ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ ပရိသုဒ္ဓံ ဟောတိအာဇီဝေါစပရိသုဒ္ဓေါ။ ဟူ၍ ဟောတော်မူသော အာဇီဝဋ္ဌမကသီလအစီအရင်တွင် အကုန်သက်ဝင်ကြောင်းသိအပ်၏။ နိစ္စသီလမျိုးတည်ရှိမှ သမာဓိဖြစ်ထွန်းနိုင်သည်။ သီလသမာဓိနှစ်ပါးရှိမှ ဝိပဿနာ ပညာ မဂ်ပညာ ဖိုလ်ပညာဖြစ်ထွန်းနိုင်သည်။ ထိုကြောင့်ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထိုသမာဓိပညာတို့ကိုရခြင်း၌အခြေခံအနေခံကိစ္စနှင့် ကျင့်သုံးအပ်သော သီလသည်လူတို့သီလပင်ဖြစ်သော်လည်း။ အဓိသီလသာသနာမည်ပါ၏။ သာဝတ္ထိပြည်၌ ဂဟဋ္ဌဖြစ်သော လူပေါင်း အရေအတွက်ခုနစ်ကုဋေငါးသိန်းရှိ၏။ ထိုတွင် ဝိဿဒ္ဓတို့၏ တပည့်တို့သည်တကုဋေမျှရှိကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားတပည့်သားဖြစ်သူ လူတို့သည်ခြောက်ကုဋေငါးသိန်းမျှရှိကုန်၏။ ထိုတွင် ပုထုဇ္ဇန်တို့သည် တကုဋေမျှပါရှိကုန်၏။ ကျန်ရှိသော ငါးကုဋေ ငါးသိန်းမျှသော ဂဟဋ္ဌဖြစ်သူလူတို့သည်။ အရိယာချည်းဖြစ်ကြကုန်၏ဟု အဋ္ဌကထာတို့၌လာ၏။ ထိုသူတို့သည်ရှေးအတိတ်၌၎င်း။ ကျွတ်လွတ်သော အခါ၌၎င်း။ စိတ်သန္တာန်၌တည်ရှိသော အခြေခံအနေခံဖြစ်သော အာဇီဝဋ္ဌမကဝိရတိသီလနှင့်ကင်း၍မဂ်ကို ရသူခြောက်သူဟူ၍ တစုံတယောက်မျှမရှိ။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၏ အစွင့်သည်သော တာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်၍ သဏ္ဌာယဒိဋ္ဌိ ချုပ်ငြိမ်းသောအခါ။ သမုစ္ဆေဒဝိရတိအဖြစ်သို့ရောက်မှ ကိစ္စပြီးစီး၏။ နိယတအဖြစ်သို့ရောက်၏။ ထိုအရိယာဖြစ်သူလူတို့သည်ဘဝများစွာ ဇာတ်အဆက်ဆက်လူ့ချမ်းသာနတ်ချမ်းသာဗြဟ္မာချမ်းသာကို အစဉ်ခံစားစံစား၍သွားကြကုန်သော်လည်း။ အိပ်မက်တွင်မျှအာဇီဝဋ္ဌမကသီလပျက်မှုမရှိကြကုန်ပြီ။ ထိုသူတို့တွင် အနာဂါမ်အဖြစ်သို့ရောက်ကြကုန်သော ဗိတ္တသူကြွယ်အစရှိကုန်သော အသိန်းမကသောသူတို့အား။ ကဿပဘုရားလက်ထက်တော်မှာ စာဝို့ကာရအမည်ရှိသောအိုးထိန်းသည်ယောက်ကျားကဲ့သို့အနာဂါမိမဂ်၏အစွမ်းဖြင့်ပြီးသောဆယ်ပါးသီလသည် အမြဲတည်လေ

www.dhammaransi.com

၏။ဆောက်တည်ဘွယ်ကိစ္စမရှိပြီ။ ။ဆယ်ပါးသီလအင်္ဂါတည့် သောသူတို့မှာအဋ္ဌင်္ဂုပေါသထသီလသည်အတွင်းဝင်ဖြစ်၍ပါလေ ၏။ဆောက်တည်ဘွယ်ကိစ္စမရှိပြီ။ ။သောတာပန် သကဒါ ဂါမ်ဖြစ်ကြကုန်သောကုဋေမျှားစွာသောဝိသာခါ အနာထပိဏ် စသောသူတို့သည်မူကား၊တလတလလျှင် လေးကြိမ်ဖုင်း၊ ရှစ် ကြိမ်ဖုင်း၊အမှတ်ပြု၍အဋ္ဌင်္ဂုပေါသထကို ဆောက်တည် ခံယူ၍ ကျင့်သုံးကြကုန်၏။ပုထုဇ္ဇန်ဖြစ်ကြကုန်သောတကုဋေမျှလောက် ကုန်သော သာဝတ္ထိ ပြည်သူတို့သည်ကား အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ မှလည်းတတ်အားသမျှသောသိက္ခာပုဒ်ကိုအမြဲနိစ္စထိန်းသိမ်းကြ ကုန်၏။အဋ္ဌင်္ဂုပေါသထသီလကိုလည်းတတ်အားသမျှခံယူဆောက် တည်၍ကျင့်သုံးကြကုန်၏။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ဝေသာလီပြည် အစ ရှိသောမဇ္ဈိမဒေသတိုင်းကြီးသောဋ္ဌသတို့၌လည်းထိုနည်းကိုမှီ၍ အရိယာဖြစ်သူလူတို့၏ကျင့်နည်းကျင့်လမ်းပုထုဇ္ဇန်ဖြစ်သူလူတို့ ၏ကျင့်နည်းကျင့်လမ်းကိုသိကြလေ။ ။

သိဟိုဠ်ကျွန်မှာသာသနာတော်တည်ထွန်း၍အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ထင်ရှားရှိသေးသောအခါ တိုင်အောင် ထိုနည်းတူသိလေ။ ။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ထင်မှားမရှိကြသောအခါမှစ၍ သိဟိုဠ်သာ သနာသထုံသာသနာသရေခေတ္တရာသာသနာပေါက္ကံသာသနာ မြင်စိုင်းသာသနာစစ်ကိုင်းသာသနာရတနာပူရအဝသာသနာ အမရပူရသာသနာမန္တလေးသာသနာအစဉ်တို့၌မူကား။ သာ ဝတ္ထိပြည်စသောမဇ္ဈိမသာသနာမှ အစဉ်အဆက် လာခဲ့သော ပုထုဇ္ဇန်သာဝကတို့ ၏နည်းလမ်းအတိုင်း ကျင့်ရိုး သုံးရိုး အစဉ် ထင်ရှားတည်ထွန်းလာကြကုန်၏။ ကျင့်ရိုးသုံးရိုးအစဉ် ၂- မျိုးတွင်ကျင့်ရိုးအစဉ်ထင်ရှားတည်ထွန်းလာကြ ကုန်ကား။ ထို သာသနာတော်တည်ထွန်းရာဖြစ်သောပတိရူပဒေသအရပ်တို့၌ အမျိုးကောင်းသူတော်ကောင်းဖြစ်သောလူတို့သည်မိမိမိတို့၏ သားသမီးမြေးမြစ်ဖြစ်သောသူတို့ကို ငယ်ရွယ်စဉ်အခါမှ စ၍ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၌ဆုံးမသွန်သင်ရိုး ရှိကြကုန်၏။ ရဟန်း သံ

www.dhammaransi.com

ဃာသချောသမားတို့သည်လည်း ယပ်ထောင်တရား ယင်လှည်း တရားအနုသာသနီတရားတို့၌ ဒုစ္စရိုက်၏ အပြစ်သုစရိုက်၏ အကျိုးများကိုဟောပြော၍တပည့်တကာအပေါင်းတို့အား အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၌ဆုံးမသွန်သင်ရိုးရှိကြကုန်၏။ ။ဆုံးမသွန်သင်ကြပုံကား။ရှေးဦးစွာသြကာသပဏာမပြုနည်း။ ထိုနောက်သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်တကွငါးပါးသီလတောင်းနည်း။ ထိုနောက်သရဏဂုံသုံးပါးဆောက်တည်နည်း။ထိုနောက်ပါဏာတိပါတာ·ဝေရမဏီအစရှိသောသီလခံယူနည်း။ ဤနည်းလမ်းများကို သားငယ်သမီးငယ်တပည့်ငယ်တပန်းငယ်တို့အား စကားပြီသည်မှစ၍အရိုးအစဉ်ကျုံးကျ၍သွားလေအောင် သွန်သင်ကြရကုန်၏။ သရဏဂုံသီလခံယူစေကြရကုန်၏။ ။ဤငါးပါးသော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသောပဉ္စင်္ဂသီလသည်အာဇီဝဋ္ဌမကသီလတွင် ပဓာနအင်္ဂါပုပင်တည်း။ ။ထိုနောက် အသက်အရွယ် ဆယ်နှစ်၊ ဆဲ့ငါးနှစ်စသည်ရှိသောအခါမှဒုစ္စရိုက်ဆယ်ပါး။သုစရိုက်ဆယ်ပါး။သဗ္ဗေသတ္တာသဗ္ဗေပါဏာဟူသောဗြဟ္မဝိုရ်တရား။ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ခြေသည်း၊လက်သည်း၊အစရှိသော အသုဘပဋိကူလတရားတို့ကိုသင်ကြားကြရကုန်၏။ ။ထိုတရားတို့တွင် သုစရိုက်ဆယ်ပါးတို့၌ ကာယသုစရိုက်သုံးပါးကား။ ငါးပါးသီလ၌ ပါဝင်ပြီးဖြစ်၏။ ဝစီသုစရိုက် လေးပါး တို့တွင်။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ တပါး သည်သာ ငါးပါးသီလမှာ ပါဝင်၏။ ပိသုဏာ ဝါစာ ဝေရမဏီ။ ဖရုသ ဝါစာ ဝေရမဏီ။ သမ္ဖပ္ပလာပါဝေရမဏီတို့ကိုမူကား နောက်နောက်မှဖြည့်စွက်ကြရကုန်၏။ထိုအခါမှ အင်္ဂါရှစ်ပါးလုံးလုံးပြည့်စုံ၏။ ။ဒုစ္စရိုက်ခုနစ်ပါးကင်းလွတ်၏။ သုစရိုက်ခုနစ်ပါး တည်ရှိ၏။ ဗြဟ္မဝိုရ်တရား အသုဘပဋိကူလ တရားတို့ကို နှလုံးသွင်းနိုင်ကြသောအခါ။ မနောဒုစ္စရိုက်တို့မှကင်းလွတ်ကုန်၏။မနောသုစရိုက်တို့တည်ကုန်၏။ သာသနာ့ပအခါကား ဗြဟ္မဝိုရ်တရားသာ ထင်ရှား ရှိ၏။ ပျိုးသာတည်း။ အချို့သောသူတို့ကား။ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်၍

www.dhammaransi.com

ညှောင်ခေါက်ဆိုးအစရှိသော အရဟာတ္တဖလအဖော်မျိုးကိုဖော်ရုံ၍ရသေ့သူတော်အဖြစ်၌တည်၍သယ်ပါးသီလကိုနိစ္စကျင့်သုံးကြကုန်၏။ ဤနိစ္စကားအရဟာတ္တဖလအဖော်အသွင်ကိုယူသည်နှင့်တပြိုင်နက်အမြဲတည်သောဇာတိနိစ္စမျိုးတည်း။ ခံယူဆောက်တည်မှရသောနိစ္စမျိုးမဟုတ်။ ။သို့သော်လည်းခံယူဆောက်တည်မှုသည်။သိက္ခာပုဒ်အငြိမ့်၌နှုတ်တက်ရှရှကျင်လည်ရခြင်းအကျိုးခိုင်မြဲစေရခြင်း အကျိုးရှိသည်သာ ဖြစ်၏။ သာမဏေများကဲ့သို့တည်း။ ။ဤတွင်နံ့ဖြစ်သောရှစ်ပါးသယ်ပါးတို့၌မှုကားကျင့်မှုသုံးမှုနှစ်ပါးနှင့်ဆက်ဆံ၏။ ဤ၌အဖော်ပြုသည်။ မန္တီမတိုင်းသားတို့၌သာပကာတိလူဖော်ဆိုထိုက်သည်။ အဖော်ကြောင်ကိုဖော်ရိုးရှိသောငါတို့မြန်မာလူမျိုးတို့၌ကားအရဟတ္တဖလအဖော်မျိုးတို့၌ပင်သက်ဝင်သင့်ပါသည်ဟုဆိုရန်ရှိ၏။ကျမ်းဂန်များနှင့်ထောက်ထားဆင်မြင်ကြလေ။ သုံးရိုးအစဉ် တင်ရှားဟည်ယွှန်းကာလာပုံကိုပြဆိုချက်ပြီး၏။

အာဇီဝဋ္ဌမက နိစ္စသီလ တည်ရှိသောသူတို့၌။ ဥပေါသထသီလဒသသီလဆိုသော်လည်း။ အဖြဟ္မစရိယနှင့်ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ထိုနိစ္စသီလအပေါ်တွင် အမှုန်းတင် သက်သက်ဖြစ်၏။ ပါဏာတိပါတစသည့်ဘို့မှာ ထိုနိစ္စသီလတွင်ပါဝင်ပြီးဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကြောင့်ထိုသူတို့၌ နိစ္စသီလမှအမှုဂိုပေါသထသီလ၊ဒသဂ်သီလတို့ကိုအထူးထုတ်ဆောင်၍ဆိုရာ၌။ အမှုန်းတင်ဖြစ်သောသိက္ခာပုဒ်တို့အတွက်သာဆိုသည်ဟုမှတ်။ ဤသို့လျှင်ကမ္ဘာဦးမှစ၍ငင်း။ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်မှ စ၍ငင်း။ ယခုဤနေ့တိုင်အာဇီဝဋ္ဌမကသီလသည်။ ဇာတိအာစာရကုလပုတ္တမှန်သူလူအမျိုးကောင်းတို့အားရရှိသောမိမိတို့ဇာသာအဖြူထည်ချော အဖြူ ထည်ကောင်း ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ မွေးဘွားသည်မှစ၍ပါလာပေတကားသပတ်လုံး အစဉ်ထာဝရစွဲမြဲကြရသောကမ္ဘာ့ဓမ္မတာသီလပေတည်း။ ။မိမိ အမိုအကျောက်အသုဘာပဋိကူလမနသိကာရတရေးကား။သာသနာတွင်းမှာကဲ့

www.dhammaransi.com

သို့ပြည့်စုံစွာမရှိ။ ။ငယ်လှသေးသောအခါတို့၌ကား။စိတ်စေတနာနုနယ်သေးသည်ဖြစ်၍။ နောက်ပစ္စဒုန္နရိက်မှုသုံး၍။ မနောဒုစ္စရိုက်မှုသုံးခုတို့၌။ အကျူးကြီး အလွန်ကြီး မဖြစ်နိုင်ကြကုန်သေး၍။တဖြည်းဖြည်းမှဖြည့်စွမ်းရိုးပြုကြကုန်သည်။ ။မနောဒုစ္စရိုက်သုံးပါးတို့တွင်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုမူကားမွေးဘွားစကာလမှ စ၍အမျိုးအရိုးအလေ့နှင့်ပင်ကင်းရှင်းစေနိုင်၏။ ။ဤကားကျင့်ရိုးအစဉ်ထင်ရှားတည်ထွန်းကာလာကြပုံတည်း။

ယခုအခါ သုံးရိုးအစဉ်ထင်ရှားတည်ထွန်းကာ လာကြပုံကိုပြဆိုအံ့။ (၁)ထိုအာဇီဝဋ္ဌမကသီလနှင့်ရှင်း။ သုစရိုက်ဆယ်ပါးကိုယ်ကျင့်ဟာရာနှင့်ရှင်း။ ပြည့်စုံကြပေကုန်သော ဇာတိကုလပုတ္တ။ အာစာရကုလပုတ္တအမျိုးကောင်းသားအမျိုးကောင်းသမီးဖြစ်သောသူတို့သည်ရှင်း (၂)မနောသုစရိုက်ကိုကားမစွဲမြဲနိုင်။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလမျှကိုသာ စွဲမြဲနိုင်ကြကုန်သော သူတို့သည်ရှင်း။ (၃)အာဇီဝဋ္ဌမကသီလကိုမျှ ပြည့်စုံစွာမစွဲမြဲနိုင်။ ထိုအာဇီဝဋ္ဌမကသီလအထဲမှာ ငါးပါးသီလမျှကိုစွဲမြဲနိုင်ကြကုန်သောသူတို့သည်ရှင်း။(၄)ငါးပါးသီလမှုကိုပြည့်စုံစွာမစွဲမြဲနိုင်။ အချို့အချို့မျှကိုသာ စွဲမြဲနိုင်ကြကုန်သော သူတို့သည်ရှင်း။ (၅)အချို့အချို့ကိုမျှအမြဲအစွဲမတတ်နိုင်။တခါနှစ်ခါမျှသာတတ်နိုင်ကြကုန်သောသူတို့သည်ရှင်း။ နောက်နောက် ဘဝတို့၌ ကြီးမြတ်သောလောကီ မ်းသာ လောကုတ္တရာချမ်းသာများကို ခံစားစံစားရခြင်းငှါ။ ဝါတွင်း၊ဝါပတို့၌ တတ်အားသမျှအဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထသီလသီတင်းသုံးမှုကိုပြုကြကုန်၏။ အချို့သောသူတို့သည်ကား အဝတ်ကြောင်ကိုပွန့်၍ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်၍။ အဝတ်ဖြူ စင်ကြ ကိုဝတ်၍။သီလရှင်အဖြစ်သီလရှင်မအဖြစ်၌တည်၍။ ရှစ်ပါးသီလဆယ်ပါးသီလတို့ကို နိစ္စအဖြစ်ဖြင့်ကျင့်သုံးကြကုန်၏။ ဤ၌အဝတ်ဖြူခြည်သည်အရဟတ္တဓမ္မမဟုတ်။လူသတ္တဝါမျိုးသာဖြစ်ခဲ့၍။ ဇာတိနိစ္စအနေနှင့်မရအောင် ခံယူဆောက်တည်မှ ရသောနိစ္စသော်ရှင်း။ဆရာသမားသူတော်သူမြတ်အထံ၌ရှင်း။ပါ

www.dhammaransi.com

ဇာရုပေတာ်ခံယူဆောက်တည်စွဲမြဲလျှင်လည်းကောင်း၏။ တကြိမ်တခါခံယူပြီးနောက်မပျက်သမျှကာလပတ်လုံးခံယူဘွယ်ကိစ္စမရှိ။အခါခါခံယူသော်လည်းအခါခါကုသိုလ်ပွါးများ၏။ ။ခံယူခြင်းကိုတရံတခါမျှမပြုမူ၍မိမိစိတ်၌သာသိ၍။ ဤရှစ်ပါးသောသီလကိုအသက်ထက်ဆုံးကျင့်မည်။ဤသီလပျက်ကွယ်ရန်အမှုကိုအသက်ထက်ဆုံး ငါရှောင်ကြဉ်မည်ဟု စိတ်မှာ ဆောက်တည်၍ကျင့်လျှင်လည်းကောင်း၏။ သမ္ပတ္တဝိရတိအနေနှင့်တွေ့တိုင်းတွေ့တိုင်းရှောင်ကြဉ်၍နေပေလျှင်လည်းကောင်း၏။ ။အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၌ကောင်းစွာတည်သောသူသည်လူသီလဝန္တာစင်စစ်ဖြစ်၍။ ဤလူသီလဝန္တာအဖြစ်၌တည်၍ပြုအပ်သောဒါနမှ ဥပေါသထမှုတို့သည် အလွန်ကြီးကျယ်သောအကျိုးတို့ကိုပေးနိုင်၏၊ ရှေး၌ပြဆိုခဲ့ပြီးသောငါးကုဋေငါးသိန်းမျှလောက်သောသာဝဏ္ဏိပြည်သူလူအရိယာတို့မှစ၍ မဇ္ဈိမဒေသသာသနာ သီဟိုဠ်သာသနာတို့၌အရိယာအဖြစ်သို့ရောက်ကြကုန်သော လူအရိယာအနန္တာတို့သည် ဤအာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၌တည်၍ရောက်ကြလေကုန်၏။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၌မတည်သောသူတို့သည် ဒါနမှုဥပေါသထမှုတို့ကိုပြုကြကုန်သော်လည်း။ တည်သောသူတို့ကိုအကျိုးအားဖြင့်မမှီနိုင်ကုန် မတုနိုင်ကုန်။ ယခုဘဝ၌ ဝိပဿနာဉာဏ်၊ မဂ်ဉာဏ်၊ဖိုလ်ဉာဏ်များကို ပွါးများခြင်း၌ထိုက်သော အခြေအနေမျိုးမဟုတ်ကုန်။ ။အာဇီဝဋ္ဌမကသီလသည် ကျောင်းအိမ်ဆောက်လုပ်ကြရာ၌ အမြုတည်ချော အမြုတည်ကောင်းနှင့်တူ၏။ ဥပေါသထသီလသည် ထိုကျောင်းအိမ်တို့၌အမွန်းတန်ဆာတင်ဆင်သောအပြောက်ကောင်းနှင့်တူ၏။ ကျောင်းအိမ်တို့၌အပြောက်မတင်ရသော်လည်း အမြုတည် ခိုင်ခံ့ချောမောလျှင်သုံးဆောင်မှုခပ်သိမ်း ပြီးစီးတော့သည်။ ။တနည်းအာဇီဝဋ္ဌမကသီလသည် ပကတိသောအသက်သခင် အစာထမင်းနှင့်တူ၏။ဥပေါသထသီလသည်ဝက်သား၊ကြက်သား၊ငါးအမဲစသောဟင်းလျာကောင်းနှင့်တူ၏။ ။အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၌ ကောင်း

www.dhammaransi.com

ဖွာတာရှည်တည်ပြီးသောသူတို့အား မနောသုစရိုက်သုံးပါးတို့တွင် သမ္မာဒိဋ္ဌိသုစရိုက်သည် ထိုသီလနှင့်အတူတည်ပြီးဖြစ်၏။ ဖြဟ္မစိုရ်တရားကျန်ရှိသောမနောသုစရိုက်တရားတို့သည် အလိုလိုတည်လာကုန်လတ္တံ့။ ။ဤတွင်ရွေကား အာဇီဝဋ္ဌမကသီလသည်။ ဥပေါသထသီလ၊ဒသင်္ဂသီလတို့နှင့်အဘယ်သို့ထူးခြားကြကြောင်းကို သိလိုပါသည်ဟူသော ပထမပုစ္ဆာအဖြေပြီး ၏။

—

၂။ ။အာဇီဝဋ္ဌမကသီလဆောက်တည်ပုံကိုပြခြင်း။

(၂) အာဇီဝဋ္ဌမကသီလခံယူဆောက်တည်ပုံကိုသိလိုပါသည်ဟူသောဒုတိယပုစ္ဆာ၌။ ။ခံယူဆောက်တည်၍ ကျင့်သောသူတို့အား သမာဒါနဝိရတိကိုရ၏။ ခံယူဆောက်တည်မှု မရှိမူ၍ အတွေ့ကိုလွတ်ကင်းအောင် ကြည့်ရှောင်ထိန်းသိမ်း၍ သွားသောသူတို့အား သမ္ပတ္တဝိရတိသီလကိုရ၏။ ထိုနှစ်ပါးစုံသည် နိုင်လုံသည်သာပမာဏတည်း။ ။သမာဒါနဝိရတိသီလသည် လည်းစင်ကြယ်နိုင်လုံ၍ ရှိခဲ့လျှင် ယခုဘဝ၌ပင် သမုစ္ဆေဒဝိရတိသို့ ပေါက်ရောက်နိုင်ခြင်း၌ါ အခြေခံအနေခံကိစ္စနှင့် ပြည့်စုံပါ၏။ ။သမ္ပတ္တဝိရတိသီလသည်လည်းစင်ကြယ်နိုင်လုံ၍ ရှိခဲ့လျှင်။ ယခုဘဝ၌ပင်သမုစ္ဆေဒဝိရတိသို့ ပေါက်ရောက်နိုင်ခြင်း၌ါအခြေခံအနေခံကိစ္စပြည့်စုံလေ၏။ ။ဤမှကြွင်းသောဏ္ဍန္တိယသံဝရသီလ၊ပဋ္ဌယသန္နိဿိတသီလ၊ ရတင်္ဂသီလတို့သည်ကား ဤအာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၏ အမွှန်းတင်။ အပြောင်တင်။ တန်းဆာဆင်သီလတို့ သာတည်း။ ။ဤ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလ သည် မြတ်စွာဘုရား သာသနာ၌ အခြေခံ အနေခံ အထည်ခံ အမာခံအရာတည်တရား ဖြစ်ပေ၍ အာဒိဗြဟ္မစရိယကသီလမည်၏။ နေထွက်လိုသည်ရှိသော် ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်၍လာသော နေအာ

www.dhammaransi.com

ရတ်နှင့်တူသည်ဟုမြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူ၏။ နေဝန်းသည်သောတာ ပတ္တိ မဂ်၌ ပါရှိသော သမ္မာဒေ့ဒ အာဇီဝဋ္ဌမက ဝိရတိသီလ၏ဥပမာတည်း။ ။နေအရှက်သည် ဤသမာဒါန သမ္မတ္တအာဇီဝဋ္ဌမကသီလနှစ်ပါး၏ ဥပမာတည်း။ ။ဤအာဇီဝဋ္ဌမကသီလနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် သမ္ပတ္တခါန်တရားလေးပါးကိုပြည့်စုံစွာအားထုတ်သည်ဖြစ်အံ့။ ယခုဘဝ၌ပင်သမ္မာဒေ့ဒအာဇီဝဋ္ဌမကသီလသို့ ရောက်နိုင်၏။ သမ္ပတ္တခါန်တရားပြည့်စုံစွာအားထုတ်ခြင်းမရှိသည့်အတွက်ယခုဘဝမဂ်ဖိုလ်ကိုမရဘဲရှိနေခဲ့လျှင်သီလအတွက်မဟုတ်ပေ။ ထိုသူညံ့ဖျင်းသည့် အတွက်သက်သက်သာတည်း။ ။ခံယူဆောက်တည်ပုံမှာမူကား။

(၁) ပါဏာတိပါတာဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံသမာဒိယာမိ။ (၂) အဒိန္နာဒါနာဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။ (၃)ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံသမာဒိယာမိ။ (၄) မုသာဝါဒါဝေရမဏီသိက္ခာပဒံသမာဒိယာမိ။(၅)ပိသုဏာဝါစာယဝေရမဏီသိက္ခာပဒံသမာဒိယာမိ။(၆)ဖရုသဝါစာယဝေရမဏီသိက္ခာပဒံသမာဒိယာမိ။ (၇) သမ္ဖပ္ပလာပါဝေရမဏီသိက္ခာပဒံသမာဒိယာမိ။ (၈)မိစ္ဆာဇီဝါဝေရမဏီသိက္ခာပဒံသမာဒိယာမိ။ ။ဤကားခုဒ္ဒကပါဌ်ပါဠိတော်နည်းတည်း။

အဋ္ဌကထာနည်းကား။ (၁) ပါဏာတိပါတာဝိရမာမိ။(၂)အဒိန္နာဒါနာဝိရမာမိ။ (၃)ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာဝိရမာမိ။(၄)မုသာဝါဒါဝိရမာမိ။ (၅)ပိသုဏာဝါစာယဝိရမာမိ။ (၆)ဖရုသဝါစာယဝိရမာမိ။ (၇)သမ္ဖပ္ပလာပါဝိရမာမိ။(၈)မိစ္ဆာဇီဝါဝိရမာမိ။ ။ဟုဆိုလေ။

ပါဏာတိပါတာ။သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်းမှ။ ဝိရမာမိ။ကြဉ်ရှောင်ပါ၏။စသည့်အနက်ဆိုလေ။ ။အဋ္ဌကထာနည်းသည်အနက်သွားအလွန်သန့်ရှင်း၏။ ဘုရားရုပ်ပွါးရှေ့မှာခံယူလျှင်သီလတောင်းဘွယ်ကိစ္စမရှိ။ ။အဟံဘန္တေ အဋ္ဌတဂွေပါဏုပေတံ

www.dhammaransi.com

ပါဏာတိပါတာ ဝိရမာမိ၊စသည်ဆိုလေ။ အာမဘာန္တေစသည် ဆိုဘွယ်ကိစ္စမရှိ။ ။မိမိနေရာမှာ မိမိအလိုအလျောက်လည်း ဆောက်တည်ရ ပါ၏။ ထိုသို့ နှုတ်မြွက်၍ မဆောက်တည်ဘဲ လည်း စိတ်ထဲ၌သာ ဤရှစ်ပါးကို အသက်ထက်ဆုံးလုံ့မြဲ့စွာငါ စောင့်ထိန်း-ည့်ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ စောင့်ထိန်းရပါ၏။ လုံခြုံစွာ စောင့်ထိန်းနိုင်သည်သာပဓာနတည်း။ ။ဤတွင်ဤစကား။အာဇီဝဋ္ဌမကသီလခံယူဆောက်တည်ပုံကိုဖြေဆိုချက်ပြီး၏။

၃။ ။အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၏အင်္ဂါပယောဂကိုပြခြင်း

(၃) ၎င်းအာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၏ အင်္ဂါပယောဂ အပြား များကိုသိလိုပါသည်ဟူသောတတိယလျှောက်ချက်မှာ။ ။ဘုန်း ကြီးလည်း တောမှာနေခိုက်ဖြစ်၍ အကျယ်ခွင့်မသာရှိသည် တ ကြောင်း။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၏ ပျက်ရာသော အင်္ဂါပယောဂ အပြားဟူသည်အခြားတပါးမဟုတ်။ ပါဏာတိပါတစသောဒုစ္စ ရိုက်တို့၏အင်္ဂါပယောဂအပြားပင်ဖြစ်သည်။ ထိုအင်္ဂါအပြား ရသည်လည်း ထိုထိုဒုစ္စရိုတဝိနိစ္ဆယစာအုပ်များမှာ ပါရှိပြီဖြစ် သည်တကြောင်း။ ထိုအကြောင်း များကြောင့် အင်္ဂါအပြားပ ယောဂအပြားများကို မပြဆိုလိုက်ပြီ။ ။မိစ္ဆာအာဇီဝ ဆို သည်မှာလည်း အသက်မွေးမှုအတွက်နှင့်ပြုကြသော ပါဏာတိ ပါတစသည်ကိုပင်ဆိုသတည်း။ ။ထိုပါဏာတိပါတစသော ဒုစ္စရိုက်မှုတို့နှင့်အသက်မွေးမှုကိုငါမပြုပါပြီဆိုလိုသည်။ ။ရှေး ရှေးအခါ၌ ဒုစ္စရိုက်မှုမျိုးနှင့်ရရှိနေသော ပစ္စည်းဝတ္ထုများကိုအ သုံးအဆောင်မပြုဘဲနေလျှင်သာ၍ကောင်းမြတ်၏။ ။ထိုကဲ့သို့ မတတ်သာရှိခဲ့လျှင် ဆောက်တည်သောနေ့မှစ၍ အသက်မွေးမှု အတွက်နှင့် ဒုစ္စရိုက်အဖြစ်မခံလွတ်ကင်းအောင် ကြဉ်ရှောင်ပေ လျှင်လည်း ထိုသီလမတည်ဟုမဆိုသာပေ။ ။ဤအာဇီဝဋ္ဌမ ကသီလဟူသော ဝေါဟာရသည် အခေါ်အပြောအစဉ်အဆက်

နည်းပါးကြ၏။ထိုကြောင့်သီလအမည်တူးအမျိုးတူးကဲ့သို့ ထင်မှတ်ကြ၏။ ။ရှစ်ပါးသီလ၊ဆယ်ပါးသီလတို့နှင့် ဘယ်လိုထူးကြသည်။ဘယ်သီလကအကျိုးကြီးသည်အစရှိသည်ဖြင့်မေးကြလျှောက်ကြ၏။ ။အချို့ဆရာတို့သည် တနေ့တရက်တွင်ရှေ့စောင့်ထိန်းမှုကိုမြော်မှီ ၍ဥပေါသထသီလကမြတ်သည်။အာဇီဝဋ္ဌမကသီလကယုတ်နိမ့်သည်ဟုဆုံးဖြတ်ကြကုန်၏။ အမှုသွားမှာမှုကား။လောက၌ သူတော်ကောင်းသူမြတ်လောင်းပြုကြပေကုန်သော အမျိုးကောင်း အနွယ်ကောင်းဖြစ်ကြသူ လူ့ခပ်သိမ်းတို့အားကမ္ဘာဦးမှစ၍၎င်း။ဘုရားပွင့်တော်မူသည်မှစ၍၎င်း။သူ့အသက်ကို မသတ်အပ်။ သူ့ဥစ္စာကိုမယူအပ်။ သူ့အိမ်ရာကိုမဖြစ်မှားအပ်။ မုသားမဆိုအပ်။ ချောပစ်ကုန်းတိုက် အမှုကိုမပြုအပ်။ ဓာတ်စသည်ကို ထိပါး၍ခံသဲရေးအပ်။ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးစီးပွါး၌ လိမ်မာချာသော အချက်လည်းမဟုတ်။ အကျိုးမရှိသက်သက်သာဖြစ်သော။ ရာမ အိန်နောင်။ငွေတောင် ဘာရတအစရှိသော နိရတ္ထကဒဏ္ဍာရီဓာတ်ဝတ္ထုများကိုလေ့ကျက်ပြောဟောမှုများကိုမပြုအပ်။ မတရားသော အသက်မွေးမှုကို မပြုအပ်ဟု မိရိုးဘလာ ဆရာစဉ်သမားစဉ်ပြောရိုးဟောရိုးထင်ရှားရှိလျက်ပင်ဖြစ်၏။

ယခုကာလ၌မူကား။ထိုအာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၏ အစိတ်အင်္ဂါ ပဓာနအမျိုးဖြစ်သောငါးပါးသီလကိုပင် ပြည့်စုံလုံခြုံစွာစောင့်ထိန်းသူပါးရှားလျက်ရှိကြသည်နှင့်အာဇီဝဋ္ဌမကသီလကိုစောင့်ကြလော ထိန်းကြလောဟု တိုက်တွန်းမှုအသစ်ဖြစ်နေကြရ၏။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလသည်နိစ္စသီလအမျိုးအရိုးဖြစ်၏။ အဋ္ဌင်္ဂုပေါသထသီလသည်ပကတိလူတို့၌အနိစ္စသီလမျိုးဖြစ်၏။ ။တနေ့တရက်တွင်ရှေ့ စောင့်ထိန်းကြမှုကို မြော်၍ သီလနှစ်ပါး၏အယုတ်အမြတ်ကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါမသင့်။ သူ့အခွင့်သူ့သဘောနှင့်သူ့လမ်းသူ့စခန်းကို အကုန်အစင်မြော်မြင်ထောက်ထား၍သာပြောဆိုရာ၏။ပကတိအသက်သခင်ဖြစ်သော သလေးဂမင်းနှင့်

ဝက်သား ကြက်သားငါး အမဲဟင်းလျာများကို ဘယ်ဟာက ကောင်းမြတ်သလဲဟုဆိုခဲ့လျှင်အတိုက်ကိုသာမြော်မိသောသူငယ်တို့ကား။ ဟင်းလျာများက ကောင်းမြတ်သည်ဟု ပြောကြ ပေလတ္တံ့။ ။အရှည်ကိုမြော်နိုင်သောလူကြီးတို့သည်ကား။သလေးထမင်းကအသက်သခင်ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်ပေ၍ကောင်းမြတ်သည်ဟုပြောကြကုန်လတ္တံ့။ဤဥပမာကဲ့သို့ဖြစ်လေရာ၏။ ထိုကြောင့်။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၏နေရာ၌အာဇီဝဋ္ဌမကသီလသည် ကောင်းမြတ်၏။ဥပေါသထသီလ၏နေရာ၌ဥပေါသထသီလသည်ကောင်းမြတ်၏။နှစ်ပါးစုံကိုပင် ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်ကြကုန်ရာ သတည်း။

အာဇီဝဋ္ဌမကသီလအဆုံးအဖြတ်ပြီး၏။

www.dhammaransi.com

သီလဝိနိစ္ဆယကျမ်း။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ။ငါးပါးသီလ၏နိစ္စ-အနိစ္စအဖြစ်ကို စိစစ်တမ်းထုတ်၍ပြခြင်း။

နမဿိတွာ ရတနတ္တယံ၊ ။နိစ္စသီလ၊အနိစ္စသီလနှစ်ပါးတို့၏အရေးအပြားကိုဖြေဆိုဆုံးဖြတ်ချက်။

ဂဟဋ္ဌသီလံနာမ ဥပါသက ဥပါသိကာနံ နိစ္စသီလဝသေနပဉ္စသိက္ခာပဒါနိ သတိဝါဥဿာဟေ ဒသဥပေါသထင်္ဂဝသေနအဋ္ဌ၊ဣဒံဂဟဋ္ဌသီလံနာမ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာပါဌ်။

ဤပါဌ်၌နိစ္စသီလဝသေနပုဒ်ကို ဒသ၌လိုက်စေ။ ။ဥပေါသထင်္ဂဝသေနပုဒ်ကား၊ နိစ္စသီလဝသေနပုဒ်ကိုနှစ်စေ၏။ ။သိက္ခာပဒါနိပုဒ်ကိုဒသပုဒ်အဋ္ဌပုဒ်တို့၌လိုက်စေ။ ။ဂဟဋ္ဌသီလံနာမ၊ဂဟဋ္ဌသီလမည်သည်ကား၊ဥပါသက-ဥပါသိကာနံ၊တို့၏၊နိစ္စသီလဝသေန၊နိစ္စသီလ၏အစွမ်းဖြင့်၊ပဉ္စဝါသိက္ခာပဒါနိ၊ငါးပါးသောသိက္ခာပုဒ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ဥဿာဟေ၊စွမ်းနိုင်သည်၊ သတိ၊ရှိသော်၊ နိစ္စသီလဝသေန၊ နိစ္စသီလ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဒသဝါသိက္ခာပဒါနိ၊ ဆယ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဥပေါသထင်္ဂဝသေန၊ ဥပုဒ်အင်္ဂါ၏အစွမ်းဖြင့်၊ အဋ္ဌ၊ရှစ်ပါးသောသိက္ခာပုဒ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဣဒံ၊ဤသုံး

www.dhammaransi.com

မျိုးသည်။ ဂဟဋ္ဌသီလံ နာမ။ မည်၏။ ။ဤသို့အပြည့်အစုံအနက်ပေး။

နိစ္စသီလသည်ငါးပါးတရပ်။ ဆယ်ပါးတရပ်။ ဤသို့နှစ်ရပ်ထွက်သောကြောင့်။ ဂဟဋ္ဌဖြစ်သူလူပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ငါးပါးနိစ္စနှင့်ထိုက်တန်သော ဂဟဋ္ဌလူတမျိုး။ ဆယ်ပါးနိစ္စနှင့် ထိုက်တန်သောဂဟဋ္ဌလူတမျိုးဟူ၍ ဂဟဋ္ဌဖြစ်သူ လူနှစ်မျိုးကိုလည်း သိအပ်၏။ ။ငါးပါးနိစ္စနှင့်ထိုက်တန်သူလူတမျိုးဆိုသည်ကား အဝတ်ဖြူ အဝတ်ကြောင် အစရှိသော ပကတိလူဝတ်ကိုဝတ်သောလူမျိုးတည်း။ ဆယ်ပါးနိစ္စနှင့် ထိုက်တန်သူ လူတမျိုးဆိုသည်ကား။ ပကတိလူဝတ်မျိုးကိုပယ်စွန့်၍ညောင်ခေါက်အစရှိသော ဖန့်ရေဆိုးသော အဝတ်ကိုဝတ်သော ပဗ္ဗဇိတအသွင်တစိတ်ဒေသတည်သောလူမျိုးတည်း။

ဥပေါသထကံဝသေနပုဒ်ဖြင့် နိစ္စသီလဝသေနပုဒ်ကို နှစ်စေသောကြောင့်ရှစ်ပါးမှုကားအနိစ္စဟုသိအပ်၏။ ငါးပါးဆယ်ပါးတို့ကားနိစ္စ။ရှစ်ပါးကားအနိစ္စ။ဤသို့နိစ္စအနိစ္စနှစ်မျိုးဖြစ်၏။ ။ ဂဟဋ္ဌဖြစ်သူလူနှစ်မျိုးတို့တွင်။ ပကတိလူဝတ်နှင့်နေကြသောလူသာမညတို့၌ ငါးပါးသည်နိစ္စဖြစ်၏။ ရှစ်ပါးသည်အနိစ္စဖြစ်၏။ ဖန့်ရေဆိုးသော အဝတ်ကိုဝတ်သော လူဝိသေသတို့၌မူကား ဆယ်ပါးသည်နိစ္စဖြစ်၏။ ရှစ်ပါးသည်နိစ္စဆယ်ပါး၌အတွင်းဝင်လေ၏။ ။ရှစ်ပါးဆယ်ပါးဆိုရာတို့၌လည်းနိစ္စငါးပါးသည်အတွင်းဝင်လျက်ရှိလေသောကြောင့်၊ နိစ္စငါးပါးမှကြွင်းကုန်သော အင်္ဂါတို့အတွက်နှင့်သာ ရှစ်ပါးဆယ်ပါးကို အသီး ဆိုရလေသည်။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော ဗြဟ္မစရိယမှုသည်နိစ္စငါးပါး၌အတွင်းဝင်ပြီးဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်ရှစ်ပါးဆယ်ပါးတို့၏သဘောကို ပြဆိုရာအချက်တို့၌ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရအင်္ဂါမှလွတ်သောအဗြဟ္မစရိယမှုကိုသိလေ။

ငါးပါးသည်သဘာဝအားဖြင့်နိစ္စမျိုးသာဖြစ်၏။ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယအားဖြင့်မူကားအနိစ္စလည်းဖြစ်၏။သဘာဝအားဖြင့် အဘယ်

www.dhammaransi.com

သို့နိစ္စမျိုးသာဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ။သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းအစရှိသောငါးပါးသောအမှုသည်ဘယ်အခါမှာမှပြုထိုက်သောအမှုမျိုးမဟုတ်လေရကား။ထိုငါးပါးတို့မှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းအမှုသည်သဘာဝအားဖြင့်ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့အား ခပ်သိမ်းသောအခါ၌အစဉ်ထာဝရမြဲထိုက်သောသဘောရှိ၍။ ဤကားငါးပါးသည်သဘာဝအားဖြင့်နိစ္စမျိုးဖြစ်ပုံတည်း။ ။ထိုငါးပါးသည်အဘယ်သို့ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယအားဖြင့် အနိစ္စ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား၊ ။ထိုငါးပါးကိုအမြဲမစောင့်ထိန်းနိုင်သောသူသည်ရံခါရံဘန်ခံယူ၍စောင့်ထိန်းလိုလျှင် စောင့်ထိန်းရ၏။ ဤကားထိုငါးပါးသည်ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယအားဖြင့်အနိစ္စဖြစ်ပုံတည်း။ ။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယသည်ကားပဓာနမဟုတ်။သဘာဝသည်သာပဓာနဖြစ်လေသောကြောင့်အဋ္ဌကထာတို့၌ သဘာဝကိုသာပဓာနပြုသောအားဖြင့်ငါးပါးသီလကို နိစ္စအတို့၌သာပြဆိုကြပေကုန်သည်။

ငါးပါး၏နိစ္စအနိစ္စစစ်တမ်းပြီး၏။

၂။ ။ဆယ်ပါးသီလ၏ နိစ္စ-အနိစ္စ အဖြစ်ကို စစ်တမ်းထုတ်၍ပြခြင်း။

ဆယ်ပါးသည်လည်းသဘာဝအားဖြင့်နိစ္စမျိုးသာ ဖြစ်၏။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယအားဖြင့်မူကားအနိစ္စလည်းဖြစ်၏။ နိစ္စလည်းဖြစ်၏။ဆယ်ပါးသည်။သဘာဝအားဖြင့်အဘယ်သို့ နိစ္စမျိုးသာဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ။ဖန်ရေဆိုးသော အဝတ်ကို ဝတ်သောဂဟဋ္ဌဖြစ်သူလူဝိသေသတို့အား။ ဓာတရူပရဇတပဋိဂ္ဂဟတိုင်အောင်သောဆယ်ပါးသောအမှုတို့သည်။ဘယ်အခါမှာမှပြုခြင်းငှါမထိုက်သောအမှုတို့ပေတည်း။ ပြုခဲ့လျှင်အဝတ်အသွင်နှင့် မတန်သောကြောင့်ပညာရှိသူနတ်သူအပေါင်းတို့ကဲ့ရဲ့ဘွယ်သော

www.dhammaransi.com

ညှိုးနွမ်းခြင်း ညစ်နွမ်းခြင်း အဖြစ်သို့ ရောက်လေ ကုန်၏။ ထို ကြောင့် ထိုဆယ်ပါးသည် ထိုသူတို့အား ထိုအဝတ်အသွင်နှင့် တည်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး။ အစဉ့်ထာဝရမြဲထိုက်သောသ ဘောရှိ၏။ဤကား ဆယ်ပါး၏သဘာဝအားဖြင့် နိစ္စမျိုးသာဖြစ် ပုံတည်း။ ။ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယအားဖြင့် အဘယ်သို့လျှင် နိစ္စအနိစ္စ ဖြစ်သင့်လေသနည်းဟူမူကား။ ။ပကတိ လူသာမန်တို့အား ထိုဆယ်ပါးသည် သဘာဝ နိစ္စ ဖြစ်ခြင်းငှါ မထိုက်။ အဘယ် ကြောင့်နည်းဟူမူ၊ အဖြဟ္မစရိယမှုဝိကာလဘောဇနအစဇာတ ရူပရဇတပဋိဂ္ဂဟအဆုံးရှိသောအမှုတို့သည်။ ပကတိလူသာမန် တို့မှာအဝတ်အသွင်နှင့် မထိုက်တန်သော အမှုမျိုးမဟုတ်ကုန်။ ထိုက်တန်သောအမှုမျိုးတို့သာဖြစ်ကုန်၏။လူချမ်းသာနတ်ချမ်း သာလို့စည်းစိမ်နတ်စည်းစိမ်အရိုးအစဉ့်တို့သာဖြစ်ကုန်၏။ ထို အမှုတို့မှမကြည့်ရှောင်သည့်အတွက်နှင့် လူသာမန်တို့အလယ်၌ ဂုဏ်ကြက်သရေညှိုးနွမ်းဘွယ်မရှိလေသောကြောင့်၊လူသာမန် တို့မှာပြုခဲ့လျှင်အပြစ်ရှိသည်ဟူသောသာဝဇ္ဇဓမ္မမျိုး မဟုတ်လေ ရကား။ထိုဆယ်ပါးသည်အစဉ့်ထာဝရ အမြဲစောင့်ထိန်းရမည် ဟူသော နိစ္စသဘောမျိုး မဟုတ်လေသတည်း။ ။ပုဂ္ဂလဇ္ဈာ သယအားဖြင့်မူကား။ ထိုလူသာမန်တို့သည် ဆယ်ပါးသီလကို နေ့ရက်အပိုင်းအခြားနှင့်အနိစ္စအနေအားဖြင့် ခံယူစောင့်ထိန်းလို လျှင်စောင့်ထိန်းရ၏။ အဋ္ဌတင်္ဂေ ပါဏုပေတံ အနိစ္စအနေအား ဖြင့်ခံယူ၍ စောင့်ထိန်းလိုလျှင် စောင့်ထိန်းရ၏။ ကုသိုလ်တရား ပွါးများ၏။ဤကားဆယ်ပါးသီလသည် ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယအားဖြင့် နိစ္စအနိစ္စဖြစ်ပုံတည်း။ ။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယသည် ပဓာနမဟုတ်။သဘာဝသည်သာပဓာနဖြစ်လေသောကြောင့်အ ဋ္ဌကထာတို့၌သဘာဝကိုသာ ပဓာနပြုသောအားဖြင့် ဆယ်ပါး သီလကိုနိစ္စအတို့၌သာပြဆိုတော်မူကြပေကုန်သည်။

ဆယ်ပါး၏နိစ္စအနိစ္စစစ်တမ်းပြီး၏။

www.dhammaransi.com

၃။ ။ရှစ်ပါးသီလ၏နိစ္စ-အနိစ္စအဖြစ်ကို စစ်တမ်းထုတ်၍ပြခြင်း။

ရှစ်ပါးသည်သဘာဝအားဖြင့်အနိစ္စမျိုးသာဖြစ်၏။ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယအားဖြင့်မူကား နိစ္စ-အနိစ္စနှစ်ပါးပင်ဖြစ်သင့်၏။ ။ဤရှစ်ပါးသည်လူဝိသေသတို့မှာနိစ္စဆယ်ပါး၌အတွင်းဝင်ပြီးဖြစ်လေသောကြောင့်။လူဝိသေသတို့အတွက်အသီးဆိုဖွယ်မရှိပြီ။ လူသာမန်တို့မှာသဘာဝနိစ္စမျိုးမဟုတ်ကြောင်းကို။ ဆယ်ပါး၌ ပြဆိုခဲ့ပြီးသောအတိုင်းမှတ်လေ။ ။ထိုသို့ရှစ်ပါးသည်လည်း လူသာမန်တို့မှာလွန်ကျူးခဲ့သျှင် အပြစ်ရှိသည်ဟူသော သာဝဇ္ဇမျိုးမဟုတ်လေသောကြောင့် အစဉ်ထာဝရ စောင့်ထိန်းရမည် ဟူသောနိစ္စသဘောမျိုးမဟုတ်လေရကား။တတ်စွမ်းနိုင်သမျှ၊တလလျှင် လေးသီတင်း ရှစ်သီတင်းအစရှိသည်ဖြင့် စောင့်ထိန်းအပ်သော အနိစ္စသဘောမျိုးသာဖြစ်သည်ဟု သိအပ်၏။ မစောင့်မထိန်းသောနေ့ရက်နာရီအတွက်နှင့် လူသာမန်အပြစ်မှာညစ်နွမ်းမှုမရှိသောကြောင့်။ အနိစ္စသီလမျိုးဆိုရသည်ဟူလို။ ထိုစကားမှန်၏။လူသာမန်တို့မှာဥပုသ်ရက်မဟုတ်သောနေ့၌။ နေလွဲညစာစားသောက်သည့်အတွက်ကြောင့်။ထိုသူကိုလူညစ်ဟူ၍ မဆိုအပ်ပေ။ထိုအတူဝိမိပိုင်ဝတ္ထု၌အပြဟ္မစရိယမှုကိုပြုခြင်း။ နစ္စ၊ဂီတစသည်ကိုသာယာခြင်း။မြင့်သောနေရာမြတ်သောနေရာ၌ နေခြင်း။ရွှေငွေကိုသာယာခြင်းတို့ကြောင့်ထိုသူကို လူညစ်ဟူ၍ မဆိုအပ်ပေ။ ဗန်ရည်ဆိုးသော အင်္ကတ်ကိုဝတ်သော လူဝိသေသသည်ထိုဝိကာလဘောဇနစသော အမှုကိုပြုခဲ့မူကား ထိုသူကိုလူသူတော်ညစ်ဟူ၍ဆိုအပ်၏။ ။ဤသို့သောယုတ္တိကြောင့်။ ထိုရှစ်ပါးသည်လူသာမန်တို့မှာသဘာဝအားဖြင့် အနိစ္စမျိုးသာဖြစ်လေသည်ဟု သိအပ်လေသတည်း။ ဤကားလူသာမန်တို့မှာ ထိုရှစ်ပါးသည်သဘာဝအားဖြင့်အနိစ္စမျိုးသာဖြစ်ပုံတည်း။ ။ ထိုရှစ်ပါးသည်လူသာမန်တို့မှာပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယအားဖြင့်အဘယ်

www.dhammaransi.com

သို့နိစ္စ-အနိစ္စနှစ်ပါးဖြစ်သင့် လေသနည်း ဟူသော အမေးမှာလည်း။ထိုလူသာမန်တို့မှာ။ဆယ်ပါးသီလ၏နိစ္စအနိစ္စနှစ်ပါး ဖြစ်သင့်ပုံ၌ပြဆိုခဲ့ပြီးသောအတိုင်းပြဆိုလေ။ ။ဤကား ၅ှစ်ပါးသည်လူသာမန်တို့မှာ။ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယအားဖြင့် နိစ္စ အနိစ္စနှစ်ပါးဖြစ်သင့်ပုံတည်း။ ။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယကား ပဓာနမဟုတ်။သဘာဝသည်သာပဓာနဖြစ်လေသောကြောင့်အဋ္ဌကထာတို့၌သဘာဝကိုသာပဓာနပြုသောအားဖြင့်။၅စ်ပါးသီလကိုအနိစ္စအတို့၌ပြဆိုတော်မူကြပေကုန်သည်။ ။၅စ်ပါး၏နိစ္စအနိစ္စစစ်တမ်းပြီး၏။

၄။ ။သဘာဝနိစ္စအမျိုးမျိုး၏အခံုးအဖြတ်ကိုပြခြင်း။

သဘာဝနိစ္စမျိုး၌ကားသိက္ခာပုဒ်ကို ခံယူဆောက်တည်ခြင်းမရှိဘဲနှင့်ပင်လွန်ကျူးခဲ့လျှင်ညစ်နွမ်းသောအတို့၌တည်၏။ ။သဘာဝအနိစ္စမျိုး၌ကား။သိက္ခာပုဒ်ကို မခံယူခဲ့သည်ရှိသော်ပြုကျင့်သော်လည်းညစ်နွမ်းသည်မဆိုရ။သိက္ခာပုဒ်ကိုခံယူလျက်နှင့်ပြုကျင့်မှသာ ညစ်နွမ်းသည် ဆိုရ၏။ ။အဝတ်ဖြူသည်လူသာမန်တို့၏အဝတ်မျိုးစင်စစ်ဖြစ်ခဲ့၍သဘာဝနိစ္စဆယ်ပါးနှင့်မထိုက်တန်ကြောင်း။တမင်ခံယူ၍စောင့်ထိန်းသော ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယဆယ်ပါးနှင့်သာ ထိုက်တန်ကြောင်း။ ဘန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်သည်သာလျှင် မြင့်မြတ်သော အရာမျိုးဖြစ်၍ သဘာဝနိစ္စဆယ်ပါးနှင့် ထိုက်တန်ကြောင်း။ ဘန်ရည်ဆိုးအဝတ်ကို ဝတ်လျက်နှင့်ဆယ်ပါးကိုလုံခြုံစွာမထိန်းခဲ့လျှင်အသွင်နှင့်မတန်သည့်အတွက်ကဲ့ရဲ့ဘွယ်သောသာဝဇ္ဇအဖြစ်၌တည်ကြောင်းကိုပြဆိုဦးအံ့။ ။အဝတ်ဖြူသည်ကာမဂုဏ်ကိုခံစားသူလူတို့၏အသုံးအဆောင်ဖြစ်ကြောင်းသည်ဝိနည်းတော်တဆျော်မှာ ထင်ရှားပါ၏။ မှက်မြင်အားဖြင့်လည်းအနောက်နိုင်ငံသား ဟိန္ဒူလူမျိုးများမှစ

www.dhammaransi.com

ထင်ရှားပြီ။ ။နှောင်သာသနာ၌ဖြစ်ပေါ်လာလတ္တံ့သော ပါပဘိက္ခုတို့၏အခြင်းအရာကိုဟောတော်မူရာဖြစ်သည်ဂါထာ ပါဠိတော်၌ဤသို့လာ၏။

၁။ ။အဇေဂုစ္ဆံ ဝိမုတ္တေဟိ၊ သုရတ္တံ အရဟဒ္ဓဇံ။
ဇိဂုစ္ဆိဿန္တိ ကာသာဝံ၊ ဩဒါတေသု သမုစ္ဆိတာ။

ဩဒါတေသု။ အဝတ်ဖြူတို့၌။ သမုစ္ဆိတာ။ မက်မောကြကုန်သော ပါပရဟန်းတို့သည်။ ဝိမုတ္တေဟိ။ ကိလေသာဝဋ်မှ ကျွတ်လွတ်ကြကုန်ပြီးသော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ အဇေဂုစ္ဆံ။ မစက်ဆုပ်အပ်သော။ သုရတ္တံ။ ကောင်းစွာနီမြန်းသော။ အရဟဒ္ဓဇံ။ ရဟန္တာတို့၏တံခွန်ဖြစ်သော။ ကာသာဝံ။ ဖန်ရည်ဆိုးသင်္ကန်းမျိုးကို။ ဇိဂုစ္ဆိဿန္တိ။ စက်ဆုပ်ကြကုန်လတ္တံ့။ ။နှောင်အခါ၌ အဝတ်ဖြူတို့၌မက်မောကြကုန်သောပါပရဟန်းတို့သည်။ ကိလေသာဝဋ်မှကျွတ်လွတ်ပြီးသော အရိယာသူတော်ကောင်းတို့ မစက်ဆုပ်အပ်သော။ ကောင်းစွာနီမြန်းသော ရဟန္တာတို့၏ တံခွန်ဖြစ်သော ဖန်ရည်ဆိုးသင်္ကန်းမျိုးကို စက်ဆုပ်ကြကုန်လတ္တံ့။ ပါဌ်ပျောက်အဓိပ္ပါယ်။

၂။ ။မိလက္ခုရဇနံ ရတ္တံ၊ ဂရဟန္တာ သကံ ဓဇံ။
တိတ္ထိယာနံ ဓဇံ ကေစိ၊ ဓာရယိဿန္တိ ဩဒါတကံ။

မိလက္ခုရဇနံ ရတ္တံ။ ညောင်ခေါက်ဆိုးရည်ဖြင့်တပ်အပ်သော သကံ ဓဇံ။ မိမိတို့အနွယ်၏ဆိုင်ရာတံခွန်ဖြစ်သောသင်္ကန်းကို။ ဂရဟန္တာ။ ကဲ့ရဲ့ကြကုန်လျက်။ တိတ္ထိယာနံ။ တိတ္ထိတို့၏။ ဓဇံ။ တံခွန်ဖြစ်သော။ ဩဒါတကံ။ အဝတ်ဖြူကို။ ဓာရယိဿန္တိ။ ဆောင်ကြကုန်လတ္တံ့။ ။နှောင်သောအခါ၌။ ညောင်ကြတ်ခေါက်ဖြင့်ဆိုးအပ်သော။ မိမိတို့အနွယ်ဆိုင်ရာတခွန်ဖြစ်သောအဝတ်ဖြူကို ဆောင်ကြကုန်လတ္တံ့။ ပါဌ်ပျောက် ဤဒေသနာဂါထာ၌။ ။ညောင်ခေါက်ဆိုးသင်္ကန်းသည် ရဟန္တာတို့၏ တံခွန်။ အဝတ်ဖြူသည် တိတ္ထိတို့၏တံခွန်ဟုလာ၏။

www.dhammaransi.com

၃။ ။အနိက္ကသာဝေါကာသာဝံ၊ ယောဝတ္ထံပရိဓဿတိ။
အပေတောဒမသစ္စေန၊ နသောကာသာဝမရဟတိ။

ယော။အကြင်သူသည်။ အနိက္ကသာဝေါ။ ကိလေသာတည်းဟူသော ဖန်ရည်အပြည့်ရှိလျက်။ဒမသစ္စေန။ ဣန္ဒြေခြောက်ပါးကိုဆုံးမခြင်း။ဒမ။ မှန်သောစကားကိုသာ ပြောဆိုခြင်း သစ္စာတရားမှ။ အပေတော။ ကင်းသည် ဖြစ်လျက်။ ကာသာဝံဝတ္ထံ။ ညှောင်ခေါက်စသည်၊ ဖန်ရည်တပ်စွန်း၊လွှန်နီမြန်းသောသင်္ကန်းကို။ပရိဓဿတိ။ဝတ်ရုံငြားအံ့။ သော။ထိုသူသည်။ ကာသာဝံ။ သင်္ကန်းကို။နအရဟတိ။မထိုက်မတန်လေ။ ။အကြင်သူသည် ကိုယ်တွင်း၌ ကိလေသာတည်းဟူသောဖန်ရည်အပြည့်ရှိလျက် ဣန္ဒြေ ၆-ပါးကိုဆုံးမခြင်းမှန်သောစကားကိုသာ ပြောဆိုခြင်း တည်းဟူသောရဟန်းတရားတို့မှကင်းသည်ဖြစ်လျက်။ ညှောင်ခေါက်စသည်ဖန်ရည်တပ်စွန်း။ လွှန်နီမြန်းသောသင်္ကန်းကိုဝတ်ရုံငြားအံ့။ထိုသူသည်ထိုသင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံခြင်းငှါမထိုက်။ ပါဠိလျောက်။ ။ဤဒေသနာဂါထာဖြင့်အပြဟွစရိယမှု၊ ဝိကာလသောဇနမှုအစရှိသော ရှုန့်ရင်းသော ကိလေသာ ဖန်ရည်ရှိနေသောသူသည်။ညှောင်ခေါက်ဆိုးကိုဝတ်သောသူသည်၊ ထိုအမှုကြမ်းတို့ကိုပြုခြင်းငှါမထိုက်ဟူသော အနက်ကို ပြဆိုတော်မူသည်။

၄။ ။ယောစဝန္တကာသာဝသ၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။
ဥပေတောဒမသစ္စေန၊ သဝေကာသာဝမရဟတိ။

ယောစ။အကြင်သူသည်ကား။ဝန္တကာသာဝေါ။ ထွေးအန်စွန့်ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာ တည်းဟူသော ဖန်ရည်ရှိသည်။ အဿ။ဖြစ်ရာ၏။သီလေသု။စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလတို့၌။သုသမာဟိတော။ကောင်းစွာတည်ကြည်စောင့်ရှောက်၏။ဒမသစ္စေန။ဣန္ဒြေ ၆-ပါးကို ဆုံးမခြင်းဒမ။ မှန်သော စကားကိုသာ ပြောဆိုခြင်း သစ္စာတရားနှင့်။ဥပေတော။ပြည့်စုံ၏။သသော။ထိုသူသည်။ ကာ

www.dhammaransi.com

သာဝ၀ံ။သက်န်းကို။ဝေ။စင်စစ်။အရဟတိ။ထိုက်တန်၏။ ။အကြင်သူသည်ကား။ကိုယ်တွင်း၌ ထွေးအန်စွန့်ပယ်ပြီးသော။ အဖြဟွစရိယဟူသော ကိလေသာဖန်ရည်ရှိ၏။ ဇုဒြိယသံဝရသီလဝစီသစ္စာတရားနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ထိုသူသည်သာ ညောင်ခေါက်ဆိုးကိုဝတ်ခြင်းငှါထိုက်၏။ပါဌ်ကျောက်။ ။ဤဂါထာ၌။သီလသဒ္ဒါဆယ်ပါးသီလအစရှိသောနိစ္စသီလကြီးတွေကိုယူလေ။ ။ဖန်ရည်ခေါ်ရသော ကိလေသာမျိုးကား။မေတ္တာဝန၊ ဝိကာလဘောဇနစသောရှုနှံ့ချင်းသော ကိလေသာမျိုးတို့ကို ဖန်ရည်ဆိုသတည်း။ ထိုကြောင့်ငါးပါးနိစ္စတည်ရုံမျှသည်ညောင်ခေါက်ဆိုးနှင့်မထိုက်တန်သေး။ ။ရှစ်ပါးနိစ္စတည်ရုံမျှသည်လည်း ညောင်ခေါက်ဆိုးနှင့်မထိုက်တန်သေး။ ပုတ်စွအားလုံးသဘာဝနိစ္စဆယ်ပါးတည်မှသာညောင်ခေါက်ဆိုးနှင့်ထိုက်တန်သည်ဟု သိအပ်၏။ ။ညောင်ခေါက်ဆိုးအဝတ်နီကိုဝတ်သောသူသည်ဆယ်ပါးသောသီလကဘယ်အခါမှလွန်ကျူးခြင်းငှါမထိုက်။ ဘယ်ပါးတွင် တပါးပါးကိုလွန်ကျူးခဲ့သော်။ ဤဒေသနာတော်အတိုင်းကဲ့ရဲ့ဘွယ်သောအပြစ်စွန်းငြိ၍။သာဝဇ္ဇအကျိုး၌တည်၏ဟူသောအနက်ကိုလည်းသိအပ်၏။

၅။ ။ဝိပန္နသီလောဒုမ္မေဓော၊
ပါကဋ္ဌောကာမကာရိယော။
ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တောနိသုဒ္ဓော၊
နသောကာသာဝမရဟတိ။ ။

ယော။အကြင်သူသည်။ဝိပန္နသီလော။ပျက်စီးသောနိစ္စသီလရှိ၏။ ဒုမ္မေဓော။ပညာနည်းပါး၏။ ပါကဋ္ဌော။ ထင်ရှားပေါ်လွင်သောဣန္ဒြေရှိ ၏။ ကာမကာရိယော။စိတ်အလိုရှိတိုင်းစိတ်နောက်ကိုယ်ပါပြုကျင့်တတ်၏။ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တော။မရပ်မတည်လည်သောစိတ်နှလုံးရှိ၏။ နိသုဒ္ဓော။ ဖြူစင်သောဟိရိဩတ္တပ္ပတရားတို့မှကင်းလွတ်ဝေးကွာ၏။ သော။ထိုသူသည်။ ကာသာဝံ။ သက်နုးကို။နအရဟတိ။မထိုက်မတန်လေ။ ။အကြင်သူသည်ပျက်စီး

www.dhammaransi.com

သောနိစ္စသီလမှ၏ပညာမဲ့၏။ ပေါလှင်သောဇာ‌ေန္တြရှိ၏။ စိတ်အလိုရှိတိုင်းစိတ်နောက်ကိုယ်ပါပြုကျင့်တတ်၏။မရပ်မတည်လည်သောစိတ်ရှိ၏။ ဖြူစင်သောဟိရိဩတ္တပ္ပတရားတို့မှ ကင်းလွတ်၏။ ထိုသူသည်ညောင်ခေါက်ဆိုးနှင့်မထိုက်။ ပါဠ်ရှဲကျော်လိုရင်းမှာ။ ဆယ်ပါးသီလအမြဲတည်လျှင်ပင် ထိုအပြစ်တို့မှကင်းလွတ်၍ ညောင်ခေါက်ဆိုးနှင့် ထိုက်တန်ပြီမှတ်။ ထိုကြောင့်ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်ကိုဝတ်ရုံသောသာမဏေများမှာဆယ်ပါးသီလကိုအရင်းခံထားရလေသတည်း။ သက်နုံးဝတ်မိလျှင်ပင် ဆယ်ပါးသီလခံယူမှုကိစ္စပြီးပြီ။ သာမဏေအစစ်ကြီး မဟုတ်သေး၍ သာမဏေသီလဟုဝိသေသမဆိုရသေး။သရဏဂုံခံယူမှုပြည့်စုံမှ သာမဏေ အစစ်ကြီးဖြစ်၍ သာမဏေသီလဆိုရသည်။ ထိုကြောင့်ပင်လျှင် ဝိနည်း ကျမ်းဂန်တို့၏ သာမဏေ သီလသည် သရဏဂုံဖြင့်ပြီးစီးသည်ဟုဆိုကြကုန်သည်။

၆။ ။ယောစ သီလေန သမ္ပန္နော၊
ဝိတရာဂေါ သမာဟိတော။
ဩဒါတမနသင်္ကပ္ပေါ၊
သဝေကာသာဝမရဟတိ။ ။

ယောစ။ အကြင်သူ သည်ကား။ သီလေန။ နိစ္စသီလနှင့်။ သမ္ပန္နော။ပြည့်စုံ၏။ဝိတရာဂေါ။ ရုန့်ရင်းကြမ်းထန်းသောရာဂမှကင်း၏။ သမာဟိတော။တည်ကြည်သောစိတ်နှလုံးရှိ၏။ ဩဒါတမနသင်္ကပ္ပေါ။ ဖြူစင်သော စိတ်အကြံရှိ၏။ သသော။ ထိုသူသည်။ကာသာဝံ။သင်္ကန်းကို။ဝေ။စင်စစ်။ အရဟတိ။ထိုက်တန်၏။ ။အကြင်သူသည်နိစ္စသီလနှင့်ပြည့်စုံ၏။ရုန့်ရင်းသောရာဂမှကင်း၏။တည်ကြည်သောစိတ်ရှိ၏။ ဖြူစင်သောစိတ်အကြံရှိ၏။ ထိုသူသည်သာလျှင် ညောင်ခေါက်ဆိုးကိုဝတ်ခြင်းငှါထိုက်၏။ ပါဠ်ရှဲကျော်ယုတ်စွအဆုံးဆယ်ပါးသီလနိစ္စတည်လျှင်။ ဤဂါထာ၌လာသောဂုဏ်နှင့်ယှဉ်ပေပြီဟုမှတ်။

www.dhammaransi.com

၇။ ။ဥဒ္ဓတောဥန္နဠောဗာလော၊
သီလံယဿနုဝိဇ္ဇတိ။
သြဒါတကံအရဟတိ။
ကာသာဝံကိံကရိဿတိ။ ။

ယော။အကြင်သူသည်။ဥဒ္ဓတော။တုန်လှုပ်ပြန့်လွင့်သောစိတ်နှလုံးရှိ၍။ ဥန္နဠော။ အထက်သို့မြင့်တက်သော ကျူပင်ကျူရိုးကဲ့သို့အနှစ်သာရမရှိဘဲ။ အချည်းနှီးမောက်မော်ဝါကြွားသောစိတ်နှလုံးရှိ၍။ဗာလော။မိုက်မဲ၍။ယဿ။အကြင်သူအား။သီလံ။ဆယ်ပါးသီလမှု။နုဝိဇ္ဇတိ။မရှိ။သော။ထိုသူသည်။ သြဒါတကံ။အဝတ်ဖြူအဝတ်ကြောင်ကိုသာ။ အရဟတိ။ထိုက်တန်၏။ ကာသာဝံ။ သင်္ကန်းကို၊ ကိံကရိဿတိ။ အဘယ်ပြုအံ့နည်း။ ။အကြင်သူအားယုတ်စွအဆုံး ဆယ်ပါးသီလမျှ နိစ္စသီလဟူ၍မရှိပြန့်လွင့်သောစိတ်ရှိ၍။ ကျူပင်ကျူရိုးကဲ့သို့ အနှစ်သာရမရှိဘဲအချည်းနှီးမော်သောစိတ်နှလုံးရှိ၍မိုက်မဲ၍။ ထိုသူသည်အဝတ်ဖြူကိုသာဝတ်ခြင်းငှါထိုက်၏။ထိုသူအားညှောင်ခေါက်ဆိုးဖြင့်အဘယ်ပြုလတ္တံ့နည်း။ပါဌ်ချော်။ ။ဤဂါထာဖြင့်အဝတ်ဖြူသည် အရာယုတ်နိမ့်ကြောင်း ညှောင်ခေါက်ဆိုး အဝတ်နီသည်အရာကြီးမြတ်ကြောင်းထင်ရှားလှ၏။ ။ညှောင်ခေါက်ဆိုးကိုသာထုတ်ဆော်၍ဆိုခဲ့သည်မှာ။ဒုတိယဂါထာပါဠိတော်မှာ။မိလက္ခုရဇနံရတ္တံ။ဟူ၍ တိုက်ရိုက်လာသောကြောင့်ဆိုပေသည်။ ညှောင်ခေါက်ဆိုးမှတပါး ဖလံခေါက်ဆိုးပိန္နဲဆိုးစသည်တို့၌လည်းအတူတူမှတ်လေ။ ။ဤဒေသနာတော်၌ကား သာသနာထမ်း ရဟန်းသာမဏေတို့ကို ပြဆိုရင်းပေတည်း။ ဓာတ်နိပါတ် ဓမ္မပဒစသည်တို့၌လည်း ဤနည်းတူလာ၏။ ထိုသို့လာသောအရာဌာနတို့၌မူကား ဆယ်ပါးသီလနိစ္စတည်ရှိသော သူခပ်သိမ်းတို့နှင့်ပင်ဆက်ဆံ၏။ ဤအရာ၌ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်မှာမူကား။ အဝတ်ဖြူသည် ယုတ်နိမ့်သောအရာဖြစ်၍။ ပကတိလူဂဟဋ္ဌတို့၏ အသုံးအဆောင်သာဖြစ်၏။ ထိုအဝတ်ဖြူကို ဝတ်

www.dhammaransi.com

သောသူတို့သည် သဘာဝနိစ္စငါးပါးမျှကိုသာ ရထိုက်ကုန်၏။ သဘာဝနိစ္စဆယ်ပါးကိုမူကားမရထိုက်။ ပုဂ္ဂလစ္ဆာသယဆယ်ပါးကိုသာ ရထိုက်၏။ ။ညောင်ခေါက်ဆိုးသည် မြင့်မြတ်သောအရာဖြစ်၍ ပဗ္ဗဇိတအဘို့၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သူမြတ်တို့နှင့်သာထိုက်တန်၏။ ထိုညောင်ခေါက်ဆိုးအဝတ်နီမျိုးကိုဝတ်သောသူတို့သည်သာလျှင် သာမဏေတို့နှင့်အလားတူသဘာဝနိစ္စဆယ်ပါးကို ရထိုက်ကုန်၏။ ထိုအဝတ်မျိုးကို ဝတ်ခဲ့လျှင် ဆယ်ပါးသီလခံယူဆောက်တည်မှုကိစ္စ အလိုလိုပြီးစီးလေ၏။ တမင်ခံယူဆောက်တည်ဘွယ်ကိစ္စမရှိပြီ။ သို့သော်လည်းခံယူဆောက်တည်မှုသည် အလေးဂရုအထူးပြုမိခြင်းအကျိုးသိက္ခာပုဒ်အစဉ်တို့၌ ကြေလယ်ခြင်းအကျိုးရှိပါ၏။ ယခုကာလသာမဏေများသီလခံကြသကဲ့သို့တည်း။ ဤသို့သောအဓိပ္ပါယ်ပြဆိုဆုံးဖြတ်လိုရင်းတည်း။

ယခုအခါအဝတ်ဖြူအဝတ်ကြောင်အစရှိသောပကတိလူတို့၏အဝတ်မျိုးကိုပယ်စွန့်၍ ဖန်ရည်သောက်သောညောင်ခေါက်ဆိုးအဝတ်စသောပဗ္ဗဇိတအဝတ်မျိုးကို ဝတ်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍သမဏဗြဟ္မဏအဖြစ်၌တည်ကြကုန်သောသူတို့အားအဝတ်အသွင်ကို ယူသည်နှင့်တပြိုင်နက် ခံယူမှုကိစ္စပြီးစီးလျက် အမြဲတည်ရှိသော ဆယ်ပါးသီလကို တပါးပါး ကျူးလွန်ခဲ့သည်ရှိသော်ကောန်စင်စစ်ညစ်နွမ်းမှုအဖြစ် သာဝဏ္ဏသဘောသို့ရောက်ကြောင်းကိုပြဆိုလတ္တံ့သောပါဠိတော်ဖြင့်သိအပ်၏။

စတ္တာရောမေဘိက္ခဝေစန္ဒိမသူရိယာနံဥပက္ကိလေသာ။
ယေဟိ ဥပက္ကိလေသောဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ စန္ဒိမသူရိယာန
ပဘန္တိ နဘာသန္တိ နဝိရောစန္တိ။ ။အစရှိသည်ဖြင့်
ဥပမာနှင့်တကွအကျယ်လာ၏။

လိုရင်းအဓိပ္ပါယ်မျှကိုပြဆိုအံ့။ ။ဆီးနှင်း-မြူခိုး-မိုးတိမ်-ရာဟု။ဤ ၄-ခုတို့သည်လနေတို့ကိုညစ်နွမ်းစေတတ်ကုန်၏။ ထိုအတူ။မေထုန်မှု၊သေရည်ရဲ၊ရွှေငွေခံမှု၊မိစ္ဆာဇီဝမှု။ ဤ ၄-ခုတို့

www.dhammaransi.com

သည် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်ကို ဝတ်ကြကုန်သဖြင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏအဖြစ်၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သူမြတ်တို့ကို ညစ်နွမ်းစေ တတ်ကုန်၏ဟူ၍ဟောတော်မူသည်။ ။ဤပါဠိတော်၌ သေ ရည်သောက်မှုဖြင့်နိဂ္ဂငါးပါးကြီးကိုသိမ်းကျုံး၍သိလေ။မေထုန် မှု၊ ရွှေငွေခံမှုဖြင့် ကြွင်းသောအဗြဟ္မစရိယနှင့်တကွ ဝိကာလ ဘောဇနစသောအင်္ဂါရကိုသိမ်းကျုံး၍သိလေ။ ။မိစ္ဆာဇီဝ ဖြင့်လူတို့အား ဆေးဝါးဓာတ်စာပေးခြင်းစသည်ကိုပြု၍ရသော လာဘ်သပ်ပကာနှင့်အသက်မွေးမှုကိုယူလေ။ ။ဤပါဠိတော် ကြီးကိုထောက်၍လည်း ဖန်ရည်သောက်သော ညောင်ခေါက် ဆိုးကိုဝတ်ရုံ၍ သမဏဗြာဟ္မဏအဖြစ်တပိတ်၌တည်ကုန်သော လူဂဟဋ္ဌတို့အားရွှေငွေကိုခံမှုသာယာမှုစသည်တို့သည် ကေဇ္ဈာ ညစ်နွမ်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်၏။ သာဝဇ္ဇအတိုသို့ ရောက်စေ တတ်ကုန်၏ဟုသိအပ်လေသတည်း။ ။ထိုညောင်ခေါက်ဆိုး ကိုဝတ်သည်ဖြစ်၍ သမဏဗြာဟ္မဏအဖြစ်၌ တည်သောသူကို မြင်လျှင် ဂဟဋ္ဌဟူ၍ ဆိုရပြန်သည့်မှာ ဘိက္ခု၊ဘိက္ခုနီ၊သိက္ခ မာန်။သာမဏေရ၊သာမဏေရီဟူသော ဿိတင်းသုံးဘော်ငါးဦး တို့၌မပါသောကြောင့်။ ဂဟဋ္ဌဟူ၍ပင် ဆိုရလျက် ရှိပြန်သည် ဟုမှတ်။

ထိုမှတပါးသံယုတ်ပါဠိတော်၌။ ။ယဿသခေါ်ဂါမ ဏိ ဇာတရူပရဇတံကပ္ပတိ။ ပဉ္စပိ တဿ ကာမဂုဏာ ကပ္ပန္တိ။ယဿပဉ္စကာမဂုဏာကပ္ပန္တိ။ကေဇ္ဈနေခေါ်ဂါ မဏိ ဓာရေယျာသိ အဿမဏဓမ္မော အသကျပုတ္တိယ ဓမ္မောတိ။ ။ဟူ၍ဟောတော်မူ၏။

ဂါမဏိ။ မဏိစူဠက အမည်ရှိသော ရွာသူကြီး။ ယဿ။ အကြင်သူအား။ ဇာတရူပရဇတံ၊ ရွှေငွေသည်။ ကပ္ပတိ။အပ်၏။ တဿ။ထိုသူအား။ပဉ္စပိကာမဂုဏာ။ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့သည် လည်း။ကပ္ပန္တိ။အပ်ကုန်၏။ ယဿ။အကြင်သူအား။ ပဉ္စကာမဂု ဏာ။တို့သည်။ကပ္ပန္တိ။အပ်ကုန်၏။တဿ။ထိုသူ၏။သော။ထိုအပ်

www.dhammaransi.com

မှုသည်။ သမဏာဓမ္မော။ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏အကျင့်မျိုးမဟုတ်။ အသကျပုတ္တိယဓမ္မော။ သာကီဝင်မင်းသား ငါဘုရားတပည့်သားတို့၏အကျင့်မဟုတ်။ ဇူတိ။ ဤသို့။ ဂါမဏိ။ မဏိစူဠကအမည်ရှိသောရွာသူကြီး။ တွံ။ သင်သည်။ ဓာရေဟိ။ မှတ်လေလော့။ ဤပါဠိတော်ကိုထောက်သဖြင့်လည်း။ ညောင်ခေါက်ဆိုးအဝတ်ကိုဝတ်၍ ပဗ္ဗဇိတသမဏအဖြစ်သို့ ကပ်ကုန်သောသူတို့အား ခံယူခြင်းကိုမပြုဘဲနှင့်ပင်ဆယ်ပါးသီလသည်သဘာဝနိစ္စရထိုက်ကြောင်းကိုသိအပ်၏။ ဤလောကဉ္စဆယ်ပါးသီလကို ပြောဟောဆုံးဖြတ်ကြကုန်သောဆရာတို့သည်ကားပြဆိုခဲ့ပြီးသော။ သဘာဝနိစ္စအနိစ္စတမျိုး။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယနိစ္စအနိစ္စတမျိုး။ ဤနှစ်မျိုးရှိသည်ကိုသတိမမူကြကုန်သောကြောင့် ထုတ်ပြခဲ့ပြီးသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၏ သဘောကို စင်ကြယ် ချောမောအောင် မပြော နိုင်ကြကုန်။ မိမိတို့ဥာဏ်တွင် ထင်မိထင်ရာကိုသာ သန်သန်ပြောဆိုရေးသားဆုံးဖြတ်ကြသဖြင့်။ ဝါဒဝိနိစ္ဆယချင်းချင်းဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍နေကြလေကုန်သည်။ မေးရန်ရှိသည်ကား။

နိစ္စသိလ ဝသေန ပဉ္စသိက္ခာပဒါနိ။ သတိဂါဉသာ ဟောဒသ။ ဥပေါသထင်္ဂ ဝသေနအဋ္ဌ။

ဟူသော အဋ္ဌကထာစကားသည်၊ သဘာဝနိစ္စအနိစ္စတမျိုးကိုသာပြဆိုသည်မဟုတ်လော။ ထိုစကားဖြင့် ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယနိစ္စအနိစ္စတမျိုးကို အဘယ်သို့ သိနိုင်ပါသနည်း။ မေးရန်။ ဤအဋ္ဌကထာစကား၌ ငါးပါးကိုနိစ္စသီလဟုဆို၏။ နိစ္စမတတ်နိုင်သောသူသည်ငါးပါးကို ရံဘန်ရံခါစောင့်ထိန်းလိုသော်မစောင့်အပ်ဆိုမည်လော။ မူဆိုးတံငါပြုလုပ်၍နေသောသူသည်။ ရံဘန်ရံခါပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိသီလကိုခံယူ၍ စောင့်ထိန်းလိုသော်မစောင့်ရမစောင့်အပ်ဆိုမည်လော စောင့်အပ်သည်သာဧကန်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက် အဋ္ဌကထာ၌ငါးပါးကို နိစ္စဟုဆို၏။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာဆိုသောနိစ္စကား သဘာဝနိစ္စတည်း

www.dhammaransi.com

ဟုသိအပ်၏။ ။သဘာဝနိစ္စဆိုသဖြင့် သဘာဝအနိစ္စကိုသာ ပယ်တော်မူလိုရင်းတည်း။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယအနိစ္စကိုမူကားခွင့်ပြု တော်မူသည်ဟုသိအပ်၏။ ဤနည်းအတူဆယ်ပါးကိုနိစ္စဆိုရာ၌ လည်း သဘာဝနိစ္စကိုသာဆိုလိုရင်းတည်း။သဘာဝနိစ္စကိုဆိုသ ဖြင့်သဘာဝအနိစ္စကိုသာပယ်တော်မူလိုရင်းတည်း။ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသ ယနိစ္စအနိစ္စကိုပယ်လိုရင်းမဟုတ်။ ထိုပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယ နိစ္စအနိစ္စ ကိုမူကား ခွင့်ပြုတော်မူသည်ဟုသိအပ်၏။ အဋ္ဌကထာ၌ရှစ်ပါး ကိုအနိစ္စဟုဆို၏။ ရှစ်ပါးကိုယခုနေ့မှစ၍ ပါဏုပေတံ ခံယူ၍ စောင့်လိုလျှင်မစောင့်ရဆိုမည်လောစောင့်ရသည်သာကေန်ဖြစ် ၏။ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက် အနိစ္စဟုဆို၏။ ထိုကြောင့်အဋ္ဌကထာဆို သောအနိစ္စကား သဘာဝအနိစ္စတည်းဟုသိအပ်၏။ သဘာဝအ နိစ္စကိုဆိုသဖြင့်။ သဘာဝနိစ္စကိုသာပယ်တော်မူလိုရင်းတည်း။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယနိစ္စအနိစ္စကိုပယ်လိုရင်းမဟုတ်။ ထိုပုဂ္ဂလဇ္ဈာသ ယနိစ္စအနိစ္စကိုမူကားခွင့်ပြုတော်မူသည်ဟုသိအပ်၏။ ။ငါးပါး ဆယ်ပါးတို့၌သဘာဝအနိစ္စကိုမရအပ်။ရှစ်ပါး၌သဘာဝနိစ္စကို အသိမ်းမရအပ်။ ။ငါးပါး၌ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယနိစ္စကို အသိမ်းမရ အပ်။ ။အချို့ဆရာတို့ကား။ဤအဋ္ဌကထာ၌ပယ်လိုရင်းအနက်။ ပယ်လိုရင်းမှအလွန်ဖြစ်၍ခွင့်ပြုသော အနက်ကိုဝေဘန်ခွဲခြမ်း၍ မယူကြကုန်မူ၍။ ဆယ်ပါးကိုနိစ္စဆိုသောကြောင့် နိစ္စစောင့်နိုင် သူမှ ဆယ်ပါးကို စောင့်အပ်သည်။ သီတင်းနေ့တွင် ကွက်၍ ဆယ်ပါးကိုမစောင့်အပ်ဟုသန်သန်ယူကြကုန်၏။ ။ထိုသို့ဖြစ် ခဲ့သော် ငါးပါးကိုလည်း နိစ္စဆိုသောကြောင့် တသက်လုံးအမြဲ စောင့်နိုင်သူမှငါးပါးကိုစောင့်အပ်သည်။ ရံဘန်ရံခါမျှစောင့်လို သော်မစောင့်အပ်ဟုယူရလိမ့်မည်။ ။အချို့သောဆရာတို့သည် အဋ္ဌကထာ၌ရှစ်ပါးကိုအနိစ္စဆိုသောကြောင့်ရှစ်ပါးကို ဥပုသ်နေ့ ၌သာလျှင်စောင့်အပ်သည်။ ဥပုသ်နေ့မဟုတ်သော နေ့ရက်တို့၌ မစောင့်အပ်ဟုယူကြကုန်၏။ ။ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ ငါးပါးကို နိစ္စဆိုသောကြောင့်။ ငါးပါးကို နိစ္စစောင့်နိုင်သူမှ စောင့်ရလိမ့်

www.dhammaransi.com

မည်။ တရက်တလ တနှစ်စသော အဘိုးအားဖြင့်သာ စောင့်လိုသော်မစောင့်ရဟုယူရလိမ့်မည်။ ထိုသို့ယူခြင်းငှါမသင့်လေ။ ထိုသို့ မသင့်လေသောကြောင့် ထိုဆရာတို့ အယူခံ အဋ္ဌကထာမှ ထွက်သောအနက်မှန် အဓိပ္ပါယ်မှန်မဟုတ်။ ။အဋ္ဌကထာ၌မူကား။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယနိဿအနိဿမှုတို့မှာ လောကအားဖြင့်ထင်ရှားလှလေပြီဖြစ်၍ထုတ်တော်၍မဆိုလေဘဲ။ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏သဘာဝနှင့်သိလာတို့၏သဘာဝပစာနပြုသောအားဖြင့်။ သဘာဝနိဿအနိဿကိုသာပြဆိုတော်မူသတည်း။ ။သတိဝါ ဥဿာဟောဒသ။ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိ၌။ ဥဿာဟောဆိုသည်ကား။ ပကတိလူဝတ်ကို စွန့်၍။ ဖန်ရည် ဆိုးသော အဝတ်ကို ဝတ်၍။ သမဏဗြာဟ္မဏဟုဆိုအပ်သောပဗ္ဗဇိတအဖြစ်သို့ကပ်သာဖြင့်။ သဘာဝနိဿဆယ်ပါး၊ တည်လောက်အောင် စွမ်းနိုင်သည်ကို ဆိုလိုရင်းတည်း။ ။အဝတ်ဖြူကိုဝတ်ခြင်း။ အဝတ်ကြောင်ဝတ်ခြင်းဟူသောပကတိလူအသွင်၌ တည်ကြကုန်သော သူတို့အားမူကား။ ဆယ်ပါးသီလကိုခံယူပြီးသောအခါ၌ ရွှေငွေရတနာအနာမာသဝတ္ထုတို့ကိုမိမိကိုယ်တိုင်ခံယူခြင်း။ သူတပါးကို ခံယူစေခြင်း။ ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် ဆောင်ယူ ဘိတ်ကြားသည်ကို စိတ်ဖြင့်သာယာသိမ်းပိုက်ခြင်းဟူသောခံမှုသုံးမျိုးတို့မှလွတ်ကင်းအောင် ရှောင်ကြဉ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်ကို ဥဿာဟောဆိုသည်ဟုမှတ်။ ။ရွှေအဘိုးက မိမိပိုင်ဥစ္စာအဖြစ်ဖြင့်ရှိနေသောရွှေငွေကို မိမိဥစ္စာအဖြစ်မှလွတ်အောင်အာလယပြတ်ကင်းနိုင်သည်ကိုဥဿာဟောဆိုလိုရင်းမဟုတ်။ ။သိက္ခာပုဒ်ရင်းမှာပင်။ ဇာတရူပရဇတ ပဋိဂ္ဂဟဏာဟု။ ခံမှုသုံးမျိုးကိုသာပယ်ရင်းဖြစ်သတည်း။ ။ရွှေငွေရတနာနှင့်စပ်၍ဝိနည်းတော်၌ပယ်တော်မူသော အမှုငါးပါးရှိ၏။ ဥဂ္ဂဟတပါး။ ဥဂ္ဂဟာပနတပါး။ ဥပနိက္ခိတ္တ သာဒိယနတပါး။ ဒုစ္စိတ္တစာရဏတပါး။ အာမသနတပါး။ ။ထိုတွင်အရှင်မရှိသောရွှေငွေ ရတနာကိုတွေ့မြင်၍ ကိုယ်တိုင် ကိုင်ယူခြင်းသည်ငင်း။ လက်ချောက်ကပ်လှူသည်ကို ကိုယ်တိုင်ခံယူခြင်းသည်ငင်း

www.dhammaransi.com

ဥဂ္ဂဟာမည်၏။ ၁ ။အရှင်မရှိသောရွှေငွေရတနာကိုတွေ့မြင်၍။ မိမိတို့ရာသူတပါးကို အယူခိုင်းခြင်းသည်၎င်း။ မိမိတို့ရာသူတပါးကိုအယူခိုင်းခြင်းသည်၎င်း။ ဥဂ္ဂဟာပနမည်၏။ ၂ ။ဒါယကာသည်ရွှေငွေရတနာကို ဆောင်ယူခဲ့၍။ရဟန်း၏ရှေ့၌ ချထားပြီးလျှင်။ဤရွှေငွေကိုအလိုရှိရာသုံးတော်မူပါဟူ၍၎င်း။သင်္ကန်းတိုးပါ၊ဘိနပ်တိုးပါ၊ ရထားခပါ၊ သင်္ဘောခပါ ဟူ၍၎င်းဆို၍ လှူသည်ကို၊ ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပယ်ဘဲ။ စိတ်ဖြင့် သာယာခံ ယူခြင်းသည်၎င်း။ဒါယကာသည်ဝိဟာရ၌သော်၎င်း။တပါးသောနေရာဌာန၌သော်၎င်း။ရှိ၍နေသောရွှေငွေကို ကိုယ်တော်အလိုရှိလျှင်ထိုရွှေငွေကို ယူပါသုံးပါဟူ၍လှူသည်ကို၊ ကိုယ်နှုတ်ဖြင့်မပယ်ဘဲ။စိတ်ဖြင့် သာယာခံယူခြင်းသည်၎င်း။ ဥပနိက္ခိတ္တ သာဒိယနမည်၏။ ၃ ။ကပ္ပိယနည်းလမ်းနှင့်ရှိနေသော ရွှေငွေကို ဤရွှေငွေဖြင့်။ဘယ်ဟာကို ဝယ်ချေလော့။ ဘယ်မျှလောက် ပေးလိုက်လော့။သေတ္တာထဲမှာထားလိုက်လော့သုတ်လိုက်လော့ ယူလိုက်လော့ပေးလိုက်လော့အစရှိသည်ဖြင့် စီရင်ခြင်းသည်။ ဒုက္ကဋအာပတ်။ ဖောမည်၏။ ၄ ။သူတပါးဥစ္စာဖြစ်သောရွှေငွေရတနာကိုပင်သာယာသောစိတ်နှင့်တကွ။ကိုယ်အင်္ဂါဖြင့် သိပါးသုံးသပ်ခြင်းသည် အာမသနမည်၏။ ၅။ရဟန်းသာမဏေတို့မှာရွှေငွေရတနာနှင့်စပ်၍။ ဤငါးပါးသောအမှုတို့ကိုလွတ်ကင်းအောင်ကျင့်၏။ ။လူဖြစ်စဉ်အခါက ရှိနေသော ရွှေငွေရတနာ ကပ္ပိယ နည်းလမ်းဖြင့်။ ရဟန်းဖြစ်မှရရှိ၍နေသောရွှေငွေရတနာတို့ကိုမူကား။ထိုငါးပါးသောအချက်မှလွတ်ကင်းစေ၍။ကပ္ပိယဒါယကာနှင့် နေရာကျပြီးလျှင်။ အသက်ထက်ဆုံး စိတ်ဖြင့်သာယာ၍။ ထိုရွှေငွေမှ ဖြစ်သောကပ္ပိယဘဏ္ဍာကိုသုံးဆောင်၍နေငြားသော်လည်း။ ဝိနည်းတော်နှင့်အပြစ်ဆိုခွင့်မရှိပြီ။ ။ဆယ်ပါးသီလကိုစောင့်ထိန်းသူလူတို့မှာလည်း။ဆိုငါးပါးသောအမှုတို့ကိုလွတ်ကင်းစေလျှင်ပြီးတော့သည်။ ။နကိုယ်ကရှိ၍နေသော ရွှေငွေရတနာကို။ စိတ်သက်သက်နှင့် အာရုံပြုကာ သာယာခြင်းရှိသော်လည်း အာ

www.dhammaransi.com

ဖြစ်မရှိ။သိက္ခာပုဒ်မပျက်။ ။အချို့သူတို့ကား။ ဤသို့သောဝိနည်းအစီအရင်ထင်ရှားရှိနေသည်ကိုနှလုံးမထားကြကုန်မူ၍။

နတွေဝါဟံ ဘိက္ခဝေကေနစိပရိယာယေနဇာတရူပရဇတံသာဒိတဗ္ဗံပရိယေသိတဗ္ဗန္တိ ဝဒါမိ။ ။ဟူသော သာမညပါဠိတော်နှင့်ပင် သိက္ခာပုဒ်တော်ကိုအတင်းအကြပ်ဆုံးဖြတ်ကြကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ။တို့။ အဟံ။ငါဘုရားသည်။ ကေနစိပရိယာယေန။ တစုံတခုသောပရိယာယ်ဖြင့်။ ဇာတရူပရဇတံ။ရွှေငွေကို။သာဒိတဗ္ဗန္တိ။ သာယာအပ်သေး၏ဟူ၍။ ပရိယေသိတဗ္ဗန္တိ။ရှာမှီးအပ်သေး၏ဟူ၍။နတွေဝ ဝဒါမိ။ငါဘုရားဟောတော်မမူ။ ။ သာဒိတဗ္ဗဆိုသည်ကား ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ဥဂ္ဂဟ၊ဥဂ္ဂဟာပန၊ဥပနိက္ခိတ္တသာဒိယနမှုတို့ကိုဆိုသတည်း။ ။ကေနစိပရိယာယေန-ဆိုသည်ကား။အမိတို့ရာခံယူသည်။ အဘတို့ရာ ခံယူသည်။ ဆရာသမားတို့ရာ ခံယူသည် အစရှိသောပရိယာယ်မျိုးတို့နှင့်ပင် ဥဂ္ဂဟ၊ဥဂ္ဂဟာပန၊ဥပနိက္ခိတ္တသာဒိယနမှုတို့ကိုမပြုအပ်ဆိုလိုသည်။ ဘုရားတည်ရန်တို့ ဘုရားပြင်ရန်တို့ထီးတော်တင်ရန်တို့ ဆွမ်းတော်ကြီးတင်ရန်တို့ အစရှိသော ပရိယာယ် မျိုးတို့သည်လည်း မအပ်သောပရိယာယ်မျိုးတို့ချည်းပင်တည်း။ ။ ဥဂ္ဂဟာစသော အချက်ငါးပါးတို့မှ လွတ်ကင်း၍ဖြစ်သော ပရိယာယ်မျိုးတို့ကိုမူကား အဋ္ဌကထာတို့၌ အပ်ကြောင်းကိုအမျိုးမျိုးပြဆိုလျက်ရှိလေပြီ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ ပဉ္စာနန်းအဋ္ဌကထာအစရှိသော အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသစီရင်သောအဋ္ဌကထာကျမ်းဂန်တို့၌။ လူတို့၏ဆယ်ပါးသီလသည် နိစ္စသီလအရာနှင့်ချည်း လာရှိ၏။ အရှင်မဟာဓမ္မပါလစီရင်သော ဇာတိဝုတ် အဋ္ဌကထာ သံယုတ်ဋီကာကျမ်းတို့၌မူကား။ငါးပါးသီလသည်နိစ္စသီလမည်၏။ ဆယ်ပါးသီလသည်နိယမသီလမည်၏ဟုလာရှိ၏။ ။နိစ္စသီလနှင့်နိယမသီလနှစ်ပါးတို့၏အထူးကိုမူကား။

www.dhammaransi.com

ယံဒေဟာသာဓနာပေက္ခံ၊
နိစ္စံကမ္မမယံယမော။
အာဂန္တုသာဓနံကမ္မ၊
မနိစ္စံနိယမောဘဝေ။ ။

ဟုအဘိဓာန်၌ဆို၏။

ယံကမ္မံ။အကြင်ဖြဟ္မစရိယမှုသည်။နိစ္စံ။အမြဲ။ဒေဟသာဓနာပေက္ခံ။ကိုယ်ခန္ဓာပြီးဆုံးခန်းတိုင်အောင်ငဲ့ခြင်းရှိ၏။အယံ။ဤဖြဟ္မစရိယမှုသည်။ယမော။ယမမည်၏။ယံကမ္မံ။သည်။အာဂန္တုသာဓနံ။တပဂ္ဂတလစသည့် အခိုက်အတန့်အားဖြင့်ပြီးစေခြင်းရှိ၏။အနိစ္စံ။အမြဲမဟုတ်။အယံ။သည်။နိယမော။အလိုရှိရာ ပက္ခ၊လ၊နှစ်အတိုအားဖြင့် တတ်အားသမျှ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍ ကျင့်အပ်သောနိယမမည်သည်။ဘဝေ။၏။ ။နိစ္စ၊အနိစ္စနှစ်မျိုး။ယမ၊နိယမနှစ်မျိုး။ ။နိစ္စနှင့်ယမတူ၏။အနိစ္စနှင့်နိယမတူ၏။ ။ဆယ်ပါးသီလကို နိယမသီလဟု ပြဆိုသော အရှင်ဓမ္မပါလ အလိုသော်၊ လူတို့ငါးပါးသီလသည်သာ နိစ္စသီလဖြစ်၏။ဆယ်ပါးသီလသည်ကားအနိစ္စသီလမျိုးသာဖြစ်၏။ ။ဖန်ရည်စွန်းသောအဝတ်ကိုဝတ်သည်ဖြစ်၍။သမဏဗြဟ္မဏအမှု၌တည်ပြီးသောသူကိုပဗ္ဗဇိတအရာ၌ထား၍။ အဝတ်ဖြူ အဝတ်ကြောင်ဝတ်သူ လူဂဟဋ္ဌသက်သက်တို့၏ ဆယ်ပါးကို ဆိုလိုသည့် အတွက်ကြောင့်ဆယ်ပါးသီလကိုအနိစ္စမျိုးနိယမမျိုးဟု ဘွင့်ဆိုတော်မူပေသည်။ ။ထိုသို့ဘွင့်ဆိုတော်မူသောအရှင်ဓမ္မပါလကျမ်းဂန်ရကိုထောက်၍။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယ အားဖြင့် ဆယ်ပါးသီလသည်လူသာမန်တို့၌နိစ္စအနိစ္စနှစ်ပါးရ၏ဟုပြဆိုခဲ့ပြီးသောစကားသည်အလွန်သင့်မြတ်လှလေသတည်း။ ဤ၌လည်းအနိစ္စနိယမမှာ အာဂန္တုသာဓနံကမ္မံအနိစ္စံ-ဟုဆိုသောကြောင့်နိ[illegible]မဖြစ်သောဆယ်ပါးမှာနိစ္စမရသင့်။ ဆယ်ပါးကို တခါတည်းပါဏုပေတံခံယူ၍မစောင့်သင့်ဟုမယူအပ်။ထိုသို့ယူခဲ့သော်။ ယမဖြစ်သောငါးပါး မှာလည်း။ ယံဒေဟသာဓနာ ပေက္ခံနိစ္စံ-ဟု ဆိုသော

www.dhammaransi.com

ကြောင့်ရက်လပိုင်းခြား၍ထိန်းလိုသော် မထိန်းရ ဟု ဆိုရလိမ့်မည်။ ။လောက၌ အာစာရကုလပုတ္တဖြစ်ကြပေကုန်သော ဂဟဋ္ဌဖြစ်သူလူတို့၏အရိုးအစဉ်ကို ပဓာနပြုသောအားဖြင့်ငါးပါးသည်နိစ္စနိယမ၊ဆယ်ပါးသည်အနိစ္စနိယမဟုပြဆိုပေသည်။ ။ ရှေး၌ပြဆိုခဲ့ပြီးသောအတိုင်းအနိစ္စဟုပြဆိုခဲ့ပြီးသောဥပေါသထသီလသည်နိစ္စလည်းပုံသေရအပ်သကဲ့သို့။ အာဂန္တုသာခနဖြစ်သောအနိစ္စနိယမသည်လည်း စွမ်းနိုင်သည်ရှိသော်။ နိစ္စနိယမလည်းပုံသေဖြစ်သင့်၏ဟုသိလေ။ ။

ဆယ်ပါးသီလကို စောင့်ထိန်းကြသူ လူဂဟဋ္ဌ ဝတ္ထုသက်သေအရပ်ရပ်လာရှိသည့်တွင်။ ရှင်အာနန္ဒာအလောင်းသုမနမင်းသားဝတ္ထု။ သီဟိုဠ်ကျွန်းအနုဋ္ဌာဒေဝီမိဖုရားဝတ္ထုတို့မှာ ဖန်ရည်စွန်းသောအဝတ်ကိုဝတ်မှုလာ၏။ ဥရုဝေဠကဿပညီနောင်အလောင်းဝတ္ထု စသည့်တို့၌။ ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်ကို ဝတ်သည်ဟူ၍မလာ။ လာသောအရာဝိသေသကိုထောက်၍၊ မလာသော အရာသာမညတို့၌လည်း။ နေယျတ္ထအားဖြင့် ဖန်ရည်စွန်းသောအဝတ်ကိုဝတ်ကြသည်ချည်းဟုသိရမည်။ ။တနည်း။ မလာသောအရာတို့၌ ပကတိလူဝတ်နှင့်ပင် ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယအားဖြင့်ခံယူ၍ရသောဆယ်ပါးကိုသိလေ။ ။လာသောအရာတို့၌လည်း။ ဒသသီလာနိသမာဒိယိတွာ။ ဟုဆိုပြန်၏။ ဖန်ရည်စွန်းသောအဝတ်ကိုဝတ်မှီလျှင်ပင်ခံယူဆောက်တည်မှု ပြီးစီးပြည့်ဖြစ်သော်လည်းခံယူသည့်အတွက် အကျိုးများစွာရှိလျှင် ဖြစ်ပြန်သောကြောင့်ခံယူကြသည်ဟုယူလေ။ ။အိုးထိန်းသည် ဃဋိကာရဝတ္ထု၌လည်း ဖန်ရည်ဆိုးသောအဝတ်ကိုဝတ်သည်ဟူ၍မလာ။အမိအိုအဘအိုတို့ကိုလုပ်ကျွေးမှု။ မြတ်စွာဘုရားကိုလုပ်ကျွေးမှုတို့အတွက်။ အိုးလုပ်၍ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဘွေမှု ဟူသော ဂိဟိကမ္မနှင့် မကင်းနိုင်သောကြောင့်။ ဖန်ရည်ဆိုးသောသင်္ကန်းအဝတ်မျိုးကိုမဝတ်လေသည်ဖြစ်ရာ၏။ ။ဆယ်ပါးသီလ မြဲကြောင်းကိုမှုကား။ ဤသို့လာ၏။

www.dhammaransi.com

ဃဋိကာရောမဟာရာဇ။ ကုမ္ဘကာရော ဧကဘတ္တိကောဗြဟ္မစာရီသီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော နိက္ခိတ္တမဏိသုဝဏ္ဏောအပေတဇာတရူပရဇတော။ ဃဋိကာရသုတ်ပါဠိတော်။

မဟာရာဇ။ကိကီမင်းကြီး။ဃဋိကာရော။ ဃဋိကာရအမည်ရှိသော။ ကုမ္ဘကာရော။ အိုးထိန်းသည်သည်။ ဧကဘတ္တိကော။ နံနက်အနပ်။တသပ်ထမင်းသာ စားခြင်းအလေ့ရှိ၏။ ဗြဟ္မစာရီ။ မေထုန်ဓမ္မ။အဗြဟ္မစရိယမှကြဉ်ရှောင်လေ့ရှိ၏။သီလဝါ။ သီလနှင့်ပြည့်စုံ၏။ကလျာဏဓမ္မော။ကောင်းသောအကျင့်ရှိ၏။နိက္ခိတ္တမဏိသုဝဏ္ဏော။ပယ်ပစ်အပ်ပြီးသောပတ္တမြားရွှေငွေရှိ၏။အပေတဇာတရူပရဇတော။ကင်းရှင်းသောရွှေငွေရတနာရှိ၏။ ။အနက်။ ။ဤပါဠိတော်၌ဧကဘတ္တိကောဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဝိကာလဘောဇနာဝေရမဏီသိက္ခာပုဒ်အမြဲတည်ကြောင်းကိုပြတော်မူသည်။ ဗြဟ္မစာရီဟူသောပါဌ်ဖြင့် အဗြဟ္မစရိယာဝေရမဏီ သိက္ခာပုဒ် အမြဲတည်ကြောင်းကို ပြတော်မူသည်။ သီလဝါဟူသောပါဌ်ဖြင့်နိစ္စသီလငါးပါးနှင့်တကွ ကာယသုစရိုက်သုံးပါး။ ဝစီသုစရိုက်လေးပါး။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလရှစ်ပါး အမြဲ တည်ကြောင်းကိုပြတော်မူသည်။ ကလျာဏဓမ္မောဟူသော ပါဌ်ဖြင့် မနောသုစရိုက် သုံးပါးနှင့်တကွ။ ဣန္ဒြိယသံဝရ ၆-ပါး။ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားလေးပါးစသော ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံကြောင်းကိုပြတော်မူသည်။နိက္ခိတ္တမဏိသုဝဏ္ဏောအပေတဇာတရူပ ရဇတော၊ဟူသောပါဌ်တို့ဖြင့်ဇာတရူပရဇတ သိက္ခာပုဒ်တော်အမြဲတည်ကြောင်းကိုပြတော်မူသည်။ ။အလုံးစုံသောပါဌ်တို့ဖြင့်နစ္စဂီတသိက္ခာပုဒ်။မာလာဂန္ဓသိက္ခာပုဒ်။ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာ သိက္ခာပုဒ်တို့လည်း အမြဲ တည်ကြောင်းကို ပြီးစီးစေတော်မူသည်။ဤသို့ပြီးစေတော်မူသဖြင့်လူတို့၏ ဂဟဋ္ဌဒသသီလဆိုသည်ကားသာမဏေတို့၏ဒသသီလနှင့် ထထပ်တည်းပင်ဖြစ်သည်ဟူသောအနက်သည်ပြီး၏။ထိုကြောင့်မဟာဋီကာ၌။

ဒသာတိသာမဏေရေဟိ ရက္ခိတဗ္ဗသီလမာဟာစသဒ္ဒေါ
ကာရောဒိန့်ဝိယ။ ။ဟုမိန့်ဆိုတော်မူပေသည်။

သာမဏေတို့၏ ဒသသီလ သရုပ်သည်ကား ဝိနည်းတော်၌
လည်းတိုက်ရိုက်လာ၏။သာမဏေပြုလုပ်ဘူးကြသူ။လူအပေါင်း
တို့အားလည်း သိကြရင်း ဖြစ်သည်နှင့် အလွန် ထင်ရှား၏။ ထို
ကြောင့်။ ဂဟဋ္ဌဒသသီလသရုပ်ကို အကျယ်ထုတ်ဘော်၍ မ
ပြဘဲအကျဉ်းမျှနှင့်။အကျယ်သရုပ်ကိုသိလွယ်ရန် သာမဏေတို့
၏ဒသသီလနှင့်ကပ်၍မဟာဋီကာရှင်ပြတော်မူပေသည်။ ။အ
ချို့သောဆရာတို့ကား။ဤမဟာဋီကာရှင်ဘွင့်ပြသောဒသသီလ
ကိုပယ်၍သတိဝါဥသာဘောဒသ၌သုစရိုက်ဆယ်ပါးကိုဂဟဋ္ဌ
နိစ္စဒသသီလဆိုသည်ဟုယူကြကုန်၏။ မိမိသို့ ဆည်းကပ်သူထ
ပည့်တကာတို့ကိုလည်းပါဏာတိပါတာဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ။သ။အဒိန္နာဒါနာဝေရမဏီ။လ။ဗျာပါဒါဝေရမဏီ။
လ။မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံသမာဒိယာမိ။ ဟုခံယူ
ဆောက်တည်စေကြကုန်၏။ ။သုစရိုက်ဆယ်ပါးတွင်နောက်
ဖြစ်သော မနောသုစရိုက်သုံးပါးသည် သီလ ကုသိုလ်မျိုးပင်မ
ဟုတ်။ဝေရမဏီတရားမျိုးပင်မဟုတ်။ဝိရတိသီလတရားမျိုးပင်
မဟုတ်။အနဘိဇ္ဈာဆိုသည်ကား။အလောဘတရားတည်း။အဗျာ
ပါဒဆိုသည်ကားအဒေါသတရားတည်း။သမ္မာဒိဋ္ဌိဆိုသည်ကား
အမောဟတရားတည်း။ မိမိအဖွဲ့ဘက်သမ္ပယုတ်နှင့်၌ ပွါးများစေတတ်
သောမနောသံဝရ တရားမျိုးသာ ဖြစ်သည်။ ဝေရမဏီ ဆို၍
ဆောက်တည်ရသော ကာယသံဝရဝါစာ သံဝရတရားမျိုးမ
ဟုတ်။ ။ဆောက်တည်ခဲ့သော်အပြစ်ရှိသလောဟုဆိုမူ။ ။အ
ကုသိုလ်အပြစ်ကားမရှိ။ကုသိုလ်ရသောအမှုပင်ဖြစ်၏။သို့သော်
လည်း။သာသနာ၌အစဉ်ထာဝရလာခဲ့သော ဂဟဋ္ဌ ဒသသီလ
တိမ်မြုပ်ရန်ရှိသောအပြစ်။ ဝေရမဏီသီလမျိုးမဟုတ်သော မ
နောသုစရိုက်သုံးပါးကို၊သီလဆို၍ ဝေရမဏီသဒ္ဒါနှင့် ခံယူကြ
သည့်အတွက်။ဓမ္မတန္တိ၊ဓမ္မပဝေဏီတို့၌မကျွမ်းကျင်ရာလေဟု

ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့ပြောဆိုရန်အပြစ်ရှိသတည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ ဤသတိဝါဒသာပဟေဒသန္တိယဋီကာရသုတ် ပါဠိတော်အရနှင့် ဘွင့်ပြတော်မူသောမဟာဋီကာအတိုင်းသာအမှန်ဟူ၍မှတ်။ ။ သာမဏေတို့စောင့်ထိန်းရသောဒသသီလကို မဟာဋီကာဘွင့် ဆိုတိုင်းယူခဲ့သော်။ဆယ်ပါးသီလကိုစောင့်ထိန်းကြသူဟူသမျှ တို့သည်။ ယဋီကာရကဲ့သို့ ချည်းကျင့်ကြမှ နေရာကျမည်ဟု မ ရောက်လေသဟူမူ။ သဘာဝနိစ္စ၊ အနိစ္စ။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယနိစ္စ-အ နိစ္စ။ဂဟဋ္ဌသာမန်။ဂဟဋ္ဌဝိသေသတို့နှင့်ဝေဘန်၍ဖြေဆိုလေ၊ ။ ယဋီကာရကိုထုတ်ပြတော်မူသည်မှာ။ ရှေ့၌ ပြဆိုခဲ့ပြီးသောအ တိုင်းပါဠိတော်ကြီးတိုက်ရိုက်နှင့်။ဂဟဋ္ဌသီလ ထင်ရှားလှ၍ ပြ တော်မူပေသည်။ ။ယဋီကာရဆိုသည်မှာ အနာဂါမ်အရိယာ ကြီးဖြစ်ပေ၍ ဆယ်ပါးသီလတွင်မက။ မိမိကိုယ်တိုင် ရောင်း ခြင်းဝယ်ခြင်းစပါးစိမ်းကိုခံယူခြင်းအစရှိသောရှောင်ရင်းသော ယာ ရာဝါသကိစ္စအမှုမျိုးတို့ကို အလုံးစုံ အကုန်ပယ်သောသူ ဖြစ် သည်။ ။ယင်းယဋီကာရနှင့် အလုံးခုံတူနိုင်မှ ဆယ်ပါးသီလ ကိုစောင့်ထိန်းရမည်ဟု ပြဆိုလိုရင်းမဟုတ်။ ။ထို့ကြောင့်။ ယင်းမဟာဋီကာရှင်သည်ပင်လျှင် မိမိစီရင်သော ဇာတိပုတ်အဋ္ဌ ကထာသံယုတ်ဋီကာတို့၌ဆယ်ပါးသီလကို အနိစ္စသီလ-နိယမ သီလဟုဘွင့်ပြတော်မူပေသတည်း။

ဒသသီလကိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌ နိစ္စသီလဟု ပြဆိုသည် ကားသီလမခံဘဲနှင့်ပင်မစောင့်ချင်သော်လည်းမနေရ။မစောင့်ခဲ့ လျှင်အသွင်အပြင်နှင့်မတန်။ကျင့်ကြံဘိသည်ဟု ကဲ့ရဲ့မှုညစ်နွမ်း မှုအပြစ်ဒဏ်။ကြေ့ခံရသော သဘာဝနိစ္စကိုရည်၍ ပြဆိုလေ သည်။ ဖန်ရည်စွန်းသောအဝတ်ကိုဝတ်သော သမဏဗြာဟ္မဏ ပဗ္ဗဇိတကိုဏ်းဝင် သူတော်စင်ဂဟဋ္ဌတို့၏။ ဒသသီလမျိုး ပေ တည်း။ ။ဇာတိပုတ်အဋ္ဌကထာ။သံယုတ်ဋီကာတို့၌အနိစ္စသီလ နိယမသီလဟုပြဆိုသည်မှာ သီလမခံဘဲ။ဖြဟ္မစရိယမှု။ ဝိကာ လဘောဇန။နစ္စဂီတစသောအမှုတို့ကိုပြုကျင့်ခံစားသော်လည်း

www.dhammaransi.com

အသွင်အပြင်နှင့်မတန်ဟုကဲ့ရဲ့ရန်အပြစ်မရှိသောပကတိလူတို့၏ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယအနိစ္စကို ပြဆိုရင်းဖြစ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာမှာလည်း၊ ဤပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယ အနိစ္စကိုပယ်သည်မဟုတ်ခွင့်ပြုရာပင်ကျ၏။ထို့ကြောင့်ကျမ်းဂန်ချင်းချင်း ဆန့်ကျင်ခြင်းမရှိကြ။လောက၌လည်း ဒသသီလကို စောင့်ထိန်းကြရန် အခွင့်အလမ်းအမျိုးမျိုးရှိသည်ကိုသိကြရ၏။ထိုကြောင့်နိစ္စဆိုသည့်အလိုအစောင့်အထိန်းခက်သည်ဟုအကြံပြုကာ။ မဟာဋီကာကြီးကို မပယ်သင့်ပေ။

သီလမယဉ္စ နိစ္စသီလဉ္စ ပေါသထ နိယမာဒိဝသေန ပဉ္စအဋ္ဌဒသဓာသီလာနိ သမာဒိယန္တဿ၊ ။ဇာတိဝုတ်အဋ္ဌကထာ။

နိစ္စဝသေနပဉ္စဟိ။ နိယမဝသေနဒသဟိပိသဒ္ဒေန၊ ပကတိယေဟိ။ဥပေါသထသီလဝသေနအဋ္ဌဟိပိဒဿသဿတိ။ ။သက္ကသံယုတ်ဋီကာ။

လူတို့၌ငါးပါးသည်နိစ္စ။ ဆယ်ပါးသည် နိယမ ဟု ဆိုအပ်သောကျမ်းရ။နိယမဟူသည်အနိစ္စတည်း။

အာဂန္တုကသာဓန်ကမ္မ၊ အနိစ္စံနိယမောဘဝေ။ ။အဘိဓာန်။

အနိစ္စဆိုသော်လည်းဥပေါသထသီလကဲ့သို့တနေ့တရက်မျှအနိစ္စမျိုးမဟုတ်။တပက္ခ၊တလ၊တနှစ်၊ စသည်ရက်ရှည် စောင့်ထိန်းသောအနိစ္စမျိုးပေတည်း။ ။ဥပေါသထသီလနှင့်ကွဲစေခြင်းငှါသာဤသို့ဆိုမှုဖြစ်သည်။ဆယ်ပါးသီလကိုတနေ့တရက်မျှစောင့်ထိန်း၍မရဟုမဆိုသာ။ ရွှေငွေအနာမာသကို ဥဂ္ဂဟာစသောအကပ္ပိယမှုငါးချက်တို့ဖြင့်ထိုနေ့ထိုရက်တွင်ဆက်ဆံခြင်းမရှိလျှင်ပြီးတော့သည်။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ပါဠိ၌ဒသအရမှာသုစရိုက်ဆယ်ပါးကိုယူခဲ့လျှင်။ သုစရိုက်ဆယ်ပါးမည်သည်။ ငါးပါးသီလနှင့်ထပ်တူသဘာဝနိစ္စမျိုးကြေနိစင်စစ်ဖြစ်လေသောကြောင့်။ ဒသသီလသည် အနိစ္စနိယမ ဟု ဘွင့်ကြသော ကျမ်းဂန်ရနှင့်

www.dhammaransi.com

လည်းဆန့်ကျင်၏။ ။အမည်သညာမထင်ရှားသော အညတြ ဆရာစိရင်သည့်ခုဒ္ဒကပါဠကထာ၌ကား။ ။ဒ္ဒသမံသာမဏေ ရာနမေဝဝိသေသဘူတံ။ ။ဟုဆို၏။ ။ဒ္ဒသမံ၊ဓာတရူပဒ္ဒသ မသိက္ခာပုဒ်သည်၊သာမဏေရာနမေဝ။သာမဏေတို့၏သာလျှင်။ ဝိသေသဘူတံ။ဝိသေသဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ။ဓာဘရူပ သိက္ခာပုဒ် သည်။ဂဟဋ္ဌဖြစ်သူလူတို့နှင့်မဆိုင်။သာမဏေတို့နှင့်သာ ဆိုင်၏ ဟုလိုသည်။ ။လူတို့မည်သည်ယင်းသိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်နိုင်ခဲ သောကြောင့်ဆိုသည်ဟုထိုစကားကိုဥပါသကာလင်္ကာရကျမ်း ၌ဖြေပေ၏။ ။ဝိနည်းဋီကာဆရာကြီးတို့ကားထိုစကားကိုပယ် ကြကုန်၍။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာမဟာဋီကာကြီးတို့ကိုအတည်ပြု ကြလေကုန်၏။ ။ယာဋီကာရဒ္ဒိုးထိန်းသည်။ဂဟဋ္ဌဖြစ်သူလူ၏ ကျင့်စဉ်၌နိက္ခိတ္တမဏိသုဝဏ္ဏော။ အပေတဓာတရူပ ရဇတော ဟု။ဓာတရူသိက္ခာပုဒ်ကိုပါဠိတော်ကြီးမှာတိုက်ရိုက်လာသော ကြောင့်မဟာဋီကာကြီးဘွင့်တိုင်းကိုသာယုံကြည်အပ်၏။

(လယ်တီဆရာငါသည်ရေးသားစီရင်အပ်သော၊

သီလဝိနိစ္ဆယကျမ်းပြီး၏)၊

www.dhammaransi.com

ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်အဆုံးအဖြတ်။

နမော တဿဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ။အကြောင်းမရှိဘဲ။နေလွဲကွမ်းစားဆေးဝါး ဆေးသောက်ခြင်းအတွက်။ဝိကာလ ဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ပျက်-မပျက် ကိုပြဆိုခြင်း။

အဋ္ဌင်္ဂဥပုသ်ကိုဆောက်တည်ပြီးသောသူသည် နေလွဲသောအခါ။အနာရောဂါဟူသောဝေလည်းအကြောင်းမရှိပါဘဲလျက် ကွမ်းစားမှု ဆေးသောက်မှုများကိုပြုခဲ့သည်ရှိသော်။ ဆောက်တည်၍ထားသော ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်သည် ပျက်မည် မပျက်မည်။ ညှိုးမည် မညှိုးမည် များကို ခွဲခြားနားလည်ရွာ သိလိုပါကြောင်းနှင့် ၁၂၆၀-ပြည့်။ တော်သလင်းလဆန်း ၅စ်ရက်နေ့တွင်ဥပုသ်သည်တို့က လျှောက်ထားကြသည်ကိုဖြေဆိုချက်။

(၁) ပျက်မည်မပျက်မည်ဟူသောစကား၌။ ။ရဟန်းတို့သည် ကျင့်အပ်သော ၂၂၀-သော ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်တို့မှာ အင်္ဂါအသီးသီးရှိကြပေသည်။ထိုကြောင့် ၂၂၀-သောသိက္ခာပုဒ်ရတွင် တခုခုကိုလွန်ကျူးရိပ်ရှိခဲ့၍ ပျက်သည် မပျက်သည်ကို ဆုံးဖြတ်လိုလျှင်။သူ့သိက္ခာပုဒ်တွင် အဋ္ဌကထာအရှင်တို့ပြဆို၍ ထားသောအင်္ဂါကိုပမာနပြု၍ဆုံးဖြတ်ကြရသည်။ ။အင်္ဂါငါးပါးထုံးမိတ်၍ထားသော သိက္ခာပုဒ်ဖြစ်ခဲ့လျှင် အင်္ဂါငါးပါးညီညွတ်မှအပျက်ဆိုရသည်။အင်္ဂါငါးပါးတွင် တပါးပါးချို့ခဲ့လျှင်

www.dhammaransi.com

ပျက်သည်ဟူ၍မဆိုရ။ ။ဤနှင့်ထပ်တူ လူတို့သည်ကျင့်အပ်သောငါးပါး၊ ရှစ်ပါး၊ ဆယ်ပါးသော သုတ္တန် သိက္ခာပုဒ်ရှိမှာလည်း အင်္ဂါအသီးအသီး ရှိကြပေသည်။ ။ထိုကြောင့် ထိုသုတ္တန်သိက္ခာပုဒ်ရှိတွင် တခုခုကို လွန်ကျူးခြင်းမြောက်သည်မမြောက်သည်။ သိက္ခာပုဒ်ပျက်သည်မပျက်သည်ကို ဆုံးဖြတ်လိုလျှင်ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်တွင်အဋ္ဌကထာအရှင်တို့ပြဆို၍ထားသောအင်္ဂါကိုပခာနပြု၍ဆုံးဖြတ်ရပေမည်။ ။လူတို့နှင့်စပ်ဆိုင်သောဆယ်ပါးသောသိက္ခာပုဒ်တို့၏အင်္ဂါကို ပရမတ္ထဇောတိကမည်သော ခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာတွင် အစဉ်အတိုင်း ပြဆိုပေသည်ကား။ပါဏာတိပါတမှာအင်္ဂါငါးပါး။ အဒိန္နာဒါန်မှာအင်္ဂါငါးပါး။အဗြဟ္မစရိယမှာအင်္ဂါလေးပါး။ မုသာဝါဒမှာအင်္ဂါလေးပါး။ သုရာပါနမှာအင်္ဂါလေးပါး။ ဝိကာလဘောဇနအစရှိသောနောက်သိက္ခာပုဒ်ငါးပါးတို့မှာလည်းအင်္ဂါလေးပါးလေးပါးစီပြဆို၍ထားပေသည်။ ။ထိုသို့ရဟန်းတို့၏ဆိုင်ရာ ၂၂၀-သောဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်။လူတို့၏ဆိုင်ရာငါးပါး ရှစ်ပါး ဆယ်ပါးသောသုတ္တန်သိက္ခာပုဒ်တို့၌အင်္ဂါကိုအသီးအသီးထားရသည်မှာလည်းတခြားတပါးသောအခွင့်နှင့် ထားရသည်မဟုတ်။ ပျက်သည်မပျက်သည်ကို အတပ်အမှန်သိရန်တို့ အခွင့် ထားရသည်။ ထိုကြောင့်ပျက်မပျက်အရာ၌ အဋ္ဌကထာအရှင်တို့အစဉ်အဆက်။အချက်မှုသောဥပဒေမှအတည်ပြု၍လာခဲ့သောအင်္ဂါအချုပ်ကိုလက်လွှတ်၍။ဟုတ်စလိလိ။ယုတ္တိပြင်ပ၊ အဆသဘောများနှင့်။ပြောဆိုဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါအရာမဟုတ်ပေ။ ။ထိုသို့ပျက်မပျက်ကိုဆုံးဖြတ်ရန် အချုပ်အချာ အင်္ဂါအသီးအသီးနှင့် လာရှိသောသိက္ခာပုဒ်အပေါင်းတို့တွင် ယခုသိလိုကြသော ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၏အချုပ်အင်္ဂါကိုရင်းအဋ္ဌကထာ၌။

ဝိကာလဘောဇနဿ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ ဝိကာလော။ ယာဝကာလိကံ။အဇ္ဈောဟရဏံ။အနုမ္မတ္တကတာတိ။ ။ ဟူ၍လာပေသည်။

(၁၀)

www.dhammaransi.com

ဝိကာလေ။ နေလွဲသည်လည်းဖြစ်စေ။ ယာဝကာလိကံ။ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ် အဝင်အပါယာဝကာလိကဝတ္ထုမျိုးလည်းဖြစ်စေ။အဇ္ဈောဟရဏံ။ လည်ချောင်းတွင်းသို့ မျိုမိသည်လည်းဖြစ်စေ။ အနုမ္ဗဉ္ဇကတာ။ အရူးအသွပ် မဟုတ်သည်လည်းဖြစ်စေ။ ဣတိ။ဤသည်တို့ကား။ဝိကာလဘောဇနသ။ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၏။စတ္တာရိအင်္ဂါနိ။အင်္ဂါလေးပါးတို့တည်း။ ။ဤအဋ္ဌကထာ အင်္ဂါအချုပ်၌ ယာဝကာလိကဟူသောပါဌ်ဖြင့် ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်အဝင်အပါ ယာဝကာလိကဝတ္ထုမျိုးကို နေလွဲသောအခါမျိုမှသာလျှင် ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ပျက်ထိုက်ကြောင်း။ အဖျော်ရှစ်ပါးစသော ယာမကာလိက အရည်မျိုး။ သော့ပတ်ဆီဦးသကြားသကာစသောသတ္တာဟကာလိကဝတ္ထုမျိုး။ ဇီးဖြူ၊ ရှိရှား၊ ဖန်းခါး၊ ဆေးကွမ်းစသောယာဝဇီဝိကဝတ္ထုမျိုးကိုမျိုသော်လည်း ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်မပျက်ထိုက်ကြောင်းကိုခြားနား၍ပြတော်မူပေသည်။ ။ထိုမှတပါးလည်း ကင်္ခါဝိတရဏီအဋ္ဌကထာ၌။

ဝိကာလတာ။ယာဝကာလိကတာ။အဇ္ဈောဟရဏန္တိ
ဣမာနေတ္ထတိဏိအင်္ဂါနိ။ ဟူ၍လာသည်။

ဝိကာလတာ။ နေလွဲသည်လည်း ဖြစ်စေ။ ယာဝကာလိကတာ။ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ် အဝင်အပါ ယာဝကာလိက ဝတ္ထုမျိုးလည်းဖြစ်စေ။ အဇ္ဈောဟရဏံ။ မျိုသည်လည်းဖြစ်စေ။ ဣတိဣမာနိ။ဤသည်တို့ကား။ ဧတ္ထ။ ဤဝိကာလဘောဇန သိက္ခာပုဒ်၌။ တိဏိအင်္ဂါနိ။တို့တည်း။ ။ဤအဋ္ဌကထာပါဌ်၌လည်း။ယာဝကာလိကတာ။ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ယာဝကာလိကဝတ္ထုမျိုးသည်သာသိက္ခာပုဒ်ပျက်ရာအင်္ဂါဖြစ်ထိုက်ကြောင်း။ ယာမသတ္တာဟယာဝဇီဝိကဝတ္ထုမျိုးတို့သည်ကား သိက္ခာပုဒ်ပျက်ရာ အင်္ဂါမဟုတ်ကြောင်းကို ပြတော်မူပေသည်။ ။ထို့မှတပါးလည်း။ မနောရထပူရဏီအမည်ရှိသောဋီကာအင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာ၌။ ။

www.dhammaransi.com

အတိက္ကန္တေ မဇ္ဈန္ဟိကေ ယာဝကာလိကဿ အဇ္ဈော
ဟရဏံ ဝိကာလဘောဇနံ နာမ။ ။ဟူ၍လာပေသည်။

မဇ္ဈန္ဟိကေ။မွန်းတည့်သောအခါသည်။အတိက္ကန္တေ။လွန်ပြီး
သည်ရှိသော်။ ယာဝကာလိကဿ။ကို။ အဇ္ဈောဟရဏံ။မျိုခြင်း
သည်။ဝိကာလဘောဇနံ နာမ။မည်၏။ ။ဤအဋ္ဌကထာ၌လည်း
ယာဝကာလိကဿ။ ဟူသောပါဠ်ဖြင့် သိက္ခာပုဒ် ပျက်ထိုက်
သောအင်္ဂါ၌ယာဝကာလိကဝတ္ထုမျိုးသည်သာအပါအဝင်ဖြစ်
ကြောင်း။ ယာမသတ္တာဟ ယာဝဇီဝကဝတ္ထုမျိုးတို့အပါအဝင်
အင်္ဂါမထိုက်ကြောင်းကို ပြတော်မူပေသည်။ ။ထိုမှတပါး
လည်း။၎င်းအဋ္ဌကထာ၌ပင်လျှင်။

ဘုဉ္ဇိတုကာမတာယ ဂဟိတံ ယာဝကာလိကံ ဘောဇနန္တိ ဝုစ္စ
တိ။ ။ဟူ၍လာပေသည်။

ဘုဉ္ဇိတုကာမတာယ။မျိုအပ်သောအနက်ကြောင့်။ဂဟိတံ။သော။ယာ
ဝကာလိကံ။ ယာဝကာလိကဝတ္ထုမျိုးကို။ ဘောဇနန္တိ။ ဟူ၍။
ဝုစ္စတိ။၏။ ။ဤအဋ္ဌကထာပါဠ်ဖြင့်လည်း။ယာဝကာလိက။
ဝတ္ထုမျိုးသည်သာ သိက္ခာပုဒ်ပျက်ချာအင်္ဂါ ဖြစ်ထိုက်ကြောင်း။
ကြွင်းသောကာလိကသုံးမျိုးသည် သိက္ခာပုဒ်ပျက်ချာအင်္ဂါမဖြစ်
ထိုက်ကြောင်းကိုခွဲခြားနား၍ပြတော်မူပေသည်။ ။ထိုမှတပါး
လည်း။၎င်းအဋ္ဌကထာ၌ပင်လျှင်။

ဝိကာလေ ယာဝကာလိကဿ ဘောဇနံ အဇ္ဈောဟရ
ဏံ ဝိကာလဘောဇနံ။ ။ဟူ၍လာသည်။

ဝိကာလေ။နေလွဲသောအခါ၌။ ယာဝကာလိကဿ။ ယာဝ
ကာလိကဝတ္ထုမျိုးကို။အဇ္ဈောဟရဏံ။သည်။ဝိကာလဘောဇနံ။
မည်၏။ ။ဤအဋ္ဌကထာပါဠ် ဖြင့်လည်း ဝိကာလဘောဇန
သိက္ခာပုဒ်ပျက်ရာ၌ နောက်ကာလိက သုံးမျိုးသည် အဝင်အပါ
အင်္ဂါမဟုတ်ကြောင်းကိုပြတော်မူပေသည်။ ။အင်္ဂုတ္တိုရ်ဋီကာ
ကြီး၌အထူးဘွင့်ဆိုချက်မရှိပေ။ ။ထိုမှတပါးလည်း။သာရတ္ထ
ဒီပနီဋီကာမဟာဝါအဘွင့်၌။

ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဋ္ဌေန ဘောဇနံ။ ယာဝဂုဘတ္တာဒိကံ သဗ္ဗံ။ ယာဝ ကာလိကဝတ္ထု။ ဝိကာလေ ဘောဇနံ ဝိကာလဘောဇနံ။

ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဋ္ဌေန။ မျိုအပ်သောအနက်ကြောင့်။ ဘောဇနံ။ မည်၏။ ယာဂုဘတ္တာဒိကံ။ ယာဂုထမင်းစသော။ သဗ္ဗံ။ သော။ ယာဝကာလိကဝတ္ထု။ ယာဝကာလိကဝတ္ထုမျိုးပေတည်း။ ဝိကာလေ။ နေလွဲသောအခါ၌။ ဘောဇနံ။ ယာဂုထမင်းစသောအလုံးစုံသောယာဝကာလိကဝတ္ထုမျိုးကိုမျိုခြင်းသည်။ ဝိကာလဘောဇနံ။ ဝိကာလဘောဇနမည်၏။ ။ဤဋီကာပါဠ်ဖြင့်လည်း ယာဝကာလိကဝတ္ထုသည်သာ။ သိက္ခာပုဒ်ပျက်ရာအင်္ဂါဖြစ်ကြောင်း။ ကြွင်းသောကာလိကသုံးမျိုးသည်သိက္ခာပုဒ်ပျက်ရာအင်္ဂါအချုပ်တွင်အဝင်အပါမဟုတ်ကြောင်းကိုဋီကာအရှင်ပြတော်မူပေသည်။ ။ထိုမှတပါးလည်း။ ဂဏ်ဋီကာ၌ပင်။

ဝိကာလေ ယာဝကာလိက ဝတ္ထုဿ အဇ္ဈောဟရဏာတိအတ္ထော။ ။ဟူ၍ဘွင့်ပြတော်မူပေသည်။

ဝိကာလေ။ ၌။ ယာဝကာလိကဝတ္ထုဿ။ ကို။ အဇ္ဈောဟရဏာ။ မှ။ ဣတိ။ လျှင်။ အတ္ထော။ တည်း။ ဋီကာပါဠ်ဖြင့်လည်း။ ယာဝကာလိက ဝတ္ထုမျိုးသည်သာ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်အရာဖြစ်ကြောင်း။ ကြွင်းသောကာလိကသုံးမျိုးသည်။ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်အရာမဟုတ်ကြောင်းကို ပြတော်မူပေသည်။ ထိုမှတပါးလည်း။ ဂဏ်ဋီကာ၌ပင်လျှင်။ ။ဝိကာလေဘောဇနံ-ကို။

အဇ္ဈောဟရဏံဝိကာလဘောဇနံ။ ကဿပန အဇ္ဈောဟရဏန္တိ။ ယာမကာလိကာဒီနံ အနုညာတတ္တာ ဝိကာလဘောဇနဿသဒ္ဒဿ ယာဝကာလိကအဇ္ဈောဟရဏေ နိရုဠှတ္တာ ယာဝကာလိကဿာတိဝိညာယတိ။ ။ဟူ၍လာပေသည်။

ဝိကာလေ။ ၌။ ဘောဇနံ။ ကို။ အဇ္ဈောဟရဏံ။ မျိုခြင်းသည်။ ဝိကာလဘောဇနံ။ မည်၏။ ကဿပန။ အဘယ်ကာလိကဝတ္ထုကို။ အဇ္ဈောဟရဏံ။ မျိုခြင်းပေနည်း။ ဉာတိ။ ဤကားအမေးပုစ္ဆာ

www.dhammaransi.com

တည်း။ယာမကာလိကာဒိနံ။ယာမကာလိကအစရှိသော နေ့ံကာ
လိကသုံးမျိုးတို့ကို။အနုညာတတ္တာ။ နေလွဲသောအခါစားသော
ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူပေသောကြောင့်။ ဝိကာလဘောဇနသာ
သဒ္ဒသ။ ဝိကာလဘောဇနသဒ္ဒါ၏။ ယာဝကာလိကအဇ္ဈောဟ
ရဏေ။ယာဝကာလိကဝတ္ထုကိုမျိုခြင်းအနက်၌။ နိရုဠ္ဟတ္တာ။ထင်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယာဝကာလိကဿ။ ယာဝ ကာလိက
ဝတ္ထုကို။အဇ္ဈောဟရဏံ။မျိုခြင်းပေတည်း။ ဇာတိဧ်သို့။ဝိညာယ
တိ။သိအပ်၏။ ။အမေးအဖြေအကြောင်းယုတ္တိနှင့်တကွ။အသေ
အချာ လာသော ဧ်ဋီကာပါဌ်ဖြင့်လည်း။ ဝိကာလ ဘောဇန
သိက္ခာပုဒ်ပျက်ရာ ယာမကာလိကစသော နောက်ကာလိကသုံး
မျိုးတို့ မဆိုင်ကြောင်းကို သိသာလှပေသည်။ ။ထိုမှတပါး
လည်း။ငင်းဋီကာ၌ပင်လျှင်။

အတ္ထတောပန ကာယဒွါရပဝတ္တာ ဝိကာလေယာဝ
ကာလိက အဇ္ဈောဟရဏ စေတနာ ဝိကာလဘောဇ
နန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။ဟူ၍လာသည်။

အတ္ထတောပန။ လိုရင်းအနက်အားဖြင့်ကား။ ကာယဒွါရပ
ဝတ္တာ။ ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော။ ဝိကာလေ။၌။ ယာဝကာလိက
အဇ္ဈောဟရဏစေတနာ။ ယာဝကာလိက ဝတ္ထုမျိုးကိုမျိုသော
စေတနာသည်။ဝိကာလဘောဇနံ။ ဝိကာလဘောဇနမည်၏။ ဣ
တိ။ဧ်သို့။ဝေဒိတဗ္ဗာ။သိအပ်၏။ ။ဧ်ငှိကာပါဌ်ဖြင့်သည်းယာ
ဝကာလိကဝတ္ထုမျိုးသည်သာသိက္ခာပုဒ်ပျက်ရာအင်္ဂါအစစ်ဖြစ်
ကြောင်းကို သိအပ်သှပေသည်။ ။ထိုမှတပါးလည်း။ ဝိမတိဝိ
နောဒနီအမည်ရှိသောဋီကာ မဟာဝါခန္ဓကအဘွင့်၌။

ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဋ္ဌေနဘောဇနန္တိ ဣဒံသဗ္ဗံ ယာဝကာလိကံ
ဝုတ္တံ။ ဝိကာလေဘောဇနဇ္ဈောဟရဏံ ဝိကာလဘော
ဇနံ။ ။ဟူ၍ဆိုပေသည်။

ဘောဇနန္တိ၊ဣဒံ။ဘောဇနံဟူသောဧ်စကားကို။ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဋ္ဌေ
န။မျိုအပ်သောအနက်ကြောင့်။သဗ္ဗံ။သော။ယာဝကာလိကံ။ယာ

www.dhammaransi.com

ဝကာလိကဝတ္ထုမျိုးကို။ဝုစ္စတိ။ ၏။ဝိကာလေ။၌။ ဘောဇနဖြော ဟာရဏံ။ ယာဝကာလိကဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော ဘောဇဉ်ကိုမျို ခြင်းသည်။ဝိကာလဘောဇနံ။မည်၏။ ။ဤဋီကာပါဌ်ဖြင့်လည်း။ ယာဝကာလိကသည်သာ သိက္ခာပုဒ်ပျက်ရာ အင်္ဂါဖြစ်ကြောင်း ထင်လင်းပေသည်။ ။ထိုမှတပါးလည်း။ဂုဏ်းဋီကာ၌ပင်လျှင်။

ဝိကာလေယာဝကာလိကဿဘောဇနံအဇ္ဈောဟာရ ဏံ ဝိကာလဘောဇနံ။ ။ဟူ၍ဆိုပေသည်။

ဝါ။တနည်းကား။ ဝိကာလေ။၌။ ယာဝကာလိကဿ။ ကို။ ဘောဇနံအဇ္ဈောဟာရဏံ။မျိုခြင်းသည်။ဝိကာလဘောဇနံ။၏။ ။ ၂-နည်းစီ-၂-နည်းစီဘွင့်ကြပေသည်မှာဘောဇနသဒ္ဒါကိုဘော ဇနဝတ္ထုဟောတချက်ယူကြသည်။မျိုခြင်းကြိယာဟောတချက် ယူကြသည်။ ။လူတို့မည်သည်ကျမ်းဂန်စကားမျိုးကိုမကျွမ်း ကျင်ကြကုန်။ ထိုကြောင့် တကျမ်းတည်း၌ပင် ယာဝကာလိက သဒ္ဒါနှင့်လာလာသမျှပါကျတို့ကို အတိုအတိုလိုရင်းလိုရင်းတွင် ကွက်၍ အနက်အဓိပ္ပါယ် ဘော်လိုက်သည်။ ။ထုတ်ပြခဲ့ပြီး သောအဋ္ဌကထာဋီကာကြီးတို့မှတပါး။တခြားသော အဋ္ဌကထာ ကြီးဋီကာကြီးတို့၌မူကား။ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၏အနက် ဘိုသာမည့်သာဘွင့်ကြကုန်၏။ ။ဤမျှသောစကားရပ်တို့ဖြင့် အဋ္ဌဂ်ဥပုသ်သည်သည်။ရောဂါဟူသော ဂေလညအကြောင်းမ ရှိပါဘဲလျက်။နေလွဲပြီးနောက် ဆေးသောက်ကွမ်းစားမှုကိုပြုခဲ့ သည်ရှိသော်။ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ် ပျက်မည်မပျက်မည် ဟူသောအမေးပုစ္ဆာ၌။ဆေးကွမ်းဟူသော ယာဝဇီဝကဝတ္ထု သည်။သိက္ခာပုဒ်ပျက်ရန်အင်္ဂါတွင် အပါအဝင်မဟုတ်ကြောင်း ကိုဖြေဆိုလိုက်သည်။ ။တရပ်။

အချို့သောဝိနိစ္ဆယစာဟောင်းများ၌ကား။အကြောင်းမရှိဘဲ လျက်နေလွဲသောအခါ။နောက်ကာလိကသုံးပါးကိုစားသောက် ခဲ့သည်ရှိသော်။ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ပျက်ကြောင်းကို အ ဆိုပါရှိကြသည်။ ဝိနိစ္ဆယစာဟောင်းတို့၌ ပါရှိသည့်အတိုင်း။

www.dhammaransi.com

ယခုကာလ၌ အချို့သောဆရာတို့အယူရှိကြသည်။ ။ယူကြပုံကား။ ဤဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်အရာ၌။ ရဟန်းနှင့်လူအဆုံးအဖြတ်ထူးခြားကွဲလွဲခြင်းမရှိသင့်။ ရဟန်းမှာ အာပတ်သင့်လျှင် လူမှာသိက္ခာပုဒ်အပျက်ဆိုရမည်။ ။ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၏ဝိဘင်းပါဠိတော်အနာပတ္တိဝါရ၌။

ယာမကာလိကံ သတ္တာဟ ကာလိကံ ယာဝဇီဝိကံ
အာဟာရတ္ထာယ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။
အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ အာပတ္တိဒုက္ကဋဿ။ ။
ဟူ၍ဟောတော်မူသည်။

၎င်းပါဠိတော်အနာပတ္တိဝါရမှာလည်း။

အနာပတ္တိယာမကာလိကံ သတ္တာဟကာလိကံ ယာဝဇီဝိကံ သတိပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ ။ဟူ၍ဟောတော်မူပေသည်။

အထက်ပါဠိတော်၌အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ရဟန်းတို့အား။နေလွဲသောအခါနောက်ကာလိကသုံးပါးကိုအာဟာရအကျိုး၌အကင်ခံခဲ့လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ မျိုခဲ့လျှင် မျိုတိုင်းမျို တိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏ ဆိုလိုသည်။ ။နောက်ပါဠိတော်၏ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။အဖျော်ရည်မျိုးဟူသော ယာမကာလိကကို မွတ်သိပ်ခြင်းအကြောင်းနှင့်သောက်ခဲ့သော် အာပတ်မသင့်။ ယောပတ်တင်လဲစသောသတ္တာဟကာလိကကိုရင်း။ ဆေးမြစ်ရှိရှားအစရှိသောယာဝဇီဝိကကိုရင်း။ အနာရောဂါဟူသော ဂေလညအကြောင်းနှင့် သုံးဆောင်ခဲ့သော် အာပတ်မသင့်ဆိုလိုသည်။ ။ထိုကာလိကသုံးမျိုးကိုရင်း။ အကြောင်းမရှိဘဲ နေလွဲသောအခါသုံးဆောင်ခဲ့လျှင်သင့်သောထိုဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်အခြားကလာ၍သင့်သော အာပတ်မဟုတ်။ ဝိကာလဘောဇန သိက္ခာပုဒ်၏။ ဝိဘင်းကထွက်သော အာပတ်ပင်ဖြစ်ပေသောကြောင့် ဝိကာလဘောဇနအာပတ်ပင်ဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကယာတို့၌ သန္နိဋ္ဌိစသောသိက္ခာပုဒ်များသို့ ရောက်သောအခါ။ ထိုအာပတ်

www.dhammaransi.com

ကို ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သင့်သည်ဟု အဆိုပါသတည်း။ ။ထိုဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်ရဟန်းတို့အားဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်နှင့် သင့်သောအာပတ် ဖြစ်ခဲ့လျှင်လည်း။ ထိုအာပတ်အရေလူတို့မှာလည်း ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ် အပျက်မဟုတ်လော။ ။ရဟန်းတို့၏ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်အပျက်အင်္ဂါတွင် နောက်ကာလိကသုံးပါး ပါသင့်သကဲ့သို့ လူတို့၏ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ် အပျက်အင်္ဂါတွင် နောက်ကာလိကသုံးပါးပါသင့်ကြောင်းကိုလည်းအနာထပိဏ်သဌေးကြီး၏လုပ်သားဥပုသ်သည်ဝတ္ထုသည်သက်သေပင်တည်း။ ။ထိုဥပုသ်သည်အား ညဉ့်အခါ လေရောဂါ အပြင်းအထန် ဖြစ်လေ၏။ သဌေးကြီးသိ၍စတုမဓုကိုသေဘ်ပါဟုပေးလေသော်။အရှင်တို့သောက်ကြပါကုန်၏လောဟုမေးပေ၏။ ငါတို့မှာအနာရောဂါမရှိ၍ မသောက်ကြသည်ဟု ဆိုအပ်သော်။တနေ့လုံးလုံးဥပုသ်ရသောအရှင်တို့မှာ မသောက်ကြသည်ကို နေ့ထက်ဝက်မျှဥပုသ်ရသောအကျွန်ုပ်မသောက်ပါပြီဟုပယ်လေ၏။ ထိုညဉ့်၌ပင်ထိုရောဂါဖြင့်သေဆုံး၍ရုက္ခစိုးနတ်ဖြစ်လေ၏။ ။ဤကားသဌေးကြီး၏လုပ်သားဥပုသ်သည်၏ဝတ္ထုတည်း။ ။ဤဝတ္ထု၌ငါတို့မှာ အနာရောဂါမရှိ၍မသောက်ကြသည်ဟူသော သဌေးကြီးစကားကိုထောက်၍ လူတို့၏ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ် အပျက်အင်္ဂါတွင် နောက်ကာလိကသုံးပါး ပါသင့်ကြောင်းကို သိသာလှသည်မဟုတ်လော။ ။အထက်ကထုတ်ပြခဲ့သောအဋ္ဌကထာဋီကာတို့၌ ယာဝကာလိကကိုသာ ဆိုကြသည်မှာလည်း ယာဝကာလိကဝတ္ထုကိုနေလွဲသောအခါမျိုခဲ့လျှင်အကြောင်းရှိမရှိမစွေးရ။ကေန္တသိက္ခာပုဒ်ပျက်တော့သည်။ နောက်ကာလိကသုံးပါးကို မျိုရာ၌ကား အကြောင်းမရှိဘဲမျိုမှ ပျက်ပေသည် အကြောင်းရှိ၍မျိုပေလျှင်မပျက်ပေ။ ဤသို့ကေန်ပျက်မဟုတ်၊အနေကန်ပျက်ဖြစ်ပေ၍။အပျက်အင်္ဂါတွင် နောက်ကာလိကသုံးပါးကို မျိုရာ၌မဆိုကြပေသည်ဟုယူပေမှတ်အဋ္ဌကထာဋီကာနှင့်အနာ

www.dhammaransi.com

ထပိဏ်ဝတ္ထုညီညွတ်ကြမည်မဟုတ်လော။ ။ထိုကြောင့်အကြောင်းမရှိဘဲနေလွဲပြီးနောက် ဆေးသောက်ကွမ်းစားမှုသည် ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ် အပျက်အင်္ဂါ အပါအဝင် စင်စစ်ဧကန်ဖြစ်သတည်း။ ။ဤကားဥပုသ်သည်တို့အား ဂေလည်အကြောင်းမရှိဘဲနေလွဲပြီးနောက် ဆေးသောက်ကွမ်းစားမှုကို သိက္ခာပုဒ်အပျက်အင်္ဂါပြု၍ပြောဟောကြကုန်သော ဆရာတို့၏ အလိုပေတည်း။

အဖြေကိုဆိုပေအံ့။ ။ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်သည်အလွန်ပေါ့သောပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်ဖြစ်သည်။ သုရာပါနသိက္ခာပုဒ်သည် အလွန်လေးသော လောကဝဇ္ဇ သိက္ခာပုဒ်ကြီး ဖြစ်သည်။ ။ထိုသုရာပါန လောကဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်ကြီးများ၌ပင် ရဟန်းတို့မှာ အပေတ်သင့်တိုင်း လူတို့မှာ သိက္ခာပုဒ်ပျက်သည် မဟုတ်။ ။ထိုကြောင့်ပဉ္စမခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌။

မဇ္ဇပါနေပန ဘိက္ခုနောအဇာနိတွာပိ ဗီဇတောပဋ္ဌာယမဇ္ဇံ ဗီဝန္တဿ ပါစိတ္တိယံ။ သာမဏေရောဇာနိတွာဝပိဝန္တော သီလဘေဒံအာပဇ္ဇတိ။ နအဇာနိတွာ။ ။သာမဏေရာနံ မဇ္ဇပါနသိက္ခာပဒံ ပါရာဇိကဝတ္ထု။ အယံဝိသေသော။ ။ဟူ၍မိန့်သည်။

မဇ္ဇပါနေပန။ သေရည်သေရက်သောက်မှု၌ကား။ ဘိက္ခုနော။ အား။ အဇာနိတွာပိ။ သေရည်မှန်းသေရက်မှန်းမသိမူ၍လည်း။ ဗီဇတော။ သေမျိုးစေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ။ စ၍။ မဇ္ဇံ။ သေရည်သေရက်ကို။ ဗိဝန္တဿ။ သောက်မိသည်ရှိသော်။ ပါစိတ္တိယံ။ သင့်၏။ သာမဏေရော။ သည်။ ဇာနိတွာဝ။ သေရည်မှန်းသေရက်မှန်းသိ၍သာလျှင်။ ဗိဝန္တော။ သောက်သည်ရှိသော်။ သီလဘေဒံ။ သီလပျက်ခြင်းသို့။ ဝါ။ သိက္ခာပုဒ်ပျက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ။ ရောက်၏။ အဇာနိတွာ။ သေရည်မှန်းသေရက်မှန်းမသိမူ၍။ ဗိဝန္တော။ သောက်မိသည်ရှိသော်။ သီလဘေဒံ။ သို့။ ဝါ။ သို့။ နအာပဇ္ဇတိ။ မရောက်။ သာမဏေရာနံ။ တို့၏။ မဇ္ဇပါနံ။ သေရည်သေရက်သောက်မှုသည်။ သစိတ္တကဲ

www.dhammaransi.com

ဖြစ်သော။ ပါရာဇိကဝတ္ထု။ ပါရာဇိကမှ ပေဟာည်း။ အယံ။ဤ သည်ကား။ဝိသေသော။ရဟန်းသာမဏေအထူးပေတည်း။ ။ အနက်။ ။ဤအဋ္ဌကထာ၌၊ သာမဏေကိုဆိုသဖြင့်။ လူတို့မှာ လည်းသေရည်မှန်း သေရက်မှန်းသိ၍ သောက်မှသာ သောက် တည်သောသိက္ခာပုဒ်ပျက်သည် ဟူသောအနက်သည် အလွှန် ထင်ရှားလေသတည်း။ ။တရပ်။

ထပေတွာတုလိကံသမ္ဗာနေဝဂေါဏကာဒိနိ ရတန ပရိသိဗ္ဗိတာနိပိဝဋ္ဋန္တိ။ ။သိလက္ခန်အဋ္ဌကထာ။

တုလိကံ။ လဲသွတ်သောအခင်းကို။ ထပေတွာ။ ချန်ထား၍။ သမ္ဗာနေဝ။အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ဂေါဏကာဒိနိ။ဂေါ ဏကအစရှိ ကုန်သော မဟာသယနအခင်းတို့သည်။ ရတနပရိ သိဗ္ဗိတာနိပိ။ရတနာတို့နှင့်ချုပ်အပ်ကုန်သော်လည်း။ဝဋ္ဋန္တိ။အပ် ကုန်၏။ ။အနက်။

သုတ္တန္တိကဒေသနာယပနဂဟဋ္ဌာနံပိဝသေနဝုတ္တတ္တာ တေသံသင်္ဂဟဏတ္ထံထပေတွာတုလိကံ။ လ။ ဝဋ္ဋန္တီတိ ဝုတ္တန္တိအပရေ။ ။သိလက္ခန်ဋီကာသစ်။ ။သာရတ္ထ ဒီပနီ။

သုတ္တန္တိကဒေသနာယံပန။ သုတ္တန်ဒေသနာတော်ကိုကား။ ဂဟဋ္ဌာနံပိ။လူဥပုသ်သည်တို့၏လည်း။ ဝသေန။ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ။ ဟောတော်မူလေသောကြောင့်။ တေသံ။ ထိုဥပုသ်သည်တို့ကို။ သင်္ဂဟဏတ္ထံ။ဥစ္စာသယနမဟာသယနသိက္ခာပုဒ်၌ သင်္ဂြိုဟ်ရေ တွက်ခြင်းငှါ။ထပေတွာတုလိကံ။လ။ဝဋ္ဋန္တီတိ။ဟူ၍။ ဝုတ္တံ။အ ဋ္ဌကထာဆရာမိန့်၏။ ဣတိ။သို့။ အပရေ။တို့သည်။ ဝဒန္တိ။ကုန် ၏။ ။အနက်။ ။ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌ရတနာဖြင့်ချုပ်အပ်ကုန် သောဂေါဏကစသော အခင်းတို့သည် ရဟန်းတို့အား မအပ် ကုန်ဟုဆို၏။ ။ထိုကြောင့်။ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာ၌ ရတနာဖြင့် ချုပ်အပ်ကုန်သော်လည်းအပ်ပါကုန်၏ဟုဆိုသည်မှာ လူဥပုသ် သည်တို့ကိုရည်၍ဆိုသည်ဟုလိုသည်။ ။ဤဋီကာတို့ကိုထော

www.dhammaransi.com

သော် ဥဂ္ဂါသယနသိက္ခာပုဒ်မှာလည်း ရဟန်းတို့ အာပတ်သင့် တိုင်းလူတို့မှာသိက္ခာပုဒ်မပျက်ဟုသိအပ်သည်။ ။ဤသို့သော အဋ္ဌကထာဋီကာများကိုထောက်၍လူရဟန်းနှစ်ဦးဆိုင်ကြသော သိက္ခာပုဒ်ရင်၌ရဟန်းတို့မှာအာပတ်သင့်သောအမှုတိုင်း။လူတို့မှာ သိက္ခာပုဒ်အပျက်မယူသာ။ရဟန်းတို့အာပတ်မှာဝိနည်းတော်အ ရာဖြစ်သည်။ လူတို့သိက္ခာပုဒ်အပျက်မှာသုတ္တန်အရာဖြစ်သည်။ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့၌ပြဆိုသောအင်္ဂါညီညွတ်မှ အပျက်ဆိုရ မည်ဟုသိသာလှပေသည်။ ။ဤမျှသောစကားတို့ဖြင့်ဝိကာလ ဘောဇနသိက္ခာပုဒ်အရေးမှာရဟန်းနှင့်လူ အဆုံးအဖြတ်ထူးခြား ကွဲလွဲခြင်း မရှိသင့်။ ရဟန်းတို့မှာ အာပတ်သင့်လျှင် လူတို့မှာ သိက္ခာပုဒ်အပျက်ဆိုရမည်ဟူသောဆရာတို့အယူကို ဖြေလိုက် သည်။ ။တရပ်။

ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ရင်း၌ နေလွဲသောအခါ ယာဝ ကာလိကဝတ္ထုကိုမျိုခဲ့လျှင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်။ ။အ ကြောင်းမရှိဘဲနောက်ကာလိကသုံးပါးကိုမျိုခဲ့လျှင်။၎င်းသိက္ခာ ပုဒ်၏အနုပ္ပညတ္တိပါဠိရ၌ဒုက္ကဋ်သင့်ကြောင်းလာသည်။ ။အနု ပ္ပညတ္တိပါဠိရမည်သည်သိက္ခာပုဒ် အသီးအခြားအလားရှိသည်။ အနုပ္ပညတ္တိပါဠိရ၌လာသောဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်လျှင်ပင် ဝိကာ လဘောဇနမူလသိက္ခာပုဒ်ရင်းပျက်ပြီဟူ၍ ရဟန်းတို့မှာပင် မ ဆိုသာ။ ။အနုပ္ပညတ္တိပါဠိရမည်သည် ပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ် ကြီးလေးပါးတို့မှာလည်းလာသည်ပင်ဖြစ်သည်။ ။ပထမ ပါ ရာဇိကသိက္ခာပုဒ်ကြီး၏အနုပ္ပညတ္တိပါဠိရ၌လာသောဒုက္ကဋ်အာ ပတ်ငယ်သင့်ရုံမျှနှင့်ပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်ကြီးပျက်ပြီပါရာ ဇိကကျပြီမဆိုသာပေ။ ။ထို့အတူဒုတိယတတိယစတုတ္ထပါ ရာဇိကသိက္ခာပုဒ်ကြီးတို့၌လာသော ဒုက္ကဋ်ထုလ္လစ္စည်း အာပတ် ငယ်သင့်ရုံမျှနှင့်ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်ကြီးပျက်ပြီ။ပါရာဇိကကျပြီ လူဖြစ်ပြီမဆိုသာပေ။ ။သံဃာဒိသေသ်သိက္ခာပုဒ်ကြီး ၁၃- ပါးတို့၌လည်းအနုရာအာပတ်ငယ် အသီးအသီးလာသည်ပင်

www.dhammaransi.com

ဖြစ်သည်။ထိုအဋ္ဌကထာ၌ရာအာပတ်ငယ်သင့်ရုံမျှနှင့်မူလသိက္ခာပုဒ်ကြီး ပျက်ပြီ။သီလဝိပတ္တိဆိုက်ပြီ။ဝုဋ္ဌာနက်ထိုက်ပြီ။ပရိဝါသ်မာနတ် ထိုက်ပြီမဆိုသာပေ။ ။ထို အတူအကြောင်းမရှိဘဲနေလွှဲသော အခါနောက်ကာလိက ၃-ပါးကိုမျိုမိ၍ ရဟန်းတို့မှာ အဋ္ဌကထာ ပဏ္ဏတ္တိဒုက္ကဋ်သင့်ရုံမျှနှင့် ဝိကာလဘောဇနမူလသိက္ခာပုဒ်ကြီးပျက် ပြီဟူ၍မဆိုသာပေ။ ။မူလသိက္ခာပုဒ်ကြီး၏အပျက်အင်္ဂါတွင် ယာဝကာလိကဝတ္ထုကိုသာပြဆိုကြသော အဋ္ဌကထာဋီကာတို့ နှင့်အညီနေလွှဲသောအခါ ယာဝကာလိကဝတ္ထုကို မျိုမှသာ ဝိ ကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ပျက်သည်ဟုဆိုထိုက်ပေသည်။ ။ သုတ္တန်လာဝိကာလဘောဇန သိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်သော လူတို့မှာမူကား ထိုအဋ္ဌကထာ ပဏ္ဏတ္တိဝါရ၌လာသော နောက်ကာလိ ကသုံးပါးအတွက်အပျက်အင်္ဂါမဆိုင်ပေ။ ။ဤကား ရဟန်း တို့မှာအကြောင်းမရှိဘဲ နေလွှဲသောအခါ နောက်ကာလိကသုံး ပါးကိုမျိုမိ၍အဋ္ဌကထာပဏ္ဏတ္တိဝါရမှာလာသော ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့် ခဲ့လျှင်လူတို့မှာလည်းထိုကာလိကသုံးပါးကို ထိုနည်းအတူ မျိုခဲ့ လျှင်ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ် ပျက်ရမည်ဆိုသော အယူကို ဖြေဆိုချက်တည်း။ ။တခုပ်။

အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးဝတ္ထု၌စတုမဓုရမည်သည်နောက်ကာလိ ကသုံးပါးတွင်သတ္တာဟကာလိကဝတ္ထုပေတည်း။ ။ထိုဝတ္ထု ကိုသေဋ္ဌေးမင်းကြီးတို့သုံးဆောင်ကြပါ၏လောဟု မေးလေရာ။ ငါတို့မှာအနာရောဂါမရှိ၍ မသုံးဆောင်ကြသည်ဟု ဆိုသော သေဋ္ဌေးကြီးစကားတချက်။ ။တရက်လုံးလုံး ဥပုသ်ရသော သေဋ္ဌေးကြီးတို့မှမသုံးဆောင်ကြလျှင်၊ နေ့ထက်ဝက်မျှ ဥပုသ်ရ သောအကျွန်ုပ်လည်းမသုံးဆောင်ပါပြီဟု လုလင်ကဆိုသော စ ကားတချက်။ ။ထို ၂-ချက်တွင် သေဋ္ဌေးကြီး စကားကို ထောက်၍နောက်ကာလိကသုံးပါးကို အကြောင်းမရှိဘဲနေလွှဲ သောအခါသုံးဆောင်လျှင်။ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ် ပျက် သည်ဟုယူခဲ့ချေသော်။ ။လုလင်စကားကို ထောက်ထား၍

ထိုလုလင်သည်ဂေလည အကြောင်းထင်ရှားရှိလျက်စတုမဓုရကို မသုံးဆောင်ဘဲ အသက်ကို အသေခံလေရကား အကြောင်းရှိသော်လည်း မသုံးဆောင်ရ။ သုံးဆောင်ခဲ့လျှင် သိက္ခာပုဒ်ပျက်သည်ဟုယူပါတော့လောဆိုရန်။ ။ဂေလည အကြောင်းရှိလျက်နှင့်မသုံးဆောင်ဘဲအသေခံသောထိုလုလင်အားမှာ သိက္ခာပုဒ်ပျက်မှုကြောင့်မသုံးဆောင်သည်မဟုတ်။ သိက္ခာပုဒ်ရှေ့သွားမှုကြောင့်မသုံးဆောင်လေသည်။ သိက္ခာပုဒ်ကို အသက်မျှမကရိုသေလှသောသဒ္ဓါတရားအတွက်သာ သက်သက်သာဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေပေလိမ့်မည်။ ။ထိုအခါဟုတ်လှပြီ။ သိက္ခာပုဒ်ပင် မပျက်သော်လည်းလျှော့ပါးရန် အချက်ထင်၍ ထိုလုလင်သည် မသုံးဆောင်သကဲ့သို့။ သေဌေးကြီးများလည်း လျှော့ပါးရန်အတွက်ကြောင့်ပင် မသုံးဆောင်ကြပေသည်။ ပျက်ရန်အတွက် မသုံးဆောင်ကြသည်မဟုတ်ဟုဆိုခဲ့သည့်ရှိသော်၊ အပျက်အင်္ဂါတွင် ယာဝကာလိကဝတ္ထုကိုသာ ပြဆိုကြသော အဋ္ဌကထာဋီကာများနှင့်လည်းတပြေးတည်းညီညွတ်ကြသည်မဟုတ်လော။ ပျက်ရန်အတွက်ကြောင့်မသုံးဆောင်ကြသည်ဟု ယူခဲ့သော် ယာဝကာလိကဝတ္ထုကိုသာအင်္ဂါအချုပ်လုပ်၍ထားကြသောအဋ္ဌကထာဋီကာတို့နှင့်ဆန့်ကျင်ရာသည်မဟုတ်လော။ ။ထိုကြောင့် ဝတ္ထုသက်သေဆိုသည်မှာသဒ္ဓါတရားသို့လိုက်၍ ဖြစ်ကြသည်။ သိက္ခာပုဒ်၏အချုပ်အင်္ဂါသည်သာ ပမာဏဖြစ်ပေသည်။ ။ ဤကားအနုသာထပ်ထက်ဝတ္ထုကိုဖြေဆိုချက်တည်း။

ယာဝကာလိက ဝတ္ထုမှာ နေလွဲသောအခါ ဂေလညအကြောင်းရှိသည်ဖြစ်စေ။ မရှိသည်ဖြစ်စေ။ မျိုမိလျှင်အာပတ်ဧကန်သင့်တော့သည်ဖြစ်၍ အပျက်အင်္ဂါတွင် ပါပေသည်။ နောက်ကာလိက သုံးမျိုးမှာမူကား ဂေလညပ်ပါသအကြောင်းမရှိဘဲမျိုမှအာပတ်သင့်သည်။ အကြောင်းရှိ၍မျိုလျှင်အာပတ်မသင့်။ ဤသို့အာပတ်သင့်မှုဧကန်မဟုတ်။ အနေကန်ဖြစ်သောကြောင့် အပျက်အင်္ဂါတွင်မပါပေသည်ဟူသောစကားမှာလည်း။ သိက္ခာပုဒ်တို့

www.dhammaransi.com

၏အချုပ်အင်္ဂါမည်သည် ပျက်ရန်ရှိသမျှကို ချန်ရသည်မဟုတ်။ ယာဝကာလိကဝတ္ထုနှင့်တပေါင်းတည်း မချုပ်သာသျှင် ဝတ္ထုအား လျော်စွာခွဲ၍ သော်လည်း ချုပ်ရသည်။ ယာဝကာလိက ဝတ္ထုလည်းမှန်စေ၊နေလည်းလွဲစေ။ အကြောင်းလည်းကင်းစေ။ မျိုစေ၊သုံးပါးတရပ်။ ။ကြွင်းသောကာလိကသုံးပါးတွင်တပါး ပါးလည်းဖြစ်စေ။နေလည်းလွဲစေ။ အကြောင်းလည်းကင်းစေ။ မျိုစေ။လေးပါးတရပ်။ ။ဤသို့ခွဲ၍သော်လည်း ချုပ်ရသည်။ ပျက်ရန်ရှိသမျှကိုချန်ရသည်မဟုတ်။ ထိုသို့လည်း အချုပ်မရှိခဲ့။ ထိုကြောင့်အာပတ်သင့်မှု သိက္ခာပုဒ်ပျက်မှု အနေကန်ဖြစ်သော ကြောင့်မပါသည်မဟုတ်။ သိက္ခာပုဒ် ပျက်မှုပင် မဟုတ်သော ကြောင့်မပါလေသတည်း။ ။ဤတွင်ရွှေကား။ဥပုသ်သည်တို့ ၏အကြောင်းမရှိဘဲနေလွဲကွမ်းစားဆေးဝါးဆေးသောက်မှုများ သည်ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ပျက်အင်္ဂါတွင် အပါအဝင်မ ဟုတ်ကြောင်းကိုဖြေဆိုလိုက်သောအခန်းပြီး၏။

၂။ ။သိက္ခာပုဒ်အညှီးအင်္ဂါတွင်ပါ-မပါကိုပြခြင်း။

(၂) အညှီးအင်္ဂါတွင်ပါမည်မပါမည်မေးချက်။ ။ယခုကာ လရှိရှိသမျှသောပုထုဇ္ဇန်လူရှင်ရဟန်းတို့၏ သီလရသည်အညှီး အင်္ဂါမှလွတ်ခဲလေစွ။ ။အညှီးအင်္ဂါရက်ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ လာ သည့်အတိုင်းဆိုလိုက်အံ့။ ။မေထုန် ၇-ပါးမှ မလွတ်ကင်း သောသီလသည်ညှီးသောသီလမည်၏။ ။မေထုန် ၇-ပါးဆို သည်ကား။ မာတုဂါမ၏အနင်းအနှိပ်အဆုပ်အနယ်ကိုသာယာ ခြင်းတပါး။ ၁ ။မာတုဂါမနှင့်တကွ ရယ်ဘွယ်ရွှင်ဘွယ်ကျီ ဘွယ်ကျီစားပြောဆိုသာယာခြင်းတပါး။ ၂ ။မာတုဂါမနှင့်အ ချင်းချင်းစိန်းစိန်းစိုက်စိုက်ကြည့်ရှုသာယာမှုတပါး။ ၃။မာတုဂါ မ၏အသံကိုအနီးအဝေးကကြားရ၍သာယာမှုတပါး။ ၄ ။ရှေး ရှေးသောအခါကမာတုဂါမနှင့်ပျော်ပါးဘူးသည်ကို အမှတ်ရ၍

တအောက်မေ့မေ့ သာယာခြင်းတပါး။ ၅ ။တပါးသောသူတို့
မာတုဂါမနှင့်ပျော်ပါး၍နေသည်ကိုမြင်၍ကြား၍သာယာခြင်းတ
ပါး။ ၆ ။ယခုစောင့်ထိန်းသောဥပုသ်သီလ၏အကျိုးကြောင့် နောင်
နတ်သို့ နတ်သားဖြစ်၍ ခံစားစံစားလိုသော စိတ်ညွတ်ခြင်းတ
ပါး။ ၇ ။ဤ ၇-ပါးသည်မေထုန်ငယ် ၇-ပါးမည်၏။ ။ထို ၇-
ပါးတွင် တပါးပါးနှင့်ရွှန်းငြိသောသီလသည် သီလညှိုးသီလ
ကျိုးသီလပျက်မည်၏၊ ။ဗြဟ္မဏော။ပုဏ္ဏား။ဇာဒံပိ။ဤ ၇-ပါး
တွင်တပါးပါးနှင့်ယှဉ်သောအမှုသည်။ ဗြဟ္မစရိယဿ။ဥပုသ်
သီလဟုဆိုအပ်သော မြတ်သောအကျင့်၏။ ခဏ္ဍမ္ပိ။ ကျိုးသည်
လည်းမည်၏။ဆိဒ္ဒမ္ပိ၊ပေါက်သည်လည်းမည်၏။ သဗလမ္ပိ။ကြောင်
သည်ကျားသည်လည်းမည်၏။ ကမ္မာသမ္ပိ။ ပြောက်သည်ကျား
သည်လည်းမည်၏၊ ။သတ္တနိပါတ်အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်။ ။
ဤသို့လာသော ပါဠိတော်မြတ်ကို နှလုံးထား၍ တနေ့တရက်မျှ
စောင့်ထိန်းရသောသီလကိုထို ၇-ပါးသောညှိုးနွမ်းခြင်းမှကင်း
လွတ်စင်ကြယ်စေခြင်းငှါ ဥပုသ်နေ့၌တအင်္ဂါထားခြင်းကိုစော
စောစား၍ဥပုသ်ခံယူပြီးနောက်တနေ့ပတ်လုံး မာတုဂါမတို့နှင့်
မတွေ့ရမမြင်ရ အသံစကားကိုမျှ မကြားရသောနေရာ၌နေခြင်း
ငှါသင့်မြတ်လှလေသတည်း။ ။ထိုမှတပါးလည်း။

အပရာယစကောဓော ဥပနာဟော။ လ၊ မဒေါပမာဒေါ
တိအာဒိနံပါပဓမ္မာနံ အနုပ္ပတ္တိသာ။

ဟူသောဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်အညီ။ကောဓ။ဥပနာဟအစရှိသောပါ
ပဓမ္မတို့နှင့်လွတ်ကင်းမှ အကျိုးအပေါက် အပြောက် အကျား
လွတ်ကင်းသည်ဟုဆိုပြဆိုသောကြောင့်။ ။ကောဓ။ အမျက်
ထွက်၍ဥပုသ်ကျိုးခြင်းတပါး။ဥပနာဟ။ရန်ငြိုးဖွဲ့၍ဥပုသ်ကျိုး
ခြင်းတပါး။ မက္ခ။ သူ့ကျေးဇူးကိုချေ၍ ဥပုသ်ကျိုးခြင်းတပါး။
ပဠာသ။သူတပါးကိုအညီအမျှင်းဖြစ်အောင်ပြု၍ ဥပုသ်ကျိုးခြင်း
တပါး။ဣဿာ။သူတပါးကိုငြူစူ၍ဥပုသ်ကျိုးခြင်းတပါး။မစ္ဆရိ
ယ။ဝန်တို၍ဥပုသ်ကျိုးခြင်းတပါး။မာယာ။မိမိ၌ရှိသောအပြစ်ကို

www.dhammaransi.com

ဖုံးလွှမ်းမှုကြောင့် ဥပုသ်ကျိုးခြင်းတပါး။ သာထေယျ။ မိမိ၌မရှိသောဂုဏ်ကို အရှိပြု၍ပြခြင်းကြောင့် ဥပုသ်ကျိုးခြင်း တပါး။ ထမ္ဘ။ ကိုင်းညွတ်ထိုက်သောသူကို မကိုင်းညွတ်ပြုခြင်းကြောင့် ဥပုသ်ကျိုးခြင်းတပါး။ မာန။ နှလုံးနေမြင့်ခြင်းကြောင့် ဥပုသ်ကျိုးခြင်းတပါး။ အတိမာန။ နှလုံးနေအလွန်မြင့်ခြင်းကြောင့်ဥပုသ်ကျိုးခြင်းတပါး။ မဒ။ မာန်ယစ်ခြင်းကြောင့် ဥပုသ်ကျိုးခြင်းတပါး။ ပမာဒ။ မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သောအဖျင်းအချော်အသော့အသွမ်းတို့ကိုပြုခြင်းကြောင့် ဥပုသ်ကျိုးခြင်းတပါး။ အတ္တုက္ကံသန။ မိမိဘက်ကို အမြတ်အသာပြုခြင်းကြောင့် ဥပုသ်ကျိုးခြင်းတပါး။ ပရဝမ္ဘန။ သူတပါးဘက်ကို အယုတ်အညံ့ပြုခြင်းကြောင့်ဥပုသ်ကျိုးခြင်းတပါး။ နိန္ဒာ။ သူတပါးကို မျက်မှောက်၌ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်ဥပုသ်ကျိုးခြင်းတပါး။ ဂရဟာ။ သူတပါးကိုမျက်ကွယ်၌ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်ဥပုသ်ကျိုးခြင်းတပါး။ ။ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်ဥပုသ်ကျိုးရန် ညှိုးနွမ်းရန် ပါပဓမ္မတို့သည် အလွန်များပြားကုန်သည်။ ထိုကြောင့် ယခုကာလမြင်မြင်သမျှသောလူလူရှင်ရှင်ပုထုဇ္ဇဉ်တို့၏ သီလသည် အညှိုးအင်္ဂါမှ လွတ်ခဲလှစွဟု ဆိုပေသည်။ ။ဥပုသ်ကျိုးခြင်းသည်နှစ်ပါးရှိ၏။ခံယူဆောက်တည်မှုပျက်အောင်ကျိုးခြင်းတပါး။ အကျိုးအာနိသင်သိမ်ဖျင်းရုံမျှကျိုးခြင်းတပါး။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်တို့၌ပြအပ်သောအပျက်အင်္ဂါပြည့်စုံအောင်လွန်ကျူးမှုသည် ခံယူဆောက်တည်မှုပျက်အောင်ကျိုးခြင်းမည်၏။ ။ပြဆိုခဲ့ပြီးသော မေထုန်-၇ပါးတွင် တပါးပါးနှင့်ငြိစွန်းမှု။ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ပါပဓမ္မတို့တွင်တပါးပါးနှင့်ငြိစွန်းမှုသည် အကျိုးအာနိသင် သိမ်ဖျင်းရုံမျှသောကျိုးခြင်းမည်၏။ ။ဂေလညအကြောင်းမရှိဘဲနေလွဲကွမ်းစားဆေးဝါးဆေးသောက်မှုသည်။ ထိုအမှုကိုသာသာသောကိလေသာမှုပင်ဖြစ်ချေသည်။ ထိုကြောင့်အညှိုးမှုရတွင်ပါဝင်ရာသောအခွင့်ရှိသည်ဖြစ်၍ အနာရောဂါဟူသော ဂေလညအကြောင်းမရှိဘဲနေလွဲကွမ်းစားဆေးသောက်မှုကိုပြုခဲ့သည်ရှိသော် ဝိကာ

www.dhammaransi.com

လဘောဇန သိလဥပုသ်ညှိုးသည်၊ အကျိုးအာနိသင် ညံ့သည် ဟူ၍ဆိုရပေမည်။ ။ထိုမှတပါးလည်း။

အပ္ပိစ္ဆတာ သန္တုဋ္ဌိတာ သံလေခတာဒိနံ့စ ဂုဏာနံ ဥပဃာတ်ယာသင်ဟိတော။ ။ဟူသောဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်အညီ။

အလိုနည်းခြင်း။ ရောင့်ရဲခြင်း။ ခေါင်းပါးခြင်းစသောဂုဏ်တို့နှင့်ယှဉ်သောသိလမှအကျိုးအပေါက်လွတ်သည်၊ ထိုဂုဏ်တို့နှင့်မယှဉ်မူ၍။ မဟိစ္ဆတာ။ အသန္တုဋ္ဌိတာ။ အသလ္လေခတာအစရှိသောအပြစ်တို့နှင့်ယှဉ်ခဲ့ပြန်မူအကျိုးအပေါက်မလွတ်သည်သာဖြစ်၏။ ။မဟိစ္ဆတာ။ မိမိအကျင့်ကိုသူတပါးတို့သိကြားစေလိုထင်ရှားစေလိုသောကြောင့်ဥပုသ်ကျိုးခြင်းတပါး။ အသန္တုဋ္ဌိတာ။ ယုတ်ညံ့သောအဝတ်။ ယုတ်ညံ့သောအစား။ ယုတ်ညံ့သောမြက်အခင်းသစ်ရွက်အခင်းစသည်တို့၌ ရောင့်ရဲခြင်းကိုမပြုမူ၍ အဝတ်ကောင်း အစားကောင်း ညောင်စောင်းမွေ့ရာ ကမ္ဗလာကော်ဇောစသော အိပ်ရာနေရာကောင်းတို့ကိုသာယာ၍ ဥပုသ်ကျိုးခြင်း။ အသလ္လေခတာ၊ သိက္ခာပုဒ်အပျက်အင်္ဂါလွတ်ရုံမျှအားရ၍ထိုထက်အလွန်မြိုးမြီမှုမရှိ၍ဥပုသ်ကျိုးခြင်း။ သင်္ဂဏိကာရာမတာ။ အပေါင်းအဘော် မွေ့လျော်သည့်အတွက် ဥပုသ်ကျိုးခြင်း။ ဘဿာရာမတာ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှ အလွတ်ဖြစ်သောစကား၌မွေ့လျော်သည့်အတွက်ဥပုသ်ကျိုးခြင်း။ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် သိလညှိုးမှုဥပုသ်ညှိုးမှုသည် အလွန်ပင်ပေါများလှလေသတည်း။ ။ဤစကားရပ်တို့ဖြင့် ဥပုသ် ခံယူပြီးသောနောက်၌ သစ်ခေါက်ဆိုးသစ်ရွက်ဆိုး ဖန်ရည်စွန်းသောအဝတ်မျိုးမှတပါးဝိတ်ဖြူပိုးဖဲစသော အဝတ်ကောင်း အထည်ကောင်းမျိုး။ သားပွဲမ်းထမင်းသားပွဲမ်းဟင်းစသော အစားကောင်းမျိုး။ သင်ဖြူးကော်ဇောစသောအိပ်ရာနေရာကောင်းမျိုး။ နေမလွဲမီပင် ဆေးကောင်း ကွမ်းကောင်း လဘက်ကောင်းမျိုး။ နေလွဲသောအခါ ဆေးကွမ်းမျိုးအလုံးစုံတို့၌ သန္တုဋ္ဌိသလ္လေခ ကင်းကွာ၍ သာယာစွာ သုံးဆောင် သမျှသည် ဥပုသ်ကျိုးမှုချည်း ဖြစ်သ

www.dhammaransi.com

တည်း။ ။အဋ္ဌကထာ၌ခဏ္ဍာသဒ္ဒါနှင့်လာသောကြောင့်အကျိုးဟူ၍ဆိုပေသည်။ အကျိုးဆိုသော်လည်း အပျက်ကျိုးမဟုတ်။ အညှိုးကျိုးရသာတည်း။ ။ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အညှိုးရသည်လူတို့၏ ဥပုသ်သီလ၌သာမဟုတ်။ ရဟန်းတို့၏ သီလမှာလည်း နည်းတူပင်တည်း။ ။ရဟန်းတို့၏သီလ၌ဝိနည်းနှင့်တိုင်းတာ၍ အာပတ်လွတ်ရုံမျှစောင့်ထိန်းလျှင်အပျက်လွတ်၏။အညှိုးအကျိုး မလွတ်။ဆိုခဲ့ပြီးသောပါပဓမ္မတို့မှ လွတ်ကင်းစင်ကြယ်သောသီလသည်သာလျှ သီလဖြစ်စေ။ရဟန်းသီလဖြစ်စေ။အနွမ်းအညှိုးအကျိုးအပေါက်အပြောက်အကျားကင်းရှင်းလေသတည်း။ ။ခပ်သိမ်းသောပုထုဇ္ဇနသတ္တဝါတို့သည်နှလုံးစဥ်အခါ၌။ ဤကဲ့သို့သော အကျိုးအပေါက်အပြောက်အကျားကိုပင် အပြုအစင်အကောင်းအမြတ်ပြုလုပ်၍ တဘဝထက်တဘဝရင့်သန်ကြအောင်ကျင့်ဆောင် အားထုတ်ကြရ ကုန်သည်။ ရင့်မာသော ဘဝသို့ရောက်ကြမှ အထွတ်အာသိပ်ဖြစ်သော သီလသို့ ရောက်နိုင်ကြကုန်သည်။ ။အယံ။ဤဥပုသ်သည်တို့၏နေလွဲကွမ်းစားဆေးဝါးဆေးသောက်အဆုံးအဖြတ်သည်။သမ္မြဲမေဝသော။ ၁၂၆၀-ပြည့်နှစ်၌။ ဘဒ္ဒပဒေ။ တော်သလင်းလ၌။ နိဋ္ဌိတော။ အပြီးသို့ရောက်၏။

ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်အဆုံးအဖြတ်ပြီး၏။

www.dhammaransi.com